

Sukan ni ka yo jita ñayii israelita ma nuu Su'si ma

LIBRO I

Salmo 1

Nayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma ji'in ñayii ka sa'a ja u'vi ma

¹ ¡Naka vii naka va'a kúu ñayii
ja ñatuu jika i ichi ka jika ñayii ka sa'a
ja masu játna ini Su'si ma,
ni a jínkuiñi i ichi nuu ka iyo ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
ni a jínkoo i nuu ka nukoo ñayii ka jakundee
ñayii ka sa'a ja va'a ma!

² Su've ja játna ini i kúu ja kandija i sukan ká'an Iya Tátnuni ma,
te nduu ñuu ndáa ndívi ini i tnu'u tátnuni ya ma.

³ Te ja sukan sa'a i ma,
te ko kuu i sukan kúu yutnu nükoo yu'u yute ma,
ja kúun nde'ya tnu ma yoo iyo ja kuun i ma,
te ni-kani ni-jika iyo kuii nda'a tnu ma.

Te chukan kúu ja ndaka ja sa'a ñayii yukan chi kee va'a.

⁴ Kovaa masu sukan ka iyo ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
chi su've sukan kúu paja ma ora yi'i tachi ma
ja ndáva ja ndéchi i ma,
sukan-ni ka kuu ñayii yukan.

⁵ Chukan kúu ja ñayii ka sa'a ja masu játna ini Su'si ma
chi masu jin kundee ini i kivi ndakan Su'si ma
kuenda nuu i ma,
te chukan kúu ja ñayii ka sa'a ja u'vi ma
chi masu kuu jin konukuiñi i nuu ka ndatna'a
ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.

⁶ Te Iya Tátnuni ma chi jito va'a ya ñayii ka sa'a
ja va'a ja ndaa ma
ndenu kuan koo ve koo i ka kuu i ma,
kovaa ñayii kuan koo ichi u'vi ma chi jin skenaa i maa i.

Salmo 2

Sukan tátnuni iya ni kaji maa Su'si ma

- ¹ ḡNava'a ka ndaxtutu tna'a ñayii ndi-in ndi-in
ñuu ma
te ka ndatnu'u tna'a i tna'a ja masu nde jiniñu'u ma?
- ² Tee ka kuu rey ja ka tatnuni de ndi-in ndi-in ñuu ma,
ji'in tee ka kuu gobiernu ma, ka ndututu de,
te ka ndatnu'u tna'a de ja masu jin kandija de
ja ká'an Su'si ma,
ji'in ja ká'an Sa'ya ya ni sunkoo ya ja tatnuni ya ma.
- ³ Te ka ka'an de:
“Jín sakuechi jín salikin o yo'o kaa yinda'a ya a,
sukan-va'a jín yaa o te máko jin kunukuechi-ka
o nuu ya ma”,
ka kuu de ka ka'an de.
- ⁴ Kovaa Iya Tátnuni iyo onde andivi ma
chi jakundee-ni ya ñayii ka ka'an sukan.
- ⁵ Sani te nuna ndakiti ini ya te ndonda ya nuu i
chi jin koyu'u xen-steen i, vaa ïyo xeen ndonda ya nuu i.
- ⁶ Te kuña'a ya:
“Saña chi ni satu'va sa Rey sa ma
ja tatnuni ya ñuu Sion ma nuu iyo yuku ii ma.”
- ⁷ Sa'a ká'an Sa'ya ya ma:
“Saña chi kaxtru'u sa sukan ká'an Iya Tátnuni ma.
Maa ya chi sa'a ká'an ya ja kuu sa:
Ro'o kúu Sa'ya ri, te vitna te maa ri kúu Yuva ro.
- ⁸ Kakan-ta'vi nuu ri,
te taa ri ja nduta'vi ro ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
te kuenda maa ro ko kuu ndaka ñuu a.
- ⁹ Te maa ro tatnuni ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu
kinda'a ro a,
te na in ma kandija ja tatnuni ro ma
chi iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ro ja xnaa ro i
sukan tá'vi kisi ñu'ú ma ja kukuechi kulikin i
te naa i ma-ni,
kúu ya ká'an ya.”

- ¹⁰ Ndijin ja ka kuu ni rey ma
 ji'in gobiernu ja ka tatnuni ni ñuu ñayivi a,
 jin koniniso'o ñukuun ni ja ká'an sa a,
 te jin jaku'ni ini ni sukan káxtnu'u sa a.
- ¹¹ Jin kunukuechi ni nuu Iya Tátnuni ma,
 te jin koyu'u ni ya,
 vaa ndakan ya kuenda naxe ka sa'a ka kuu ni ma.
 Chukan kúu ja jin koo sii ini ni, te jin ndachiñu'u ni ya.
- ¹² Vivii jin ndachiñu'u ni Sa'ya ya ma,
 nasa yukan te ndakiti ini ya, nú ma sa'a o sukan kúni ya ma,
 te xnaa ña'a ya ichi kuan koo ni ma,
 vaa masu yii-ni kúu ja ndakiti ini ya ma.

Kovaa ndaka ñayii ka kukanu ini ja suu ya ko koto va'a ña'a ma
 chi sii ini xeen ka iyo i.

Salmo 3

**Sukan kukanu ini o te kakan-ta'vi
 o nuu Su'si ma ora ni ndoto o ma**

- ¹ Su'si maa sa, ni ka ndukua'a xeen
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa a.
 Kua'a xeen i ñatuu ka jatna ini
 sukan sa'a sukan kúu sa nuu ni a.
- ² Kua'a xeen i chi sa'a ka ka'an i ja kuu sa, vi Su'si:
 "Masu chindee ña'a Su'si i ma ja kaku i",
 ka kuu i ka ka'an i.
- ³ Kovaa ndijin, vi Su'si Iya Tátnuni,
 maa ni kúu nuu kuu kaku sa.
 Maa ni kúu iya sa'a ja koo jayiñu'u sa.
 Maa ni kúu iya ndáataa tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ini anua sa a, vi Su'si maa sa.
- ⁴ Saña chi káyu'u sa jikan-ta'vi sa nuu Iya Tátnuni ma
 ja na chindee ña'a ya,
 te maa ya chi onde nuu yuku ii iyo ya ma,
 te ni ndakone'e ya ja ni jikan-ta'vi sa ma.
- ⁵ Te sii ini-ni jínkavatuu sa, te kixi sa,
 te sii ini-ni ndóto sa, vaa maa Iya Tátnuni ma jito ña'a.
- ⁶ Masu koyu'u sa,

visi uxi mil soldado ni ka ndakonduu ña'a nuu iyo sa ma
 ja jin ka'ni ña'a de ma,
 vaa saña chi kúkanu ini sa ya,
 te kuña'a sa ya sa'a:

⁷ “Iya Tátnuni, ndokuiñi ni,
 te chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu tnundo'o tnuneni a.
 Su'si maa sa, maa ni kua'a yikinuu
 ñayii ñatuu ka klinikani nuu sa ma, te kaku sa,
 te ta'vi ni nu'u ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

⁸ Iya Tátnuni, maa ni kúu iya sa'a ja jin kaku
 ñayii ñuu ni a nuu ja u'vi ma.
 Te maa ni kua'a ja vii ja va'a ja jin kuta'vi i, vi Su'si.”

Salmo 4

Sukan kukanu ini o te kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ora kusu o ma

¹ Su'si maa sa, ndakone'e ni ora jikan-ta'vi sa ma,
 vaa maa ni chi iya sa'a ndaa sa'a ndija kúu ni.
 Vaa maa ni ni ndasava'a ña'a nuu kúxii kúnda'vi ini sa
 ja ku'u sa ma.
 Te vitna, kunda'vi ini tuku ña'a ni,
 te koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a, vi Su'si.

² Te sa'a ká'an ya:
 “Ndaka ni ja ka kuu ni sa'ya ñayii a,
 ¿Na saa-ka kivi jin sa'a ni ja u'vi a,
 te jin ka'an ndeva'a ñayii ma ja kuu sa?
 ¿Te na saa-ka kivi, ma jin ndachiñu'u ña'a ni?
 ¿Nava'a ka saxiko ña'a ni
 te ka ndachiñu'u ni tna'a ja masu Su'si ka kuu ma
 te ka xnda'vi ni maa ni?”,

kúu ya ká'an ya.

³ Kovaa jin kona'a ni ja Su'si ma
 chi játna ini ya ñayii sa'a sukan kúni ya ma
 te ndí ini i ja ko kuu i ñuu maa ya ma.
 Te chukan kúu ja saña chi nuna kakan-ta'vi sa nuu ya ma
 chi koniniso'o ya ja kuña'a sa ya ma,
 vaa sa'a sa sukan kúni ya ma.

⁴ Jin koyu'u ni ya,

te má jin kua'a ni tnu'u ja jin ndakiti ini ni,
nasa yukan, te jin kuiso kuechi ni nuu Su'si ma.

Te ora ka ndatuu ni ka ndatatu ni jakuua ma,
te na'ñi na'ñi-nka iyo ma,
te jin ndasa'a ni kuenda,
te jin ndakani jin ndaka'vi ini ni nuu Su'si ma.

⁵Onde sukan jin sa'a ni ma,
te ko kuu ja va'a ja ndaa ja jin ndakua'a ni nuu Su'si ma,
te jin kukanu ini ni Iya Tátnuni ma.

⁶Kua'a xeen ñayii ma ka ka'an:

“¿Na in iyo ja sa'a i ja va'a ñuu ñayivi a ja jin kuni o?”,
ka kuu i ka ka'an i.

Iya Tátnuni, sa'a ni ja saña, te jín sa'a sa ja vii ja va'a,
sukan-va'a jin kuni i ja iyo ni, vi Su'si.

⁷Maa ni sa'a ja iyo sii ini ini anua sa a,
te iyo sii ini xeen-ka sa sana ndaka-ka
ñayii ka ni'i ka tna'a ndaka ja ka neva'a i ma, vi Su'si.

⁸Te chukan kúu ja sii ini-ni jínkavatuu sa
te sii ini-ni kixi sa.

Vaa maa ni, vi Iya Tátnuni, sa'a ni ja iyo sii ini sa
te kúkanu ini ña'a sa, vi Su'si.

Salmo 5

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na ko koto ña'a ya

¹Su'si Iya Tátnuni, koniniso'o ni tnu'u ká'an sa nuu ni a,
te katanuu ña'a ni,
vaa tnána u'vi tnána u'vi sa ja ndó'o néni sa a.

²Su'si maa sa, koniniso'o ñukuun ni
ja jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni a,
vaa nuu maa ni ndáka'an ndákachi sa
sukan ndó'o néni sa a,
vaa maa ni kúu rey sa.

³Iya Tátnuni, ndaka xtnee ne'e ma koniniso'o ni
ja ká'an sa nuu ni a, vi Su'si.

Te ndaka xtnee ne'e ma jinkuiñi jiti sa nuu ni,
te ka'an sa nawa jiniñu'u sa ma,
te kondetu sa ja ndakone'e ni

ja ká'an káchí sa nuu ni ma, vi Su'si.

⁴Vaa ndijin, vi Su'si,

chi masu játna ini ni ja u'vi ka sa'a ñayii ma,
te chukan kúu ja masu kua'a ni tnu'u

ja koo ñayii sa'a ja u'vi ma nuu iyo ni a, vi Su'si.

⁵Vaa nuu iyo ni a chi masu nde iyo in nuu kúu jin koo
ñayii ka jani ini ja maa i ka kuu-ka ma
te ñatuu ka kandija i ja Tátnuni ni ma.

Vaa ndijin chi saxiko ni ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

⁶Te xnaa ni ndaka ñayii ka ka'an tnu'u ma,
ji'in ndaka ñayii ka xnda'vi tna'a ma,
ji'in ndaka ñayii ka ja'ni tna'a ma,
te masu kuan-ta'vi ni i nuu iyo ni a, vi Iya Tátnuni.

⁷Kovaa saña chi ja kútoo xeen ña'a ni a,
te kuu kivi sa onde nuu iyo ni a, te jinkuiñi jiti sa,
te ni-yu'u ni-ini sa ndachiñu'u ña'a sa
ini ve'e nuu ka ndatna'a sa
ja ka ndachiñu'u ña'a sa a, vi Su'si.

⁸Iya Tátnuni, skaka ña'a ni ichi va'a ma,
te kaxtnu'u ni nuu sa ja na sa'a sa ja va'a ja ndaa ma,
sukan-va'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
máko jin kundee i ja jin xnda'vi ña'a i, vi Su'si.

⁹Vaa tnu'u ka ka'an i ma, másu inundija i,
vaa onde ini anua i ma nanimaa ja u'vi ka ñu'u,
vaa sukan kaa nuu yinee ndiyi ma
nuna ndanune ma te kuni o
ja nanimaa ja kini ja tne'e ja ni tivi ñu'u ma,
sukan ka kuu tnu'u ka ka'an ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

¹⁰Te ndaka sukan ka ka'an ka kuu maa i ma,
te jin ndani'i jin ndatna'a maa i.

Vaa kua'a xen-xeen kuechi ka ndiso i ma,
te xndo'o xneni ni i, te jin ndachunaa maa i kuechi i ma,
vaa masu nde ka kandija i ja ká'an ni a, vi Su'si.

¹¹Kovaa jín koo sii ini xeen ndaka ñayii

ka kukunu ini ña'a ja maa ni ko koto i ma,
te ndimaa jín kata sii ini xen-xeen i,
vaa maa ni jito va'a i ma.

Ndaka ñayii ka kutoo ña'a i maa ni ma,

na jin koo sii ini xen-xeen i, vaa iyo ni ji'in i ma.

¹²Vaa maa ni, vi Iya Tátnuni,
kua'a ni ja vii ja va'a ja jin ni'i ñayii ka sa'a
ja va'a ja ndaa ma,
vaa sukan kúnda'vi ini ni i ma,
te kasi ndee kasi ndoso ni
ja ni-in ja u'vi ma kenda nuu ka iyo i ma, vi Su'si.

Salmo 6

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kunda'vi ini
ña'a ya ora kénda in tnundo'o tnuneni nuu o ma**

- ¹Iya Tátnuni, máko ndonda tna ni
nuu sa ora ndákiti ini
ni ma,
te máko xndo'o xneni ña'a ni ora ndákiti xeen ini ni ma.
²Kunda'vi ini ña'a ni saña, vi Iya Tátnuni, te ndasava'a ña'a ni,
vaa onde yikikuñu sa a ni kuita kuiti
kuenda tnu'u ja kûu sa kúni sa.
³Te ní'i ní'i-nka sa, vaa yu'u sa.
Te ndijin Iya Tátnuni, ¿na kivi sana kii ni ja
chindee ña'a ni?
⁴Ne'e ni, vi Iya Tátnuni, te ndasava'a ña'a ni,
te kaku sa ja ma kûu sa te skenaa sa maa sa,
vaa jâ ni skuiso ni ja kúnda'vi ini ña'a ni.
⁵Vaa ñayii jâ ni ji'i ma chi masu kuu ndachiñu'u-ka ña'a i,
vaa nú onde andeya ma ñunee i ma,
te masu kuu ndaka'an-ka ña'a i.
⁶Vaa jâ ni kuita sa ja tnána u'vi sa a.
Ndaka jakuaa ma nda'yu nda'yu sa,
te ni ndoyo kuiti-nka nuu kátuu sa ma, sa'a ndute nuu sa a.
⁷Te ni kuita nduchinuu sa ya, te ñatuu ka kundijin-ka,
kuechi ja nda'yu nda'yu sa ma
ja kuechi ja ka sa'a ndeva'a ña'a ñayii
ñatuu nde ka kunimani nuu sa ma.

⁸Ndaka ni ja ka sa'a ni ja u'vi a, kuán jin ndiyo ni.

Máko jin koo-ka ni nuu iyo sa ya,

vaa Iya Tátnuni ma chi ni jiniso'o ya ja nda'yu sa a.

⁹Te Iya Tátnuni ma chi ni jiniso'o ya ja jikan-ta'vi sa ma,

te ni jan-ta'vi ya ja jiña'a sa ma.
¹⁰Ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 jin ndanda'yu xen-steen maa i,
 te sanaa sanaa-ni, te jin ndatna'a maa i ja kan-nuu ma,
 te jin ndakakayata i jin koo i.

Salmo 7

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si iya ja'nde ndaa tniñu ma

- ¹Su'si maa sa, Iya Tátnuni,
 nuu maa in-ni ni kúkanu ini sa ja chindee ña'a ni
 ja na kaku sa nuu ndaka ñayii ka sondikin ña'a
 ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma.
- ²Vaa sukan ka kuu ndika'a ma, sukan ka kuu i,
 te nasa yukan, te jin ni'i ña'a i, te jin ka'ni ña'a i,
 te ñatuu na in chindee-ka ña'a ja kaku sa nuu i ma, vi Su'si.
- ³Iya Tátnuni, ñatuu na ja u'vi ni sa'a sa,
⁴vaa masu nama uun ni sa'a ndeva'a sa
 ñayii iyo mani ji'in sa ma,
 te ni masu nama uun ni sa'a ndeva'a sa
 ñayii ñatuu kúnimani nuu sa ma.
- ⁵Kovaa nú iyo nawa ni sa'a sa ma,
 na sondikin ña'a maa ñayii ñatuu kúnimani nuu sa ma,
 te nú ni ni'i ña'a maa i ma,
 te na xtuu xndii ña'a i nuu ñuyaka ma,
 te jayiñu'u sa ma jín xtuu jín xndii maa i nuu ñu'ú a.
- ⁶Ndokuiñi ni, vi Iya Tátnuni,
 te kanaa maa ni ji'in ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa a.
 Te chindee ña'a ni, te ka'nde ndandaa ni tniñu sa
 ji'in ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- Sukan, te kuni ndaa sa ja iyo sa ji'in ni.
- ⁷Te maa ni chi jin ndakonduu ña'a ñayii ka ndututu
 ja ka ndachiñu'u ña'a i ma
 ja ka iyo i ndi-in ndi-in ñuu ma,
 vaa maa ni chi onde sukun ma nükoo ni
 ja táttnuni ni nuu i ma, vi Su'si.

⁸Iya Tátnuni, maa ni ndakan kuenda nuu ndi-in
ndi-in ñuu ma,
te nuu saña ka'nde maa ni tniñu naxe ni yo
sa'a, ni yo kuu sa,

te ka'an maa ni naxe ni yo iyo sa nuu ni ma.

⁹Xnaa ni ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
ja ñatuu ka kandija ña'a i maa ni ma,
te sunkani va'a ni ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.

Vaa maa ni chi Su'si iya sa'a ja va'a ja ndaa ma kúu ni,
te jinitnuni ni nawa ka jani ini ñayii ma, vi Su'si maa sa.

¹⁰Kovaa saña chi kúkanu ini sa
ja Su'si ma kúu iya kasi ndee kasi ndoso ña'a
nuu ja u'vi ma,
vaa maa ya sa'a ja jin kaku
ñayii ka iyo ndaa ini anua i ma nuu ya ma.

¹¹Su'si ma chi iya ka'nde ndaa tniñu ñayii ma kúu ya.
Chukan kúu ja ndi-kivi ndi-kivi ndákiti ini ya
nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

¹²Nú ma jin ndakani jin ndaka'vi ini ñayii ma
ja jin ndakan-ta'vi i nuu Su'si ma
ja na sakana ini ña'a ya kuechi i ma
chi maa ya chi jâ ni ndakiin vava'a ya
yuchi kúu espada ya ma,
te jâ ni satu'va vava'a ya kuji ya ma,
ji'in ja nani flecha ma.

¹³Te jâ ni januu ya ndenu kani ya ma,
te ka iyo tu'va ndaka ja jin sa'a ja jin kûu ñayii ma.

¹⁴Jinconde'ya ni ñayii sa'a ja u'vi ma,
ja ndimaa ja u'vi jâ ni tnaa i ini anua i ma,
te sukan ndó'o néni ña'a ja sani te kâku lulu ña ma,
sukan ndó'o néni i vitna.

Te jâ iyo}tu'va ja ndani'i ndatna'a maa i ja ni
xnda'vi i maa i ma.

¹⁵Ni sa'a maa i in yavi kunu kunu,
te suni maa ini yavi yukan kêe tuku maa i.

¹⁶Suni maa ndaka ja u'vi ni yo sa'a, ni yo kuu i ma
ndajinu siki maa i ma, te ndachunaa maa i.

¹⁷Saña chi ndachiñu'u sa Iya Tátnuni ma,
vaa sa'a ndaa sa'a ndija ya.

Nuu maa ya ja iyo ya onde sukun ma kata sa,
vaa maa ya kúu Su'si Iya Tátnuni ma.

Salmo 8

**Sukan káxtnu'u Su'si ma jayiñu'u ya ma te ndí
ini ya ja ndákua'a tna ya jayiñu'u ñayii ma**

- 1 Su'si maa sa, Iya Tátnuni, vii xeen kúu ja nani ni a,
te ja kanuu xeen kúu ni-ka'nu ñuu ñayivi a.
Onde andivi ma, onde sukun-ka ma iyo jayiñu'u ni,
vaa sukan ni kuni ni.
- 2 Ja kuechi ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma,
te ni sa'a ni ja suchi kuechi ma, ji'in lulu suchi ka jaxi-ka ma,
ka ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si.
Te sukan, te sa'a ni ja jin kasiyu'u
ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma,
ji'in ñayii ñatuu ka sa'a sukan tátnuni ni ma.
- 3 Te ora nde'ya sa andivi ma te jini sa yoo ma,
tiuxini ma, ndaka ja ni sa'a maa ni ma,
- 4 te jani ini sa: ¿Nawa kúu ñayii ma, ja ndáka'an ni i?
¿Te nawa kúu sa'yá tata ñayii ma, ja chíndee ni i?
- 5 Te ni sa'a ni ja jaku-ni kivi ka ndanuu-ka ángel ma
sana ñayii ma,
te ni wa'a ni in corona, te vivii ni wa'a ni jayiñu'u ñayii ma,
- 6 te ni sunkani ni i ja jin ko koto i
ndaka ja ni sa'a ni ji'in nda'a ni a.
Te ndaka kiti ma ni xndoo ni ja jin tatnuni i nuu ti,
- 7 ka kuu ndikachi ma, xndiki ma, ndaka kiti ka iyo yuku ma,
- 8 ji'in lasaa ka ndava ichi andivi a,
ji'in tiaka ka ñu'u nuu mar ma,
ji'in ndaka kiti kuan koo ve koo ini mar ma,
te nuu ndaka ti tátnuni i.
- 9 Su'si maa sa, Iya Tátnuni, vii xeen kúu ja nani ni a,
te ja kanuu xeen kúu ni-ka'nu ñuu ñayivi a.

Salmo 9

Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ja'nde ndaa ya tniñu ma

- ¹ Su'si maa sa, ja kúu ini sa kúu ja ni-yu'u ni-ini sa
ndachiñu'u ña'a sa,
te ndaka'an ndakachi sa ndaka ja vii ja va'a ni sa'a ni ma.
- ² Nuu maa ni ja iyo ni onde sukun ma koo sii ini xen-steen sa,
te ûni kata jajaa sa nuu ni ja ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si.
- ³ Ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
ni ka ndakakayata i, te ni ka kotuu i nuu ni ma,
te ni ka skenaa i maa i.
- ⁴ Vaa maa ni kúu iya ja'nde ndaa tniñu ñayii ma,
te ni nukoo ni nuu nûkoo ni ma,
te ni ja'nde ndaa ni tniñu sa ma
ji'in ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- ⁵ Ni ndonda ni nuu ñayii ka iyo ni-ka'nü ñuu ñayivi a,
te ni xnaa ni ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te ni-kani ni-jika masu ndaka'án-ka ni i.
- ⁶ Ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu o ma
chi ni xnaa ni i ji'in ñuu nuu ni ka iyo i ma,
te ni masu na in ndaka'án-ka ja ni ka iyo i ma,
vaa ni xnaa ni ndaka nuu ni ka iyo i ma, vi Su'si.
- ⁷ Kovaa Iya Tátnuni ma, iyo ya ni-kani ni-jika,
te jâ iyo tu'va nuu nûkoo ya ma,
sukan-va'a ndakan ya kuenda nuu ñayii ma.
- ⁸ Maa ya ndakan ndandaa kuenda nuu ndaka ñayii
ka iyo ñuu ñayivi a,
te mamaa i jin ndakua'a kuenda
naxe ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma.
- ⁹ Nuu Iya Tátnuni ma ko kuu nuu jin kaku ñayii nda'vi ma,
te yukan jin kaku i kivi kii tnundo'o tnuneni ma.
- ¹⁰ Te ndaka ñayii ka jini ña'a i maa ni ma,
ka kukanu ini ña'a i ja maa ni chindee i,
vaa masu nama uuun ni xndoo nda'vi ni
ndaka ñayii ka ndanduku ña'a ma, vi Iya Tátnuni.
- ¹¹ Jin kata ni, te jin ndachiñu'u ni Su'si Iya Tátnuni ma,
ja kúu ya Rey tátnuni yuku nani Sion ma,

te jin kaxtnu'u ni nuu ndaka ñuu ma
sukan sa'a sukan kúu ya ma.

¹²Vaa Su'si ma chi nde'ya ya
sukan ka xndo'o ka xneni i ñayii nda'vi ma,
sukan ka kayu'u ñayii ma ja ka kuxii ini i ma,
te masu ndunaa ya.

Chukan kúu ja ndaxndo'o ndaxneni ya
ñayii ka sa'a ja u'vi in-ka ñayii ma.

¹³Iya Tátnuni,conde'ya ni te kuni ni sukan ndó'o néni sa
ja ka sa'a ka kuu ña'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
vaa ka kiti xeen ini i nuu sa.

Te kene'e ña'a ni, sukan-va'a ma koo-ka sa
nuu ka ja'ni tna'a i ma,
vaa jin ka'ni ña'a i ka kuni i.

¹⁴Te onde ye'e ñuu Jerusalén a,
te ndaka'an ndakachi sa nuu ñayivi a
ja maa ni iyo ja jin ndachiñu'u ña'a sa,
te kuña'a sa ja iyo sii ini xeen sa,
vaa maa ni ni sa'a ja ni kaku sa.

¹⁵Ndaka ñayii ñatuu ka kandija ña'a i maa ni ma,
ni sa'a ni ja ni ka kêe koo maa i yavi nuu ni ka jate i ma,
te ni ka nukun-nee ja'a maa i nuu ni ka satu'va i
ja jin tnii i ñayii xi-nuu ka kuni u'vi i ma.

¹⁶Ka jini o ja Iya Tátnuni ma, ja'nde ndandaa ya tniñu ñayii ma,
vaa sa'a ya ja nûkun-tuu maa ñayii ma ja u'vi sa'a i ma.

¹⁷Ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma chi andeya ma jin koo i.
Te ndaka ñayii ka ndunaa Su'si ma, suni yukan tna jin koo i.

¹⁸Kovaa ñayii ñatuu kuiti nawa neva'a i ma
te kúkanu ini i Su'si ma,
chi másu ndunaa ña'a ya, ni a ñayii kunda'vi kukee ma,
vaa kenda kivi ja jin ni'i i ja ka ndetu i ma.

¹⁹Ndokuiñi ni, vi Iya Tátnuni,
te máko kua'a ni tnu'u ja jin sa'a i sukan ka jani ini i ma,
vaa ndaka ñayii ni-ka'nú ñuu ñayivi a
chi ndenda koo i nuu ni ma,
te jin ndataa i kuenda nawa ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma.

²⁰Iya Tátnuni, sa'a ni ja jín ndayu'u tna i,
vaa maa ni ndakan kuenda nuu i ma,

te sa'a ni ja ni-ka'nu ñuu ñayivi a jín ndasa'a i kuenda
ja ñayii-ni ka kuu i ma.

Salmo 10

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na sa'a ya ja
kaku o nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma**

- ¹ Iya Tátnuni, ¿naval'a iyo jika ni te chú'u ni
ora kénda tnundo'o tnuneni ma nuu iyo sa ya?
- ² Ñayii ka sa'a ja u'vi ma, ûni ka ndikin i ñayii nda'vi ma,
sukan-va'a jin sa'a ndeva'a i ñayii yukan ma.
- ³ Kovaa maa i jin ndani'i jin ndatna'a sukan ka ñu'u ini i
ja jin sa'a i ñayii nda'vi ma.
- ⁴ Vaa ñayii sa'a ja u'vi ma chi kúvixi maa i
ja ñu'u ini i ja sa'a i ma,
te ká'an i ja vii ja va'a ja kuu ñayii ndiyo ini ma,
te saxiko i Iya Tátnuni ma.
- ⁵ Ñayii sa'a ja u'vi ma,
ja jani ini i ja maa i kúu-ka ma,
ká'an i ja ñatuu na Su'si ma iyo.
Va ni a vala masu nde ndakune'e i Su'si ma
ndaka ja jani ini i ma.
- ⁶ Te ndaka ja sa'a ja kúu i ma visi va'a-ni kée ma,
kovaa masu ichi va'a ichi ndaa ma kua'an i,
vaa ûni saxiko i ñayii ñatuu kétna'a ini ji'in i ma,
te másu nde'ya i sukan jani ini maa ni ma, vi Su'si.
- ⁶ Vaa jani ini i te ká'an i:
“Yo'o chi masu na in kundee ja skanda ña'a i nuu iyo o a,
ni a masu nama kuiti kuni o tnundo'o tnuneni”,
kúu i ká'an i.
- ⁷ Te yu'u i ma ñu'u chitu ja u'vi ká'an i ma,
ji'in sukan sa'a i ja xnda'vi i ñayii ma.
- Chii yaa i ma ka yinee tnu'u ndeva'a ká'an i ma
ja ká'an u'vi i ja jin kuu in-ka ñayii ma.
- ⁸ Te kua'an i ichi yu'u ñuu ma, nûkoo i chú'u i,
sukan-va'a ka'ni i ñayii nda'vi ñatuu na ja u'vi sa'a i ma
ora ya'a ñayii yukan ma,
te ni masu nde yá'a nuu i ñayii nda'vi
masu nawa kúu sa'a ma,
- ⁹ vaa kívi i in nuu iyo yu'u ma.

Sukan sa'a ndika'a ma ja chú'u ti ini yavi ti ma,
 sukan iyo tu'va i ja tnii i in ñayii nda'vi ma.
 Te nú ni tnii i ñayii ma, te ñú'u i ñayii ma kua'an i
 ji'in ñayii ma onde nuu iyo i ma.

¹⁰ Vaa jínkoo i, te jákindeyi vava'a i, te iyo tu'va i
 ja ki'in i jin tnii vava'a i ñayii nda'vi ma.

¹¹ Jani ini i te ká'an i:

“Su'si ma chi jâ ni ndunaa ña'a ya,
 te másu nde'ya-ka ña'a ya,
 te masu kuni kuiti ña'a ya”,

kúu i ká'an i.

¹² Ndokuiñi ni, vi Iya Tátnuni, te ndone'e ni nda'a ni a,
 te máko ndunaa ni ñayii nda'vi a.

¹³ ¿Nava'a saxiko ña'a ñayii sa'a ja u'vi ma
 maa ni ja kúu ni Su'si a?

Te jani ini i te ká'an i:

“Masu ndakan Iya Tátnuni ma kuenda nuu o ja sa'a o ya”,
 kúu i ká'an i.

¹⁴ Kovaa maa ni chi nde'ya ni ndaka ja u'vi
 ka sa'a ka kuu i ñayii nda'vi ma,
 te maa ni chi ndakan ni kuenda nuu
 ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 vaa nuu maa ni ka kukana ini ñayii nda'vi ma,
 te maa ni chíndee suchi kuechi
 ñatuu na yuva na si'i-ka i ma.

¹⁵ Ka'nu ni nda'a ñayii sa'a ja u'vi ma,
 te ndakan ni kuenda nuu i ndaka ja u'vi sa'a i ma,
 sukan-va'a ni-in-ka ñayii sa'a ja u'vi ma koo-ka.

¹⁶ Iya Tátnuni ma kúu Rey ni-kani ni-jika,
 te ndaka ñayii ñatuu ka kandija ya ma
 chi másu jin koo i ñuu ya ma.

¹⁷ Iya Tátnuni,
 koniniso'o ni ndaka ja ka jikan-ta'vi ñayii nda'vi ma,
 vaa maa ni sa'a ja ka ndusii ini ini anua i ma,
 te katanuu ni ja ka ka'an i ma.

¹⁸ Vaa maa ni chi chíndee ni ñayii
 ñatuu na yuva na si'i-ka i ma,
 sukan-va'a ñayii ni sa'a ni ji'in ñu'ú a,
 máko sa'a-ka i ja u'vi ma.

Salmo 11

**Ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma chi maa Su'si ma
kasi ña'a te kaku i nuu ja u'vi ma**

- ¹ Nuu Iya Tátnuni ma kúkanu ini sa, te kaku sa
nuu ja u'vi ma.
¿Nava'a ka ka'an ñayii ma nuu sa ja na kunu sa onde yuku ma
sukan ka ndava lasaa ma?
- ² Jinconde'ya ni ja ñayii ka sa'a ja u'vi ma
chi jâ ka iyo tu'va i nuu iyo yu'u ma.
Ka yinda'a i kuji i ma, ji'in flecha i ma.
Sani te jin kani i nuu ka iyo ñayii
ka iyo ndaa ini anua i ma nuu Su'si ma.
- ³ Nute naa ñuu ñayivi a,
¿nawa sa'a ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma?
- ⁴ Iya Tátnuni ma, iyo ya ini veñu'u ii ya ma.
Onde andivi ma iyo nuu nûkoo Iya Tátnuni ma,
te nde'ya ya ji'in nduchinuu ya ma
sukan ka sa'a ka kuu ñayii ma.
- ⁵ Iya Tátnuni ma, jitotnuni ya ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
nú inundija i ja ka kukanu ini i ya ma.
Kovaa ñayii ka sa'a ja u'vi ma
te ka jatna ini i ja ka sa'a ndeva'a i ñayii nda'vi ma,
onde ini anua ya ma saxiko ya i.
- ⁶ Sa'a ya ja siki ñayii sa'a ja u'vi ma,
in jichi-ni jin ndajinu kua'a ja u'vi ja jâ ni sa'a maa i ma,
te sa'a ya ja jaki'i tachi ma,
sukan-va'a ndakonduu ña'a ñu'u káyu kóko ji'in azufre ma,
te sukan ndando'o ndaneni maa i.
- ⁷ Vaa Iya Tátnuni ma chi iya sa'a ja va'a ja ndaa kúu ya,
te játna ini ya ja sa'a ya ja va'a ja ndaa ma.
Chukan kúu ja ñayii sa'a ja va'a ma
chi kenda kivi ja nuu nuu i jinconde'ya tna'a i ji'in ya.

Salmo 12

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee
ña'a ya te kaku o nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma**

- 1 Iya Tátnuni, sa'a ni ja kaku sa,
vaa ñatuu-ka na ñayii ka sa'a sukan jatna ini ni ma
ka iyo ne'un ñayii ka iyo ñuu ñayivi ya.
- 2 Vaa ndaka ñayii a, ndimaa ka xnda'vi tna'a i,
te ñii yu'u i ma-ni ka iyo tnu'u ka ka'an i ma,
kovaa masu inundija i ja ka ka'an i ma.
- 3 Iya Tátnuni ma, xnaa ya
ndaka ñayii masu inundija i ja ka ka'an i ma,
ji'in ndaka ñayii ndimaa tnu'u vixi ka ka'an i ma,
- 4 ji'in ndaka-ka ñayii sa'a ka ka'an i ma:
“Ka kukanu ini o ja ndaka ja ka ka'an o ya, te jin kundee o,
vaa ji'in yu'u maa o a ka ka'an o,
te masu na in tátnuni nuu yo'o”,
ka kuu i ka ka'an i.
- 5 Kovaa sa'a ká'an Iya Tátnuni ma:
“Ja kuechi ja ka sa'a ndeva'a ñayii ma
ñayii nda'vi ñayii kee ma, te vitna, te ndokuiñi o,
te sa'a o ja jin kaku ñayii ka kuxii ka kunda'vi ini ma,
ja ka ndo'o ka neni i nuu in-ka ñayii ma”,
kúu ya ká'an ya.
- 6 Tnu'u Iya Tátnuni a chi tnu'u nanimaa kúu,
sukan ni nduu nanimaa plata ma
ja ni ja'an i uja jichi nuu ñu'u i'ni ma.
- 7 Vaa maa ni, vi Iya Tátnuni,
chi ko koto va'a ña'a ni ni-kani ni-jika,
te sa'a ni ja jin kaku sa nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
- 8 Visi ni ka ndakonduu ña'a maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te ndaka maa ñayii ka iyo ñuu ñayivi ya,
ka jatna maa i ja jin sa'a i ja u'vi ma,
te ka jani ini i ja vii xeen kúu,
kovaa sa'a ni ja jin kaku saña nuu ja u'vi ma.

Salmo 13

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma
ja na chindee ña'a ya ora ndó'o néni o ma**

- ¹ Iya Tátnuni, ¿na saa-ka kii ko ndunaa ña'a ni
te koo jika ni nuu sa a?
¿Na saa-ka kivi ni ma kuni ña'a sa ja iyo ni ji'in sa a?
- ² ¿Na saa-ka kii ndo'o není ini anua sa ya,
ja kúxii ini i ndi-kivi ndi-kivi a?
¿Na saa-ka kii kundee suchi ñatuu kúnimani nuu sa ya
ja xndo'o xneni ña'a i?
- ³ Su'si maa sa, Iya Tátnuni,conde'ya ña'a ni,
te ndakone'e ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a.
Ndaxtnuu ni ñu'u maa ni a nuu sa,
sukan-va'a má kûu sa.
- ⁴ Vaa nú ña'a, te suchi ñatuu kúnimani nuu sa ma, te ka'an i,
“Ni kundee o nuu i.”
Te ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te jin kutachi xen-xeen i ja ni kendeka sa ma.
- ⁵ Kovaa saña chi kúkanu ini ña'a sa ja kútoo ña'a ni,
te ini anua sa ya, kúsii ini xeen i
ja maa ni sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma.
- ⁶ Kata sa nuu Iya Tátnuni ma,
vaa maa ya ni sa'a ja vii ja va'a ja kuu sa ya.

Salmo 14

Ñayii ndee ini ma chi ñatuu ndánduku i Su'si ma

- ¹ Ñayii ñatuu kuiti ndás'a kuenda ma
chi jani ini i ja ñatuu na Su'si ma iyo.
Te ndaka ñayii yukan ma chi ka kuneé ka ku-uun-ni i,
te ndimaa ja u'vi ma-ni ka sa'a i,
tna'a ja masu nde játna ini Su'si ma.
Te ni a in ñayii ñatuu sa'a ja va'a.
- ² Onde andivi ma nde'ya nde'ya-ni Iya Tátnuni ma
nuu ka iyo sa'ya tata ñayii a,
sukan-va'a nû iyo in ñayii ja ndás'a i kuenda
te ndánduku i Su'si ma.

- ³ Kovaa ndi-in ndi-in i siin siin ichi ni ka tnii i,
te ka kuneé ka ku-uun-nka i.
Ñatuu na in sa'a ja va'a, va ni a in ñayii sa'a ja va'a,
vaa ni ka xndoo i ichi va'a ma.
- ⁴ Ndaka i, ñatuu na nde ka ndasa'a maa i kuenda
ndaka ja u'vi ka sa'a i ma.
Vaa kuenda tnu'u ja ka jaa i in xtatila ma-ni,
sukan-ni kúu ora ka sa'a ndeva'a i ñayii ñuu ya ma,
vaa masu in ja yii-ni kúu, ka jani ini i,
vaa ñayii masu ka yu'u Su'si o Iya Tátnuni ma ka kuu i.
- ⁵ Kovaa jin ndayu'u xen-xeen maa i ja jin kuni i,
vaa Su'si ma chi yika-ni a
ndaka ñayii ka kandija ya ma-ni iyo ji'in ya.
- ⁶ Te ñayii ndákunitnuni ja jiniñu'u i Su'si ma,
ndáka'an-so'o i nuu ñayii ñatuu ka kandija ya ma,
kovaa ñayii ñatuu kándija Su'si ma
chi jákundee i ñayii ndáka'an-so'o nuu i ma,
te visi sukan ka sa'a i ma,
kovaa Iya Tátnuni ma chi jito vava'a ya
ñayii kándija ja ká'an ya ma.
- ⁷ ¡Nuna kava va'a ini maa Su'si ma,
te onde ñuu nuu iyo ya ma,
te sa'a ya ja na jin kaku ñayii ñuu Israel ma!
Kivi sa'a Iya Tátnuni ma ja ndaka ñayii ni ka jitenuu
te ni ka yo jinukuechi i in-ka ñuu ma,
jin ndakokuiñi i ñuu maa i ma,
sani te jin ndusii ini ndaka sa'ya tata Jacob ma,
ja ka kuu i ñayii ñuu Israel ma.

Salmo 15

Ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma chi koo i ji'in Su'si ma

- ¹ Iya Tátnuni, ¿nde in kuu koo nuu iyo maa ni a?,
¿na in kuu koo nuu yuku ii ni a?
- ² Ñayii ñatuu na kuechi ma te sa'a i ja va'a ma,
tna'a ñayii onde ini anua i ma ká'an i ja ndaa ma.
- ³ Ñayii masu nde ká'an tnu'u i ja kuu in-ka ñayii ma,
ni a sa'a i ja u'vi ja kuu tna'a i ma,

ni a ká'an ndeva'a i ja kuu ñayii iyo yatni ji'in i ma.
⁴Te suni saxiko i ñayii sa'a ja u'vi ma,
 kovaa ká'an vii ká'an va'a i
 ja kuu ñayii kándija tnu'u ká'an Su'si ma.
 Te sa'a i ja ni skuiso i ja sa'a i ma.
 Visi na ndo'o na není i, kovaa masu ndaxsama i
 ja ni jani ini i ja sa'a i ma.
⁵Ñayii wanuu xu'un i ma, te masu kakan i sa'ya xu'un i ma,
 ni a masu nde wa'a i tnu'u ja jin ska'an ña'a ñayii ma
 ja sa'a ndeva'a i ñayii va'a ini ma.
 Ñayii sa'a ndaka sukan chi koo va'a i,
 te masu kotuu kuiti i nuu Su'si ma.

Salmo 16

Su'si ma kúu iya táa ndaka nawa jiniñu'u o ma

¹Su'si maa sa, ko koto va'a ña'a ni,
 vaa nuu maa in-ni ni kúkanu ini sa.
²Ini anua sa ya ni jiña'a Iya Tátnuni ma:
 “Maa ni kúu iya táttnuni nuu sa a.
 Masu nawa iyo ñuu ñayivi a ja va'a-ka ja kukana ini sa,
 nú masu ja nuu maa in-ni ni, vi Su'si”,
 kúu sa jiña'a sa ya.
³Ndaka ja ka xnani ñayii ma su'si i ma
 ja ka iyo nuu ñu'ú ya,
 chi inundi'ya xeen ka ka'an maa ndaka ñayii
 ja ni-yu'u ni-ini i ka ndikin i ma.
⁴Kovaa ndaka ñayii ka jinukuechi
 nuu tna'a ja ka jani ini i ja su'si ka kuu ma
 te inundi'ya xeen ka ka'an i ma
 chi jin ndo'o jin není xen-xeen-ka maa i.
 Kovaa saña chi masu ndachiñu'u sa ja ka ka'an i
 ja su'si i ka kuu ma,
 te ni masu ndakune'e sa ja ka nani i ma,
 te ni masu ka'ní sa in kití ja katí sa niñí ti ma
 nuu altar tna'a ja másu Su'si ka kuu ma.
⁵Kovaa maa ni, vi Iya Tátnuni,
 kúu iya táa ndi'i kuiti nawa jiniñu'u sa ma,
 te maa ni jini naxe ko kuu sa.

⁶ Vivii kaa ñu'ú nuu skuta'vi ña'a ni ja koo sa a,
te játna ini xeen sa ndaka ja iyo a.

⁷ Chukan kúu ja ká'an sa ja vii ja va'a ja kuu Iya Tátnuni ma,
vaa maa ya ndákan-so'o nuu sa a,
vaa visi onde jakuaa ma,
te sa'a ya ja ndákani ndáka'vi ini sa,
te ndás'a sa kuenda.

⁸ Saña chi ni yo jini sa ja ndimaa yoxtuu kua'an yoxtuu vee
Iya Tátnuni ma nuu sa a.

Vaa maa ya iyo ichi xiñi kua'a sa ya,
te ûni konukuiñi vava'a sa, te másu nawa sa'a ja kotuu sa.

⁹ Te chukan kúu ja ni ndusii ini xeen ini anua sa ya,
te ni kutachi xen-xeen sa, te ndátatu ni-ka'nu ni-tu'u sa,
vaa kúkanu ini xeen ña'a sa,
te koteku sa ni-kani ni-jika, vi Su'si.

¹⁰ Vaa másu xndoo ña'a ni ini yavi
kinee ñu'ú-nde'yu sa ma ja tivi i,
te másu kua'a ni tnu'u ja ñayii
jâ ni nduvii ni ndundoo ini i ma,
te ndutne'e-ka tuku i in-ka jichi.

¹¹ Vaa maa ni ni kaxtnu'u ichi va'a ja sa'a ja koteku sa a,
te maa ni sa'a ja koo sii ini xen-xeen sa,
vaa iyo ni ji'in sa a,
te játna ini xen-xeen sa ja ni-kani ni-jika,
te koo sa xiñi kua'a ni a.

Salmo 17

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kasi ndee kasi
ndoso ya ma jin sa'a ndeva'a-ka ña'a ñayii ma**

¹ Iya Tátnuni, koniniso'o vava'a ni in ja jikan-ta'vi sa nuu ni a,
vaa ja ndaa ndija kúu, te másu xnda'vi ña'a sa,
te katanuu ni ja jikan-ta'vi sa a.

² Ndaka'an maa ni nde a kúu kuechi sa a,
vaa maa ni chi nde'ya ni nú ja va'a kúu ja sa'a sa a.

³ Vaa maa ni ján koto ña'a jakuaa ma,
te jitotnuni ni ini anua sa ya,
kovaa ñatuu na ja u'vi ni ndani'i ni, vi Su'si,

vaa jito va'a sa yu'u sa ya ja máko ka'an i tnu'u ndeva'a.

⁴Vaa kándija sa tnu'u ká'an maa ni a,
te chukan kúu ja ñatuu nde sa'a sa sukan ka sa'a
jaku-ka ñayii ma, ja ka sa'a ndeva'a tna'a i ma.

⁵Ko koto vava'a ña'a ni ja na konukuiñi vava'a sa
ichi maa ni a, sukan-va'a máko kendeka ja'a sa ya.

⁶Saña chi ni jikan-ta'vi sa nuu ni a,
vaa maa ni chi niniso'o ni ja ká'an sa ma, vi Su'si.

Te jikan-ta'vi xeen sa nuu ni ja koniniso'o ñukuun ni
ja ká'an káchi sa nuu ni a, vi Su'si.

⁷Ñayii ka iyo nda'a kua'a ni a,
sa'a ni ja jin kaku i nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu i ma.
Te kaxtnu'u ni ja vii ja va'a sa'a ni ma,
te kuni sa sukan nda'vi ini ni ma.

⁸Ko koto vava'a ña'a ni,
sukan jito va'a xeen-ka ni nuu ii-ka nduchinuu ni a,
te tava'a vava'a ña'a ni chii ndijin ni ma
ora vee in tnundo'o tnuneni ma,

⁹sukan-va'a má jin kuni ña'a ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
vaa ni ka ndakonduu ña'a i, ja jin sa'a ndeva'a ña'a i,
te jin ka'ni ña'a i ka kuni i.

¹⁰Vaa ûni ni kundee maa ja u'vi ma
ni jasi i ini anua i ma,
te chukan kúu ja ka ka'an i ja maa i-ni ka kuu-ka.

¹¹Te ka jito vava'a ña'a i nde kua'an nde vee sa ma,
te ka nde'ya vava'a ña'a i, kóto naxe jin kundee i
jin ndaskakayata ña'a i nuu ni a, vi Su'si.

¹²Sukan ka kuu ndika'a ma ora jin tnii ti kití jin kaa ti ma,
ji'in kuenda ka kuu ndika'a kuechi ma,
ja ka chu'u ti nuu ka kuu ve'e ti ma,
sukan ka sa'a ka kuu i.

¹³Iya Tátnuni, ndokuiñi ni, te ki'in ni jin-tna'a ni
ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te xtuu ni i ji'in yuchi kúu espada yinda'a ni a,
te xnaa ni i, sukan-va'a kaku sa nuu i
ja ka sa'a i ja u'vi ma.

¹⁴Iya Tátnuni, ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a,
sa'a ni ja kaku sa nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,

visi ka ni'i ka tna'a maa i ñuu ñayivi a
te ka tnaa chitu maa i chii i ma ji'in ndaka ja iyo a
te ka wa'a i ndaka ja ka neva'a i ma ja jin

kaa sa'ya i ma,

visi ñatuu ka kundee-ka sa'ya i ma ja jin kaa i ma.
Kovaa nuu maa ni ma másu nawa iyo ja jin ni'i i.

¹⁵ Kovaa saña chi koo sii ini xen-xeen sa kivi ndoto sa ma,
ja onde nuu iyo ni a iyo sa ma,
te nuu nuu o jin konde'ya tna'a o,
vaa ni kundee sa nuu ndaka ja u'vi ma.

Salmo 18

Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni chindee ñ'a ya ja ni kaku o nuu ja u'vi ma

- ¹ Iya Tátnuni, kútoo xeen ña'a sa,
vaa maa ni kúu iya táo tnu'u ndee tnu'u ndatnu.
- ² Iya Tátnuni, maa ni kúu toto nuu kuu konukuiñi va'a sa,
te maa ni kúu ve'e sukun sukun nuu kuu chu'u sa.
Te maa ni kúu iya sa'a ja kaku sa.
Maa ni kúu Su'si maa sa.
Maa ni kúu iya táo tnu'u ndee tnu'u ndatnu.
Nuu maa ni kúkanu ini sa,
vaa maa ni kúu iya jasi ndee jasi ndoso ña'a,
ja ni-in ja u'vi ma másu kaki'i ña'a,
te maa ni chíndee ña'a ja na kaku sa
nuu ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
vaa maa ni kúu ve'e sukun sukun nuu kuu chu'u sa ma.
- ³ Ndakune'e sa Iya Tátnuni ma,
vaa maa ya iyo ja ndachiñu'u o ya ma.
Te kaku sa nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- ⁴ Nuu ndó'o néni sa ma, ni jani ini sa ja kúu sa nkúu,
vaa ni ka ndakonduu ña'a ja u'vi ma, ja jin ka'ni ña'a i,
te ni yu'u sa.
- ⁵ Ni ka jani ini i ja jin ka'ni ña'a i,
te ni kenda sa nuu kúu sa ma nkúu.
- ⁶ Te maa ora nuu yikuu sa ndó'o néni sa ma,
te ni ndakune'e sa Su'si Iya Tátnuni ma,
te káyu'u sa jiña'a sa ya,

te maa ya ja iyo ya onde ini veñu'u ka'nu ya ma,
te ni jiniso'o ya ja jiña'a sa ya ma.

- ⁷ Sani te nuu ñu'ú ya ni tnaa,
te onde ja'a yuku ma ni ka ndakanda.
Te ndaka tu'u ni ka kanda,
ja ni ndakiti xen-steen ini Iya Tátnuni ma.
- ⁸ Te xitni ya ma ni kee ñu'ma ma ni tetniñu ya ma,
te yu'u ya ma ni tetniñu ya ñu'u ndu'va ma,
sukan-va'a jin kayu jin koko ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
- ⁹ Ni sa'a ya ja ni kuxiñi andivi ma, te ni nuu ya vee ya,
te nee ñu'ú kuiti chii ja'a ya ma.
- ¹⁰ Te ni jakoxtnee ya siki in ángel nani querubín,
te ni ndava i kua'an i, te sukan kua'an vee ya kúu ya.
- ¹¹ Te ni sa'a ya ja viko ni ndutnuu kuiti ma,
ja sani te kuun savi ma,
ni jasi i nuu iyo ya onde andivi ma.
- ¹² Te ja ye'e ni'ní nuu iyo ya ma,
te viko ma, ni ka yanduu i kuan koo i,
te ni sa'a ya ja ni kuun ñiñi ma
te sakanuu i ji'in ñu'u ka kanda'a ka kanda'a-nka.
- ¹³ Te ni sa'a ya ja ni kana savi ma,
te ja ni ka'an Iya Tátnuni ma,
te ni kuun tuku ñiñi ma te sakanuu i
ji'in ñu'u ka kanda'a ka kanda'a-nka.
- ¹⁴ Ni kani ya flecha ya ma, te ni jandute,
te ni jatenuu ya ndaka ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te ni xnaa ya i.
- ¹⁵ Te ja ni tutachi ya ji'in xitni ya ma,
sani te ni ka ndatuu ja'a yuku ka iyo nuu mar ma,
te ja ni ka'an nini'i ya ma,
te ni ndatuu ni-ka'nu ñuu ñayivi a.
- ¹⁶ Onde sukun ma iyo ya, te ni skuili ya nda'a ya ma,
te ni ndatava ña'a ya onde ka'a ndute mar ma.
- ¹⁷ Ni sa'a ya ja ni kaku sa nuu nda'a ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te vitna ja kua'a xeen-ka i ka kuu
ja ka saxiko ña'a i ma sana saña ma.

- ¹⁸ Kivi ndó'o néni sa ma, te ni kenda koo i ni ka kani ña'a i,
kovaa maa Iya Tátnuni ma chi ni chindee ña'a ya.
- ¹⁹ Te ni ndene'e ña'a ya, te ni jan xsia'a ña'a ya nuu nune ma,
te ni sa'a ya ja ni kaku sa,
vaa ni jatna ini ya ja masu na ja u'vi sa'a sa ma.
- ²⁰ Te maa Iya Tátnuni ma, ni ndataa ya ja vii ja va'a,
vaa maa ya jini ja ni sa'a ndaa, ni sa'a ndija sa ma,
te ñatuu na ja u'vi ni sa'a sa ji'in nda'a sa a.
- ²¹ Vaa maa sa chi kándija sa ja ká'an káchi Iya Tátnuni ma,
te ñatuu na nde ni xndoo sa tnu'u tátnuni Su'si o a
te ki'in sa ichi u'vi ma.
- ²² Su'va ndaka ja va'a ja ndaa ja tátnuni ya ma
ñu'u ini sa te sa'a sa,
te ñatuu nde ndúnaa sa ja ko sa'a sa
sukan ká'an tnu'u tátnuni ya ma.
- ²³ Ni yo nukuiñi va'a, ni yo nukuiñi ndaa sa nuu ya,
te ni yo jito va'a sa maa sa
ja ni-in ja u'vi ñatuu nde ni sa'a sa.
- ²⁴ Te chukan kúu ja sukan ni iyo va'a sa nuu Iya
Tátnuni ma,
te ni skuta'vi ña'a ya ja vii ja va'a,
vaa ni jini ya ja ni-in ja u'vi ñatuu ni yo sa'a sa.
- ²⁵ Maa ni chi kúnda'vi ini ni ñayii nda'vi ini ma,
te ni-yu'u ni-ini ni jito va'a ni ñayii ni-yu'u ni-ini i
jinukuechi i nuu ni a, vi Su'si.
- ²⁶ Te vivii ko kuu ni ji'in ñayii vivii kúu i ji'in ni ma,
kovaa xndo'o xneni ni ñayii sa'a ndeva'a tna'a i ma.
- ²⁷ Vaa maa ni chi sa'a ni ja jin kaku ñayii
ka kuxii ka kunda'vi ini i ma,
kovaa sa'a ni ja jin ndakukan-nuu ñayii ka jani ini
ja maa i ka kuu-ka ma.
- ²⁸ Vaa maa ni sa'a ja tnúu ñu'u ini anua sa a,
te maa ni, vi Iya Tátnuni, ora ñatuu ní'i ini sa
nawa sa'a sa ma,
xtnuu ni ñu'u ni a nuu sa ma.
- ²⁹ Ja iyo ni ji'in sa, te kundee sa nuu ndaka ñayii
ka kanaa ji'in sa ma,
te ja maa ni, vi Su'si maa sa,
te kandava sa te kuiso sa ja ka ndesi yu'u ñuu ma, vi Su'si.

- ³⁰ Ichi káxtnu'u Su'si ma chi ichi va'a ichi ndaa kúu,
 te tnu'u káxtnu'u ya a chi tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu,
 te ndaka ñayii ka kukanu ini ya ma
 chi maa ya kasi ndee kasi ndoso
 ja ñatuu ni-in ja u'vi kaki'i ña'a.
- ³¹ Vaa maa in-ni Iya Tátnuni ma kúu Su'si o a,
 te ñatuu na in-ka ya iyo,
 nú masu ja maa in-ni ya kúu toto
 nuu kuu koxtnee va'a o.
- ³² Maa ya kúu iya tách tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te maa ya kúu iya chíndee ña'a ja jika va'a sa ichi ya a.
- ³³ Vaa maa ya sa'a ja kúñama ja'a sa
 sukan kúñama ja'a isu ma,
 te maa ya sa'a ja nükuiñi va'a sa onde sukun ma.
- ³⁴ Vaa maa ya kúu iya satu'va ña'a naxe sa'a sa
 ja ki'in sa kanaa sa ma,
 te maa ya káxtnu'u naxe tnii sa kuji kaa ma.
- ³⁵ Te maa ni kúu iya jasi vava'a ña'a,
 sukan-va'a kaku sa nuu ja u'vi ma,
 te nda'a kua'a ni a chíndee ña'a, te iyo va'a sa,
 te ja va'a xeen ini ni a,
 te ni sa'a ni ja ni nduu sa ñayii kanuu xeen-ka.
- ³⁶ Te maa ni sa'a ja ichi jika sa a, masu tnundo'o xeen,
 te ñatuu nde kéndeka ja'a sa a.
- ³⁷ Ni sondikin sa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 te ni jan tna'a sa i, te onde ni xnaa sa i,
 sana ni ndakokuiñi sa ma.
- ³⁸ Vaa ni xtnakue'e sa i, te ñatuu ni ka ndakoo-ka i,
 te ni ka kotuu-nka maa i nuu ja'a sa a.
- ³⁹ Te maa ni ni taa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ja ni kanaa sa ma.
 Ni sa'a ni ja ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 ni ka ndatna'a maa i ja kan-nuu ja ni kundee sa nuu i ma,
 te ni ka kotuu maa i nuu ja'a sa ma.
- ⁴⁰ Te ni sa'a ni ja ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 ni ka ndakunu i kuan koo i,
 te sukan, te ni kundee sa ni xnaa sa ndaka i,
 ja ñatuu ka kuni va'a i nuu sa ma.
- ⁴¹ Ni ka kayu'u i ka kana i na in chindee ña'a,
 kovaa ñatuu na in ni chindee ña'a.
 Ni ka ndakune'e i Iya Tátnuni ma,

- kovaa masu nde ni yo niniso'o ya ja ka ka'an i ma.
- ⁴² Te ûni ni xnaa sa i, sukan sa'a tikachiyaa ma,
te ni jiñu sa i sukan jiñu o nde'yu ichi ma.
- ⁴³ Ni sa'a ni ja ni kaku sa nuu ñayii ñuu ni kanaa ji'in sa ma,
te ni sa'a ni ja ni nduu sa in ñayii tâtnuni nuu ndaka ñuu a,
te ni sa'a ni ja ñayii ñuu masu jini ña'a i ma,
te ni ka jinukuechi i nuu sa a.
- ⁴⁴ Ja ni ka jiniso'o i ja ká'an sa ma,
te ni ka kandija i ja ni tatnuni sa ma,
te sa'ya ñayii ñatuu jini ña'a ma,
ni ka kandija i ja ká'an sa ma.
- ⁴⁵ Ñayii in-ka ñuu ma, ni ka yu'u i ja ni kundee sa ma,
te ka ni'i ka ni'l-i-nka i ni ka nde koo i
nuu ka yinee va'a i ka chu'u i ma.
- ⁴⁶ Jayiñu'u kóo nuu ni, Iya Tâtnuni.
Iya va'a xeen ini kúu ni,
vaa suu ni kúu toto nuu yoxtnee va'a sa a.
Te jayiñu'u kóo nuu ni ja kúu ni iya ni sa'a ja ni kaku sa ma.
- ⁴⁷ Vaa maa ni kúu iya sa'a ja jin ndachunaa ñayii ma
ndaka ja ka sa'a ka kuu ña'a i ma,
te maa ni sa'a ja ka kandija ñayii ndaka ñuu ma
ja ká'an sa ma.
- ⁴⁸ Te maa ni ni sa'a ja ni kaku sa nuu ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te maa ni sa'a ja tâtnuni sa nuu ñayii
ni ka ndokuiñi ja jin kanaa i ji'in sa ma.
Saa vi, Su'si, te ni sa'a ni ja ni kaku sa nuu ñayii
ka kuni ja jin sa'a ndeva'a ña'a i ma.
- ⁴⁹ Te chukan kúu ja ndaka'an ndakachi sa
na in kúu ni nuu ñayii ka iyo ndaka ñuu a,
te kata sa te ndachiñu'u ña'a sa, vi Iya Tâtnuni.
- ⁵⁰ Ndimaa ni kundee rey ni sunkani maa ni ma,
vaa ni kunda'vi ini ni de,
vaa maa ni ni sunkani de ja ko kuu de rey.
Ndaka sa'ya tata sa ja kúu sa David ma,
kunda'vi ini ni ni-kani ni-jika, vi Su'si maa sa.

Salmo 19

Ndaka ja vii xeen ni sa'a Su'si ma te iyo jayiñu'u ya

- ¹ Andivi ma ka kuu ja ka ndakaxtnu'u jayiñu'u Su'si ma,
vaa vivii ni sa'a ya ji'in nda'a ya ma, te ka nukuiñi va'a i.
- ² Sukan kúu in kivi ma, ja ndáka'an i nuu in-ka kivi ma,
te in jakuaa ma, ndáka'an i tnu'u ndichi nuu in-ka jakuaa ma.
- ³ Visi ñatuu ka jiniso'o o sukan ka ndatnu'u i ma,
naxe ka kuu yu'u i ma, naxe ka ka'an i ma,
- ⁴ kovaa ja ka ndatnu'u i ma kénda ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
te ni-ka'nu ñuu ñayivi a ka jini ñayii ma ja ni sa'a Su'si ma.
Chi vaa Su'si ma chi onde andivi ma ni sa'a ya in ve'
nuu koo maa kandii ma,
- ⁵ te kénda sii ini kandii ma, te jika i kua'an i,
kuenda sukan kénda in suchi yika ni tnanda'a ma,
xi sukan kúu in tee ja iyo tu'va de ja kunu de
te kundee de ja kenda de nuu iyo ja kenda de ma.
- ⁶ In lado ma kána kandii ma, te kée i in-ka lado ma,
te ni-in ja iyo ñuu ñayivi a,
másu kuu chu'u i nuu ka'ní kandii ma.
- ⁷ Tnu'u ja káxtnu'u Iya Tátnuni ma ja ndandaa kúu,
vaa ndáxsama i janitnuni ñayii ma,
te ndúu i ñayii sa'a ja va'a ja ndaa.
Te tnu'u ni ka'an Iya Tátnuni ma chi sukan sa'a ya,
vaa ñayii ñatuu jaku'ni-ka ini i ma chi kuu jaku'ni ini i.
- ⁸ Tnu'u tátnuni Iya Tátnuni ma chi tnu'u ndandaa kúu,
vaa sa'a i ja koo sii ini ini anua ñayii ma.
Tnu'u tátnuni Iya Tátnuni ma chi tnu'u nanimaa kúu,
vaa ndáxtnuu i nuu ñayii ma sukan-va'a ma skenaa i maa i.
- ⁹ Ja koyu'u o Iya Tátnuni ma te masu ko sa'a o ni-in ja u'vi ma
chi vivii kúu, te ni-kani ni-jika sukan jín ko sa'a o.
- Ja ndákan Su'si ma kuenda nuu ñayii ma chi ja ndaa ndija kúu,
vaa sa'a ndaa ya nawa ni ka sa'a, ni ka kuu ñayii ma.
- ¹⁰ Tnu'u tátnuni ya a chi játna ini-ka o sana oro ma,
visi oro nanimaa kúu i ma.
Tnu'u tátnuni ya a chi játna ini xeen-ka o
sana nduxi ka kene'e ñuñu ma, visi vixi vixi i ma.
- ¹¹ Saña ja jinukuechi sa nuu ni, te tnu'u ya'a xtuv'a ña'a ni,
sukan-va'a másu ko sa'a sa ja u'vi ma.

Te ñayii kándija te sa'a i sukan tátnuni ni ma
chi neva'a ni ja skuta'vi ni i.

¹² Kovaa ni-in ñayii, masu nde ndákunitnuni i
ndaka ja u'vi sa'a i ma.

Kovaa saña chi jikan-ta'vi sa ja na sakanu ini ni
ja u'vi ni sa'a sa ma te ñatuu ni jinitnuni sa ma.

¹³ Ko koto va'a ña'a ni, saña ja jinukuechi sa nuu ni a,
ja má kundee ni-in ja u'vi ma ja ko tatnuni i nuu sa a,
sukan-va'a ko kuu sa in ñayii sa'a ja va'a ja ndaa,
te koo vii sa nuu ni, te ñatuu na kuechi kondiso sa
ja ndimaa sa'a so'o sa nuu ni a, vi Su'si.

¹⁴ Su'si maa sa, na kenda ndaka ja ká'an sa a,
ji'in ja jani ká'vi ini anua sa a, nuu maa ni a,
te kuan-ta'vi ni, vi Su'si Iya Tátnuni,
iya sa'a ja kaku sa nuu tnundo'o tnuneni ma.

Salmo 20

**Sukan kakan-tavi o nuu Su'si ma ja na chindee
ñ'a'a ya ja kundee o nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma**

¹ Iya Tátnuni ma, na koniniso'o ña'a ya ja kuña'a ni ya
kivi ndó'o néni ni ma.

Vaa suni maa ya kúu Su'si ni yo kukanu ini Jacob ma,
te chukan kúu ja kasi ndee kasi ndoso ña'a ya
nuu ja u'vi ma.

² Onde nuu ii iyo ya ma,
te na koo tu'va ya ja chindee ña'a ya,
te onde nuu iyo ya yuku nani Sion ma,
te na chindee ña'a ya ja konukuiñi vava'a ni.

³ Te na kona'a ya ndaka ja ni ndakua'a ni nuu ya ma,
te kuán-ta'vi ya kití ka'mi ndi'i kuiti ni nuu ya ma.

⁴ Te na taa ya sukan ñu'u ini ni ja ni'l'i ni ma.

Te ndaka ja jani ini ni ja sa'a ni ma,
te na chindee ña'a ya ja sukan kó kuu.

⁵ Te ndaka o jín koo sii ini,
vaa ni kaku ni nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma,
te jín ndone'e o in sa'ma ja ká'an ja maa ya ma,
te ni kundee ni ma.

Te na taa Iya Tátnuni ma ndaka ja kakan ni nuu ya ma.

⁶Te vitna, te jini sa ja Iya Tátnuni ma
chi sa'a ya ja kaku tee ni sunkani maa ya
ja ko kuu de rey ma.

Vaa maa ya chi onde andivi ma, nuu ii iyo ya ma,
te koniniso'o ya ja kuña'a de ma.

Te nda'a kua'a ya ma iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma,
ja chindee ya de ja kundee de nuu ndaka ñayii
ñatuu ka kunimani nuu de ma.

⁷Vaa ndaka ñayii yukan ma chi ka kukanu ini i
ja carreta i ma ji'in caballu i ma jin koo ji'in i
ja jin kanaa i ma,

kovaa yo'o chi jin ndakune'e o Iya Tátnuni ma,
iya kúu Su'si o ma, te ja maa ya, te jin kundee o.

⁸Ñayii yukan chi ka kuita i te ka kotuu i,
kovaa yo'o chi jin ndonenuu o te jin konukuiñi va'a o.

⁹Iya Tátnuni, ja kúu ni Rey sa ma,
koniniso'o ni kivi ka ndakune'e ña'a sa ma
ja na chindee ña'a ni ma,
vaa maa ni sa'a ja jin kaku sa ma, vi Su'si.

Salmo 21

**Sukan ndachiñu'u o Su'si ma ja ni chindee ña'a ya te ni
kaku o nuu ñayii ñatuu kúnimani nuu o ma**

¹Iya Tátnuni, iyo sii ini xeen tee kúu rey ni kaji maa ni ma,
ja iyo de ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni wa'a maa ni ma.
Te maa ni sa'a ja ndimaa káku de nuu ñayii
ka kuni u'vi nuu de ma,
te chukan kúu ja kúsii ini xeen de.

²Vaa ni jikan-ta'vi de nuu ni ma,
te maa ni chi ni wa'a ni ja ni kuu ini de ma,
te ñatuu nde ni jiña'a ni ja másu kuu.

³Vaa nuu ni kenda ni ja ni ka ndatna'a ni ji'in de ma,
te yinda'a kua'a ni ja vii ja va'a ja kuta'vi de,
te ni sonee ni in corona xini de ma, te nanimaa oro kúu i.

⁴Ni jikan-ta'vi de nuu ni ja kani kivi koteku de,
kovaa maa ni chi ni jiña'a ni de ja ni-kani ni-jika koteku de.

- ⁵ Ja ni chindee ni de ja ni kaku de
 nuu ndaka tnundo'o tnuneni ni yo tna'a de ma,
 te ni ni'i de tnu'u ndee tnu'u ndatnu ja ni yo tatnuni de ma,
 te ni iyo xeen jayiñu'u de nuu ndaka ñayii ma.
- ⁶ Vaa maa ni ni wa'a ndaka ja vii ja va'a
 ja kuta'vi de ni-kani ni-jika ma.
 Ni sa'a ni ja ni iyo sii ini xeen de, vaa ni iyo ni ji'in de.
- ⁷ Ja ni yo kukanu ini rey ma Iya Tátnuni ma,
 te ja nda'vi ini iya iyo onde sukun ma,
 te másu na in skanda ña'a nuu iyo de ma, vi Su'si.
- ⁸ Iya Tátnuni, ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
 te jin tnii ni ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma
 te ka saxiko ña'a i ma.
- ⁹ Te jin chunee ni i jitnu káyu kóko ma
 kivi kenda ja ndakan ni kuenda nuu i ma
 te xnaa ni i ji'in ñu'u káyu kóko ma, vaa sukan sa'a ni,
 vaa ni ndakiti ini ni nuu i ma.
- ¹⁰ Te sukan xnaa ni i ne'un ñayii ñuu ñayivi a,
 ji'in ndaka sa'ya tata i ma,
 kuechi ja u'vi ni ka yo sa'a i ma.
- ¹¹ Visi ni ka nduku i ja jin sa'a ña'a i ja u'vi maa ni, vi Su'si,
 kovaa masu ni ka kundee i nuu ni ja jin sa'a i
 sukan ni ka ndatnu'u tna'a i ma.
- ¹² Vaa maa ni chi nuna tnii ni kuji ni ma,
 te kani ni ichi nuu ka iyo i ma
 chi jin ndakunu i jin ndakakayata i.
- ¹³ Iya Tátnuni, vaa iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
 te maa ni iyo ja ndani'i ni jayiñu'u ma,
 te chukan kúu ja jin kata sa te jin ndachiñu'u ña'a sa,
 vaa ni kundee ni ma, vi Su'si.

Salmo 22

Tnu'u xii ini ma chi sani te ni nduu i tnu'u sii ini

- ¹ Su'si maa sa, Su'si maa sa, ¿nava'a ni xndoo ña'a ni?
 ¿Nava'a jika xeen iyo ni te ñatuu nde niniso'o
 ni ja kána sa a,
 sukan-va'a chindee ña'a ni

- ja na kaku sa nuu tnundo'o tnuneni a?
- ²Su'si maa sa, kána ña'a sa nduu ma,
te ñatuu ndákone'e ni ja ká'an sa ma,
te jakuaa ma ñatuu ndátatu sa ja kána ña'a sa.
- ³Kovaa maa ni chi iya ii kúu ni,
vaa ni-in ja u'vi ñatuu nde sa'a ni,
te iyo ni ne'un ñayii ñuu Israel ma,
vaa ndimaa ka ndachiñu'u ña'a i ma.
- ⁴Nuu maa ni ni ka kukanu ini ndaka tna'a sa ñayii jana'a ma.
Ni ka yo ndetu i ja maa ni sa'a ja jin kaku i ma,
te sukan kuiti ni sa'a ni.
- ⁵Ni ka ndakune'e ña'a i maa ni, te ni ka kaku i
nuu tnundo'o ma.
Ni ka kukanu ini i maa ni,
te ñatuu ni ka tna'a i ja kan-nuu, vi Su'si.
- ⁶Kovaa saña chi sukan kúu in tindaku ma-ni kúu
sa nuu ñayii a,
vaa masu nde ka nde'ya ña'a i ja in ñayii kúu sa
chi ka jakundee ña'a i, te ka saxiko ña'a i, vi Su'si.
- ⁷Ndaka i ka nde'ya ña'a, te ka ka'an ndeva'a i ja kuu sa,
te ka skuita yu'u ka skuita nuu i, te ka skuiko i xini i,
te kuan koo i-ni, te ka ka'an i:
⁸“Te vitna, kóto n ú kii ya ki chindee ña'a ya ja kaku de,
vaa kaa-nka ni yo kukanu ini de Iya Tátnuni ma”,
ka kuu i ka ka'an i.
- ⁹Vaa maa ni ni yo jito va'a ña'a nuu ñunee sa chii si'i sa ma,
te ni chindee ña'a ni ja ni kâku va'a sa ma,
te maa ni ni sa'a ja sii ini ndátatu sa
nani ñundee ña'a si'i sa ma.
- ¹⁰Te nuu nda'a maa ni ni yo iyo sa, te ni yo jito va'a ña'a ni,
visi ñatuu kâku-ka sa ma, nuu ñunee-ka sa chii si'i sa ma,
te maa ni kúu Su'si sa onde kivi yukan.
- ¹¹Te chukan kúu ja máko xndoo ña'a ni,
vaa tnundo'o tnuneni ma chi ka sa'a i ja kúxii ini sa ma,
te iyo yatni i nuu iyo sa ya, te másu na in chindee ña'a.
- ¹²Vaa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
chi ni ka ndakonduu ña'a i,

- kuenda tnu'u ja xndiki xeen ka iyo ñuu Basán ma.
- ¹³ Te nde'e xeen ka kuu yu'u i,
 sukan ka kuu yu'u ndika'a ma ora ka kokon xeen ti ma,
 te ka sa'a ña'a i sukan ka kandava ndee ti kiti jin tnii ti ma.
- ¹⁴ Te ni ndu-uun sa, kuenda tnu'u ja ndute ma,
 te kuenda tnu'u ja ni ndi'i kuiti yiki sa ya
 ni ka ndatnana tna'a i.
 Sukan ni nduvita xe'en ma ja sani te ndandute i ma,
 sukan ni kuita kuiti ini anua sa ya.
- ¹⁵ Te ni yichi kuiti ñíí yu'u sa ya,
 te ni ndatnii tna'a yaa sa ya ji'in nda'nda sa ya,
 já ni kuita kuiti sa,
 te vala-nka ja kûu sa nkuu,
 vaa maa ni ni wa'a tnu'u ja sukan ndó'o néni sa a.
- ¹⁶ Ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 ja ka kuu i sukan ka kuu la-ina ma,
 ni ka ndakonduu kuiti ña'a i,
 te ni ka xtnakue'e i nda'a sa ya ji'in ja'a sa ya.
- ¹⁷ Kuu ndaka'vi sa ndaka yiki sa ya,
 nani ka nde'ya ña'a i ma te ka ndaa ka nuu ña'a i ma.
- ¹⁸ Sani te ni ka ndaka'nde i sa'ma sa a,
 te ni ka chu'un i suerte sa'ma ndii sa ma,
 kóto na nde i ndake'en ma.
- ¹⁹ Kovaa maa ni, vi Iya Tátnuni, máko ndunaa ña'a ni,
 vaa maa ni kúu iya tâa tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te konuu ni, te kii ni chindee ña'a ni,
- ²⁰ sukan-va'a kaku sa nuu ñayii ka kuu sukan ka kuu la-ina ma,
 ja máko jin ka'ní ña'a i ji'in yuchi kúu espada ma,
 sukan-va'a koteku sa.
- ²¹ Chindee ña'a ni, te kaku sa nuu ñayii ka kuu yu'u
 sukan ka kuu yu'u ndika'a ma,
 te ka kuu i sukan ka kuu xndiki xeen ma, vi Su'si.
- ²² Kaxtnu'u sa nuu ñani sa ma ji'in nuu ku'va
 sa ma na in kúu ni,
 te nuu ka ndatna'a ndaka sa ma, te kata sa ja
 ndachiñu'u ña'a sa.
- ²³ Ndaka o ja ka kuu o sa'ya tata Israel ma ja ni
 yo kuu de Jacob ma,
 jín kata o, te jín ndachiñu'u o Iya Tátnuni a,

te jín koyu'u o ya, vaa ka jini o ja ndakan ya kuenda nuu o a.

²⁴Vaa ñatuu nde ni saxiko ya ja ni jiña'a ñayii ndó'o néni ma,
te ni masu nde ni chu'u ya nuu ya ma
ora nuu ni ndakune'e i ya ma.

Su'va ni yo niniso'o ñukuun ya ja ni jikan-ta'vi i ma.

²⁵Nuu ka ndatna'a sa ja ka ndachiñu'u ña'a sa ma,
te ndaka'an ndakachi sa sukan vii sukan luu
chíndee chíttu ña'a ni ma,
te sukan sa'a sa, sukan-va'a ñayii ka sa'a sukan
játtna ini ni ma,
te jin kuni i sukan va'a ini ni ma.

²⁶Ñayii nda'vi ma chi koo ja jin kaa i onde jin ndutu chii i ma,
vaa ka ndanduku i Iya Tátnuni ma, te ka ndachiñu'u i ya,
te chukan kúu ja jin koteku i ni-kani ni-jika.

²⁷Te chukan kúu ja ndaka ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a
chi jin ndaka'án i ja Iya Tátnuni ma kúu Su'si,
te jin ndakokuiñi i nuu ya ma, te jin ndachiñu'u i ya.

²⁸Vaa suu ya táttnuni ni-ka'nu ñuu ñayivi a
ji'in ndaka tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma.

²⁹Ndaka ñayii ma ka iyo ja jin kúu i,
visi ka ni'i ka tna'a maa i ñuu ñayivi a,
kovaa ni a in i, másu kuu sa'a i ja maa i,
te koteku i ni-kani ni-jika.

Vaa ndaka tu'u i ndenda koo nuu Iya Tátnuni ma,
te jin ndachiñu'u i ya, vaa maa in-ni ya táttnuni.

³⁰Te jin ndaka'an jin ndakachi ñayii ma
nuu ndaka-ka ñayii kenda kuee-ka ma,
sukan-va'a jin kunukuechi i nuu Iya Tátnuni ma.

³¹Te ndaka ñayii ya'a, jin ndaka'an jin ndakachi i
nuu ñayii jin kâku kuee-ka tuku ma,
ndaka ja va'a ja ndaa sa'a Iya Tátnuni ma.

Salmo 23

Su'si ma kúu iya jito ña'a sukan kúu tee jito ndikachi de ma

¹Iya Tátnuni ma kúu iya jito vava'a ña'a
sukan jito in tee ndikachi de ma,
te ñatuu nawa ko ka'ni ña'a i ja ko kuu sa.

- ² Te sa'a ya ja ndatatu sa nuu kuii kuii ma,
 te yu'u yute nuu jika kuee ndute ma skaka ña'a ya,
³ te ndataa jaa ya tnu'u ndee tnu'u ndatnu ini anua sa ya,
 te skaka ña'a ya ichi ndaa ma,
 sukan-va'a koo jayiñu'u ja nani ya ma.
- ⁴ Visi na ya'a sa yuu nuu nee xeen ma nuu ka ja'ni tna'a i ma,
 kovaa masu nawa koyu'u sa, vaa maa ni iyo ji'in sa, vi Su'si.
 Karroti ni a ji'in yutnu xii yinda'a ni a
 ka sa'a ja kúkanu ini ña'a sa.
- ⁵ Yikuu ni satu'va ni ndaka ja kaa sa nuu mesa ma,
 visi ka nde'ya ña'a ñayii ka kuni u'vi nuu sa ma,
 te chíso ni ndute jáxiko asi xini sa ma,
 te xchitu lili ni nuu ñu'u ndute ji'i sa ma.
- ⁶ Ja ndaa kúu ja ndaka kivi ja koteku sa ma,
 te skuta'vi ña'a ni ja va'a ja vii, vaa kúnda'vi ini ña'a ni,
 te ve'e ni ma, koo sa ni-kani ni-jika, vi Su'si Iya Tátnuni.

Salmo 24

Su'si ma kúu Rey iya iyo jayiñu'u

- ¹ Kuenda maa Iya Tátnuni ma kúu ni-ka'nu ñu'ú
 iyo ñuu ñayivi a,
 ji'in ndaka ñayii ka iyo a, ji'in ndaka-ka ja ka iyo a.
² Te ni sonee ya ñu'ú a siki ndute ma, te ni sunkani va'a ya.
- ³ ¿Na in kuu kaa nuu yuku iyo Iya Tátnuni ma?
 ¿Te nde in kuu koo nuu ii iyo ya ma?
- ⁴ Ñayii ñatuu na kuechi ndiso nda'a i ma, te iyo vii ini anua i ma,
 te ñatuu nde ndáchiñu'u i tna'a ja masu Su'si ka kuu ma,
 te ni masu nde xnda'vi i in-ka ñayii ma.
- ⁵ Ñayii ñatuu nde sa'a ndaka chukan ma
 chi ni'i i ja vii ja va'a ja skuta'vi ña'a Iya Tátnuni ma,
 te maa ya sa'a ja kaku i nuu ja u'vi ma.
- ⁶ Sa'a jin ko kuu ini ndaka ñayii ka ndanduku i ya ma.
 Sa'a jin ko kuu ini ñayii ka ndi ini
 ja kenda koo i nuu iyo ni a, vi Su'si,
 te jin kuni ña'a i ja maa ni kúu Su'si
 iya ni yo kukanu ini Jacob ma.

⁷ Jín ndakani va'a o yutnu ye'e ñuu o Jerusalén ma,
te jín ndakune va'a o ye'e ma ni-kani ni-jika,
sukan-va'a kuu kivi Rey iya iyo jayiñu'u ma.

⁸ ¿Nde in kúu Rey iya iyo jayiñu'u ma?
¡Su'si Iya Tátnuni ma, iya kúu sa'a ndaka ma,
iya kúndee nuu ndaka ma, kúu ya!

⁹ Jín ndokani va'a o yutnu ye'e ñuu o Jerusalén ma,
te jín ndakune va'a o ye'e ma ni-kani ni-jika,
sukan-va'a kuu kivi Rey, iya iyo jayiñu'u ma.

¹⁰ ¿Nde in kúu Rey iya iyo jayiñu'u ma?
¡Su'si Iya Tátnuni ma,
iya kúndee nuu na in kúni ja kanaa i ji'in ya ma,
iya ya'a kúu Rey, iya iyo jayiñu'u ma!

Salmo 25

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma
ja na sakanu ini ña'a ya te ko koto ña'a ya**

¹ Iya Tátnuni, nuu maa ni ndonenuu sa, te kakan-ta'vi sa.

² Su'si maa sa, nuu maa ni kúkanu ini sa,
te máko kua'a ni tnu'u ja tna'a sa ja kan-nuu,
te máko jin jakundee ña'a ñayii ñatuu ka
kunimani nuu sa ma.

³ Ja ndandaa kúu ja ndaka ñayii ka kukanu ini ña'a i maa ni ma
chi másu jin tna'a i ja kan-nuu,
kovaa jin ndatna'a maa ñayii ñatuu ka kandija
ja ká'an ni ma ja kan-nuu.

⁴ Iya Tátnuni, kaxtnu'u ni ichi maa ni a,
te kaxtnu'u ni naxe sa'a sa ja játna ini ni ma.

⁵ Kaxtnu'u ni naxe sa'a sa ja ndaa ma,
vaa maa ni kúu Su'si sa, iya sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma,
te maa in-ni ni kúkanu ini sa ndaka kivi ndaka ora.

⁶ Iya Tátnuni, ndaka'án ña'a ni sukan vivii kútoo ña'a ni ma,
te kúnda'vi ini ña'a ni ma,
vaa sukan ndimaa káxtnu'u ni nuu sa a.

⁷ Kovaa máko ndaka'án ni ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma
 nuu ni kaa kuechi-ka sa ma,
 vaa so'o xeen ni kaa sa, te ñatuu ni kandija ña'a sa ma.
 Su'va ndaka'án ña'a ni sukan kútoo ña'a ni ma,
 sukan nda'vi ini ni ma, vi Iya Tátnuni.

⁸ Iya va'a ini, iya sa'a ja ndaa kúu Su'si o a.
 Chukan kúu ja ndáka'an-so'o ya nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 ja na jin ndasa'a i ja va'a ma, sukan kúni ya ma.

⁹ Vaa ñayii kúkanu ini ja maa Su'si ma, sana kuu koo va'a i ma
 chi maa ya kaxtnu'u ja sa'a i ja va'a ja ndaa ma,
 sukan kúni ya ma.

¹⁰ Te chukan kúu ja ñayii ka kandija sukan ni ka'an ya ma,
 ndimaa jin kuni i sukan kútoo ña'a ya ma,
 ji'in sukan kúnda'vi ini ña'a ya ma,
 ji'in sukan ndija ya ja ká'an ya ma.

¹¹ Ja na koo jayiñu'u maa ni, Iya Tátnuni,
 te sakanu ini ña'a ni, vaa kua'a xeen kuechi ndiso sa a.

¹² ¿Nde in kúu ñayii yu'u
 ja ndakan Iya Tátnuni ma kuenda nuu i ma?
 Ñayii yukan ma chi maa ya kaxtnu'u ichi va'a ko kaka i ma.

¹³ Te koo sii ini i, te ndimaa koo va'a i,
 te sa'yá tata i ma chi jin nduta'vi i ñu'ú nuu ka iyo i ma.

¹⁴ Te Iya Tátnuni ma chi káxtnu'u ya ndaka
 ja iyo
 ja sa'a ya ma nuu i, vaa ni-yu'u ni-ini i ndánduku i ya ma,
 te jin jaku'ní ini i ndaka ja ni skuiso ya ma.

¹⁵ Chukan kúu ja maa sa
 chi ndimaa nde'ya nde'ya-ni sa Iya Tátnuni ma,
 vaa maa ya sa'a ja kaku sa nuu yo'o skuili tachi ma,
 ja tnii ña'a i te sa'a sa ja u'vi kúni i ma.

¹⁶ Iya Tátnuni,conde'ya ña'a ni, te kunda'vi ini ña'a ni,
 vaa iyo maa in-ni sa ya'a, te jiniñu'u ña'a sa,
 vaa ndó'o néni sa a.

¹⁷ Vaa ini anua sa ya chi kúxii xeen ini i, vi Su'si.
 Sa'a ni ja na jin ndiyo tnundo'o tnuneni iyo nuu sa a,
 te kaku sa.

¹⁸ Jikan-ta'vi sa nuu ni jaconde'ya ni sukan ndó'o néni sa a,
 te sakanu ini ña'a ni ndaka kuechi sa ma, te xnaa ni.

- ¹⁹Vaa jini maa ni ja ñayii ka kuni u'vi nuu sa a
chi su'va ni ka kukua'a-ka i,
te ka saxiko ña'a i, te ka kuni i ja jin sa'a ña'a i ja u'vi.
- ²⁰Ko koto ña'a ni, te sa'a ni ja kaku sa nuu ja u'vi ma.
Te máko kua'a ni tnu'u ja tna'a sa ja kan-nuu ma,
vaa maa in-ni ni kúkanu ini sa.
- ²¹Te ûni ni-yu'u ni-ini sa ká'an sa nuu ni a,
te másu xnda'vi ña'a sa,
vaa jini maa ni ja masu na ja u'vi sa'a sa,
vaa kúkanu ini ña'a sa ja maa ni, te koo va'a sa.
- ²²Su'si maa sa, sa'a ni ja jin kaku ndaka ñayii ñuu Israel ma
nuu ndaka tnundo'o tnuneni ka tna'a i ma.

Salmo 26

Ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma chi iyo va'a i nuu Su'si ma

- ¹Iya Tátnuni, ndaka'an ndakachi maa ni naxe iyo sa nuu ni a,
vaa saña chi ni-yu'u ni-ini sa ndikin ña'a sa,
te ñatuu nde jani uu jani uni ini sa,
vaa nuu maa ni kúkanu ini sa.
- ²Iya Tátnuni,conde'ya vava'a ni ini anua sa ya,
te kototnuni ña'a ni naxe iyo ini anua sa ya,
te ndaka'an ndakachi maa ni
nú ja va'a kúu ndaka ja jani ini sa a.
- ³Vaa saña chi ndimaa ñu'u ini sa ja maa ni
chi iya nda'vi ini kúu ni,
te chukan kúu ja nde kua'an nde vee sa
chi ndimaa sa'a sa sukan kúni ni ma.
- ⁴Vaa ñatuu nde kétna'a ini sa ji'in ñayii masu inundija i
ja ka ka'an i ma,
te ni masu nde ndikin sa i,
vaa masu ka sa'a i sukan ka ka'an i ma.
- ⁵Chukan kúu ja ûni ñatuu játna ini sa
ja koo sa nuu ka ndatna'a i ma,
vaa ndimaa ja u'vi ka sa'a i,
te ni masu nama uun ni yo nukoo kaa sa ji'in i
ja jin kaa sa xita,
vaa masu ka sa'a i sukan játna ini ni ma.

- ⁶ Ndakate sa nda'a sa ya,
 ja kúni ka'an ja masu na ja u'vi ni yo sa'a sa,
 te sukan, te kuu ki'in kii sa nuu altar ni ma,
 vi Su'si Iya Tátnuni,
- ⁷ sukan-va'a ndakuan-ta'vi sa nuu maa ni,
 te ndaka'an ndakachi sa sukan vii sukan luu sa'a ni, vi Su'si.
- ⁸ Iya Tátnuni, játna ini xeen sa
 ja koo sa veñu'u nuu iyo ni a,
 vaa yukan kúu nuu iyo jayiñu'u ni ma.
- ⁹ Kivi kúu sa ma, máko jin xsia'a ni anua sa ya
 nuu ka ñu'u anua ñayii ni ka yo sa'a nanimaa ja u'vi ma,
 ni a nuu ka ñu'u anua ñayii ni ka ja'ni i in-ka ñayii ma,
¹⁰ ni a nuu ka ñu'u anua ñayii ja ndimaa ja u'vi
 ni ka yo sa'a i ma,
 te ni ka yo kundee i ni ka yo xnda'vi i in-ka ñayii ma,
 te ni ka yo ni'i i ja ka kuni i ma.
- ¹¹ Kovaa saña chi ni-yu'u ni-ini sa kondikin ña'a sa,
 te kunda'vi ini ña'a ni,
 te chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu ja u'vi ma.
- ¹² Vaa saña chi jâ ka iyo ja'a sa a ichi maa ni a
 nuu kuu konukuiñi va'a sa a,
 te chukan kúu ja nuu ka ndatna'a ñayii
 ka kandija ña'a maa ni ma,
 yukan koo sa, te ndachiñu'u ña'a sa, vi Iya Tátnuni.

Salmo 27

Su'si ma kúu iya xtuuu nuu o te sa'a ya ja kaku o nuu ja u'vi ma

- ¹ Iya Tátnuni ma kúu ñu'u xtuuu nuu sa a ja ndás'a sa kuenda,
 te maa ya sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma,
 te ñatuu na in sa'a ja koyu'u sa.
- Vaa Iya Tátnuni ma kúu iya tää tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ja koteku sa.
 Chukan kúu ja masu na in sa'a ja koyu'u sa.
- ² Ndaka jichi ja ka ndatna'a ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 ja ñatuu ka kunimani i nuu sa a,
 ka sa'a i ja kúxii ini sa, vaa ka kuni i ja jin xnaa ña'a i.
 Kovaa maa i ni ka ndani'i, ni ka ndatna'a, te ni ka kotuu i,
 te ni ka skenaa i maa i.

³ Kovaa saña, visi ni ka ndakonduu ña'a soldado ma
ja jin ka'ni ña'a de,
kovaa masu koyu'u ini anua sa a.

Te visi ndaka ñayii ñuu ma, jin ndokuiñi i ja jin kanaa i ji'in sa,
kovaa saña chi kukanu ini sa Su'si ma ja maa ya
chindee ña'a.

⁴ In-ni ja ni jikan-ta'vi sa nuu Iya Tátnuni ma,
te chukan kúni sa ja na kuu sa'a sa:
Ja na koo sa ve'e Iya Tátnuni ma ndaka kivi koteku sa a,
teconde'yaconde'ya-ni sa ya,
te kuni sa sukan vii sukan luu kaa ya ma,
te kakan-tnu'u kakan-tnu'u sa ya naxe ko sa'a ko kuu sa ma.

⁵ Vaa maa ya chu'u ña'a ini ve'e nuu iyo ya ma
kivi kenda ja u'vi ma,
vaa nuu iyo ya ma koo va'a sa te kaku sa nuu tnundo'o ma,
vaa in nuu toto sukun sunkani ña'a ya.

⁶ Sani te ndonenuu sa, sukan-va'a jin kuni ña'a
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
ja ni kaku sa nuu tnundo'o tnuneni ma,
te saña chi kivi sa nuu iyo Iya Tátnuni ma,
te sii ini ndakua'a sa ya kiti ka'mi sa nuu ya ma,
te kata sii ini sa, te ndachiñu'u sa Iya Tátnuni ma.

⁷ Iya Tátnuni, koniniso'o ni ja jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni a,
te kunda'vi ini ña'a ni,
te ndakone'e ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a, vi Su'si.

⁸ Vaa ini anua sa ya sa'a ká'an:
“Va'a-ka ja na ndanduku o Su'si ma”,
kúu sa ká'an sa.
Te chukan kúu ja ndánduku ña'a sa a, vi Su'si Iya Tátnuni.

⁹ Máko chu'u ni ja ma ndani'i ña'a sa.
Máko ndakiti ini ni te xtandiyo ña'a ni nuu iyo ni a,
saña ja jinukuechi sa nuu ni a.
Vaa maa ni kúu iya chíndeé chítuu ña'a,
te máko xndoo maa in-ni ña'a ni, vi Su'si iya
sa'a ja kaku sa ma.

¹⁰ Visi na jin xndoo ña'a yuva sa ma ji'in si'i sa ma,
kovaa maa ni, vi Iya Tátnuni,
chi ndakuan-ta'vi ña'a ni nuu iyo ni a.

¹¹ Iya Tátnuni, kaxtnu'u ni ichi ni ma, te skaka
 ña'a ni ichi ndaa ma,
 sukan-va'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 máko jin kundee i nuu sa.

¹² Máko kua'a ni tnu'u ja ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 te jin sa'a ña'a i sukan ka kuni maa i ma,
 vaa ni ka kenda koo kua'a ñayii ka ka'an tnu'u,
 kovaa masu ja ndaa kúu ja ka ka'an i ja kuu sa a,
 te jin sa'a ndeva'a ña'a i ka kuni i.

¹³ Nute ma kukanu ini sa Su'si ma chi xtaya sa,
 kovaa kúkanu ini sa ya ja nani ka iyo o ñuu ñayivi a
 chi kuni sa sukan kútoo ña'a ya ma te kúnda'vi
 ini ña'a ya ma.

¹⁴ Kukanu ini ni Iya Tátnuni ma,
 te ndani'i ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te máko xtaya ini anua ni a.

Saa vi, kondetu ni Iya Tátnuni ma.

Salmo 28

Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni ndakone'e ya ja jikan-ta'vi o ma

¹ Iya Tátnuni, nuu maa ni jikan-ta'vi sa,
 vaa maa ni kúu kuenda tnu'u in toto níkuini vava'a,
 te chukan kúu ja kúkanu ini ña'a sa maa ni.
 Te máko ya'a nuu ña'a ni,
 vaa maa sa chi masu nde ndúnaa ña'a sa,
 kovaa nuna ndunaa ña'a ni ma
 chi sukan-nka-ni ka kuu ñayii ni ka ji'i ma,
 sukan-nka-ni ko kuu sa.

² Te chukan kúu ja nduu nda'a sa ya ndóne'e sa
 ichi nuu iyo veñu'u ii ni a,
 te jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni a,
 te koniniso'o ni ndaka ja ká'an káchi sa a.

³ Máko ki'in ni jin xsia'a ña'a ni
 nuu jin xsia'a ni ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 ja ndimaa ja u'vi ma ka ñu'u ini i ja jin sa'a i ma.
 Te ndaka ñayii ya'a chi ka ka'an i ja ka iyo mani i

ji'in tna'a i ma,
 kovaa masu inundija i ja ka ka'an i ma
 chi ndimaa ja u'vi ka ñuu'u ini i.

⁴Te ndaka sukan ka sa'a ka kuu i ma
 chi maa ni ndakan kuenda nuu i,
 te jin ndani'i jin ndatna'a maa i ndaka ja u'vi
 ni ka yo sa'a i ma.

Te ndaka sukan ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma
 chi maa ni sa'a ja jin ndando'o jin ndaneni ndaka i.

⁵Vaa ñatuu ni ka jito va'a i ndaka ja ni sa'a Iya Tátnuni ma
 ji'in nda'a ya ma,
 te chukan kúu ja másu ndokani-ka ya i, su'va xnaa ya i.

⁶Jayiñu'u kóo nuu Iya Tátnuni ma,
 vaa ni yo niniso'o ya ja ni jikan-ta'vi, ni jikan-ta'vi sa
 nuu ya ma.

⁷Te maa Iya Tátnuni ma taa tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te maa ya kasi ndee kasi ndoso ja ñatuu na ja
 u'vi ki tna'a ña'a.

Vaa maa in-ni ya kúkanu ini ini anua sa ya,
 te maa ya ni chindee ña'a.

Te chukan kúu ja iyo sii ini xeen ini anua sa ya,
 te sii ini xeen jita sa ndáchiñu'u sa Su'si ma.

⁸Vaa maa Iya Tátnuni ma kua'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ñayii ñuu maa ya ma,
 te maa ya sa'a ja kaku tee ni kaji ya ma,
 vaa maa ya ni sunkoo de ja na tatnuni de,
 te ko sa'a de ja va'a ma.

⁹Iya Tátnuni, sa'a ni ja jin kaku ñayii ñuu maa ni ma,
 te kua'a ni ja vii ja va'a ñayii kúu ñuu maa ni a
 ja ni kundee ni ni ndani'i ni i, te kuenda maa ni ni ka nduu i.
 Te maa ni ko koto vava'a i,
 te kua'a ni ja jin kaa jin ko'o i ni-kani ni-jika.

Salmo 29

Sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu Su'si ma ji'in jayiñu'u ya ma

¹Ndijin ja ka kuu ni sa'ya Su'si ma,
 jin ndakua'a ni jayiñu'u nuu Iya Tátnuni ma,
 te jin ndaka'an jin ndakachi ni sukan tátnuni ya ma,

vaa maa in-ni ya iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu.

²Te jin ndaka'an jin ndakachi ni

sukan sa'a sukan kúu Iya Tátnuni ma,

vaa ja sukan nani ya ma, te jin ndachiñu'u vivii ni ya,

sukan iyo ja jin ndachiñu'u o ya ma.

³Te onde siki ndute ma ka jiniso'o o ja ká'an Iya Tátnuni ma,

te maa ya sa'a ja kána savi ma,

te maa ya chi iyo ya ja tatnuni ya

nuu ndute kua'a xen-xeen ma.

⁴Vaa ja ká'an Iya Tátnuni ma

chi ûni nini'i ká'an ya ja táttnuni ya ma,

te maa in-ni ya iyo jayiñu'u ma.

⁵Vaa ja ká'an Iya Tátnuni ma, te ka tna'nu yutnu

ka kuu tnu itni ka iyo ñuu nani Líbano ma.

⁶Te ja ká'an ya ma, te ni ka kandava, ni ka kandita

ñuu nani Líbano ma

sukan ka kandava ka kandita xndiki kuechi ma.

Te sukan tna ni sa'a ya ñuu nani Sirión ma

sukan ka kuu tna sa'ya xndiki yuku ma.

⁷Te ja ká'an Iya Tátnuni ma, te jikin ñu'u káyu kóko ma.

⁸Te ja ká'an maa Iya Tátnuni ma,

te tnáa yuku nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma,

te suni maa ya sa'a ja tnáa yuku ñuu nani Cades ma

nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma.

⁹Te ja ká'an Iya Tátnuni ma, te ka tna'nu yutnu

ka kuu yutnu kaji ma,

te ûni ka nduyanda kuiti-nka ndaka yuku na'nú ma.

Te chukan kúu ja ve'e nuu ka ndachiñu'u i ya ma

chi ka ndaka'an i ndaka sukan iyo tnu'u ndee

tnu'u ndatnu ya ma,

te kúu sa'a ya ndaka ma.

¹⁰Te maa Iya Tátnuni ma ni sa'a ja ni kii ndute kua'a xeen ma

ñuu ñayivi a,

te maa ya iyo ja tatnuni ya ni-kani ni-jika,

sukan kúu in Rey ma ja nükoo va'a de ma te táttnuni de ma,

sukan kúu ya.

¹¹Maa Iya Tátnuni ma kua'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu

ja jin ko kuu ñayii ñuu maa ya ma,

te sa'a ya ja jin koo vii jin koo va'a i, te jin koo mani i.

Salmo 30

Sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu Su'si ma ji'in jayiñu'u ya ma

¹ Iya Tátnuni, ni-yu'u ni-ini sa ndáchiñu'u ña'a sa,
vaa maa ni ni sa'a ja ni nukuiñi va'a sa.

Te ñatuu ni wa'a ni tnu'u ja jin jakundee ña'a
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

² Su'si maa sa, nuu maa in-ni ni ni jikan-ta'vi,
ni jikan-ta'vi sa,
te ni ndasava'a ña'a ni.

³ Su'si maa sa, maa ni ni sa'a ja ni ndateku sa,
vaa nú ña'a chi ini anua sa ya
chi jâ iyo yatni i nuu ka iyo ñayii ni ka ji'i ma nkuu.

⁴ Jin kata ni, te jin ndachiñu'u ni Iya Tátnuni ma,
ndaka ni ja ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a ni ma,
te jin ndaka'an ni ja iya ii kúu ya.

⁵ Vaa Su'si ma chi nunuu-ni kúu ja ndakiti ini ya ma,
kovaa ja nda'vi ini ya ma chi ni-kani ni-jika iyo.
Te chukan kúu ja visi jakuaa ma kúxii kúnda'vi ini maa o,
kovaa nú ni ndii ma, sani te jâ ni ndusii ini o.

⁶ Te nuu ni nduvii, ni nduva'a sa ma, te ni jiña'a sa ya:
“Másu nde ichi ki'in-ka sa, vi Su'si”,
kúu sa jiña'a sa ya.

⁷ Te sukan, vi Iya Tátnuni, te ja ni kunda'vi ini ña'a ni,
te ja maa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a,
te ni sunkani vava'a ña'a ni sukan nükuiñi in yuku ma.
Kovaa nuu ñatuu nde ni jini-ka ña'a sa ma, te
ni yu'u xen-xeen sa.

⁸ Nuu maa in-ni ni, vi Iya Tátnuni, ka'an kachi sa,
te kakan-ta'vi kakan-ta'vi sa nuu ni ja na chindee ña'a ni.

⁹ ¿Nawa chíndee ña'a i maa ni, nuna kûu sa te jin
chu'u ña'a i ma?

Vaa ñuyaka ma chi másu kuu ndachiñu'u-ka ña'a i ma.
Te ni masu ndaka'an ndakachi i ja va'a ja ndaa sa'a ni ma.

¹⁰ Iya Tátnuni, koniniso'o ni, te kunda'vi ini ña'a ni saña,
vaa maa ni kúu iya chíndee chítuu ña'a, vi Su'si.

¹¹ Su'si maa sa, ni ndaxsama ni ndaka
 ja ni yo kuxii, ni yo kunda'vi ini sa ma,
 ji'in ja ni yo ndakani, ni yo ndaka'vi ini sa ma.
 Te vitna chi kandava kandita sa ja ni ndusii ini xeen sa,
 ni sa'a ni,
 vaa ni xtandiyo ni sa'ma tindayi ni yo ne'nu sa ma,
 te ni ndataa ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma.
¹² Te chukan kúu ja nuu maa in-ni ni kata sa,
 te ndaka'an ndakachi sa sukan vii sukan luu
 chíndee ña'a ni a,
 te ni masu kasiyu'u sa.
 Su'si maa sa, Iya Tátnuni, ndachiñu'u ña'a sa ni-kani ni-jika.

Salmo 31

Sukan kuña'a o Iya Tátnuni ma ja kúkanu ini o ya ma

- ¹ Iya Tátnuni, nuu maa in-ni ni kúkanu ini sa,
 te ni masu sanuu sa nawa jin ka'an maa ñayii ma,
 vaa maa tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a sa'a ja kaku sa.
² Su'si maa sa, koniniso'o ñukuun ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a,
 te kii ni ki chindee kunu ña'a ni,
 sukan-va'a kaku sa nuu tnundo'o tnuneni ma.
 Vaa maa ni kúu kuenda kúu in toto nükuiñi vava'a ma,
 te chukan kúu ja kúkanu ini ña'a sa,
 te nuu maa ni iyo ndaka tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ja sa'a ja kuu kaku sa nuu tnundo'o tnuneni ma.
³ Vaa maa ni kúu kuenda kúu in toto nükuiñi vava'a ma,
 te maa ni kúu sukan kúu in ve'e sukun sukun
 nuu kuu kaku sa ma,
 vaa maa ni skaka ña'a ichi va'a ma,
 te ja sukan sa'a ni ma, te jin ndachiñu'u ña'a ñayii ma.
⁴ Ndatava ña'a ni nuu yo'o ni ka satu'va i ja ni ka tnii ña'a i ma,
 vaa nuu maa ni kúu nuu kuu kaku sa, vi Su'si.
⁵ Te nuu nda'a maa ni ndásonee sa ini anua sa ya,
 vaa maa ni ni chunaa ja ni kaku sa nuu ja u'vi ma.
 Iya Tátnuni, maa ni kúu Su'si ndija.
- ⁶ Saña, vi Su'si, chi ñatuu játna ini sa ndaka ñayii
 ka kukanu ini tna'a ja masu Su'si ka kuu ma.
 Vaa saña chi maa ni, vi Iya Tátnuni, kúkanu ini sa.

- ⁷ Te koo sii ini xen-xeen sa,
 vaa maa ni kúnda'vi ini ña'a,
 vaa ni jini ni ja kúxii ini sa ma,
 te ni jini maa ni ja ini anua sa ya, ndó'o néni i ma.
- ⁸ Te ñatuu ni wa'a ni tnu'u
 ja suchi ñatuu ka kunimani nuu sa ma, te jin ni'lí ña'a i
 chi su'va ni ndasunkani ña'a ni nuu nune kua'a-ka ma.
- ⁹ Kunda'vi ini ña'a ni, vi Iya Tátnuni, vaa ndó'o néni sa,
 te ve jin kuita-nka nduchinuu sa ya, ji'in anua sa ya,
 ji'in ni-ka'nú yikikuñu sa ya, ja kúxii ini sa.
- ¹⁰ Ndaka kivi vee sa ñuu ñayivi a,
 ve ndi'lí sa sa'a maa tnundo'o tnuuneni kénda nuu sa a,
 te ñatuu-ka na tnu'u ndee tnu'u ndatnu neva'a sa
 ja sa'a ña'a maa ja u'vi ma,
 te yiki sa ya chi ve jin kuita i.
- ¹¹ Te ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
 chi kuenda tnu'u ja in mi'lí-nka-ni kúu sa nuu i ma,
 te ñayii iyo yatni ji'in sa ma, vi'i-ka ka sa'a ña'a i,
 te ñayii ka jini ña'a nde kua'an nde vee sa ma
 chi ka jinu ndee ña'a i kuan koo i.
- ¹² Te ni ka ndunaa ña'a i, kuenda tnu'u ja in ñayii
 jâ ni ji'i kúu sa,
 te sukan kúu in vasu jâ ni ta'vi,
 sukan-nka kúu sa nuu i ma.
- ¹³ Vaa jiniso'o sa ja kua'a ñayii ma, ka ka'an i tnu'u sa ma,
 te ka xsiu'u ña'a i nde kua'an nde vee sa ma.
 Te nú ka ndatna'a i, te ka ndatnu'u tna'a i ja jin ka'ni ña'a i,
 vaa ñatuu nde ka kunimani i nuu sa.
- ¹⁴ Kovaa saña chi maa ni kúkanu ini sa, vi Iya Tátnuni,
 te ká'an sa nuu ni ja maa ni kúu Su'si sa.
- ¹⁵ Nuu nda'a maa ni iyo sa, te máko kua'a ni tnu'u
 ja jin tnii ña'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
 te ka sondikin ña'a i ma.
- ¹⁶ Te saña ja jinukuechi sa nuu ni a,
 sa'a ni ja jin kuni i ja iyo ni ji'in sa.
 Te ja nda'vi ini ni a, te sa'a ni ja kaku sa.
- ¹⁷ Te máko kua'a ni tnu'u ja tna'a sa ja kan-nuu, vi Iya Tátnuni,
 vaa nuu maa in-ni ni ni jikan-ta'vi sa ma.
 Te tetniñu ni ñayii ka sa'a ja u'vi ma

nuu kuan koo ñayii ni ka ji'i ma,
sukan-va'a máko jin ka'an-ka i.

- ¹⁸ Sa'a ni ja jin nduñi'i ñayii ka ka'an tnu'u
ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.
Vaa másu nde ka tnii i kuenda, te ka ka'an ndeva'a i,
te ka saxiko i ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.

- ¹⁹ Ja vava'a kúu ndaka ja sa'a ja kúu ni
ja jin kuu ndaka ñayii ka sa'a sukan tátnuni ni ma,
vaa maa ni chi sa'a ni ja jin kuni ndaka-ka ñayii ma
sukan vivii chíndee ni ñayii ka kukanu ini
ñ'a'i maa ni ma,
vi Su'si.

- ²⁰ Te maa ni, jasi ndee jasi ndoso ni i nuu ja u'vi ma,
vaa iyo ni ji'in i, te sa'a ni ja ka kaku i
nuu ñayii ka kuni ja jin sa'a ndeva'a ñ'a'i ma.
Te ini ve'e ni ma ka yinee va'a i,
te sa'a ni ja ñatuu ka jiniso'o i ja ka ka'an ndeva'a ñayii
ñatuu ka kunimani nuu i ma.

- ²¹ Iya sa'a ja vii ja va'a kúu Iya Tátnuni ma, vaa
ni kutoo ñ'a'a ya,
te kua'a xeen ja vii ja va'a ni sa'a ya ja kuu sa
ora nuu ni ndo'o ni neni sa ma.

- ²² Kovaa ni kenda ja ni jani ini sa ja jâ ni xndoo ñ'a'a ni
te kúu maa kúu in-nka sa nkuu.
Kovaa nuu ni ndakune'e ñ'a'a sa ja na chindee ñ'a'a ni ma,
te maa ni chi ni jiniso'o ni ja ni ka'an sa ma.

- ²³ Ndaka ni ja ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a-ka ni a,
jin kutoo ni Iya Tátnuni ma chi jito va'a ya ñayii
ja ni-yu'u ni-ini i ndáchiñu'u i ya ma.
Kovaa ñayii ka jani ini ja maa i ka kuu-ka ma
chi sa'a ya ja jin ndando'o jin ndaneni i
ndaka ja ka sa'a ka kuu i ma.

- ²⁴ Jin ku'un vava'a ini ni,
te jin ndatnii ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu ini anua ni a,
ndaka ni ja ka kukanu ini ni Iya Tátnuni ma.

Salmo 32

Naka va'a kúu o ja ni sukanu ini ña'a Iya Tátnuni ma

- 1 *¡Naka vii naka va'a kúu ñayii
ja jâ ni sukanu ini Iya Tátnuni ma kuechi i ma
te ni ka naa ndaka ja u'vi ni yo sa'a i ma!*
- 2 *¡Naka vii naka va'a kúu ñayii
ja ñatuu ndánduku-ka Iya Tátnuni ma
ndaka ja u'vi ni yo sa'a i ma
te ndakan-ka ya kuenda nuu i ma,
te ini anua i ma ñatuu-ka na tnu'u xnda'vi tna'a iyo!*
- 3 *Nani ni jasiyu'u sa kuechi sa ma, te yikikuñu sa ma,
ni kuita-nka i ja ni tnana u'vi sa nii nduu ma,*
- 4 *vaa nduu ma ji'in jakuaa ma ni yo kuvee nda'a ni a siki sa a,
te ni nduu sa sukan ka nduu ita ma ja ka xii i ma.
Sukan kúu tiempu i'ni xeen ma, sukan ni kuita sa.*
- 5 *Te ni ndaka'an ni ndakachi sa kuechi sa ma nuu ni a,
te ñatuu ni chu'u sa ja u'vi ni yo sa'a sa ma.*
- Ni jani ini sa:
*"Ndáka'an ndákachi o ndaka kuechi o ma nuu
Iya Tátnuni ma",
te ni sukanu ini ña'a ni kuechi sa ma,
ji'in ja u'vi ni yo sa'a sa ma, vi Su'si.*
- 6 *Visi na yanduu ndute ma nuu ñu'u de ma te ndakana de,
kovaa masu kenda de nuu ka iyo ñayii ma.
Te sukan kúu ni ji'in ñayii ka iyo va'a nuu ni ma
chi ka jikan-ta'vi i nuu ni ora ka kuxii xeen ini i ma,
te maa ni chi chíndee ni i.*
- 7 *Maa ni kúu nuu kuu chu'u sa,
te ko koto va'a ña'a ni nuu kua'an nuu vee sa ma,
te ñatuu nawa ndo'o sa,
te ndimaa ko kata sa yaa ja ka ka'an ja ni sa'a ni
ja jâ ni kaku sa nuu ja u'vi ma.*
- 8 *Te sa'a ká'an Su'si o a:
"Sa'a sa ja jaku'ni ini ni, te kaxtnu'u sa ichi ko kaka ni,
te kaxtnu'u sa tnu'u ndichi nuu ni a, te ko koto ña'a sa.*
- 9 *Máko kuu ni sukan kúu in caballu xi sukan kúu in mula,*

ja ñatuu ka jaku'ni ini ti ma, vaa inundee xeen ini ti,
 te nde nini ja jin kinee kaa yu'u ti ma
 te jin konu'ni i ji'in in yo'o,
 vaa nú ña'a chi másu jan koo ti jan tu'va ña'a ti",
 kúu ya ká'an ya.

¹⁰ Ñayii ñatuu ka kandija ja ká'an Iya Tátnuni ma
 chi kua'a xeen ja jin ndo'o jin nen i,
 kovaa ñayii ka kukanu ini Iya Tátnuni ma
 chi ka ndakonduu ña'a ja nda'vi ini ña'a ya ma.

¹¹ Jin koo sii ini ni nuu Iya Tátnuni ma, te jin
 koo sii ini xeen ni,
 ja ka kuu ni ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma,
 te jin kata ndaka ni, ja ka kuu ni ñayii ka iyo
 ndaa ini anua ni a
 nuu Su'si ma.

Salmo 33

Jayiñu'u kóo nuu iya ni sa'a ndaka ja iyo ñuu ñayivi a te jito va'a ya a

¹ Ndaka ni ja ka sa'a ni ja va'a ja ndaa ma,
 jin kata sii ini ni nuu Iya Tátnuni ma.

Ndaka ni ja ni-yu'u ni-ini ni ka sa'a ni ja va'a ma,
 jin kona'a ni ja ja vii ja va'a kúu ja jin ndachiñu'u ni ya ma.

² Jin tee ni guitarra xi arpa, te jin kata ni, te jin ndachiñu'u ni ya.

³ Jin kata ni yaa jaa ka kutu'va ni ma nuu Su'si ma,
 te vivii jin tee ni yaa ma, te jin kata sii ini xen-xeen ni.

⁴ Vaa tnu'u Iya Tátnuni a chi tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu,
 te ndaka ja ká'an ya ma, te sukan sa'a ya.

⁵ Vaa maa ya chi játna ini ya ja ndaa ja ndija ma.
 Te ni-ka'nú ñuu ñayivi a iyo tnu'u nda'vi ini ya ma.

⁶ Ja ni sa'a Iya Tátnuni ma kúu ja ni ka'an ya,
 te ni ka kuva'a andivi a.

Te ja ni tutachi ya ji'in yu'u ya ma,
 te ni ka kuva'a ndaka tiuxini ka iyo andivi a.

⁷ Vaa maa ya chi kúu ndáxtutu ya ndute mar ma
 in-ni nuu ku'un de ma
 kuenda ñu'u ndute ma in nuu ñajin ma-ni.

- ⁸Ndaka ni, ja ka iyo ni ñuu ñayivi a,
jin koyu'u ni Su'si Iya Tátnuni ma,
te máko jin ko sa'a-ka ni ja u'vi ma,
vaa maa ya ndakan kuenda nuu ndaka ñayii ñuu ñayivi a.
- ⁹Vaa ja ni sa'a ya kúu ja ni ka'an ya,
te ni ka kuva'a ndaka ja ka iyo a,
te ja ni tatnuni ya ma,
te ni ka jinkuiñi vava'a ndaka.
- ¹⁰Te chukan kúu ja maa Iya Tátnuni ma
chi kuu ndakana ya ndaka ja ka jani ini ndaka ñayii
ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
ja maa i-ni, te kuu jin sa'a i ma.
- ¹¹Kovaa tna'a ja jani ini maa Su'si ma ja sa'a ya ma
chi ni-kani ni-jika iyo, te masu na in kuu ndakana.
- ¹²Ja vava'a ka kuu ñayii ka iyo in ñuu ma,
nuu ka kukanu ini i Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa ñuu yukan chi maa ya ni kaji ja nduu
kuenda maa ya.
- ¹³Vaa Iya Tátnuni ma chi onde andivi ma,
te nde'ya ya ndaka ñayii ñuu ñayivi a.
- ¹⁴Te onde nuu iyo ya ma,
te nde'ya ya ndaka ja ka sa'a ka kuu ñayii a
onde nuu ñu'ú ya.
- ¹⁵Kuechi ja maa ya ni sa'a ini anua ndi-in ndi-in ñayii ma,
te chukan kúu ja ñukuun jito ya ndaka ja ka
sa'a ka kuu i ma.
- ¹⁶Ni-in rey ma, másu jin kundee soldado ka jito
ñ'a ma ja kaku de,
ni a jin kaku ñayii ka jani ini ja maa i inundatnu
xen-steen-ka ma.
- ¹⁷Te ni a caballu ma, visi kitu ndatnu xen-steen kúu ti ma,
kovaa masu kundee ti ja kaku ñayii yoso ti ma.
- ¹⁸Kovaa Iya Tátnuni ma chi kúndee ya jito ya ñayii
ka kandija ja ká'an ya ma
te ka kukanu ini i ya ja chindee ña'a ya,
vaa iya va'a ini kúu ya.
- ¹⁹Vaa sa'a ya ja jin kaku i, te masu jin kûu i,
te sa'a ya ja jin koteku i kivi koo soko koo tnama ma.

- ²⁰ Yo'o chi ka kukanu ini o Iya Tátnuni ma,
 vaa maa ya chindee ña'a,
 te maa ya kasi ndee kasi ndoso
 ja ñatuu nawa sa'a ñia'a ja u'vi ma.
- ²¹ Te chukan kúu ja nuu maa Iya Tátnuni ma
 na jin koo sii ini ini anua o a,
 vaa ûni ka kukanu ini o nuu maa ya
 ja kúu ya iya ñatuu na ja u'vi sa'a ma.
- ²² Iya Tátnuni, kunda'vi ini ña'a ni,
 sukan ka kukanu ini sa ja sa'a ni ja jin kuu sa a.

Salmo 34

Ñayii ka iyo va'a nuu Su'si ma chi maa ya jito vava'a ña'a

- ¹ Ndaka kivi ndimaa ndachiñu'u sa Su'si ma
 ji'in ndaka ja sa'a ja kúu sa ma,
 te ndimaa ko kata sa nuu maa ya.
- ² Ja maa ya, te iyo jayiñu'u xeen ini anua sa a
 te chukan kúu ja jita sa a,
 te ja jin kuniso'o ñayii inukuee ini ma, te jin koo sii ini i.
- ³ Jín ndututu ndaka o, te jín ndachiñu'u o ya,
 te ja jin ka'an jin kachi o ma kúu ja iya ka'nu xeen kúu ya.
- ⁴ Ni ndanduku sa Iya Tátnuni ma,
 te ni jiniso'o ya ja ni jiña'a sa ma,
 te ni sa'a ya ja ni kaku sa nuu ndaka ja ni yo yu'u sa ma.
- ⁵ Ndaka ñayii ni ka ndanduku ya ma
 te maa in-ni ya ka nde'ya i ma,
 te ni ka ndundijin nuu i ma, te lili yu'u lili nuu i kuan koo i,
 te masu nde ka kukan-nuu i.
- ⁶ Te tee nda'vi ya'a chi ni ndakune'e jajaa de Su'si
 Iya Tátnuni ma,
 te ni jiniso'o ya ja ni jiña'a de ma,
 te ni sa'a ya ja ni kaku de nuu ndaka tnundo'o tnuneni ma.
- ⁷ Vaa ángel jinukuechi nuu Iya Tátnuni ma
 chi ûni ndákonduu i jito vava'a i ñayii
 ka kandija ja ká'an ya ma,
 te ñatuu wa'a i tnu'u ja nawa sa'a ña'a
 suchi ñatuu kúnimani nuu ñayii ma.

- ⁸ Jin kototnuni ni, te jin kuni ni ja va'a xeen
 ini Su'si o
 Iya Tátnuni ma.
- ¡Te naka va'a kúu ñayii kúkanu ini ya ma!
- ⁹ Jin kandija ndija ni ja ká'an Su'si o Iya Tátnuni ma,
 ndaka ni ja ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a ni a,
 vaa ñayii kándija ndaka ja ká'an ya ma
 chi ko ni'i ko tna'a i ndaka ja jiniñ'u i ma.
- ¹⁰ Vaa ndika'a kuechi ma chi kénda kivi
 ja ñatuu ka ni'i-ka ti ja jin kaa ti,
 kovaa ñayii ka ndanduku Su'si ma
 chi ndaka ja vii ja va'a ma jin ni'i i,
 te ñatuu nawa ko ka'ni ña'a i.
- ¹¹ Ne'e koo ni, sa'ya maa sa, te jin koniniso'o ni ja ká'an sa a,
 vaa káxtnu'u sa naxe jin ko ndi ini ni ja jin kandija ni
 ndaka ja ká'an Su'si ma.
- ¹² ¿Nde ni kúni ja koteku ni kua'a xeen kivi,
 te kuni ni ja va'a ma?
- ¹³ Te ko koto va'a ni yaa ni a, ja máko ka'an ni ja u'vi ma,
 te ko koto va'a ni ñíí yu'u ni a, ja máko xnda'vi ni ñayii ma.
- ¹⁴ Kakayata ni nuu ja u'vi ma, te nduku ni ja sa'a ni ja va'a ma.
 Nduku ni ja koo mani ni ji'in ndaka ñayii ma,
 te ndimaa sukan ko sa'a ni.
- ¹⁵ Vaa Su'si Iya Tátnuni ma chi nde'ya nde'ya-ni ya
 nuu ka iyo ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma,
 te niniso'o ñukuun ya ja ka jikan-ta'vi ka jikan-ta'vi i
 nuu ya ma.
- ¹⁶ Kovaa Su'si Iya Tátnuni ma, ndákiti ini ya nuu ñayii
 ka sa'a ja u'vi ma,
 te xnaa ya i ñuu ñayivi a,
 sukan-va'a ñatuu na in ndaka'án-ka ña'a.
- ¹⁷ Te ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma,
 ora ka ndakune'e jajaa i Su'si ma,
 te niniso'o ya ja ka jiña'a i ya ma,
 te sa'a ya ja jin kaku i nuu ndaka tnundo'o tnuneni
 ka ndo'o ka tna'a i ma.
- ¹⁸ Vaa iyo yatni Su'si ma ja sa'a ya ja jin kaku
 ñayii ka kuxii ka kunda'vi ini ma
 ja ñatuu-ka na tnu'u kanu ini ka neva'a i ma.

- ¹⁹ Visi kua'a xeen tnundo'o tnuneni tná'a
 ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma,
 kovaa sa'a Su'si Iya Tátnuni ma ja vivii yanduu yandoso i
 nuu ndaka tnundo'o tnuneni yukan.
- ²⁰ Te jito vava'a ya ndaka yiki i ma, te ni-in masu tna'nu.
- ²¹ Kovaa ñayii sa'a ja u'vi ma
 chi maa ja u'vi sa'a i ma ndaka'ni ña'a, te kûu i,
 te ñayii ka kuni u'vi nuu ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
 chi jin ndachunaa maa i.
- ²² Kovaa maa Su'si Iya Tátnuni ma
 chi sa'a ya ja ñayii ka jinukuechi nuu ya ma
 chi jin kaku anua i ma nuu ja u'vi ma,
 te masu nawa jin ndachunaa i,
 vaa ni ka kukana ini i maa ya ma.

Salmo 35

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya te
 kaku o nuu ñayii ñatuu klinikani nuu o ma**

- ¹ Iya Tátnuni, kanaa maa ni ji'in ñayii
 ka kuni ja jin kanaa i ji'in sa ma.
 Kunda'a maa ni i, te sa'a maa ni i naxe kúni ni.
- ² Kinda'a ni tna'a ja kasi ndee ña'a ni nuu ja u'vi ma,
 te kii ni ki chindee ña'a ni.
- ³ Te tnii ni lanza ni ma, te kanaa maa ni
 ji'in ñayii ka sondikin ña'a ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma.
 Kuña'a ni ini anua sa a:
 “Ru'u ya kúu iya sa'a ja kaku ro nuu
 ñayii ka kuni u'vi nuu ro ma”,
 kuña'a ni.
- ⁴ Ndaka maa ñayii ka kuni ja jin ka'ni ña'a i ma,
 ndaka i ja ka kuni i ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma,
 jin ndakukan-nuu maa i, te jin ndakunu i jin nu koo i.
- ⁵ Vaa ángel jinukuechi nuu Iya Tátnuni ma,
 sa'a i sukan sa'a kajin yi'i ma,
 ja onde jika onde jilka-nka xndava i paja ma.
 Sukan sa'a i ñayii ñatuu ka klinikani nuu sa a.
- ⁶ Te ichi kuan koo i ma na ndunee te ndúndi'vi,
 sukan-va'a jín ndo'o jín nen i,

vaa sondikin ña'a ángel jinukuechi nuu Iya Tátnuni ma.

- ⁷Vaa másu na kuechi sa, te ni ka ke'en-su'va ña'a i,
te masu na kuechi sa,
te ni ka jate i in yavi ja ka kuni i ja kêe sa nkuu.
⁸Kovaa maa ni, vi Su'si, sa'a ni ja sanaa sanaa-ni,
te ndénda ndaka ja u'vi ni ka jani ini i ja jin
sa'a ña'a i nkuu ma,
te jín ndani'i jín ndatna'a maa i.

- ⁹Sani te ini anua sa ya
chi koo sii ini xen-steen i nuu Iya Tátnuni ma,
vaa maa ya kúu iya ni sa'a ja ni kaku sa ma.

- ¹⁰Ni-yu'u ni-ini sa kuña'a sa Su'si ma:
“Masu na in-ka kúu sa'a sukan sa'a ni a, vi Iya Tátnuni,
vaa sa'a ni ja ka kaku ñayii nda'vi ka ndo'o ka neni i ma,
ja ka sa'a ka kuu ña'a ñayii ka tatnuni-ka ma,
vaa ûni ka ndaxtandee ndi'i kuiti i
nawa ka neva'a ñayii nda'vi ma”,
kuña'a sa Su'si ma.

- ¹¹Ni ka kenda koo ñayii ka skanduu yu'u ja kuu sa ma,
vaa ka kuni i ja jin sa'a ña'a i ja u'vi,
te ka jikan-tnu'u ña'a i tna'a ja másu jini sa ma.

- ¹²Te ndaka ja va'a ni sa'a sa ma,
te ndimaa ja u'vi ka ndasa'a ña'a i,
te kúxii xeen ini sa ja sukan ka sa'a ña'a i ma.

- ¹³Vaa saña chi kivi ni ka ku'u i ma
chi ni yo kuxii xeen ini sa ja sukan ka ndo'o ka neni i ma,
te ni yo jakone'nu sa sa'ma tindayi ma,
te ñatuu ni yo jaa sa xita,
te ñatuu ni yo kuita ini anua sa ma,
ja ni yo jikan-ta'vi, ni yo jikan-ta'vi sa nuu ni ma
ja jin kuu i ma, vi Su'si.

- ¹⁴Ni yo kuxii, ni yo kunda'vi ini sa,
kuenda tnu'u ja si'i sa ma ni ji'i,
xi kuenda tnu'u ja in ñayii kétna'a xeen ini ji'in sa ma,
xi kuenda tnu'u ja in ñani sa ma ni ji'i.

- ¹⁵Kovaa kivi ni xtaya sa ma te ni ndo'o, ni neni sa ma
chi ndaka i ni ka ndututu, te ni ka jakundee ña'a i,
kuenda tnu'u ja in ñayii ñatuu nde ka jini i
te ñatuu nde jiniñu'u-ka kuu sa nuu i ma,

- te ûni ni ka sa'a ndeva'a ña'a i, sukan ka kuni maa i ma.
- ¹⁶ Te ni ka xndo'o, ni ka xneni ña'a i,
te kini ka nde'ya ña'a i ja ka kiti ini i nuu sa ma.
- ¹⁷ Iya Tátnuni, ¿na saa-ka kivi ko ndo'o ko není sa,
saa sa'a ni ja kaku sa nuu ñayii ya'a
ja kini ka kuu yu'u i sukan ka kuu yu'u ndika'a ma?
¿Te na saa-ka kivi, sana sa'a ni ja kaku sa nuu i?
Vaa in-ni jichi vee sa ñuu ñayivi a.
- ¹⁸ Te saña chi nuu ka ndatna'a kua'a xeen ñayii ñuu maa ni a,
te ndaka'an ndakachi sa sukan va'a ini ni ma,
te ndachiñu'u ña'a sa nuu ka iyo kua'a xeen ñayii ma,
ja ndakuan-ta'vi sa nuu ni a.
- ¹⁹ Máko jin koo sii ini ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
ja ndó'o néni sa ma,
vaa ka skuita yu'u ka skuita nuu i nuu sa ma,
te masu na kuechi sa.
- ²⁰ Vaa ñatuu nde ka nduku i ja jin koo mani i
ji'in ñayii inukuee ini ma,
su'va ka ndatnu'u tna'a i ja jin ke'en-su'va i ñayii yukan.
- ²¹ Ka kayu'u ka kayu'u-nka i ja ka jakundee ña'a i,
te ka ka'an i:
“Jin konde'ya ni, te jin kuni ni naxe kuu kuu-nka tu
tee ka nde'ya o a”,
ka ka'an i.
- ²² Maa ni chi jâ jini ni ndaka ja ka sa'a ka kuu ña'a i a,
vi Iya Tátnuni,
te máko kasiyu'u ni, te máko xndoo ña'a ni.
- ²³ Ndokuiñi ni, vi Iya Tátnuni, Su'si maa sa,
te sa'a ndaa ni tniñu sa a ji'in ñayii ya'a,
te chindee ña'a ni, vaa masu na kuechi sa.
- ²⁴ Ndaka'an maa ni naxe iyo sa nuu ni,
vi Iya Tátnuni, Su'si maa sa,
sukan iyo tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a,
te máko jin jakundee ña'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa a.
- ²⁵ Te máko jin kani ini i te jin ka'an i:
“Cha'a kúu ja ka ñu'u ini o ma, te jâ ni ka kundee o nuu de,
te skenaad e maa de”,
jin ka'an i.

²⁶ Ndaka maa ñayii ka kusii ini ja sukan ndó'o néni sa a,
na jin ndatna'a maa i ja kan-nuu,
vaa ka jani ini i ja maa i ka kuu-ka sana saña.

²⁷ Kovaa jín ndusii ini xen-steen maa ndaka ñayii
ka kuni ja kundee sa ma,
te jín kayu'u jín kayu'u-ni i jín ka'an i:
“Iya Tátnuni ma, iya ka'nu xeen kúu ya,
te játna ini ya ja ñayii jinukuechi nuu ya ma, te koo va'a i”,
jín ka'an i.
²⁸ Te ndaka'an ndakachi sa ja ja ndaa ja ndija kúu ja sa'a ni a,
te nii nduu ma kata sa ja ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si maa sa.

Salmo 36

Sukan kúnda'vi ini ña'a Su'si ma

¹ Maa ja u'vi sa'a ñayii játna ini ja sa'a i ja u'vi ma,
jiña'a i ini anua ñayii ma
ja máko ku'un ini i ja koyu'u i Su'si ma.

² Te jani ini i ja va'a-ni kúu ja sa'a i ma,
te másu nde ndás'a i kuenda
ja saxiko Su'si ma ja u'vi sa'a i ma.

³ Vaa ndimaa tnu'u kini tnu'u ndeva'a ká'an i,
te xnda'vi i in-ka ñayii ma,
te jâ ni skenaa i maa i,
vaa jâ ni ndunaa i ja sa'a i ja va'a ma.

⁴ Te nú kátuu i nuu jito kixi i ma,
te yikuu i jani ini i naxe sa'a-ka i ja u'vi ma.
Úni játna ini xeen i ja sa'a i ja u'vi ma.
Chukan kúu ja ñatuu kúu xndoo i ja u'vi sa'a i ma.

⁵ Kovaa maa ni, vi Iya Tátnuni, chi ja nda'vi ini ni a
chi ka'nu xen-steen, sukan ka'nu andivi a.
Te sukan sukuun nuu iyo viko ma,
sukan ndija ni ja ni skuiso ni
ja sa'a ni ja vii ja va'a nuu ñayii kándija ña'a ma.

⁶ Te sukan ka'nu sukuun yuku ma,
sukan kúu ja sa'a ndaa sa'a ndija ni
ja kuu ñayii iyo va'a nuu ni a.
Te sukan kunu ka'a ndute mar ma,

sukan iyo tnu'u tátnuni ni ma,
 vaa ni masu kuu jin jaku'ni ndi'i ini sa
 nawa kúu ja jani ini ni ja sa'a ni ma.

Saa vi, Su'si Iya Tátnuni, jito va'a ni ñayii ma ji'in kitma.

- ⁷ **Naka vii naka luu kúu tnu'u nda'vi ini ni a, vi Su'si!**
 Te chukan kúu ja ka kukana ini ña'a ñayii ma
 ja jin koo va'a i nú iyo ni ji'in i ma,
 sukan ka kuu chili ma ja chii ndijin si'i ti ma
 kúu nuu kuu jin kaku ti ma.

- ⁸ Te ka iyo sii ini xen-xeen ñayii ma ja ka iyo i ve'e ni a,
 vaa masu nawa ja'ni ña'a i ja jin kaa i,
 te maa ni wa'a ndute asi asi jika yute nuu iyo
 ni a ja jin ko'o i.

- ⁹ Vaa maa ni kúu iya sa'a ja jin koteku ini anua sa a,
 sukan sa'a ndute ma ja jin koteku yikikuñu sa a.
 Saa vi, Su'si, te maa ni xtnuu ñu'u nuu sa a,
 te ka kundijin nuu sa naxe jin sa'a jin kuu sa.

- ¹⁰ Ndimaa kúnda'vi ini ni ñayii ka jini ña'a i maa ni a,
 te sa'a ndaa sa'a ndija ni ja jin kuu i,
 vaa ka iyo vii ka iyo ndaa ini anua i ma.

- ¹¹ Su'si maa sa, máko kua'a ni tnu'u ja jin kuiñu ndoso ña'a
 ñayii ka jani ini ja maa i ka kuu-ka ma,
 te ni a kenda sa nuu nda'a ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 te jin ko sa'a ndeva'a ña'a i.

- ¹² Jín konde'ya o sukan ka kotuu maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 ñuu ñayivi a, te yukan chi másu jin ndakoo-ka i.

Salmo 37

**Máko sanuu ni ja kúu maa ñayii sa'a ja
 u'vi ma vaa masu kani-ni ki'in i**

- ¹ Ndijin ja kúkanu ini ni Iya Tátnuni ma,
 máko ndakiti ini ni ja kuechi ja ka sa'a ka kuu
 maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 te máko ko kukueñu ini ni ja ndaka ja u'vi ka sa'a i ma.
- ² Vaa masu kani-ni jin koo i, vaa sukan ka kuu yi'i ma,
 ja kuii kuii ka iyo i ma te sani te jin yichi i ma,
 sukan-ni ka kuu ñayii yukan.

- ³ Va'a-ka ja na kukanu ini ni Iya Tátnuni ma,
 te ko sa'a ni ja va'a ma,
 sukan-va'a koo ni nuu ñu'ú taa Su'si ma.
 Te tnu'u ndaa tnu'u ndija ya ma, skaka ña'a i ichi va'a ma.
- ⁴ Te koo sii ini ni ja iyo ni ji'in Iya Tátnuni ma,
 te maa ya taa ndaka nawa jíkan-ta'vi ni nuu ya ma,
 ndaka ja ñu'u ini ni ja sa'a ni ma.
- ⁵ Sonee ni nuu nda'a Iya Tátnuni ma
 ndaka tnundo'o tnuneni ni ma,
 ji'in ndenu kua'an ndenu vee ni ma,
 ji'in ndaka nawa sa'a nawa kúu ni ma.
 Te kukanu ini ni ya, te sa'a ya sukan kúni ni ja sa'a ya ma.
- ⁶ Te maa ya sa'a ja ndaka ja vii ja va'a sa'a ni ma,
 te ndito ndito kona'a sukan kaji kaji ndíi ora sava nduu ma.
- ⁷ Kasiyu'u ni, te kondetu ni, te kuni ni ja sa'a maa
 Iya Tátnuni ma.
 Te máko kuyachi ini ni te ko ndakiti ini ni
 nuu ñayii ni'i tna'a iyo ñuu ñayivi a te sa'a i ja u'vi ma.
- ⁸ Máko kua'a ni tnu'u ja ko ndakiti ini ni,
 su'va xnaa ni ndaka chukan ini anua ni a.
 Vaa nuna ndakiti ini ni ma chi ka'vi-ka ko kuu.
- ⁹ Vaa ñayii sa'a ja u'vi ma chi xnaa Su'si ma i,
 kovaa ñayii ka kukanu ini Iya Tátnuni ma
 chi jin kuta'vi i in ñu'ú va'a-ka ma.
- ¹⁰ Vaa masu kua'a-nka-ni,
 te ñatuu-ka na ñayii ka sa'a ja u'vi ma jin koo.
 Te jin kuni ni ja nuu ni ka iyo i ma
 másu na ñayii yukan-ka ka iyo.
- ¹¹ Kovaa ñayii inukuee ini ma chi jin kuta'vi i in ñu'ú va'a,
 te sii ini-ni jin ndatatu i, te jin koo mani ndaka i.
- ¹² Ñayii sa'a ja u'vi ma
 chi ndúku i naxe sa'a u'vi i ñayii sa'a ja va'a ma,
 te ûni ndákaa ndi'i i nu'u i ma
 ja ndákiti ini i nuu ñayii nda'vi ma.
- ¹³ Kovaa Su'si ma chi jákundee-ni ya i,
 vaa jâ ve kuyatni kivi ja skenaa i maa i.

¹⁴ Te ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 ka kene'e i yuchi kúu espada i ma,
 te ka ndasatu'va i kuji i ma,
 sukan-va'a jin ka'ni i ñayii nda'vi ma,
 ñayii ñatuu nawa ni'i tna'a i ma, ñayii ñatuu
 na kuechi i ma.

Ndaka ñayii nda'vi ma jin xnaa i ka kuni i.

¹⁵ Kovaa maa yuchi kúu espada i ma ndaka'ni ña'a,
 te kuji i ma chi tna'nú, te kukuechi kulikin,
 sukan-va'a masu kuu jin sa'a i ja ka ñu'u ini i ma.

¹⁶ Ja va'a-ka kúu visi vala-ni ja neva'a ñayii sa'a ja va'a ma
 sana ja kua'a xeen-ka ja ka neva'a ñayii ka kuxiku ma
 te ka sa'a i ja u'vi ma.

¹⁷ Vaa Iya Tátnuni ma chi xnaa ya ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 kovaa ñayii ka sa'a ja va'a ma chi ko koto va'a ya i.

¹⁸ Iya Tátnuni ma chi jini ya naxe jin ko kuu
 ñayii ka sa'a ja vii ja va'a ma,
 te ja jin ko kuu ta'vi i ma chi ni-kani ni-jika
 jin koneva'a i.

¹⁹ Ñayii ya'a chi masu nawa jin kukan-nuu i
 kivi kenda tnundo'o tnuneni ma.
 Visi na kenda tnama ma, kovaa ñayii ya'a chi
 koo ja jin kaa i,
 te masu nawa ko ka'ni ña'a i.

²⁰ Kovaa ñayii ñatuu ka kunimani nuu Iya Tátnuni ma
 chi jin skenaa i maa i,
 te jin kayu i, sukan káyu xe'en ndikachi ma,
 te jin naa i, sukan náa ñu'ma ma.

²¹ Ñayii sa'a tna'a ja másu nde játna ini Su'si ma
 chi jikan-nuu i,
 te masu nde ndákua'a i.
 Kovaa ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma chi kúnda'vi ini i,
 te wa'a i nawa jiniñu'u in-ka ñayii ma.

²² Te ñayii ká'an ya ja sa'a i ja va'a ma
 chi jin ndani'i ta'vi i in ñu'ú va'a,
 kovaa ñayii ja ká'an u'vi ya ja jin kuu i ma chi xnaa ya i.

²³ Ñayii sa'a ja va'a ma
 chi maa Iya Tátnuni ma skaka ña'a ichi va'a ma.

- ²⁴ Te visi kuenda tnu'u ja kotuu i kúni i,
kovaa maa ya chindee ña'a, te masu kotuu i.
- ²⁵ Nayii jaa ni yo kuu sa, te vitna chi jâ ni kuu nija'nu sa,
te ñatuu nde jini sa ni-in ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma,
te kendoo nda'vi kendoo kee i,
ni a sa'ya tata i ma, ñatuu nde ka ka'an kuechi i
ja ñatuu nawa ka ni'i i ja jin kaa i ma.
- ²⁶ Su'va ndimaa kúnda'vi ini i ñayii nda'vi ma,
te wanuu i nawa ka jiniñu'u ñayii nda'vi ma,
te ja sukan sa'a i ma,
vivii jin ko ni'i jin ko tna'a sa'ya tata i ma.
- ²⁷ Skendoo ni ja u'vi ma, te sa'a ni ja va'a ma,
te koteku ni ni-kani ni-jika.
- ²⁸ Vaa Iya Tátnuni ma chi játna ini ya
ja jin ko sa'a o ja va'a ja ndaa ma,
te nú sukan na jin ko sa'a o ma
chi másu xndoo nda'vi ña'a ya
chi su'va ni-kani ni-jika ko koto va'a ña'a ya.
Kovaa ñayii ka sa'a ja u'vi ma chi xnaa ya sa'ya tata i ma.
- ²⁹ Te ñayii ka sa'a ja vii ja va'a ma,
jin nduta'vi i in ñu'ú jaa,
te yukan jin koo i ni-kani ni-jika.
- ³⁰ Te ñayii sa'a ja vii ja va'a ma
chi ndimaa tnu'u ndichi ma ji'in tnu'u ndaa tnu'u ndija ma
ká'an i.
- ³¹ Vaa tnu'u tátnuni Su'si o ma, chukan ñu'u ini anua i ma,
te chukan kúu ja masu kotuu i.
- ³² Kovaa ñayii sa'a ja u'vi ma chi jito yu'u i
na ora kuu ka'ni i ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma.
- ³³ Kovaa Iya Tátnuni ma chi masu kua'a ya tnu'u
ja sa'a i sukan jani ini i ma,
te ni masu kua'a ya tnu'u ja xndo'o xnene i ñayii yukan.
- ³⁴ Kukanu ini ni Iya Tátnuni ma, te sa'a ni sukan tátnuni ya ma,
te maa ya sa'a ja koo jayiñu'u ni, te koo ni in ñu'ú jaa,
te kuni ni sukan sa'a ya ma,
ja xnaa ya ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

³⁵ Te ni jini sa ja ñayii sa'a ja u'vi ma
 ja kúnuu maa i tátnuni i ma,
 te jani ini i ja kuenda tnu'u
 ja sukan kúu in yutnu ka'nu ka'nu
 te ni jiko nda'a tnu ma, sukan kúu i.

³⁶ Kovaa sani te ni ji'i i, te ñatuu nde iyo-ka i,
 te ni ndanduku sa i, te ñatuu nde ni ndani'i-ka sa i.

³⁷ Kovaa jín kondel'ya o ja ñayii ni-yu'u ni-ini i
 ndikin i Su'si ma,
 chi ni'i i ja vii ja va'a kivi ki'in o ma,
 vaa ni yo iyo mani i ji'in ndaka ñayii ma.

³⁸ Te ndaka ñayii ni ka yo sakantu, ni ka yo sakani'ni ma
 te ndimaa ja u'vi ni ka yo sa'a i ma
 chi xnaa ya ndaka sa'ya tata i ma, te masu jin koteku-ka i.

³⁹ Kovaa ñayii ka sa'a ja vii ja va'a ma
 chi maa Iya Tátnuni ma sa'a ja jin kaku i nuu ja u'vi ma,
 te nuu maa ya ma, kúu nuu kuu jin chu'u i
 kivi kenda tnundo'o tnuneni ma.

⁴⁰ Maa Iya Tátnuni ma sa'a ja jin kaku i
 nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 vaa nuu maa in-ni ya ni ka kukanu ini i.

Salmo 38

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya

¹ Iya Tátnuni, máko ndonda ni nuu sa
 te xndo'o xneni ña'a ni ora ndákiti ini ni ma.

² Vaa flecha ja ni kani ni ji'in nda'a ni ma chi ni jaku'un ña'a i,
 te jâ ni kenda nda'a ni a siki sa a.

³ Te yikikuñu sa ya chi ñatuu nde iyo sii ini-ka i,
 kuechi ja ni ndakiti ini ni nuu sa a,
 te ñatuu nde ndátatu-ka yikikuñu sa ya,
 kuechi ja ni yo sa'a sa ja u'vi ma,

⁴ Te ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma, ni ka nukoxtnee i siki sa a,
 te jâ ni kuvee xeen, te masu nde kúndee-ka ini sa.

⁵ Te kue'e ndó'o sa ya chi kini jáxiko,
 ja kuechi ja ñatuu nde ni ndasa'a sa kuenda
 ja ndimaa ja u'vi ni yo sa'a sa ma.

- ⁶Te yindeyi nuu sa nde kua'an nde vee sa ma,
vaa ndás'a sa kuenda, te kúkan-nuu sa,
te kúxii ini sa nduu ñuu.
- ⁷Te ni-ka'nu yata sa a játu jani'ni,
te ñatuu nde iyo sii ini yikikuñu sa ya.
- ⁸Te ni kuita nda'a, ni kuita ja'a sa,
te tnána u'vi tnána u'vi-nka sa,
vaa ndó'o néni ini anua sa a.
- ⁹Su'si maa sa, maa ni chi jini ni ndaka ja kúu ini sa ja taa ni,
te maa ni jini nava'a jáka yu'u jáka ini sa ma.
- ¹⁰Te ni kuita ini anua sa a ja ndó'o néni sa a,
te ñatuu na nde kúndijin va'a-ka nuu sa ya,
vaa ñatuu na tnu'u ndee tnu'u ndatnu-ka neva'a sa.
- ¹¹Te ñayii ka ketna'a ini ji'in sa ma, ji'in tna'a sa ma
chi ni ka skendoo ña'a i ja kuechi ja ku'u sa ya,
te ñayii ka iyo yatni ji'in sa ma
chi ka kujika ka kusu'va-ni i nuu iyo sa a.
- ¹²Te ndaka ñayii ka kuni ja jin ka'ni ña'a i ma
chi ka nduku i naxe jin tnii ña'a i,
te ka ka'an ndeva'a i ja kuu sa,
te ndaka ora ka jani ini i naxe jin xnda'vi ña'a i.
- ¹³Kovaa saña chi ñatuu nde niniso'o sa ja ka ka'an i ma,
kuenda tnu'u ja so'o sa,
te sa'a sa tnu'u ja ñatuu nde kúu ka'an sa
te ñatuu nde ndákune sa yu'u sa ya.
- ¹⁴Kúu sa kuenda tnu'u ja in tee ja ñatuu nde jiniso'o de
te ñatuu nde kúu ka'an de,
sukan-va'a ma ndakone'e xiko sa.
- ¹⁵Vaa nuu maa in-ni ni kúkanu ini sa, vi Iya Tátnuni.
Su'si maa sa, ndakone'e ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a.
- ¹⁶Te ni jikan-ta'vi sa nuu ni ma
ja ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te máko jin jakundee ña'a i
nuna jin kuni ña'a i ja xtaya sa ma
te jin ka'an i ja maa i ka kuu-ka ma.
- ¹⁷Kovaa saña chi ndi-kivi ndi-kivi
ndáka'án sa ja u'vi ni yo sa'a sa ma,
te kuenda masu kundee-ka ini sa.

- ¹⁸ Te chukan kúu ja ndáka'an ndákachi sa nuu ni
ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma,
sukan-va'a sakanu ini ña'a ni.
- ¹⁹ Te ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma te ka saxiko ña'a i ma
chi kua'a xeen i kúu,
te ka iyo tu'va i ja jin sa'a ndeva'a ña'a i,
visi ñatuu nawa sa'a sa i.
- ²⁰ Kuechi ja kúni sa ja sa'a sa ja va'a ma,
te ka ndasa'a ña'a i ja u'vi ma,
vaa sukan-ni ka sa'a maa i.
- ²¹ Iya Tátnuni, máko skendoo ña'a ni
te kujika ni nuu iyo sa ya, vi Su'si maa sa.
- ²² Konuu ni, te kii ni ki chindee ña'a ni, vi Iya Tátnuni,
iya sa'a ja kuu kaku sa nuu ja u'vi ma.

Salmo 39

Sukan-ni kúu o ja vee o ñuu ñayivi ya

- ¹ Ni jani ini sa: Katanuu o kondikin o ichi Su'si o a,
sukan-va'a ma ka'an o ni-in ja u'vi ma.
Te kasiyu'u vava'a o,
sukan-va'a nú iyo in ñayii ñatuu sa'a sukan
játna ini Su'si ma
nuu iyo o a,
te ñatuu nawa kondekuechi yu'u o a.
- ² Ni jasiyu'u vava'a sa,
te ñatuu ni ka'an sa ni a in tnu'u kini xi tnu'u va'a,
te chukan kúu ja su'va ndó'o néni-ka sa nkuu.
- ³ Te úni ndó'o xeen ini anua sa ya,
ja ñatuu ni ka'an sa ni-in tnu'u jani ini sa ma,
kovaa ñatuu kúndee-ka ini sa,
te kuiti va'a-ka ni jiña'a sa ya:
- ⁴ “Iya Tátnuni, sa'a ni ja jaku'ni ini sa nawa iyo-ka
ja ndo'o není sa,
te nde saa-ka kivi koteku sa ñuu ñayivi a,
te sa'a ni ja jaku'ni ini sa ja másu ni-kani ni-jika koo sa
ñuu ñayivi ya.
- ⁵ Vaa jaku-ni kivi ni taa ni ja koteku sa ñuu ñayivi ya.

Te kuiya ni taa ni ja koo sa ñuu ñayivi ya
chi vala ñii-ni kúu nuu maa ni a.

Te ja ndaa ndija kúu ja ndaka ñayii ma
chi nunuu-ni kúu ja téku i ñuu ñayivi a.

⁶ Vaa sukan kúu kuanda'vi ma-ni, sukan-ni kúu ñayii ma.

Te chukan kúu ja másu nde jiniñu'u
ja xtutu kua'a xeen i xu'un ja koneva'a i ma,

vaa masu nde jini i na in kendoo ji'in ja ni xtutu i ma.

⁷ Te nú sukan, vi Su'si Iya Tátnuni,

¿na nde a kúu ja kondetu sa ñuu ñayivi ya?

Te chukan kúu ja va'a-ka ja nuu maa ni kúkanu ini sa
chi koo va'a-ka sa.

⁸ Te sakanu ini ni ndaka kuechi sa ma,

te kaku sa nuu ja u'vi ma,

sukan-va'a máko jin jakundee ña'a
ñayii ñatuu ka jaku'ni ini ma.

⁹ 'Ni jasiyu'u sa, te ñatuu ni ka'an sa,

vaa sukan ni kuni maa ni, vi Su'si.

¹⁰ Te nuu nda'a maa ni iyo sa, te xndo'o xneni ña'a ni.

Kovaa xtandiyo tna ni ja xndo'o xneni ña'a ni a,
vaa jâ ni kuita kuiti sa.

¹¹ Vaa ndijin chi xndo'o xneni ni ñayii sa'a ja u'vi ma,

sukan-va'a ndasa'a i kuenda te nukuiñi ndaa i nuu ni.
Te ndaka ja neva'a i ma te kútoo xeen i ma

chi xnaa ni sukan xnaa tikixin ma nawa ní'i ti ma.

Vaa ja ndaa ndija kúu ja ñayii ma

chi nunuu-ni kúu ja koo i ñuu ñayivi a.

¹² 'Iya Tátnuni, koniniso'o ñukuun ni

ja jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni a,

te máko sa'a ni ja ñatuu jini ni ja ndá'yu sa ya,

vaa saña chi ñayii iyo nunuu-ni kúu sa ñuu ñayivi a,

sukan-ni ni ka yo kuu ndaka tna'a sa ñayii jana'a ma.

¹³ Te má konde'ya-ka ni kuechi ni yo sa'a sa ma,

su'va chindee ña'a ni ja na naa,

te ndátnii sa tnu'u ndee tnu'u ndatnu,

nasa yukan, te skenaa sa maa sa, vi Su'si",

kuu sa jiña'a sa ya.

Salmo 40

**Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni chindee
ña'a ya ja ni kaku o nuu tnundo'o tnuneni ma**

- 1** Ni kaa kuee ini sa,
te ni yo ndetu sa ja ni jikan-ta'vi sa nuu Iya Tátnuni ma.
Te maa ya chi ni jakindeyi ñukuun-ka ya,
te ni yo niniso'o ya ja ká'an nda'vi ká'an kee sa nuu ya ma
ja kána sa ya ma.
- 2** Te ni ndatava ña'a ya soko nuu ñunee sa ma,
nuu ñu'u nde'yu ka'va ma, nuu ñu'u tnaa ma,
nuu ñatuu ní'i ini-ka sa nawa sa'a sa ma.
Te ni ndasunkani ña'a ya siki toto ma,
te ni ndaskaka ya ja'a sa a ichi va'a ma,
sukan-va'a ma ndêe-ka tuku sa.
- 3** Te ni sa'a ya ja ni ndusii ini sa, te ni keja'a sa jita sa in yaa jaa,
te ndáchiñu'u sa Su'si o a.
Te nuna jin kuni kua'a ñayii ma sukan sa'a sukan kúu sa a,
te jin koyu'u i Su'si ma, te masu jin ko sa'a-ka i ja u'vi ma,
te jin kukanu ini tna i Iya Tátnuni a.
- 4** Vava'a kendoo ñayii ni kukanu ini Iya Tátnuni ma
te ñatuu nde'ya i ñayii inuso'o ka ndaa ma,
ja ka xndoo i ichi Su'si ma te ka ndachiñu'u i
ja masu Su'si ka kuu ma.
- 5** Su'si maa sa, Iya Tátnuni, kua'a xeen ja vii ja
va'a sa'a ni nuu sa a,
ji'in sukan ndí ini xeen ni ja jin kuu sa a.
Te ñatuu na in kuu sa'a sukan sa'a ni a.
Te ni masu kundee sa ndaka'an ndakachi sa
ndaka ja sa'a ja kúu ni, vi Su'si.
- 6** Ja ndataa sa in kití ma te ka'mi sa ti nuu ni ma,
sukan-va'a naa kuechi sa ma, vi Su'si, masu nde játna ini ni.
Te ni a ndataa sa nuu ni ka kuechi ka likin ja kée itu sa ma,
sukan-va'a naa kuechi sa ma.
Másu sukan kúni ni ja jin sa'a sa ma.
Su'va ni ndakune ni so'o sa a,
ja na jaku'ni ini sa tnu'u táttnuni ni ma.
- 7** Te chukan kúu ja ni ka'an sa:

- “Ya'a iyo sa, vaa sukan ká'an tutu ndee ja kuu sa ma”,
ni ka'an sa.
- ⁸Te játna ini sa ja sa'a sa sukan kúni maa ni, vi Su'si maa sa,
vaa ini anua sa a ñunee tnu'u ni kaxtnu'u ni ma.
- ⁹Te maa ni jini, vi Su'si Iya Tátnuni, ja másu nde jasiyu'u sa
chi su'va káxtnu'u sa tnu'u vii tnu'u ndaa ni a
nuu ka ndatna'a kua'a ñayii ka kandija
sukan ká'an tnu'u maa ni a, vi Su'si.
- ¹⁰Te másu nde ni chu'u sa tnu'u ndaa tnu'u ndija
ni a ini anua sa a,
su'va káxtnu'u sa sukan ndija ni ja ká'an ni a,
ji'in ja sukan sa'a ni ja jin kaku ñayii ma nuu ja u'vi ma,
ji'in sukan nda'vi ini ni ma,
ji'in ja sukan kútoo ni ñayii ma.
Ndaka ni ka'an sa nuu ka ndatna'a kua'a ñayii ka kandija
sukan ká'an maa ni a, vi Su'si,
te másu nde ni jasiyu'u sa.
- ¹¹Su'si, sukan kúnda'vi ini ña'a ni a,
ji'in sukan kútoo ña'a ni a,
ji'in sukan ká'an tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a,
te ko koto va'a ña'a ni ni-kani ni-jika.
- ¹²Vaa kua'a xeen ja u'vi ni ka ndakonduu ña'a,
ni masu kundee sa ka'vi sa ndaka.
Vaa ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma ni ka ndenda
koo nuu sa a,
te ni masu nde kúu ndonenuu-ka sa.
Kua'a xeen-ka ka kuu sana ixi xini sa a,
te ini anua sa a chi ni kuita i.
- ¹³Su'si, jikan-ta'vi xeen sa nuu ni ja chindee ña'a ni.
Ne'e kunu ni, kí chindee ña'a ni, vi Su'si Iya Tátnuni.
- ¹⁴Ndaka ñayii ka ndanduku ña'a ja jin xnaa ña'a i saña ma,
na jin ndakokuiñi i te jín ndakukan-nuu maa i.
Te ndaka ñayii ka kuni ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma,
te jín tna'a maa i ja kan-nuu.
- ¹⁵Ndaka ñayii ka jakundee ña'a saña ma,
jin ndani'i jin ndatna'a maa i ja kan-nuu,
vaa másu nde ni ka kundee i ja ka ñu'u ini i ma.
- ¹⁶Kovaa ndaka ñayii ka ndanduku ña'a ndijin ma, vi Su'si,
chi jin koo sii ini xen-xeen i.

Te ndaka ñayii ka kuni ja sa'a ni ja jin kaku i nuu ja u'vi ma, ndimaa jin ka'an i:

“Su'si Iya Tátnuni a, iya ka'nu xeen kúu ya”, jin ka'an i.

¹⁷ Te saña ja kúnda'vi kúkee sa te ndó'o néni sa a, máko ndunaa ña'a ni, vi Su'si.

Maa ni kúu iya chíndee ña'a, te sa'a ni ja kaku sa nuu ja u'vi ma.

Máko ko kukuee ni ja ki chindee ña'a ni, vi Su'si maa sa.

Salmo 41

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na sakanu ini
ñ'a ya te ndasava'a ña'a ya kue'e ndó'o o ma**

¹ Ja vava'a kúu ñayii kúnda'vi ini ñayii kúnda'vi kúkee ma chi Iya Tátnuni ma chi sa'a ya ja kaku i kivi kenda tnundo'o tnuneni nuu i ma.

² Te ko koto va'a ña'a Iya Tátnuni ma, te sa'a ya ja koteku i te sii ini xeen koo i nuu ñuu ñayivi a, te másu kua'a ya tnu'u ja sa'a ndeva'a ña'a ñayii ñatuu kúnimani nuu i ma.

³ Te Iya Tátnuni ma chi ndakua'a ya tnu'u ndee tnu'u ndatnu kivi u'vi i ja ku'u i ma, te kue'e ndo'o i ma chi sa'a ya ja nduva'a i.

⁴ Vaa saña chi ni jiña'a sa ya:

“Iya Tátnuni, kunda'vi ini ña'a ni, te sakanu ini ña'a ni, te ndasava'a ña'a ni, vaa nuu maa ni ni jiso kuechi sa”, kúu sa jiña'a sa ya.

⁵ Te ñayii ka kuni u'vi nuu sa ma chi ka kuni i ja ka'vi-ka ndo'o není sa, te ka ndatnu'u i:

“¿Na kivi kuu de sukan-va'a na ya'a-ni cuentu de?”, ka kuu i ka ka'an i.

⁶ Te nú ve koo i ve koto ña'a i ma, te másu inundija i ja ka ka'an i ma chi ja ka nduku i kúu ja naxe jin ka'an i tnu'u sa. Sani te ka nde koo i ke'e ma, te ka ndaka'an i tnu'u sa nuu in-ka ñayii ma.

⁷ Te ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 ka ndututu i, te ka ka'an ndeva'a i ja kuu sa,
 vaa ndimaa ja u'vi ka ñu'u ini i ja ko ndo'o ko tna'a sa,
 te ka ka'an i:

⁸ "Nuu tachi ma vee kue'e ndó'o kue'e tná'a de ma,
 te másu ndakoo-ka de",
 ka kuu i ka ka'an i.

⁹ Te onde ñayii kétna'a ini ji'in sa ma,
 ñayii ni yo kukanu ini sa ma,
 ñayii ni yo jaa kaa ji'in sa xita ma,
 ni ndakuni u'vi i nuu sa.

¹⁰ Kovaa maa ni, vi Iya Tátnuni, kunda'vi ini ña'a ni,
 te ndone'e ña'a ni, te ndakoo sa,
 te konde'ya sa sukan jin ndo'o tna i ma.

¹¹ Te sukan, te kuni sa ja játna ini ni ja sa'a sa a,
 te ñatuu ko ka'an ñayii ñatuu kúnimani nuu sa a:
 "Jâ ni kundee o nuu de."

¹² Te sukan ni-yu'u ni-ini sa kúkanu ini ña'a sa a,
 te maa ni chindee chituu ña'a,
 te maa ni sa'a ja koo sa nuu ni a ni-kani ni-jika, vi Su'si.

¹³ Ja vii ja va'a kúu Su'si iya tátnuni ñuu Israel ma,
 te sukan jín ka'an o ni-kani ni-jika.
 Te sukan kó kuu.

LIBRO II

Salmo 42

Sukan ûni jiniñu'u ini anua o Su'si ma

¹ Sukan kúu yu'u isu ma, ja yichi xen-xeen ti ma
 te ndánduku ti in yute ja ko'o ti ndute ma,
 sukan ndánduku ña'a ini anua sa a maa ni, vi Su'si.

² Ini anua sa a chi sukan kúu sa ora yichi sa ma,
 sukan jiniñu'u i Su'si iya téku ma.
 ¿Na kivi sana kuu ki'in sa ja koo sa nuu Su'si ma
 ini ve'e ya ma?

³ Nduu ñuu ni yo nda'yu, ni yo nda'yu sa,
 nani ka ka'an ndeva'a i nuu sa ma:

“¿Ndenu iyo Su'si ni ma, ja jito ña'a ya?”,
ka kuu i ka ka'an i.

⁴ Te núkoo núku'un sa, te ndákani ndáka'vi ini sa,
te ndáka'án sa naxe ni yo skaka sa kua'a xeen ñayii ma
onde ni ka yo kenda koo sa ini ve'e Su'si ma,
te ka kayu'u sa ka jita sa ja ka ndachiñu'u sa Su'si ma,
te ûni viko ka'nú xeen ni ka yo sa'a sa.

⁵ Te jani ini sa, ¿te naku ko kuxii ini o, te ko ndakani ini o?
Su'va kúkanu ini o Su'si ma, te ndáchiñu'u o ya,
vaa maa ya kúu Su'si o,
vaa maa ya sa'a ja kaku o nuu ja u'vi ma.

⁶ Su'si maa sa, ûni ndí ini xeen sa,
te chukan kúu ja ndeva'a-ni ndenu iyo sa ma,
te ndáka'án ña'a sa,
visi onde ñu'ú Jordán ma, xi onde yuku nani Hermón ma,
xi onde yuku nani Mizar ma.

⁷ Vaa onde yuu kunu ma ndijin,
sukan kúu yu'u ndute kú'nu yute ma,
te onde nuu kunu-ka mar ma ñunee sa,
te ni sa'a ni ja ni ya'a ndute ma siki sa a.

⁸ Kovaa nuna tuu na ndii ma, te kunda'vi ini ña'a
Iya Táttnuni ma.
Te nuna kune ma, te ndusii ini sa,
te kata sa yaa ká'an sukan sa'a sukan kúu ya ma,
te kakan-ta'vi sa nuu Su'si sa ma, iya sa'a ja koteku sa ma.

⁹ Te kuña'a sa nuu Su'si ma:
“Maa ni kúu toto nuu koxtnee va'a sa ma.
¿Nava'a ko kani ini sa ja ni ndunaa ña'a ni?
¿Te nava'a ko kuxii ini sa, ja sa'a ña'a
ñayii ñatuu kúnimani nuu sa a?”

Sa'a kuña'a sa ya.

¹⁰ Kuenda tnu'u ja ka xtnakue'e
ñayii ñatuu ka kúnimani nuu sa ma onde yiki sa a,
ja ka ka'an ndeva'a i nuu sa,
vaa sa'a ka ka'an i ndi-kivi ndi-kivi:
“¿Ndenu iyo Su'si ni ma, ja jito ña'a ya?”,
ka kuu i ka ka'an i.

¹¹ Kovaa ni ndachu'un xeen ini sa,

te ka'án sa: ¿Te naku ko kuxii ini o, te ko ndakani ini o?
 Su'va kúkanu ini o Su'si ma, te ndáchiñu'u o ya,
 vaa maa ya kúu Su'si o,
 vaa maa ya sa'a ja kaku o nuu ja u'vi ma.

Salmo 43

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya
 te kaku o nuu ñayii ka sa'a ña'a ja u'vi ma**

¹ Su'si maa sa, ka'nde ni tniñu sa a
 ji'in ñayii ka sa'a ndaka ja u'vi ma,
 te ka xnda'vi tna'a i ma,
 sukan-va'a jín kuni i ja másu na kuechi sa.

² Vaa maa ni kúu nuu kuu kaku sa nuu ja u'vi ma.
 ¿Te nava'a koo jika sa nuu ni a?
 ¿Te nava'a ko kuxii ini sa ja kuechi ja ka xndo'o
 ka xneni ña'a
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma?

³ Tetniñu ni tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a nuu iyo sa a,
 te na xtnuu i nuu sa, te káxtnu'u i ichi ko kaka sa,
 sukan-va'a kenda sa onde yuku ii nuu iyo maa ni a.

⁴ Te kivi sa nuu iyo altar ni ma, vi Su'si maa sa,
 iya tách tnu'u sii ini xen-xeen,
 te tee sa arpa ma,
 te kata sa ja ndáchiñu'u ña'a sa, vi Su'si maa sa.

⁵ Te jani ini sa: ¿Te naku ko kuxii ini o, te ko ndakani ini o?
 Su'va kúkanu ini o Su'si ma, te ndáchiñu'u o ya,
 vaa maa ya kúu Su'si o,
 vaa maa ya sa'a ja kaku o nuu ja u'vi ma.

Salmo 44

Sukan ni chindee Su'si ma tna'a o ñayii jana'a ma

¹ Saa vi, Su'si, ni ka jiniso'o maa sa
 ja ni ka yo ndakani yuva sa tee jana'a ma,
 sukan ni sa'a, ni kuu ni, ja ni chindee ni de kivi yukan ma.
² Nda'a maa ni, ni kene'e ni ñayii ka iyo ñuu yukan,
 te ni xndo'o, ni xneni ni i, te ni xnaa ni i.

Te ni ndachi'i ni ndaka tna'a sa ma,
te ni ka iyo va'a de ñuu yukan.

³Kovaa ni masu ja ka yinda'a ka yija'a de
kuan koo de ja jin kanaa de ma
ni sa'a ja ni kuu ni ka ndani'i de ñu'ú nuu
ka iyo sa vitna a,

nú masu ja maa ni ni sa'a ji'in nda'a ni a.

Vaa ni jatna ini ni sukan ka sa'a de ma, te ni kutoo ni de,
chukan kúu ja ni wa'a ni ñu'ú nuu ka iyo sa ya.

⁴Maa ni, vi Su'si, kúu Rey sa,
te sa'a ni ja jin kaku sa'ya tata tee kúu Jacob ma.

⁵Vaa ja maa ni, te jin kundee sa nuu
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma, te jin sondikin sa i.

⁶Vaa masu kúkanu ini sa kuji sa ya,
ni a yuchi kúu espada yinda'a sa ya,
ja jin chindee ña'a i ja kaku sa nuu ñayii ma.

⁷Vaa maa ni ni yo jito va'a ña'a
ja ñatuu ni ka kundee ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te ni sa'a ni ja ni ka ndakukan-nuu maa ñayii
ni ka yo saxiko ña'a ma.

⁸Te jin koo sii ini xen-xeen sa, vi Su'si,
te jin ndachiñu'u ña'a sa ni-kani ni-jika.

⁹Kovaa vitna, te ni xndoo ña'a ni, te ka tna'a sa ja kan-nuu,
te ñatuu nde kíi ni ja chíndee ña'a ni
ora ka kanaa sa ji'in ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

¹⁰Te sa'a ni ja ka ndakunu sa nuu ñayii yukan ma,
te ka sakui'na i nawa ka neva'a sa ma,
vaa ñatuu ka kunimani i nuu sa.

¹¹Te sa'a ña'a ni sukan ka kuu ndikachi ma,
ja ka kunda'a ña'a tee ka ja'ni ti ma,
te ni jatenuu ña'a ni ni-ka'nú ñuu ñayivi a.

¹²Te ni xiko ni ndaka ñayii ñuu ni a,
te ñatuu nawa ni ni'i ni ja ni xiko ni i ma.

¹³Te sa'a ni ja ka jakundee ña'a ñayii ka iyo yatni ji'in sa ma,
te ka ka'an ndeva'a i ja jin kuu sa,
te ka jakundee ña'a ndaka i ja ka nde'ya ña'a i ma.

¹⁴Te ka ndaka'an ka ndakachi i sukan ka ndo'o ka není sa ma,
te ka jakundee ña'a i, te ka skuiko xini i.

¹⁵Te saña chi ndaka kivi ndákukan-nuu sa

ja ndáka'án sa ndaka sukan ndó'o tná'a sa ya.

¹⁶Vaa jiniso'o sa ja ka ka'an ndeva'a
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma ja kuu sa,
 te ka ñu'u ini i ja jin ndachunaa i sukan ni ka
 kundee sa nuu i ma.

¹⁷Ndaka tnundo'o ya'a ni kenda koo nuu sa ya,
 kovaa masu nde ka ndunaa ña'a sa,
 te masu nde ka ndunaa sa sukan ni ka'an ni ja jin kuu sa ma
 chi ka ñu'u ini sa.

¹⁸Te ñatuu ka ndakokuiñi ini sa,
 te ni a jin skendoo sa ichi ni kaxtnu'u ni ja jin kaka sa ma.

¹⁹Kovaa maa ni, ni xndoo nda'vi ni xndoo kee ña'a ni
 in nuu kini in nuu nee kuiti.

²⁰Nute ni ka ndunaa ña'a sa ma, vi Su'si,
 te jin ndachiñu'u sa tna'a ja masu Su'si ka kuu ma,

²¹kuiti kunitnuni maa ni nkuu,
 vaa maa ni chi jini ni nawa jani ini ñayii ma.

²²Kovaa kuechi ja ka jinukuechi sa nuu maa ni a,
 te chukan kúu ja ka xndo'o ka xneni ña'a ñayii ma,
 te sukan ka kuu ndikachi ka iyo tu'va
 ja jin koo ti nuu tee ka'ni ti ma, sukan ka kuu sa.

²³Su'si maa sa, ndakatanuu ña'a ni, te máko skendoo ña'a ni,
 te máko kujika ni nuu ka iyo sa ya ni-kani ni-jika.

²⁴¿Naku ñatuu ndáka'án ña'a ni,
 te naku ni ndunaa ña'a ni te ka ndo'o ka není sa ya,
 ja sukan ka sa'a ndeva'a ña'a ñayii ma?

²⁵Vaa kua'a xeen ja ka ndo'o ka není sa,
 te kuenda tnu'u ja onde nuu ñu'ú-nka a ka ndatuu sa
 te ñatuu ka kundee-ka ini sa.

²⁶Konuu ni, te ki chindée ña'a ni ja na jin kaku sa nuu ja u'vi a,
 vaa maa ni chi kútoo ña'a ni, te kúnda'vi ini ña'a ni, vi Su'si.

Salmo 45

Sukan ko kuu kivi tnanda'a rey ma

¹Ini anua sa ya ûni iyo chitu tnu'u vii tnu'u va'a,
 te jita sa nuu maa ni ja kúu ni Rey sa a.
 Te ûni ñukuun jita vivii sa nuu ni,

sukan sa'a tee téé nuu tutu ma,
ja ñukuun kuiti téé de ma te vivii kéndoo ma.

- ²Vaa maa ni chi vivii kaa ni,
 iyo ni ne'un ndaka sa'ya tata ñayii ma,
 te tnu'u ká'an káchi ni a ndimaa tnu'u vii tnu'u va'a kúu,
 te chukan kúu ja Su'si ma chi taa ya ja vii ja va'a
 ja kuta'vi ni ni-kani ni-jika.
- ³Tnii ni yuchi kúu espada ni a,
 ndijin ja masu na in kundee nuu ni a,
 vaa maa ni tátnuni, te iyo jayiñu'u ni.
- ⁴Te ja sukan iyo jayiñu'u ni a, te koo ni ji'in tnu'u ndaa ma,
 te kava kuee ini ni, te sa'a ni ja va'a ja ndaa ma.
 Te kuni ni sukan sa'a nda'a kua'a ni a, te kundee ni.
- ⁵Vaa flecha yinda'a ni a chi ûni inuxeen ndeva'a i,
 te jin kivi koo i ini anua ñayii ñatuu ka kuminani nuu ni ma,
 te jin kûu i, te jin kotuu i chii ja'a ni a.
- ⁶Su'si, nuu nûkoo ni ja tátnuni ni a chi ni-kani ni-jika iyo,
 te bastón yinda'a ni a chi káxtnu'u i
 ja sa'a ndaa sa'a ndija ni, vi Su'si.
- ⁷Ni kutoo ni ja va'a ja ndaa ma, te ni saxiko ni ja u'vi ma.
 Chukan kúu ja ni ndakaji ña'a maa Su'si ma,
 te ni chi'i ña'a ya aceite ja ni ndusii ini ni,
 vaa maa ni kanuu-ka sana ndaka-ka i ma.
- ⁸Te ndaka ndute ka jaxiko asi ma jáxico sa'ma ni a.
 Te onde ve'e ka'nu ja ni kuva'a ji'in yiki nani marfil ma,
 onde yukan ka iyo i, te ka tee i yaa
 ja ka ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi rey.
- ⁹Te ndimaa sasi'i rey ka kuu suchi ka jinukuechi nuu ni a,
 te ichi xiñi kua'a ni a iyo ñasi'i ni ma,
 ja ndii nama ña oro ja vee in-ka ñuu nani Ofir ma.
- ¹⁰Sasi'i maa ri, koniniso'o ñukuun, te katanuu ja ká'an ri a.
 Ndunaa ñuu ro ma ji'in ve'e yuva ro ma.
- ¹¹Vaa kúu ini rey ma nuu ro, vaa vivii kaa ro.
 Te kandija ja ká'an de ma, vaa jito'o ro kúu de,
 te kunukuechi nuu de.
- ¹²Te suchi si'i suchi jaa ka iyo ñuu nani Tiro ma,
 ki koo i, te jin kinda'a i ja jin skuta'vi ña'a i.

Te ndaka ñayii ka ni'i ka tna'a ma,
jin ka'an vii jin ka'an va'a i ja kuu ro,
ja ka kuni i ja chindee ro i.

¹³ Úni vivii kaa sasi'i rey ma nuu iyo i ma,
te sa'ma ne'nu i ma yi'i oro.

¹⁴ Te sa'ma kone'nu i ki'in i nuu iyo rey ma vivii ni kiku,
te jin kondikin ña'a suchi si'i suchi jaa ka kuu
tna'a maa i ma.

¹⁵ Te sii ini xeen jin koo i, te jin kivi koo i ve'e
ka'nu iyo rey ma.

¹⁶ Te sa'ya maa ni ma, vi rey, jin ko kuu suchi
jin kunukoo nuu ni ka yo nukoo tna'a ni tee jana'a ma,
te jin ko kuu tna i rey.

Te sa'a ni ja jin ko kuu i tee jin tatnuni
ni-ka'nu ñuu nuu jin koo i ma.

¹⁷ Te sa'a sa ja ndaka sa'ya tata ñayii ma,
jin ndaka'án ña'a i ni-kani ni-jika.
Te ni-kani ni-jika jin ndaka'an jin ndakachi
ndaka ñayii ñuu ñayivi ya
ndaka ja vii ja va'a ni sa'a ni ma ni-kani ni-jika.

Salmo 46

**Su'si ma kúu iya taa tnu'u ndee tnu'u ndatnu te
kaku o nuu tnundo'o tnuneni ma**

¹ Su'si ma kúu iya chíndee chítuu ña'a nuu tnundo'o
tnuneni ma.

Suu ya kúu iya chíndee kunu ña'a
ora kénda koo tnundo'o tnuneni ma,
te ka sa'a i ja kúxii ini o ma.

² Te chukan kúu ja máko jin koyu'u o,
visi na ndatnana maa ñu'ú a,
te visi na jin kê koo yuku ma onde ka'a ndute mar ma,

³ te visi kúu yu'u maa ndute mar ma,
ja kuá'an vee nuu de ma kúu,
te visi ka kanda ka kanda-nka maa yuku ma,
ja ka ndakani ndee tna'a nuu ndute ma.

⁴ Kovaa onde ñuu nuu iyo maa Su'si ma,
 nuu ñatuu na ja u'vi iyo ma,
 te iyo in yute ja sa'a ja jin koo sii ini ñayii kúu
 ñuu maa ya ma.

⁵ Te sasava ini ñuu ma iyo ya, te nú ve tuu ve ndii ma,
 te maa ya chindee chituu ñuu ya ma, te masu kotuu i.

⁶ Te ndaka ñuu ma ka ndakanda,
 te ndaka tee ka tatnuni in in ñuu ma,
 ka ni'i ka ni'l-i-nka de.

Sani te ni ka'an Su'si ma, te ni ndi'i ñu'ú ma
 ni kuun, te ni naa.

⁷ Kovaa Su'si iya kúu sa'a ndaka ma chi iyo ya ji'in yo'o,
 te suni maa ya ni yo kuu Su'si tee ni yo kuu Jacob ma,
 te maa ya kasi ndee kasi ndoso
 ja masu kaki'i ña'a ni-in ja u'vi ma.

⁸ Ne'e koo ni, te jin kuni ni ja sukan ni sa'a Iya Tátnuni a,
 ja ni kendoo nda'vi, ni kendoo kee nuu ñu'ú ya.

⁹ Te maa ya ni sunkani ja ñatuu ka kanaa-ka ndaka ñuu
 ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
 te maa ya ni ja'nu ndaka ja ni ka yo jatniñu i
 ja ni ka yo kanaa i ma,
 te ni xnaa ya, te ni ja'mi ya carreta ni ka yo jatniñu i
 ja ni ka yo kanaa i ma.

¹⁰ Te sa'a ká'an ya:
 “Jin ko nañii kuiti ni, te jin kuni ni ja maa sa kúu Su'si ni,
 te iyo sa ja chindee chituu ña'a sa nuu tnundo'o tnuneni ma,
 te maa sa chi jin ndachiñu'u ña'a ndaka ñayii ndaka ñuu
 ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
 te jin ndaka'an jin ndakachi i ndaka ja va'a sa'a kúu sa a
 ja jin kuu i ma”,
 kúu ya ká'an ya.

¹¹ Vaa Su'si iya kúu sa'a ndaka ma chi iyo ya ji'in yo'o,
 te suni maa ya ni yo kuu Su'si tee ni yo kuu Jacob ma,
 te maa ya kasi ndee kasi ndoso
 ja masu kaki'i ña'a ni-in ja u'vi ma.

Salmo 47

Su'si ma kúu Rey iya tátnuni ni-ka'nu ñuu ñayivi a

- ¹ Ndaka ni ja ka iyo ni ndaka ñuu ma, jin katu nda'a ni,
te jin kayu'u ni, jin kata ni ja ka iyo sii ini ni,
te sukan jin ndachiñu'u ni Su'si o ma.
- ² Vaa Su'si iya iyo onde sukun ma kúu Iya Tátnuni,
te jín koyu'u o ya,
te máko jin sa'a o ni a in ja ñatuu nde játna ini ya ma,
vaa maa ya chi kúndee ya nde'ya ya ni-ka'nu ñuu ñayivi ya.
- ³ Te maa ya sa'a ja kuu jin tatnuni o
nuu ndaka ñuu na'nú ñuu kuechi
ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
te jin kandija i ja jin ka'an o ma.
- ⁴ Te maa ya ni kaji in ñu'ú vava'a ko kuu ta'vi o,
te ni kusii ini xeen Jacob ma ja ni kuta'vi de ñu'u yukan,
vaa Su'si ma chi ni yo kutoo xen-xeen ya de.
- ⁵ Te ka kayu'u i ja ka iyo sii ini i, te ka tivi i trompeta ma,
te ni ndaa Su'si Iya Tátnuni ma nuu nükoo ya ma.
- ⁶ Jín kata o nuu Su'si ma, vaa maa ya kúu Rey tátnuni nuu o a,
te chukan kúu ja jín kata o, te jín ndachiñu'u o ya.
- ⁷ Te ni-yu'u ni-ini o jín kata o yaa játna ini maa ya ma,
vaa maa ya kúu rey iya tátnuni ni-ka'nu ñuu ñayivi ya.
- ⁸ Te onde nuu ii nuu nükoo ya ma,
te tátnuni ya ni-ka'nu ñuu ñayivi ya.
- ⁹ Ndaka tee ka netniñu in in ñuu ma,
ni jan koo de ni jan nu tu'va de sa'ya tata
tee ni yo nani Abraham ma,
ja ka kuu de ñuu Su'si o ma.
- ¹⁰ Vaa maa Su'si ma tátnuni
nuu ndaka tee ka tatnuni ndaka ñuu ma
te nuu maa in-ni ya iyo xeen jayiñu'u.

Salmo 48

Vivii kaa yuku nani Sion ma nuu iyo jayiñu'u Su'si ma

- ¹ Iya Tátnuni ma kúu iya kanuu xeen,
te maa in-ni ya iyo ja ni-yu'u ni-ini o jin ndachiñu'u o ya,

vaa iyo ya ne'un ñayii ñuu ya ma,
ja ka iyo i nuu yuku ii ya ma.

- ²Te nuu iyo ya ma vivii kaa,
te ka iyo sii ini ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi ya
ja ka nde'ya i ñuu ya ma.
Te yuku nani Sion ma, ja iyo i ichi ninu ñuu Jerusalén ma,
yukan kúu ñuu nuu iyo maa Su'si ma ja kúu ya Rey ma.
- ³Te ve'e ka'nu neva'a Su'si ma kúu
nuu kuu kaku ñayii ma nuu ja u'vi ma.
- ⁴Ni ka ndututu ndaka tee ka netniñu ndi-in ndi-in ñuu ma
ja ka kuu de rey ma,
te ni ka ndatnu'u tna'a de sukan jin kanaa de
ji'in ñayii ñuu Jerusalén ma.
- ⁵Kovaa nuu ni ka jini de ja ïyo kaa yika ve'e
ni ndakonduu ndesi ñuu Jerusalén ma,
te ni ka sa'vi-nka ini de, te ni ka yu'u de,
te ni ka ndakunu de kuan nu koo de.
- ⁶Te ka ndakuiyo ka ndakaa de ja ni ka yu'u xeen de ma.
Sukan kúu ña'a u'vi ja kâku lulu ña ma, sukan ka kuu de.
- ⁷Te maa ni, vi Su'si, chi kuu sa'a ni ja jaki'i xeen tachi,
vaa sukan ni sa'a ni,
nuu ni ndakana ni barcu kuan koo ñuu Tarsis ma.
- ⁸Sukan ni ka jiniso'o sa ma, te ni ka jini sa,
ja ñuu Su'si o Iya Tátnuni ma
chi ndasunkani vava'a ya ni-kani ni-jika,
vaa ñuu maa ya kúu.
- ⁹Ora ka iyo sa ini veñu'u ni ma,
te ka ndaka'an ka ndakachi sa
sukan kúnda'vi ini ña'a ni ma, vi Su'si.
- ¹⁰Te ja sukan sa'a ja sukan kúu ni ma,
te ni-ka'nu ñuu ñayivi a ka ndachiñu'u ña'a i, vi Su'si,
vaa nuu nda'a kua'a ni a chi ndimaa ja va'a ja ndaa ñu'u.
- ¹¹Ndusii ini xeen yuku nani Sion ma,
te jin ndusii ini xeen sasi'li ñayii ñuu Judá ma,
ja jin kuni i ja sukan ja'nde ndaa ni tniñu ñayii ma, vi Su'si.
- ¹²Kuán koo ni, te jin ndakonduu ni ñuu Sion ma,

te jin ndaka'vi ni na saa ve'e sukun ka iyo ma.

¹³ Te ûni jinconde'ya ñukuun kuiti ni ni-ka'nu
yika ve'e ñuu ma,
ji'in ve'e kanuu nuu yinee rey ma,
sukan-va'a jin ndakani ni nuu sa'ya tata ni
kenda koo-ka ma.

¹⁴ Vaa Su'si o ya chi ni-kani ni-jika iyo ya,
te maa ya kúu iya ko koto ña'a, visi jâ ni ka ji'i o ma.

Salmo 49

Masu va'a ja ndiyo ini o ja koneva'a kua'a o xu'un ma

¹ Ndaka ni ja ka iyo ni ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
jin koniniso'o ni ja ka'an sa ya.

² Ka kuu ni ñayii ka netniñu, ka kuu ni ñayii ñatuu ka netniñu,
ka kuu ni ñayii nda'vi, ka kuu ni ñayii xiku,
ndaka ni, jin koniniso'o ni ja ká'an sa ya.

³ Vaa ndimaa tnu'u ndichi ka'an sa,
te ndimaa ja ndákani ichi tna'a o ma jani ini sa.

⁴ Koniniso'o ñukuun sa tnu'u ndichi ka ka'an i ma,
te ndaka'an sa tna'a ja yii ja jáku'ni ini o ma,
nani téé sa arpa ma.

⁵ Vaa maa ni iyo ji'in sa, vi Su'si,
te ¿navaa'ko yoyu'u sa kivi kenda ja u'vi ma,
te jin ndakonduu ña'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma?

⁶ Vaa maa i chi ka kukanu ini i ndaka ja ka neva'a i ma,
te ka kuvixi i ja kua'a xeen ja ka neva'a i ma.

⁷ Kovaa ni-in i, masu kundee chuya'vi i,
te kaku in ñani i ma xi in tna'a i ma,
vaa ni a kaku maa i masu kundee i chuya'vi i.

⁸ Te ni a in ñayii masu kundee chuya'vi i ja kaku
in-ka ñayii ma,
vaa ni a ndaka xu'un iyo ñuu ñayivi a
masu kanda ja chuya'vi o ja kaku in-ka ñayii
⁹ te koteku i ni-kani ni-jika te ma skenaa i maa i ma.

¹⁰ Vaa onde ñayii inundichi ma chi jin kûu tna i,
te inuu kuiti jin skenaa i maa i ji'in ñayii inuso'o ka ndaa ma
te ñatuu ka jáku'ni kuiti ini i sukan kúni Su'si ma.

Te ndaka ja ka neva'a i ma in-ka ñayii ndunda'a.

- ¹¹ Te ñayii ya'a chi ja ka ñu'u xeen ini i kúu ja ve'e i ma
 chi ni-kani ni-jika jin koo va'a
 te ndi-in ndi-in sa'ya tata i ma jin nduta'vi i ve'e ma,
 te visi ka ka'an i ja kuenda maa i ka kuu ñu'ú i ma,
¹² kovaa masu ka ndasa'a i kuenda ja jayiñu'u ñayii ma
 chi másu koo ni-kani ni-jika,
 vaa sani te jin kûu i sukan ka ji'i kiti ma.

- ¹³ Te ja sukan ka ñu'u ini i ma chi masu ichi va'a kuan koo i,
 vaa ka kuneé ka ku-uun-ni i, te ndaka ja ka sa'a ka kuu i ma
 chi ka jatna ini sa'ya tata i ma.

- ¹⁴ Te sukan ka kuu ndikachi ma ja iyo ñayii skaka ña'a
 nuu jin koo ti ja jin kûu ti ma,
 sukan kuan koo i ja jin skenaa i maa i ma,
 vaa maa ja u'vi ma tátnuni nuu i ma.
 Te ndaka ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma chi
 xtnee ne'e ma-ni,
 te jin kundee i nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

Sani te ñayii yukan, te jin skenaa i
 tnu'u ndee tnu'u ndatnu i ma ji'in ja vivii ka ndaa i ma,
 te nuu jin koo i ni-kani ni-jika ma ko kuu andeya ma
 kuechi ja u'vi ni ka yo sa'a i ma.

- ¹⁵ Kovaa saña chi maa Su'si ma sa'a ja kaku sa nuu andeya ma,
 vaa maa ya ndakueka ña'a.

- ¹⁶ Máko ko ndi ini ni nú ve kuxiku in-ka ñayii ma
 te ve kukua'la-ka jayiñu'u i ji'in ñayii ka iyo ve'e i ma.

- ¹⁷ Vaa kivi jin kûu i ma, másu nawa jin koo ji'in i,
 te ni a jayiñu'u i ma másu ki'in ji'in i.

- ¹⁸ Vaa visi nani ka téku i ma, te ka jani ini i:
 "Ja vava'a kúu yo'o,
 vaa iyo jayiñu'u o ja kúndee o ní'i tna'a-ka o ma",

ka jani ini i,

- ¹⁹ kovaa suni jin koo tna i nuu nee
 ka iyo ndaka tna'a i ñayii jâ ni ka skenaa i maa i ma,
 te ni masu jin kuni-ka i nuu vivii xtñuu Su'si ma ñu'u ya ma.

- ²⁰ Ñayii iyo xeen jayiñu'u i ma te másu nde
 ndás'a i kuenda ma,
 sukan kúu kiti ja sani te kûu ti ma, sukan-ni kúu i.

Salmo 50

Su'si ma kúu iya ndakan ndaa kuenda nuu ñayii ñuu ñayivi a

- ¹ Su'si Iya Tátnuni ma kúu Su'si ndija
sana ndeva'a-ni ja ka xnani i su'si i ma.
Suu ya kúu iya ni ka'an ni-ka'nú ñuu ñayivi a.
Onde ichi nuu kana kandii ma, onde ichi nuu kee kandii ma,
ni ndakana ya ñayii ma ja jin ndututu i.
- ² Onde ñuu Sion ma ñuu nuu vivii kaa ma
xtnuu Su'si ma ñu'u ya ma.
- ³ Kii Su'si o ma, te masu na'ñii na'ñii-ni kii ya
chi koxtnuu ñu'u i'ni ma kii, te ki'i xen-xeen tachi ma,
te xnaa ñu'u i'ni ma ja iyo ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
te ëyo xen-xeen ko kuu.
- ⁴ Te ndaxtutu ya ndaka ja ka iyo andivi ma,
ji'in ndaka ja ka iyo nuu ñu'ú ya,
sukan-va'a jin kuni i naxe ndakan ya kuenda
nuu ñayii kúu ñuu ya ma.
- ⁵ Te sa'a tatnuni Su'si ma nuu i ma:
“Jin ndaxtutu ndaka ñayii ni ka ketna'a ini ji'in ri ma
ja ñatuu ni ka yo sa'a-ka i ja u'vi ma
te ni ka yo ja'mi i kitii nuu ri ma,
te ni ka skuiso i ja jin ko sa'a i sukan kúni ri ma”,
kúu ya jiña'a ya.
- ⁶ Te andivi ma chi sa'a jin ndaka'an i:
“Su'si o a chi iya ndákan ndaa kuenda kúu ya
te ndandaa-ni ja'nde ya tniñu ñayii ma”,
jin ndaka'an i.
- ⁷ Kovaa ká'an ya:
“Ñuu maa sa, jin koniniso'o ni ja ká'an sa a.
Ndijin ja ka kuu ni ñuu Israel a, jin koniniso'o ni,
te ndáka'an ndákachi sa ja jin kuu maa ni.
Maa sa kúu Su'si ni, te jin kukanu ini ña'a ni.
- ⁸ Te ni masu ndakiti ini sa nuu ni
kuechi ja ndimaa ka ja'mi ni kitii a nuu sa a,
kovaa masu ka ndasa'a ni kuenda.
- ⁹ Vaa masu nde jiniñu'u sa xndiki jaa ka iyo ve'e ni a,
xi ndixi'yu ka neva'a ni a ja jin ndataa ni ti.

¹⁰Vaa kuenda maa sa ka kuu ndaka kit
ka iyo ni-ka'nu yuku ma.

¹¹Te jini sa ndaka lasaa ka ndava onde yuku ma,
ji'in ndaka kit ka iyo nuu ñu'ú a,
vaa kuenda maa sa ka kuu ndaka ti.

¹²Nute kokon sa chi masu nuu ni kakan sa,
chi vaa kuenda maa sa kúu ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
ji'in ndaka ja ka iyo a.

¹³¿Xi ka jani ini ni ja kuñu xndiki ma jaa sa,
xi ko'o sa niñi ndixi'yu ma ja ka ndataa ni ma?
Ña'a.

¹⁴Su'va ja jin ndataa ni nuu sa ma kúu
ja jin ndaka'an jin ndakachi ni sukan sa'a sukan kúu sa ma,
te jin ndachiñu'u ña'a ni ja kúu sa Su'si iya
 iyo onde sukun ma,

te jin sa'a ni sukan ni ka skuiso ni ja jin sa'a ni nuu sa ma.

¹⁵Te jin ndakune'e ña'a ni
 kivi kénda tnundo'o tnuneni nuu ni ma
te ñatuu ka ni'i ini-ka ni nawa jin sa'a ni ma,
te saña chi chindee ña'a sa ja vivii jin yanduu jin yandoso ni
 nuu tnundo'o yukan ma,
 sani te maa ni chi jin ndachiñu'u ña'a ni",
kúu ya ká'an ya.

¹⁶Kovaa ñayii sa'a ja u'vi ma chi kuña'a Su'si ma:

“¿Nava'a ndáka'an ni ja jini ni tnu'u ni tatnuni sa ma,
te ndáka'an ni sukan ni skuiso sa ma,
kovaa maa ni chi ni masu sa'a ni sukan tátnuni sa ma?

¹⁷Vaa ndijin chi su'va ndákiti ini ni
 nuu ñayii ndáka'an-so'o nuu ni
 sukan kúni sa ja ko kuu ni ma,
te ja sukan sa'a ni a chi saxiko ni tnu'u tátnuni sa a.

¹⁸Te nú jini ni ñayii sakui'na ma
 chi jinu ni kua'an ni sakui'na ni ji'in i,
te suni kétna'a ini ni ji'in ñayii
 ka kivi nduu ji'in in-ka ñayii masu ni tnanda'a ji'in i ma.

¹⁹Vaa játna ini xeen ni ja ka'an ni tnu'u ndeva'a ma,
te yaa ni a, vivii jakin tna'a i tnu'u xnda'vi tna'a ma.

²⁰Ndimaa jínkoo ñukuun ni, te ká'an ni tnu'u ñani ni ma,
te ndimaa ká'an u'vi ni ja kuu sa'ya si'i ni ma.

²¹Ndaka cha'a ni yo sa'a ni, te saña chi ni jasiyu'u sa.

Te jani ini ni ja saña, te kúu sa sukan kúu ni a.
 Ña'a.

Vaa saña chi sa'a sa ja ndakuni ni ndaka ja u'vi
 ni yo sa'a ni yo kuu ni ma.

²² Te vitna, te jin jaku'ni ini ni tnu'u ká'an sa ya,
 ndaka ni nde ni ka ndunaa ña'a ja saña kúu Su'si ni ma,
 nasa yukan, te sakuechi salikin ña'a sa,
 te masu na in tasa'an ña'a ja jin kaku ni.

²³ Chukan kúu ja nú na in jita nuu sa ma te
 ndáchiñu'u ña'a i,
 te suni ndákani ndáka'vi ini i
 te jika ndaa i ichi ni kaxtnu'u sa ma
 te ñatuu na ja u'vi sa'a-ka i,
 chi sa'a sa ja kaku i nuu ja u'vi ma."

Sa'a ká'an Su'si ma.

Salmo 51

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na sakanu ini
 ña'a ya te ndasavii ndasandoo ña'a ya**

¹ Ja kútoo ña'a maa ni, vi Su'si, te kunda'vi ini ña'a ni.

Sukan va'a xeen ini ni a, te xnaa ni ndaka kuechi sa a.

² Ndakate ni ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma,
 te ndasavii ña'a ni,

sukan-va'a máko kondiso kuechi-ka sa nuu ni a,

³ chi ndakunitnuni sa ja so'o xeen ni kaa sa nuu ni,
 te ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma ñatuu kúu ndunaa sa.

⁴ Nuu maa ni, ndiso kuechi sa.

Nuu maa in-ni ni, ni yo sa'a sa ja u'vi ma,
 ja ñatuu játna ini ni ma.

Chukan kúu ja ñayii ma, na jin ndakuni ña'a i
 maa ni, vi Su'si,

vaa ja ndaa kúu tnu'u ká'an ni a,

te ñatuu na in ndaka'an ja masu ja'nde ndaa
 ni tniñu ñayii ma.

⁵ Ja u'vi kúu sa, nuu ni ñunee sa chii si'i sa ma,
 te jâ ndiso kuechi sa nuu ni kâku sa ma.

⁶ Ja ndaa kúu ja kútoo ni ñayii in-ni ja jani ini i ma,

- te onde ini anua sa ma ni kaxtnu'u ni tnu'u ndichi ma.
- ⁷ Ndasavii ndasandoo ña'a ni sukan kúni maa ni, te nduvii sa.
 Ndakate ña'a ni, te ndukuijin kuijin sa
 sukan kaa yu'va kúun ora vijin xeen ma.
- ⁸ Sa'a ni ja kuniso'o sa tnu'u sii ini,
 te ndúsii ini onde yiki sa a, ja ni xndo'o ni xneni ni a.
- ⁹ Máko kondé'ya-ka ni kuechi sa ma,
 te xnaa ni ndaka ja u'vi ni yo sa'a sa ma.
- ¹⁰ Su'si maa sa, ndasandoo ni ini anua sa a,
 te ndachunee ni ini sa a in anua jaa ja sa'a
 ja va'a ja ndaa ma.
- ¹¹ Máko xtandiyo ña'a ni nuu iyo ni a,
 te máko ndene'e ni Xtumani maa ni a ini anua sa a.
- ¹² Sa'a ni ja na ndusii ini sa,
 sukan ni ndusii ini sa kivi ni ndani'i ña'a ni ma.
 Te ndachunee ni ini sa a in anua ja sa'a
 sukan játna ini maa ni a,
 te chindée chituu ña'a i,
- ¹³ sukan-va'a kaxtnu'u sa ichi ni a nuu ñayii inuso'o ma,
 te ñayii ka ndiso kuechi ma, jin ndakokuiñi i nuu ni.
- ¹⁴ Su'si maa sa, sa'a ni ja kaku sa nuu ñayii ka ja'ni tna'a ma,
 te kata sa, te kaxtnu'u sa ja Su'si va'a ini kúu ni.
- ¹⁵ Iya Tátnuni, ndakune ni yu'u sa a,
 te kata sa, te kaxtnu'u sa sukan va'a ini ni a.
- ¹⁶ Vaa ñatuu kúni ni ja ndataa sa in kití nuu ni,
 te ñatuu játna ini ni ja ka'mi ndil'i sa ti nuu ni.
- ¹⁷ Su'va ja kúni ni kúu in ñayii ndákunitnuni i
 ja jiniñu'u ña'a i, vi Su'si.
 Vaa maa ni, vi Su'si, masu saxiko ni
 in anua nda'vi ni ndo'o ni není ma.
- ¹⁸ Sa'a va'a ni yuku nani Sion ma,
 sukan va'a sukan vii ini maa ni a.
 Te ndakani va'a ni yika ve'e
 ni ndakonduu ndesi ñuu Jerusalén ma.
- ¹⁹ Sani te jatna ini ni ja va'a jin ndataa i ma,
 ji'in ndaka kití jin ndaka'mi i nuu ni ma.
 Sani te jin ka'mi i xndiki siki nuu altar ni ma, vi Su'si.

Salmo 52

Ñayii kuvixi ja sa'a i ja u'vi ma chi ndachunaa maa i nuu Su'si ma

- 1 Tee kanuu xeen,
¿nava'a kúvixi xeen ni, ja ndimaa ja u'vi ma sa'a ni?
Te vitna ja Su'si ma ja kúu sa'a ya ndaka ma
chi su'va ndimaa kúnda'vi ini ya ñayii ma.
- 2 Te ndijin chi nanimaa tnu'u ndeva'a ká'an ni,
te nanimaa tnu'u xnda'vi tna'a ká'an ni.
Te kuenda tnu'u ja in yuchi xen-xeen ka kuu
tnu'u ká'an ni a.
- 3 Ni kutoo xeen-ka ni ja u'vi ma sana ja va'a ma.
Te ni kutoo-ka ni tnu'u xnda'vi tna'a ma sana
tnu'u ndaa ma.
- 4 Te ni jatna ini-ka ni ja ka'an ndeva'a ni nuu ñayii ma
te sa'a ni ja u'vi ja jin kuu ñayii ma.
- 5 Te chukan kúu ja Su'si ma chi xnaa ña'a ya,
te masu koteku-ka ni, te kene'e ña'a ya nuu iyo ni a,
sukan-va'a ma koo-ka ni ji'in ñayii ka teku ma.
- 6 Ndaka ni ja ka sa'a ni ja va'a ma,
jinconde'ya ni sukan ni kuu tee yukan,
te jin koyu'u ni Su'si ma.
- 7 Jinconde'ya ni, te jin kuni ni ja sukan ni ndo'o
tee ñatuu ni kukanu ini Su'si o ma
ja suu ya sa'a ja kaku de ma
te masu skenaa de maa de ma nkuu.
Kovaa su'va nuu ja kua'a xen-xeen ja ni yo ni'i
ni yo tna'a de ma
ni kukana ini de,
te ni yo jatanuu-ka de ja u'vi ni yo sa'a de ma,
te ni skenaa de maa de.
- 8 Kovaa saña chi iyo va'a sa.
Kuenda sukan iyo yutnu kúu tnu olivo ma ja
kuikuii iyo tnu ma,
sukan iyo sa ve'e Su'si a,
te kúkanu ini sa ja Su'si ma, kúnda'vi ini ña'a ya
ni-kani ni-jika.

⁹ Te ndachiñu'u ña'a sa ni-kani ni-jika,
 ja sukan sa'a maa ni ja kútoo ña'a ni a.
 Te kondetu ña'a sa nuu ka iyo ndaka ñayii
 ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma,
 vaa va'a xen-xeen ini ni, vi Su'si.

Salmo 53

Ñayii ndee ini ma chi ñatuu ndánduku i Su'si ma

¹ Ñayii ñatuu kuiti ndás'a kuenda ma
 chi jani ini i ini anua i ma ja masu na Su'si ma iyo.
 Te ndaka ñayii yukan ma chi ka kuneé ka ku-uun-nka i,
 te ndimaa ja u'vi ma-ni ka sa'a i,
 tna'a ja masu nde játna ini Su'si ma.

Te ni a in i ñatuu sa'a ja va'a.

² Onde andivi ma nde'ya nde'ya-ni Su'si ma
 nuu ka iyo sa'y a tata ñayii a,
 sukan-va'a nú iyo in ñayii ja ndás'a i kuenda
 te ndánduku i Su'si ma.

³ Kovaa ndi-in ndi-in i ni ka ndakakayata,
 te ka kuneé ka ku-uun-nka i.

Ñatuu na nde in sa'a ja va'a, vaa ni a in i ñatuu sa'a ja va'a.

⁴ Ndaka i ja ka sa'a i ja u'vi ma,
 ñatuu na nde ka ndasa'a maa i kuenda,
 vaa kuenda tnu'u ja ka jaa i in xtatila ma-ni,
 sukan-ni kúu ja ka sa'a ndeva'a i ñayii ñuu sa ma,
 te ñatuu nde ka ndakune'e i Su'si o Iya Tátnuni ma.

⁵ Kovaa jin ndayu'u xen-xeen maa i,
 visi ñatuu nawa iyo ja jin koyu'u i.

Te sa'a ya ja jin ndatna'a maa i ja kan-nuu,
 vaa ñatuu kúni ya ja jin koo kaa i ji'in ñayii
 ka sa'a ja va'a ma.

Vaa Su'si ma chi ndasa'a siin ya onde yiki ñayii
 ñatuu ni ka yo kunimani nuu ñayii ñuu ya ma.

⁶ ¡Nuna kava va'a ini maa Su'si ma,
 te onde ñuu nuu iyo ya ma,
 te sa'a ya ja na jin kaku ñayii ñuu Israel ma nuu ja u'vi ma!
 Te kivi sa'a Su'si ma ja ndaka ñayii ni ka jitenuu

te ni ka yo jinukuechi i nuu in-ka ñuu ma,
 te jin ndakokuiñi i ñuu maa i ma.
 Sani te jin ndusii ini xen-xeen ndaka sa'ya tata Jacob ma,
 ja ka kuu i ñayii ñuu Israel ma.

Salmo 54

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya te kaku o nuu ñayii ñatuu kúnimani nuu o ma

- 1 Su'si Iya Tátnuni, ja maa ni,
 te sa'a ni ja na kaku sa nuu ja u'vi ma,
 te ja maa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a, te chindee ña'a ni.
- 2 Su'si maa sa, koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a,
 ndaka ja ká'an sa ji'in yu'u sa ya.
- 3 Vaa ñayii ñatuu jini tna'a ji'in sa ma,
 ji'in ñayii ka kití ini nuu sa ma
 chi ka kuni i ja jin ka'ni ña'a i saña,
 te ñatuu ka yu'u ña'a i maa ni, vi Su'si.
- 4 Kovaa vitna, te jin kuni i ja maa ni kúu iya chíndee ña'a
 te maa ni iyo ji'in ñayii ka chindee ña'a ma.
- 5 Vaa maa Su'si ma kúu iya ndakone'e ja u'vi
 ja jin ndatna'a maa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
 Su'si, ja maa tnu'u ndaa tnu'u ndija ká'an ni a, te xnaa ni i.
- 6 Te ja kúu ini maa sa kúu ja kata sa nuu ni,
 te ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si Iya Tátnuni,
 vaa maa ni chi va'a xeen ini ni.
- 7 Vaa maa ni kúu iya ni chindee ña'a
 nuu ndaka tnundo'o tnuñeni ni tna'a sa ma,
 te ni jini sa ji'in nuu sa
 sukan ni xnaa ni ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

Salmo 55

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya te kaku o nuu ñayii ka kuni ja jin ke'en su'va ña'a i ma

- 1 Su'si maa sa, koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a,
 te katanuu ni ja ká'an káchi sa nuu ni a.
- 2 Chindee ña'a ni ja ká'an sa a,

vaa maa ni chi jini ni sukan ndó'o néni sa a,
te ñatuu ni'i ini-ka sa nawa sa'a sa.

Chukan kúu ja jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni a,
³ja kuechi ja ni jiniso'o sa ja ka ka'an ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

Te kúxii ini sa, vaa ka ka'an u'vi i ja kuu sa,
te ûni ka kiti ini i, te ka sondikin ña'a i.

⁴Te ini anua sa ya, tna-u'vi xeen ini i,
te yu'u xeen sa kuenda tnu'u ja kúu sa.

⁵Te ni'i ni'i-nka sa ja yu'u xen-xeen sa,
te ñatuu ní'i ini-ka sa nawa sa'a sa.

⁶Te jani ini sa,
“Nute iyo ndijin o sukan iyo ndijin sata ma chi ndava o,
te kuu ndatatu o.

⁷Nute kuu sukan chi ndava ndava-ni o te ki'in jika jika o,
te koo o onde nuu ñatuu na in kuiti iyo ma.

⁸Nute kuu sukan chi konuu xeen o ki'in o
onde nuu kaku o ma,
sukan-va'a kaku o nuu tnundo'o tnuneni iyo nuu o a.”

Sukan jani ini sa.

⁹Su'si maa sa,
xnaa ni ja ka jani ini ñayii ñatuu ka kunimani
nuu sa ma,
te xsama ni sa'an ka ka'an in in i ma,
sukan-va'a máko jin jaku'ni ini nuu tna'a-ka i.
Vaa jini sa ja ndaka ñayii ka iyo ini ñuu a
chi ndimaa ka kanaa i, te ka sa'a tna i ja u'vi.

¹⁰Te nduu ñuu ka ndakonduu maa i
ni-ka'nu yika ve'e ndesi ini ñuu ma,
ja ka sa'a i nanimaa ja u'vi ma.

¹¹Te nanimaa ja u'vi iyo nuu ka iyo i ma,
te nanimaa ja ka xnda'vi tna'a i ma kúu nuu
ka ndatna'a i ma.

¹²Nute in ñayii ñatuu kúnimani nuu sa ma,
te ni ka'an ndeva'a i nuu sa a chi kanda sa
ndaka ja ká'an i ma.

Xi nute in ñayii saxiko ña'a ma, te kúni i ja
sa'a ndeva'a ña'a i
chi kuu chu'u sa, te ma kuni-ka ña'a i.

- ¹³ Kovaa saa ndijin ja ka ketna'a xeen ini o a,
 ja kuenda tnu'u ja ndi-tna'a ñani o a,
 te ni yo ndakani ichi ña'a ni ja na kaka va'a sa ma.
- ¹⁴ Te nduu kua'an nduu vee o kuan koo o ne'un ñayii ma
 ka ndachiñu'u o Su'si ma.
 Te vivii ni ka yo ndatnu'u o vaa ni ka yo ketna'a
 xeen ini o ma,
 te vitna, te ñatuu kúnimani-ka ni nuu sa.
- ¹⁵ Kovaa ndaka maa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 jin kê koo teku maa i nuu andeya ma,
 vaa ndimaa ja u'vi ka ñu'u ini i ja jin sa'a i.
- ¹⁶ Kovaa saña chi nuu Su'si ma kakan-ta'vi sa,
 te maa Iya Tátnuni ma sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma.
- ¹⁷ Te ora ne'e ma, ora sava nduu ma, ji'in ora ve ñini ma
 kakan-ta'vi kakan-ta'vi sa nuu ya,
 te maa ya chi kuniso'o ya.
- ¹⁸ Te ndene'e ña'a ya nuu tnundo'o tnuneni tna'a sa ma,
 te sii ini xeen koo ini anua sa ya,
 visi kua'a xeen maa i ka iyo ja jin kanaa i ji'in sa ma.
- ¹⁹ Su'si iya iyo onde xinañu'u ma
 chi kuniso'o ya ja ká'an sa ya,
 te maa ya sa'a ja jin ndando'o jin ndaneni
 ñayii ñatuu ka xndoo ja u'vi ka sa'a i ma,
 te ni masu ka yu'u i Su'si ma.
- ²⁰ Vaa ñayii sa'a nanimaa ja u'vi ma
 chi onde nuu ñayii ka iyo mani ji'in i ma ni ndakuni u'vi i,
 te ñatuu ni sa'a i sukan ni skuiso i ja jin koo mani i ma.
- ²¹ Te ndaka tnu'u ká'an i ma
 chi vita vita-ni ká'an i kuenda tnu'u ja xe'en ma.
 Kovaa ini anua i ma chi ûni kanaa i kúni i.
 Te vivii ká'an i kuenda tnu'u ja xe'en ni ndandute ma.
 Kovaa ndaka ja ká'an i ma
 chi kuenda tnu'u ja in yuchi jâ ni kana nuu ñunee i ma
 kúu ndaka tnu'u ká'an i ma.
- ²² Sonee ni ndaka tnundo'o tnuneni ni a nuu nda'a
 Iya Tátnuni ma,
 te maa ya chindee ña'a ja koo va'a ni nuu ya.

Vaa ñayii sa'a ja va'a ja ndaa nuu ya ma
chi ni masu kua'a kuiti ya tnu'u ja ko ndo'o ko nen i.

²³Chukan kúu ja saña chi nuu maa in-ni ni kukanu
ini sa, vi Su'si.

Kovaa maa ni, vi Su'si, chi skee ni ndaka ñayii
ka sa'a ja u'vi ma
yavi nuu jin koo i ja jin skenaa i maa i ma.
Ndaka ñayii inundee xeen ini ma ji'in ñayii ka
xnda'vi tna'a ma,
másu kenda koo i sukan iyo ja jin koteku i ma
chi xi'na-ka jin kûu i.

Salmo 56

Sukan jikan-ta'vi o nuu Su'si ma ja kúkanu ini o ya ma

¹Kunda'vi ini ña'a ni saña, vi Su'si,
vaa ka sondikin ña'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa a,
ja jin sa'a ndeva'a ña'a i.

Te ndi-kivi ndi-kivi ka kuni i ja jin kanaa i ji'in sa.

²Te nii nduu ma ka sa'a ndeva'a ña'a i,
vaa kua'a xeen i ka kuni ja jin kanaa i ji'in sa,
te ka savixi i maa i ja maa i ka kuu-ka.

³Te kivi yu'u sa ma chi nuu maa ni kúkanu ini sa.

⁴Saña chi kúkanu ini xeen sa Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa ja vii ja va'a kúu tnu'u tátnuni ya a jini sa,
te ni masu koyu'u sa, vaa masu nawa kuu sa'a
ñ'a ñayii ma.

⁵Ndaka kivi ka ka'an ndeva'a i nuu sa,
te ndaka i chi ndimaa ja u'vi ka jani ini i ja jin sa'a ña'a i.

⁶Te ka ndututu i in nuu ka chu'u i,
te ka nde'ya vava'a ña'a i ndenu kua'an ndenu vee sa ma,
vaa ka jito yu'u ña'a i, vaa jin ka'ni ña'a i ka kuni i.

⁷Su'si, kivi kenda ja ndakiti ini ni
nuu ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te ndakan maa ni kuenda nuu ñayii ka kuni u'vi nuu sa ma,
te jín ndatna'a maa i ja kan-nuu, ja ka iyo i ñuu yukan.

⁸Te maa ni chi jini ni sukan ndó'o néni sa a
te kúxii xeen ini sa a
te nda'yu nda'yu sa ya,

te kuiti ndaka jâ ni sotnuni ni nuu libru neva'a ni a.

⁹Te nuna kakan-ta'vi sa nuu ni a ja chindee ña'a ni a
chi ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
jin ndakakayata i jin koo i.

Vaa jini sa ja iyo ni ji'in sa, vi Su'si.

¹⁰Saña chi kúkanu ini xeen sa Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa jini sa ja ja vii ja va'a kúu tnu'u tátnuni ya a.

¹¹Te nuu maa in-ni Su'si ma kúkanu ini sa,
te ni masu koyu'u sa, vaa masu nawa kuu sa'a ña'a ñayii ma.

¹²Su'si maa sa, ko sa'a sa ndaka ja ni skuiso sa nuu ni a.
Kata sii ini sa nuu ni, te ndachiñu'u ña'a sa.

¹³Vaa ni sa'a ni ja ni kaku anua sa ya,
te ñatuu ni skenaa sa maa sa.
Te ni ndakani va'a ña'a ni nuu koo va'a sa a,
sukan-va'a koo sa nuu iyo ni a te koteku sa
sukan ka teku ñayii ka iyo nuu xtnuu maa ni ñu'u ni ma.

Salmo 57

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya
ja na kaku o nuu ñayii ka sondikin ña'a ma**

¹Su'si maa sa, kunda'vi ini xeen ña'a ni saña,
vaa ni-yu'u ni-ini sa kúkanu ini ña'a sa,
vaa kúkanu ini ña'a sa ja maa ni kasi ña'a te kaku sa,
sukan ka kuu chili ma chii ndijin si'i ti ma
onde ndi'i kuiti tnundo'o truneni ma jin ya'a.

²Ni-yu'u ni-ini sa kakan-ta'vi sa nuu Su'si
iya iyo onde sukun ma,
vaa suu ya kúu iya chíndee ña'a.

³Vaa onde andivi ma iyo ya,
te sa'a ya ja kaku sa nuu ñayii ka saxiko ña'a
te ka sondikin ña'a i ma.
Vaa maa Su'si ma chi kútoo ña'a ya,
te kúnda'vi ini xeen ña'a ya,
te jini ndaa jini ndija ya nawa sa'a sa.

⁴Vaa kuenda tnu'u ja ne'un ndika'a ma iyo sa,
 vaa ni ka ndakonduu ña'a ñayii a.
 Te kuenda tnu'u ja ñu'u i'ni ka kuu tnu'u ka ka'an i ma,
 te kuenda tnu'u ja lanza xi flecha ka kuu nu'u i ma,
 te yaa i ma kuenda tnu'u ja yuchi nduva nduva
 nuu i ma kúu.

⁵Kovaa maa ni, vi Su'si, ni-ka'nun andivi a na koo jayiñu'u ni,
 te ni-ka'nun ñuu ñayivi a na jin ndachiñu'u ña'a i,
 vi Su'si Iya Tátnuni.

⁶Te ni ka skuili i yo'o ichi kua'an sa ma,
 ja ni ka jani ini i ja jin ke'en-su'va ña'a i,
 te ni kuxii xeen ini anua sa ya.
 Te ni ka jate i yavi ichi kua'an sa ma
 xi ma kêe sa nkuu, ka kuni i.
 Kovaa maa i ni ka ndê koo ini yavi ni ka sa'a i ma.

⁷Saña chi iyo tu'va ini anua sa ya, vi Su'si.
 Iyo tu'va sa ja kata sa te ndachiñu'u ña'a sa.

⁸Ora ndákoo sa xtnee ne'e ma te tee sa guitarra sa ma
 ji'in arpa sa ma.
 Te ni-yu'u ni-ini sa ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si.

⁹Visi onde ne'un ñayii ñuu ñayivi ya iyo sa ya,
 kovaa saña chi kata sa nuu ni a,
 te ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si Iya Tátnuni.

¹⁰Vaa tnu'u nda'vi ini ni a chi ka'nun xen-xeen
 sukan ka'nun andivi a,
 te tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a sukan tna ka'nun.

¹¹Vaa maa ni, vi Su'si, ni-ka'nun andivi a na koo jayiñu'u ni,
 te ni-ka'nun ñuu ñayivi a na jin ndachiñu'u ña'a i,
 vi Su'si Iya Tátnuni.

Salmo 58

Maa Su'si ma ndakan ndaa kuenda nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma

¹Ndijin ja ka kuu ni ñayii ka tatnuni ñuu ñayivi a,
 ¿ka sa'a ndaa ka sa'a ndija ni ja jin kuu ñayii ma?
 ¿Ka ja'nde ndandaa ni tniñu ñayii ma?

- ²Ñatuu chi su'va ka ndaa ka ndivi ini ni
na ja u'vi jin sa'a ni ñayii ma.
Nuu nda'a ni a chi ndimaa ja u'vi ka ñu'u,
te ndimaa ja u'vi ka sa'a ni ñayii ñuu ma.
- ³Ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma
chi onde nuu ka ñunee-ka i chii si'i i ma,
te jâ ni ka jakona'a ja ñayii jin ko sa'a ja u'vi jin ko kuu i.
Te visi ñatuu jin kâku-ka i ma,
te jâ ve koo maa i ja ñayii tnu'u jin ko kuu i.
- ⁴Te ka kuu i sukan kúu koo kiti ndiso venenu ti ma,
te ka jasi ti so'o ti ja ma jin koniniso'o ti.
Te sukan kuiti ka sa'a i.
- ⁵Vaa sukan ka sa'a ti ja ma jin koniniso'o ti
ja tátnuni tee tasi kasiki ji'in ti ma,
visi jini xeen maa de, jani ini de ma.
- ⁶Te ja sukan ka sa'a so'o i ma, vi Su'si,
te ta'vi ndi'i ni nu'u i ma,
ja ka kuu i sukan ka kuu ndika'a lilikin ma.
- ⁷Te jín naa maa i kuenda kúu ndute ma,
ja jika de kua'an de ma, sani te ni yichi de ma.
Te ora ka satu'va i ja jin ka'ní ña'a i saña ma,
na jín kukuechi jín kulikin maa kuji i ma.
- ⁸Te jín ya'a maa i jín koo i sukan kúu koo xtuyavi ma,
ja kua'an ti, sani te naa ti ma,
xi sukan kúu in lulu ja jâ ni ji'i i ni kâku i ma,
te ni masu nde ni jini i kandii ma.
- ⁹Te sanaa sanaa-ni, te jín kayu jín koko i, sukan
káyu tnu iñu ma,
te sukan sa'a tachi yi'i ma ja ñú'u kua'an ñú'u vee i
yutnu táva i ma,
sukan na jin ndo'o tna ñayii ka sa'a so'o ma.
- ¹⁰Te ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma chi ndusii ini xeen i ja kuni i
ja sukan ni ka ndani'i, ni ka ndatna'a
maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
Te ûni jin chunee i ja'a i ma nuu ni jati niñi
ñayii inuso'o ma.
- ¹¹Sani te jin ka'an i:
"Ja ndaa ndija kúu ja iyo Su'si iya sa'a ndaa sa'a ndija ma,

te ndákan ya kuenda nuu ndaka ñayii ñuu ñayivi ya.
 Te ja ndaa kúu ja ndaka ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
 chi masu nawa jin skenaa kuiti i
 chi iyo ja vii ja va'a ja jin kuta'vi i."
 Sa'a jin ka'an i.

Salmo 59

**Sukan kakan-tavi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya ja na
 kaku o nuu ñayii ñatuu kúnimani nuu o ma**

¹ Su'si maa sa, sa'a ni ja kaku sa nuu ñayii
 ñatuu ka kunimani nuu sa ma,

ja ka kúni i ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma.

² Sa'a ni ja na jin koo jika maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 nuu iyo sa ya,
 sukan-va'a na kaku sa nuu ñayii ka ja'ni tna'a ma.

³ Vaa jini maa ni ja tee ka jani ini ja maa de ka kuu-ka ma,
 ka nduku xeen de ja jin ka'ni ña'a de,
 te vitna ja masu na ja u'vi sa'a sa,
 te ni masu na kuechi sa, vi Su'si Iya Tátnuni.

⁴ Kovaa ka kuni de ja jin ka'ni ña'a de, visi masu na kuechi sa.
 Ne'e ni, te kuni ni sukan ka sa'a ka kuu ña'a de a.

⁵ Vaa maa ni kúu Su'si Iya Tátnuni,
 te neva'a ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 ja kanaa ni ji'in ndaka ñuu ma.
 Te sa'a ni ja jin ndo'o jin neni ndaka ñayii ndaka ñuu ma
 ja ñatuu ka kandija i ja ká'an ni ma,
 vaa ndimaa ja u'vi ka sa'a i.
 Te máko kunda'vi ini ni i,
 vaa maa ni kúu Su'si ñuu Israel ma.

⁶ Te ora ve ñini ma, te ka ndakokuiñi i,
 te nde'e xeen ka kuu yu'u i.

Sukan ka kuu yu'u la-ina xeen ma,
 sukan ka kuu i ka ndakonduu i ñuu ma.

⁷ Úni ka ke koo ti-iñu yu'u i ma.
 Sukan kúu yuchi kúu espada ma,
 sukan ka kuu tnu'u ndeva'a ka ka'an i ma,
 te ka ka'an i:

- “Másu kuniso'o Su'si ma ja ka ka'an o ya”,
 ka kuu i ka ka'an i.
- ⁸ Kovaa maa ni, vi Iya Tátnuni, jákundee ndee-ni ni i,
 te ká'an yichi ni ndaka ñuu ma.
- ⁹ Te kuechi ja sukan ka iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 te chukan kúu ja kuiti nuu maa in-ni ni kúkanu ini sa,
 ja chindee ña'a ni ja na kaku sa.
- ¹⁰ Maa ni ja kúu ni Su'si iya nda'vi ini
 koxtnuu nuu sa nde kua'an nde vee sa,
 te sa'a ni ja kuni sa sukan jin ndo'o jin neni
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- ¹¹ Máko xnaa ni i, su'va katenuu kateni'ni ni i,
 te xndo'o xneni ni i,
 sukan-va'a máko jin ndunaa ña'a ñayii ñuu sa ma
 ja maa ni kúu Su'si iya jasi ndee jasi ndoso ña'a,
 te jin kaku sa.
- ¹² Jín kuiso kuechi maa i ndaka ja u'vi ka ka'an i ma,
 vaa ka jani ini i ja maa i ka kuu-ka.
 Te jín nukun-tuu maa i ndaka ja u'vi ka ka'an i ma,
 ji'in ja ka xnda'vi i ñayii ma,
 te jín ndani'i jín ndatna'a maa i.
- ¹³ Te xndo'o xneni ni i, te xnaa ni i,
 sukan-va'a má jin koo-ka i ñuu ñayivi ya,
 te jín kuni ñayii kúu ñuu tee kúu Jacob ma
 ji'in ni-ka'nu ñuu ñayivi a
 ja maa ni kúu Su'si.
- ¹⁴ Te ora ve niñi ma, te ka ndakokuiñi i,
 te nde'e xeen ka kuu yu'u i.
 Sukan ka kuu yu'u la-ina xeen ma,
 sukan ka kuu i ka ndakonduu i ñuu ma.
- ¹⁵ Te kuan koo ve koo i ka kuu i ka nduku i ja jin kaa i,
 te nú ñatuu ka ni'i i ma,
 te jakuaa ma ka tnana u'vi ka tnana u'vi-nka i
 ja ka ndo'o ka neni i ma.
- ¹⁶ Kovaa saña chi xtnee ne'e ma kata sa te ndachiñu'u ña'a sa,
 ja sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a,

te sukan nda'vi ini ni ma.
 Vaa maa ni kúu nuu kuu chu'u sa
 kivi iyo sa nuu tnundo'o tnuneni ma.
¹⁷ Maa ni ta tnu'u ndee tnu'u ndatnu.
 Te nuu maa ni kata sa,
 vaa maa ni k Su'si iya sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma.
 Vaa maa ni k Su'si iya knda'vi ini ña'a.

Salmo 60

**Sukan kukanu ini o nuu Su'si ma ja maa in-ni ya chindee ña'a
 te kaku o nuu ñayii kni ja sa-u'vi ña'a i ma**

- ¹ Su'si maa sa, ni ndakiti ini ni nuu sa, te ni
 skendoo ña'a ni,
 te ni xndo'o, ni xneni ña'a ni nkuu.
 Kovaa vitna, ne'e ni, te ndachindee ña'a ni.
- ² Ni sa'a ni ja ni tnaa nuu ñu'ú ya, te ni ndata.
 Ndakasi ni nuu ni ka ndata ma, sukan-va'a
 mko jin kekaa-ka.
- ³ Ni sa'a ni ja ñayii ñuu ni a,
 ni ka jini i kua'a xeen tnundo'o tnuneni
 kuenda tnu'u ja ni sa'a ni ja ni ka ji'i sa
 ndute nde'ya uva masu va'a ma,
 ja ni sa'a ja ka kune ka ku-uun-nka sa ya.
- ⁴ Kovaa ñayii ka yu'u ja ndakan ni kuenda nuu i ma
 chi ni-in ja u'vi ka sa'a i.
 Te ni wa'a ni in sa'ma, te ka ndone'e sukun i,
 ja kuni ka'an ja iyo ni ji'in i.
- ⁵ Skuili ni nda'a kua'a ni a, te sa'a ni ja jin kaku sa,
 vaa kto ña'a ni, vi Su'si.
 Te niniso'o ni ja ka ka'an sa ya.
- ⁶ Onde nuu iyo ni a, vi Su'si, te sa'a kan ni:
 “Saña chi ndusii ini xeen sa,
 te ndaka'nde sa ñuu Siquem ma,
 te chikua'a va'a sa ndu'va Sucot ma.
- ⁷ Vaa kuenda maa sa k ñuu Galaad ma ji'in
 ñuu Manasés ma.
 Te Efraín ma k ja ñu'u xini sa a ja ndesi i,
 te Jud   ma k bast  n yinda'a sa ja ttnuni sa ya.

- ⁸ Te Moab ma kúu nuu ñu'u ndute ndanda'a sa,
te siki Edom ma kúu nuu sónee sa ja yi'i ja'a sa ya,
te ûni káyú'u sa ja ni ndusii ini sa
ja ni kundee sa nuu ñayii ñuu Filistea ma",
kúu ni ká'an ni.
- ⁹ ¿Na in ki'in jin xsia'a ña'a i ñuu nuu ndesi va'a ma?
¿Te na in jin xsia'a ña'a onde ñuu Edom ma?
- ¹⁰ Te kuiti maa ni, vi Su'si, vaa masu na in-ka.
Visi ni xndoo ña'a ni ma, te ñatuu ni yo kenda ni
ja chindee ña'a ni nuu ni ka yo kanaa sa
ji'in in-ka ñuu ma,
- ¹¹ kovaa vitna, te ndachindee ña'a ni ja na jin kaku sa
nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
Vaa ja ka chindee ña'a ñayii ma
chi masu nde chíndee xeen ña'a i.
- ¹² Kovaa nú maa ni na chindee ña'a, vi Su'si,
chi kua'a xen-xeen ja kuu jin sa'a sa,
vaa maa ni kueñu ndoso ñayii ñatuu ka kunimani
nuu sa ma,
te jin kundee sa.

Salmo 61

**Maa in-ni Su'si ma kúu iya kasi ndee kasi
ndoso ña'a nuu ja u'vi ma**

- ¹ Su'si maa sa, koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a,
te katanuu ña'a ni.
- ² Visi iyo sa onde ñuu ka iyo jika xeen ma,
kovaa ndákune'e ña'a sa,
vaa ve kuita ini anua sa ya.
Sonee tna ña'a ni onde nuu toto sukun-ka sana saña ma.
- ³ Vaa maa ni kúu nuu kuu chu'u sa,
vaa maa ni kúu ve'e sukun sukun-ka nuu másu kuu kenda
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- ⁴ Te koo sa ve'e nuu iyo ni a ni-kani ni-jika,
te yukan chi koo va'a sa, vaa chii ndijin ni a kinee va'a sa.
- ⁵ Vaa maa ni kúu Su'si sa,
te ni jiniso'o ni ja ni skuiso sa nuu ni ma,
te ni taa ni ja ni nduta'vi sa a,

tna'a ja ka ni'i ñayii ka kandija ja ká'an ni ma,
vaa ka yu'u ña'a i ja ndakan ni kuenda nuu i ma.

- ⁶ Sa'a ni ja koteku kani-ka rey ya,
sukan-va'a koteku de kua'a xeen-ka kuiya.
⁷ Te koo de ni-kani ni-jika nuu ni a, vi Su'si,
te ja sukan nda'vi ini ni a ji'in tnu'u ndaa tnu'u
ndija ká'an ni a,
na jin chindee i rey ma ja na koo va'a de nuu
maa ni a, vi Su'si.
⁸ Te ja sukan sa'a sukan kúu ni a,
te ko kata sa nuu ni ni-kani ni-jika,
te sukan, te ndataa sa ja ni skuiso sa nuu ni ma
ndi-kivi ndi-kivi.

Salmo 62

Nuu maa in-ni Su'si ma kúu nuu kuu kaku o

- ¹ Nuu Su'si ma kúu nuu kuu ndatatu ini anua sa ya,
te maa ya sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma.
² Vaa maa in-ni ya kúu toto nuu kuu kaku sa ma.
Maa ya kúu nuu kuu chu'u sa ma, te ma kotuu sa.
³ Ndijin ja ka kuni u'vi ni nuu sa ma,
ja ka kuni ni ja jin xtuu ña'a ni te jin xnaa ña'a ni,
te jin sa'a ña'a ni sukan kúu in yika ve'e ja níkuiñi xiñi i
te sani te kotuu i te ndi'i i ndatnana ma.
⁴ Vaa ûni ka jani ini ni ja jin xtuu ña'a ni,
te ka jatna ini xeen ni ja jin xnda'vi ni ñayii ma.
Ñíi yu'u ni a-ni iyo ja ka ka'an vii ka ka'an va'a ni
ja jin kuu ñayii ma,
kovaa ini anua ni a chi ka kuni u'vi ni nuu ñayii ma.
- ⁵ Kovaa saña chi nuu Su'si ma-ni kúu
nuu kuu ndatatu ini anua sa ya,
vaa nuu maa ya kúkanu ini sa.
⁶ Vaa maa ya kúu toto nuu kuu kaku sa ma.
Te maa ya kúu nuu kuu chu'u sa ma, te ma kotuu kuiti sa.
- ⁷ Vaa nuu maa Su'si ma kúu nuu kuu kaku sa
te koo jayiñu'u sa.

Vaa maa Su'si ma kúu toto nuu kuu koxtnee
va'a sa te kaku sa.

⁸Ndaka ni ja ka kuu ni ñuu Su'si ma,
nuu maa in-ni ya jin kukanu ini ni ni-kani ni-jika,
te ni-yu'u ni-ini ni jin kukanu ini ni ya,
vaa maa ya kúu nuu kuu jin kaku o.

⁹Ja ndaa kúu ja ndaka sa'ya tata ñayii ma,
ñatuu ka kandija i Su'si ma,
te masu nawa ka kuu i-ni
chi sukan ka kuu in ja jani ini o ma te ni ya'a ma,
sukan-ni ka kuu i, ka kuu i ñayii xiku, ka
kuu i ñayii nda'vi.

Nuna chikua'a ña'a Su'si ma in in i ma
chi kuenda tnu'u in mi'l-i-ni ka kuu nduu
jichi i ma nuu ya ma.

¹⁰Máko kukanu ini ni ja onde sa'a ndeva'a ni ñayii ma
sana ni'i ni nawa kúni ni ma,
ni a sakui'na ni sana kuxiku ni.
Te nú ve kuxiku ni ma, máko kukanu ini ni xu'un ni ma.

¹¹Vaa in jichi ni ka'an Su'si ma,
te uu jichi ni jiniso'o sa cha'a,
ja nuu maa Su'si ma iyo ndaka tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma.

¹²Saa vi, Su'si, nuu maa ni iyo tnu'u nda'vi ini ma,
te maa ni ndakan kuenda nuu ndi-in ndi-in ñayii ma
nawa ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma,
te ndakua'a ni i nawa iyo ja jin ndani'i ndi-in ndi-in i ma.

Salmo 63

Maa in-ni Su'si ma kúu iya sa'a ja iyo sii ini ñayii ma

¹Su'si maa sa, maa ni kúu Su'si sa.
Te xtnee ne'e ma ni-yu'u ni-ini sa ndanduku ña'a sa,
vaa ni-ka'nú yikikuñu sa ya, jiniñu'u ña'a i.
Kuenda kúu ñu'ú yichi nuu ñatuu kuiti na ndute iyo ma,
sukan kúu sa.

²Vaa kúu ini sa ja kuni sa
sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a,
ji'in sukan iyo jayiñu'u ni a onde ve'e ii nuu iyo ni a.

³Vaa ja va'a xeen-ka kúu ja kúnda'vi ini ña'a ni a
te koo sa ji'in ni ma,
sana ja koo maa in-ni sa ñuu ñayivi ya
visi na koteku kani sa ma.

Te chukan kúu ja ni-yu'u ni-ini sa
ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si.

⁴Te ndaka kivi koteku sa ya chi ndachiñu'u ñukuun ña'a sa,
te ora jikan-ta'vi sa ma, ndone'e sa nda'a sa a
ichi andivi a nuu iyo maa ni a, vi Su'si.

⁵Sani te ini anua sa ya chi ndusii ini xen-steen i,
te ûni kayu'u sa kata sa, te ndachiñu'u ña'a sa.

⁶Te ora kátuu sa nuu jito kixi sa ma,
te ku'un ku'un-ni ini ña'a sa.

⁷Vaa maa ni kúu iya chindee ña'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma,
te chukan kúu ja sii ini xeen kata sa nuu ni a,
vaa iyo sa chii ndijin ni a.

⁸Te ini anua sa ya chi kúkanu ini i
ja onde maa ni sana kaku sa nuu ja u'vi ma,
vaa nda'a kua'a ni a yituu ña'a ja nükuiñi va'a sa a.

⁹Kovaa ndaka ñayii ka nduku ja jin ka'ni ña'a i ma
chi jin kê koo maa i onde nuu kunu kunu chii ñu'ú a.

¹⁰Te ndaka ñayii yukan chi jin ka'ni ña'a ñayii ma
ji'in yuchi kúu espada ma,
te jin kenda koo kitu yuku ma, te jin kaa ti i.

¹¹Kovaa rey ya chi koo sii ini xeen de nuu Su'si ma.
Te ndaka ñayii ka ndakune'e Su'si ma te ka kandija i ya ma
chi jin kata i te jin ndachiñu'u i Su'si ma.

Kovaa ñayii inutnu'u ma chi na'ñi na'ñi-nka-ni jin koo i,
te masu kuu nawa jin ka'an-ka i nuu ya.

Salmo 64

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kasi ndee kasi ndoso
ñá'a ya nuu ñayii ñatuu jini o ja ka kuni u'vi i nuu o ma**

¹Su'si maa sa, koniniso'o ni ja ká'an yika sa nuu ni a,
te ko koto va'a ña'a ni, te chindee ña'a ni
ja má koyu'u sa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

²Chu'u ña'a ni, sukan-va'a kaku sa nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,

te kaku sa nuu ndaka ja ka ndatnu'u yu'u i ja
jin sa'a ña'a i ma.

- ³Vaa sukan kúu yuchi kúu espada ma ja xen-xeen i ma,
sukan ka kuu yaa i ma,
te sukan ka ke koo flecha ma kuan koo i ma,
sukan ka ke koo tnu'u ndeva'a ka ka'an i ma.
- ⁴Te ñayii ya'a chi másu ka yu'u i,
vaa onde nuu ka iyo i ja ka chu'u i ma,
te sanaa sanaa-ni, te ka kani i flecha i ma
kuan koo nuu ka iyo ñayii ñatuu na ja u'vi ka sa'a i ma.
- ⁵Su'va ka ska'an tna'a i ja jin sa'a-ka i ja u'vi ma,
te ka ndatnu'u vava'a i naxe jin sa'a ndeva'a i
ñayii ñatuu na ja u'vi ka sa'a ma.

Te ka ka'an i:

“Másu na in kuni ndaka ja ka sa'a ka kuu o ya”,
ka ka'an i.

- ⁶Te ka ndatnu'u tna'a i:
“Visi na jin ndanduku i kuenda, kovaa masu jin kuni i,
vaa jâ ni ka ndatnu'u tna'a vava'a o sukan jin sa'a o ma”,
ka kuu i ka ka'an i.
¿Te nava'a ka jani ini maa ñayii ma sukan,
te vitna ja Su'si ma chi jini ya ndaka nawa jani ini o ma?

- ⁷Visi sukan ka jani ini maa i,
kovaa maa Su'si ma chi ni masu kaxtnu'u ya,
te satu'va ya kuji ya ma, te kani ya flecha ya ma,
te ndaka i ja ka ñu'u ini i ja jin sa'a i ja u'vi ma jin tnakue'e.
- ⁸Ndaka ja ni ka ka'an, ni ka kachi maa yaa i ma
sa'a ja jin skenaa i maa i,
te ndaka ñayii jinconde'ya ma chi jin jakundee i
ñayii ka ndani'i ka ndatna'a ja u'vi ni ka sa'a maa i ma.

- ⁹Sani te ja jin kuni ñayii ma ja sukan ni kuu ma,
sani te jin ndakaxtnu'u nuu tna'a i

 sukan ndákan Su'si ma kuenda nuu ñayii ma,
te jin jaku'ni ini i ndaka sukan sa'a ya ma.

- ¹⁰Te ndaka ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma,
jin koo sii ini xeen i nuu Iya Tátnuni ma,
te jin kukanu ini i ya,
vaa maa ya ni sa'a ja ni ka nduvii, ni ka nduva'a
 ini anua i ma.
Te jin ndachiñu'u i ya.

Salmo 65

Sukan vivii jito Su'si ma nuu ndaka ja ni sa'a ya ñuu ñayivi a

¹ Su'si maa sa, nuu maa ni iyo jayiñu'u onde ñuu Sion ma.

Te nuu maa ni iyo ja jin ndataa ñayii ma
ndaka ja ni ka skuiso i nuu ni ma.

² Vaa maa ni chi niniso'o ni ja ka jikan-ta'vi i nuu ni ma,
te chukan kúu ja ndaka ñayii ñuu ñayivi a
chi ki koo i nuu maa ni a, vi Su'si.

³ Chi vaa maa ni chi ni sakanu ini ña'a ni
ndaka ja u'vi ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu sa ma,
vaa ni yo kundee maa ja u'vi ma ni yo tatnuni i nuu sa ma.

⁴ ¡Naka vii naka va'a kúu ñayii ni kaji maa ni
te ki'in ni ji'in i ja koo ni ji'in i ve'e nuu iyo ni ma!
Sa'a ni ja jin ni'i sa ndaka ja vii ja va'a iyo veñu'u ii ni ma.

⁵ Su'si maa sa, maa ni kúu iya ka kukanu ini ndaka ñayii
ni-ka'nu ñuu ñayivi a,

te maa ni kúu iya sa'a ja jin kaku sa nuu ja u'vi ma,
te ni masu ndi'i jin ndaka'an jin ndakachi sa
ndaka sukan sa'a ndaa sa'a ndija ni a ja jin kuu sa ma.
Onde ñayii ka iyo yu'u mar ma, ja jika xeen ka iyo i ma,
ka kukanu ini ña'a i maa ni, vi Su'si.

⁶ Vaa maa ni kúu iya ni jani va'a yuku ma,
te ka nukuiñi vava'a i, ja maa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a,
te ni masu jin kotuu i.

⁷ Sukan ni'i ni'i-nka kúu yu'u ndute nuu mar ma,
kovaa maa ni kúu iya sa'a ja ndúu nañii de ma.
Te sukan ni'i ni'i-nka kua'an nuu ndute ma,
te maa ni sa'a ja ndúkuee nuu de ma.
Te maa ni ndás'a'a kuee ini
ndaka ñayii ka kuni ja jin kanaa i ma.

⁸ Chukan kúu ja ndaka ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a
chi ka yu'u ña'a i maa ni, vi Su'si,
vaa ni ka jini i ndaka ja vii ja luu sa'a ni a.
Te maa ni kúu iya sa'a ja ka iyo sii ini ndaka ñayii
ka iyo ichi nuu kána kandii ma,
ji'in ichi nuu kée kandii ma,
te ka jita i yaa, te ka ndachiñu'u ña'a i, vi Su'si.

⁹ Maa ni jito ni-ka'nu ñu'ú ya,

vaa sa'a ni ja kúun savi te iyo ko'yo.
 Vivii ndás'a kuii ni, te xchitu ni ndute ndaka yute ni ma,
 sukan-va'a jin kuu ja ka saka ñayii ma.
 Te sukan vivii satu'va ni ndaka yukun itu ñayii ma,
 vaa sukan kúni maa ni, vi Su'si.

- ¹⁰ Te sa'a ni ja vivii ndándoyo yukun nuu ka jitu i ma,
 te ka nuku'un ka nuku'un-nka ndute soko yukun i ma.
 Sa'a ni ja ndaka tiviñu'u ma,
 te vivii ka kuun i te sukan te vivii ndutiuchi ñu'ú ma,
 ja skuun ni savi ma,
 te vivii sa'a ni ja ka kuu ndaka ja ka saka ñayii ma.
- ¹¹ Maa ni chi vivii wa'a ni ndaka ja vii ja va'a neva'a ni a
 nuu ñayii a nii kuiya.
 Te sa'a ni ja vivii ndúu viko ma, sani te kúun savi ma,
 te nii nuu ñu'ú ya kénda ndaka ja va'a wa'a ni ma.
- ¹² Te sii ini ka ndukuii ndaka nuu masu nawa ka iyo kuiti ma,
 ji'in ndaka yuku sukun sukun-ka ma,
 te sukan ni-ka'nú ñuu ñayivi a ndúkuii.
- ¹³ Te ndaka nundaa ma ka nuku'un kua'a xeen kití
 ja ka jaa ti kuii iyo ma.
 Te ndaka yoso ma ka kayi ka kayi-nka
 ndaka ja ni ka saka ñayii ma,
 vaa ni ka kuu i ma,
 te sii ini xeen ndúu ñuu ñayivi ya,
 te iyo jayiñu'u ni, vi Su'si, ja ndaka ja sa'a ja kúu ni a.

Salmo 66

Jayiñu'u kóo nuu Su'si ma vaa vivii ka kuu ja ni
 sa'a ya ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma

- ¹ Ndaka o ja ka iyo o ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
 jín kata sii ini o nuu Su'si ma.
- ² Jín kata sii ini o nuu Su'si ma,
 te jín ndaka'an jín ndakachi o ndaka ja sa'a ya ma,
 te jín ndachiñu'u o ya.
- ³ Jín kuña'a o nuu Su'si ma sa'a:
 "Ndaka ja sa'a ja kúu ni ma chi vii xen-xeen ka na'a.
 Vaa maa ni kúu ja iyo kua'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te chukan kúu ja ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma
 chi visi ñatuu ka kuni i, kovaa jin kandija i ja ká'an ni ma.

- ⁴ Te ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a chi jin kata i nuu ni,
te jin ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si."
- Sa'a jin kuña'a o nuu Su'si ma.
- ⁵ Ne'e koo ni, te jin kuni ni sukan sa'a sukan kúu Su'si o a
ja jin kuu o,
vaa masu nama uun kuiti sa'a ya in ja vii ja va'a
ja ni ka jini o vitna a.
- ⁶ Vaa ni june ya nuu mar ma, te nuu ka jika i kuan koo i ma
chi ni nduu ñu'ú yichi kuiti.
Te ja sukan ni sa'a ya ma, te ka kusii ini xeen o nuu ya.
- ⁷ Te ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma,
tátnuni ya ni-kani ni-jika,
te nde'ya vava'a ya ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
sukan-va'a ndaka ñayii ñatuu ka kandija ja ká'an ya ma,
te máko jin ndokuiñi i te ko jin ka'an i ja maa i ka kuu-ka.
- ⁸ Ndaka ni ja ka kuu ni ñayii ñuu Su'si o ma,
jin ka'an ni ja vii ja va'a ja kuu ya,
sukan-va'a jín kuniso'o ñayii ma
sukan ka jita ni ja ka ndachiñu'u ni ya ma.
- ⁹ Vaa maa ya ni sa'a ja ni ka kaku o nuu ja u'vi ma,
te maa ya jito va'a ña'a, nasa yukan,
te jin ndakakayata o te jin ndaskenaa o maa o.
- ¹⁰ Te maa ni, vi Su'si, kúu iya ni jitotnuni ña'a
naxe ka iyo sa nuu ni a.
Sukan, te ni ndasavii, ni ndasandoo ña'a ni
sukan ndúu nanimaa plata ma.
- ¹¹ Ni sa'a ni ja ni ka jakun-nee sa nuu tnundo'o tnuneni ma,
te ni ka kuvee i siki sa ma nkuu.
- ¹² Te ni sa'a ni ja kuenda tnu'u ja ni ka jiñu ña'a
caballu ka yoso tee ma xini sa a.
Te ni ka ya'a sa nuu ñu'u i'ni ma, ji'in nuu ndute ma.
Kovaa sani te ni ndatava ña'a ni,
te kua'a xeen ja vii ja va'a ni ndataa ni.
- ¹³ Kenda sa ini veñu'u ni ma,
te ka'mi sa kití ndataa sa nuu ni ma,
te sa'a sa ja ni skuiso sa ja sa'a sa nuu ni ma,
- ¹⁴ sukan ni ka'an, ni kachi sa ja sa'a sa nuu ni ma

nuu iyo sa nuu tnundo'o tnuneni ma.

¹⁵ Te ka'mi sa ndikachi ma ji'in xndiki ma
 ji'in ndixi'yu kiti vava'a-ka ma nuu ni,
 te xiko asi asi ma kenda nuu iyo ni ma,
 ja ndakuan-ta'vi sa nuu ni, vaa sukan játna ini ni, vi Su'si.

¹⁶ Ndaka ni ja ka kandija ni ja ká'an Su'si ma,
 ne'e koo ni, te jin koniniso'o ni ja ndákachi sa a
 sukan ni sa'a Su'si ma ja kuu sa.

¹⁷ Ni ndakune'e sa Su'si ma,
 te ni-yu'u ni-ini sa ni jita sa ja ndáchiñu'u sa ya ma.

¹⁸ Nute ni jatanuu sa te kondel'ya sa ja u'vi ma te ko sa'a sa ma
 chi masu kuniso'o Su'si Iya Tátnuni ma
 ja jikan-ta'vi sa nuu ya ma nkuu.

¹⁹ Kovaa Su'si ma chi ja ndaa ndija kúu
 ja ni jiniso'o ya ja jikan-ta'vi xen-xeen sa ma,
 te ni jatanuu ya ja ni jiña'a sa ma.

²⁰ Ja vii ja va'a kúu Su'si ma,
 vaa masu ni saxiko ya ja ni jikan-ta'vi sa nuu ya ma,
 vaa ni kunda'vi ini ña'a ya, te ñatuu ni saxiko ña'a ya.

Salmo 67

Na jin ndachiñu'u ndaka ñayii ñuu ñayivi a Su'si ma

¹ Su'si maa sa kunda'vi ini ña'a ni ndaka sa,
 te skuta'vi ña'a ni ja vii ja va'a jin ko kuu sa.

Te koo ni nuu ka iyo sa ya,
 te jatna ini ni ja ka sa'a ka kuu sa ya,

² sukan-va'a jin kuni ndaka ñayii ñuu ñayivi ya
 ichi káxtnu'u ni ma,
 te jin kuni i sukan sa'a ni ja jin kaku ñayii ma
 nuu ja u'vi ma.

³ Te ndaka ñayii a, na jin ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si,
 te ndaka ñayii ka iyo ndaka ñuu ma,
 na jin ndachiñu'u ña'a i maa ni.

⁴ Ni-ka'nú ñuu ñayivi ya, jín kata sii ini i nuu ni, vi Su'si,
 vaa maa ni kúu iya táttnuni ni-ka'nú ñuu ñayivi ya,

te sa'a ndaa sa'a ndija ni,
vaa maa ni tátnuni ni-ka'nu ñuu ñayivi ya.

⁵ Te ndaka ñayii a, na jin ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si,
te ndaka ñayii ka iyo ndaka ñuu ma,
na jin ndachiñu'u ña'a i maa ni.

⁶ Sukan, te Su'si o ya, tää ya ja vii ja va'a ja jin kuta'vi o,
te sa'a ya ja jin kuu ndaka ja ka saka o nuu ñu'ú ya.

⁷ Sukan sa'a Su'si o ya, vaa taa ya ja vii ja va'a,
te ni-ka'nu ñuu ñayivi a jin koyu'u i Su'si o a,
te ma jin ko sa'a-ka i ja u'vi ma,
vaa ndakan ya kuenda.

Salmo 68

**Maa Su'si ma kúu iya ni kenda nuu ñayii
Israel ma nuu yuku nani Sinaí ma**

¹ Ndokuiñi ni, vi Su'si, te jín kunu maa ñayii
ñatuu ka kunimani nuu ni a jín koo i,
te jín kuitenuu ya'a jín kuitenuu yukan maa i,
vaa ka saxiko ña'a i.

² Te xnaa ni i sukan kúu ñu'ma ma,
xi sukan ndándute xe'en ma nuu ñu'u ma,
sukan xnaa ni ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi
ja ñatuu ka kunimani i nuu ni ma, vi Su'si.

³ Kovaa ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
chi jin kandava jin kandita i
ja ka iyo sii ini i nuu ni, vi Su'si.

⁴ Jin kata ni nuu Su'si ma.
Jin kata ni salmo nuu ya, in yaa ja ká'an vivii ja kuu ya ma,
te jin ndachiñu'u ni ya, vaa siki viko ma yoxtnee ya,
te kua'an vee ya kúu ya andivi ma.
Jin koo sii ini ni nuu ya,
vaa suu ya kúu iya tátnuni nuu ndaka o.

⁵ Vaa suu ya kúu yuva suchi kuechi
ja ñatuu-ka na yuva na si'i i ma,
te suu ya kúu iya jasi ndee jasi ndoso ña'a
ñatuu-ka na yii ma,

te maa ya kúu Su'si onde nuu ii iyo ya ma.

⁶Te maa ya sa'a ja ñayii ni ka ndoo nda'vi ma,
jin ni'i i in ve'e nuu jin koo i,
te kuenda tnu'u ja ve'e maa i kúu.
Te ñayii ka ndo'o ka není ma,
sa'a ya ja jin ndusii ini i te jin koo va'a i.
Kovaa ñayii ka sa'a so'o xeen ma
chi nuu jin koo i ma ko kuu in nuu ñu'ú yichi,
nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma.

⁷Saa vi, Su'si, nuu ni kee ni ja koxtnuu ni nuu
ñayii ñuu ni ma

te ni skaka ni i ichi nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma,

⁸te ni tnaa nuu ñu'ú a, te andivi ma ni ndanune,
te ni kuun savi, te suni ni tnaa yuku nani Sinaí ma,
vaa yukan iyo ni, vi Su'si, ja kúu ni Su'si ñuu Israel ma.

⁹Te ni sa'a ni ja ni kuun xeen savi,
te ni ndakua'a ni tnu'u kanu ini in in ñayii ñuu ni ma,
ja kuenda maa ni ka kuu i.

¹⁰Te ndaka i ni ndasunkoo ni nuu ñu'ú ni ka nduta'vi i ma.
Vaa ni kunda'vi ini ni i,
te sukan ndí ini ni naxe jin koo va'a ñayii nda'vi ma.

¹¹Te Iya Tátnuni ma, ni kaxtnu'u tnu'u jin ka'an ña'a ma,
te jaku ña'a kuan koo ka kaxtnu'u ña tnu'u vii tnu'u va'a
ni ka jini ña ma.

¹²Te sa'a ka ka'an ña:
“Ni ka jinu tee ka kuu rey ma, ji'in ndaka soldado de ma”,
ka kuu ña ka ka'an ña.

Te jaku-ka ña'a ñatuu ni ka ke koo ja jin kaxtnu'u ña ma,
ni ka ndaka'nde ña ndaka ja ni ka xndoo rey ma
te ni ka jinu de ma.

¹³Vaa ndijin chi sukan ka kuu tichiyo-nka ma ka kuu ni
nuu ni ka iyo ni ne'un ñayii yukan ma,
te vitna, te ni ka nduu ni sukan kúu plata ma,
xi tnumi sata ma ja kaa sukan kaa oro vivii ma.

¹⁴Kovaa kivi ni jatenuu Su'si o iya kúu sa'a ndaka ma
ndaka tee ka kuu rey ma,
te kuenda tnu'u ja ni kuun yu'va ja ni kuvijin xeen ma,
sukan ni kendoo yuku Salmón ma.

¹⁵ Yuku Su'si kúu yuku sukun sukun iyo ñuu Basán ma.

¹⁶ Ndaka yuku sukun-ka ma, ka nde'ya i,
te ka kukueñu ini i nuu yuku ni kaji maa Su'si ma
ja koo ya ma.

Kovaa yukan koo Iya Tátnuni ma ni-kani ni-jika.

¹⁷ Su'si ma chi neva'a ya kua'a xen-xeen carreta
nuu ki koo suchi ka jinukuechi nuu ya ma
ja jin kanaa i ma.

Te onde nuu yuku Sinaí ma iyo Iya Tátnuni ma,
te kuan no'o ya ini veñu'u ii ya ma.

¹⁸ Ni kaa ni onde sukun ma,
te ni chinee va'a ni ja u'vi ni ka yo tatnuni nuu ñayii ma.
Te ni skuta'vi ni in in ñayii ma ja vii ja va'a,
te onde ñayii inuso'o xeen ka ndaa ma,
ni ka ndakunitnuni i ja maa ni kúu Su'si,
te ni ka jan-ta'vi ña'a i ja koo ni ji'in i ma, vi Su'si.

¹⁹ Ja vii ja va'a kúu Iya Tátnuni ma Su'si
iya sa'a ja jin kaku o nuu ja u'vi ma,
vaa ndi-kivi ndi-kivi chíndee ña'a ya ja ka ya'a o
nuu tnundo'o tnuneni ma.

²⁰ Su'si o ma, Su'si o Iya Tátnuni ma kúu iya sa'a
ja jin kaku o nuu ja u'vi ma,
te suni maa ya sa'a ja masu jin skenaa o maa o ma.

²¹ Ja ndaa kúu ja kueñu ndoso ya xini
suchi ñatuu kunimani nuu ya ma,
ji'in ndaka ñayii ñatuu ka xndoo ichi u'vi ma,
te ka jiso kuechi ka jiso kuechi-ni i ma.

²² Sa'a ni ka'an Iya Tátnuni ma:

“Visi onde ñuu Basán ma xi onde ka'a ndute
mar ma ka iyo ni,

kovaa sa'a sa ja jin ndakokuiñi ni.

²³ Te sa'a sa ja jin kaka ni nuu ka jika niñi ñayii
ñatuu ka kunimani nuu ni ma,
te jin ko'o la-ina ni ma niñi ñayii yukan”,
kúu ya ká'an ya.

²⁴ Te ja jin kuni ñayii ma sukan kua'an ni ini veñu'u ii ni ma,
te jin ndachiñu'u ña'a i, vaa maa ni kúu Rey, vi Su'si.

- ²⁵ Te ka yoxtnuu tee ka jita ma,
 te ka ndandikin tee ka tee yaa ma,
 te me'nu ma kuan koo suchi si'i suchi jaa ma,
 ka skixin i ma.
- ²⁶ Ndaka ni ja ka ndatna'a ni ma, jin ka'an ni ja vii ja va'a,
 te jin ndachiñu'u ni Su'si Iya Tátnuni ma,
 ndaka ni ja ka kuu ni sa'ya tata Israel ma.
- ²⁷ Te yoxtnuu Benjamín ma, ja kúu i suchi jaa-ka ma,
 te ka ndikin-ka ña'a ndaka tee ka tatnuni ñuu Judá ma,
 ji'in tee ka tatnuni ñuu Zabulón ma,
 ji'in tee ka tatnuni ñuu Neftalí ma.
- ²⁸ Su'si maa sa, sukan ni sa'a ni
 ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a ja jin kuu sa ma,
 te káxtnu'u ni, sukan-va'a jín kona'a sa ja sukan sa'a ni.
- ²⁹ Kuechi ja iyo veñu'u ii ni ma ñuu Jerusalén ma,
 te ki koo rey ma, jin ndataa de ja vii ja va'a
 nuu ni, vi Su'si.
- ³⁰ Ndonda ni nuu ñayii ka ndatna'a ja jin kanaa i ma,
 vaa ka sa'a ndeva'a i ñayii nda'vi ma.
 Te sukan ka kuu xndiki xeen ma ji'in xndiki kití ndoo ma,
 sukan ka kuu i.
 Sa'a ni ja jin kuitenuu ñayii ka jatna ini
 ja ndimaa jin kanaa jin kanaa-ni i ka kuni i ma,
 te sa'a ni ja na jin ndakunitnuni i ja maa ni,
 te ka neva'a i xu'un plata ma, te na jin ndataa i nuu ni.
- ³¹ Sani te ki koo tee ka ndanuu xeen ka iyo ñuu Egipto ma,
 ji'in ñuu Etiopía ma,
 ja jin ndanduku de Su'si ma.
- ³² Ndaka ni ja ka tatnuni ni ndaka ñuu ma,
 jin kata ni nuu Su'si ma,
 jin ndachiñu'u ni Iya Tátnuni ma.
- ³³ Vaa suu ya kua'an vee andivi ma kúu ya,
 te maa ya kúu Su'si iya iyo onde xinañu'u ma,
 te maa ya kúu iya ká'an vitna
 ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma.
- ³⁴ Jin ndakunitnuni ni
 sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu Su'si ma
 sukan táttnuni ya siki ñuu Israel ma.
 Te tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma chi onde andivi ma iyo.

³⁵ Su'si, maa in-ni ni kúu iya ka'nu xen-steen,
 te masu na in-ka kundee nuu ni a,
 te iyo ni onde ini veñu'u ii ni a,
 te maa ni kúu Su'si ñayii ñuu Israel ya,
 te maa ni wa'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ja kuu ñuu maa ni a,
 sukan-va'a jin koyu'u ña'a ndaka ñayii ñuu ñayivi a,
 vaa iya sa'a ndaa sa'a ndija kúu ni.

Chukan kúu ja jayiñu'u kóo nuu Su'si o a.

Salmo 69

Sukan ndanduku o Su'si ma ora ndó'o néni o ma

- ¹ Su'si, sa'a ni ja kaku sa, vaa ñunee sa nuu ndó'o néni sa ya,
² vaa kuenda tnu'u ja in nuu ñu'u tnaa kuan kêe ja'a sa ya,
 te ñatuu nde jakituu i,
 te kuenda tnu'u ja jâ ni kenda sa onde ka'a ndute ma,
 te ñú'u ña'a de.
- ³ Te ni kuita-nka sa ja kána ña'a sa,
 te sukun sa ya chi ni kuu tikaña-nka i,
 te nduchinuu sa ya chi ni ka kuita-nka i,
 ja ndetu ña'a sa ja kii ni ki chindee ña'a ni, vi Su'si.
- ⁴ Vaa kua'a xeen-ka ñayii ka saxiko ña'a ma ka kuu
 sana ixi xini sa ya,
 te masu na kuechi sa.
 Te ka iyo-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 te ka jani ini i ja jin xnaa ña'a i,
 kuenda tnu'u ja nawa tavi sa nuu i.
- ⁵ Su'si, maa ni chi jini ni sukan ni yo kaa so'o sa nuu ni ma,
 vaa ñatuu ni yo kandija sa ja ká'an ni ma,
 te ndaka kuechi sa ma, másu kuu jin koo yu'u i,
 vaa ndaka jini ni.
- ⁶ Má kua'a ni tnu'u ja ñayii ka kukanu ini ña'a i maa ni ma,
 te jin ko tna'a i ja kan-nuu ja kuechi sa, vi Su'si Iya Tátnuni.
 Vaa maa ni neva'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu ja tátnuni ni.
 Te masu ja kuechi sa ma,

te ñayii ni-yu'u ni-ini i ndánduku ña'a i maa ni ma,
te máko jin kani uu jin kani uni ini ñayii yukan
ja nú ndija ja suu ni kúu Su'si ñuu Israel ma, xi ña'a.

⁷Vaa saña chi kuechi ja kútoo ña'a sa ma,
te ndó'o néni sa ja ka ka'an ndeva'a i nuu sa a,
te vitna ja masu na kuechi sa, te ka sa'a ña'a i sukan,
kovaa kánda sa.

⁸Te kuenda tnu'u ja másu ñayii ñuu ya'a kúu sa
nuu ñani sa ma,
te sa'ya si'i sa ma, kuenda tnu'u ja ni masu ka jini ña'a i.

⁹Vaa ni kukueñu xeen sa ve'e ni ma, vi Su'si,
te chukan kúu ja siki saña ni ka kenda koo
ndaka ja ka ka'an ndeva'a i nuu ni ma.

¹⁰Te ora kuxii xen-xeen ini sa te nda'yu sa te ndó'o néni sa ya,
sani te ka ka'an ndeva'a i ja kuu sa,
vaa ndánduku ña'a sa maa ni, vi Su'si.

¹¹Te ni ndinuu sa sa'ma tindayi ma,
te ni ka jakundee ña'a ñayii ma.

¹²Te ñayii ka nukoo nuu kívi o ini ñuu ma, ka ka'an i tnu'u sa,
te ñayii ka ndajini ma, ka jita i yaa ja kuu sa
ja ka jakundee ña'a i.

¹³Kovaa saña chi jikan-ta'vi sa nuu ni, vi Su'si.
Te kivi kúni maa ni ja chindee ña'a ni ma,
te kua'a xeen ja taa ni, vaa kúnda'vi ini ña'a ni,
vaa ndija ni ja ká'an ni ja chindee ña'a ni
te kaku sa nuu ja u'vi ma,
te vitna, te koniniso'o ni ja ká'an sa ya, vi Su'si.

¹⁴Ndatava ña'a ni nuu nde'yu ka'va a,
sukan-va'a máko kée-ka sa ki'in sa onde ka'a ndute ma.
Chindee ña'a ni, te kaku sa nuu ñayii ka saxiko ña'a ma.

¹⁵Máko kua'a ni tnu'u ja ñu'u ña'a ndute kua'a jika ma,
sukan-va'a máko kée-ka sa nuu kávanuu tna'a de ma,
te kée-ka sa onde nuu ñu'u kunu-ka de ma,
te masu kuu nana-ka sa ma.

¹⁶Ndakone'e ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a, vi Su'si,
vaa iya va'a ini kúu ni.
Te kunda'vi ini ña'a ni, sukan kútoo ña'a ni a,
te konde'ya ña'a ni ja sukan ndó'o néni sa ya.

- ¹⁷ Máko chu'u ni, sukan-va'a kuni ni ndenu iyo sa
ja jinukuechi sa nuu ni a.
Konuu ni, te kii ni ki chindee ña'a ni vaa ndó'o néni sa.
- ¹⁸ Ki tu'va ni ini anua sa ya, te chindee ni ini anua sa ya,
sukan-va'a kaku sa nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- ¹⁹ Maa ni jini sukan ka ka'an ndeva'a i nuu sa ma
te ka sa'a i ja tná'a sa ja kan-nuu,
te ni ñatuu jini sa naxe sa'a sa.
Kovaa maa ni chi nde'ya ni ndaka ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
- ²⁰ Sukan ka ka'an ndeva'a i ma, te ni tna-u'vi ini anua sa ya,
te ni kuita kuiti sa.
Te ñatuu-ka na tnu'u kanu ini iyo ini anua sa ya,
te ni yo ndetu sa na in chindee ña'a,
kovaa ñatuu na in ni kenda ja chindee ña'a i,
te ni-in ñayii ndaka'an mani ña'a i, ñatuu nde ni kenda i.
- ²¹ Su'va ja uwa ni ka taa i ja ni jaa sa,
te nuu yichi sa ma, su'va ni ka taa i ndute nde'ya uva ja ni jiya
ja ko'o sa.
- ²² Te ne'un viko ka sa'a i ma, ja ka jani ini i ja
va'a xeen kúu ma,
te na jin ndani'i jin ndatna'a maa i ja u'vi ka
sa'a ka kuu i ma.
- ²³ Sa'a ni ja jin ndunee nduchinuu i ma,
sukan-va'a máko jin kuni-ka i,
te sa'a ni ja jin ni'l'i jin ndeyu yata i ma,
sukan-va'a ñatuu-ka na tnu'u ndee tnu'u ndatnu i jin koo.
- ²⁴ Te xndo'o xneni ni i,
sukan-va'a jín kuni i ja ndákiti xen-steen ini ni nuu i.
- ²⁵ Sa'a ni ja ve'e ka'nú ve'e va'a ka yinee i ma
másu na in koo-ka,
te kéndoo nda'vi kéndoo kee nuu ka iyo i ma.
- ²⁶ Vaa ni ka sondikin i ñayii ni wa'a ni tnu'u ja ni tnakue'e i ma,
te ka ndakani i sukan ndó'o néni ñayii ni tnakue'e ma.
- ²⁷ Sa'a ni ja ndaka ja u'vi ka sa'a maa i ma,
te jín ndani'i jín ndatna'a maa i,
te máko sakana ini ni kuechi ka sa'a i ma.
- ²⁸ Te xnaa ni nuu yoxtnee ja ka nani ñayii ka sa'a ja u'vi ma
nuu libru ni a,

vaa nuu libru yukan chi nanimaa ja ka nani ñayii
 ka sa'a ja va'a ja ndaa ma te jin koteku i
 ni-kani ni-jika ma ka yoxtnee.

²⁹ Kovaa saña tee nda'vi ja ndó'o néni sa ya,
 ko koto va'a ña'a ni,
 sukan-va'a kaku sa nuu ja u'vi ma te koo va'a sa.

³⁰ Kata sa, te ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si,
 te ndaka'an ndakachi sa ndaka ja vii ja va'a sa'a ni a.

³¹ Te ja sa'a sa sukan ma, jatna ini-ka ni
 sana ja ka'mi ndi'i kuiti sa in xndiki xi in serru
 nuu ni a, vi Su'si.

³² Nuna jin kuni ñayii ka ndo'o ka není ma
 ja sukan sa'a ni ja kuu sa a chi jin ndusii ini i,
 te jin ndatnii i tnu'u kanu ini,
 vaa ka ndanduku i maa ni, vi Su'si.

³³ Vaa Iya Tátnuni ma chi niniso'o ya ja ka jikan-ta'vi ñayii
 ka kunda'vi ka kukee ma,
 te ñatuu na nde saxiko ya ñayii ka ndo'o ka není ma.

³⁴ Ndaka ja ka iyo andivi ma, ji'in ndaka ja ka iyo nuu ñu'ú ya,
 ji'in ndaka ja ka iyo nuu mar ma,
 na jin ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si.

³⁵ Vaa maa ni sa'a ja jin kaku ñayii ñuu Sion ma,
 te ndasava'a ni ñayii ñuu Judá ma,
 te yukan jin nduta'vi i ja jin koo i.

³⁶ Ndaka sa'ya tata ñayii ka jinukuechi nuu ya ma
 chi jin nduta'vi i ñuu yukan,
 ji'in ndaka ñayii ka kutoo Iya Tátnuni ma,
 yukan jin koo i ji'in ya.

Salmo 70

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja
 na kii kunu ya ki chindee ña'a ya**

¹ Su'si, jikan-ta'vi xeen sa nuu ni ja chindee ña'a ni.
 Ne'e kunu ni, ki chindee ña'a ni, vi Su'si.

² Ndaka ñayii ka ndanduku ña'a ja jin xnaa ña'a i saña ma,
 na jin ndakokuiñi i te jín ndakukan-nuu maa i.
 Te ndaka ñayii ka kuni ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma,

su'va maa i jín ndatna'a ja kan-nuu
ja jin ndajakundee ña'a ñayii ma.

³ Ndaka ñayii ka jakundendee ña'a saña ma,
te na jin ndakakayata maa i jín nu koo i,
te jín ndatna'a maa i ja kan-nuu,
vaa masu nde ni ka kundee i ja ka ñu'u ini i ma.

⁴ Kovaa ndaka ñayii ka ndanduku ña'a i ndijin ma, vi Su'si,
chi jin koo sii ini xen-steen i.
Te ndaka ñayii ka kuni ja sa'a ni ja jin kaku i
nuu ja u'vi ma,
ndimaa jin ka'an i:
“Su'si o a, iya ka'nun xeen kúu ya”,
jin ka'an i.

⁵ Te saña ja kúnda'vi kúkee sa te ndó'o néni sa a,
ne'e kunu ni, ki chindee ña'a ni, vi Su'si.
Maa ni kúu iya chindee ña'a,
te sa'a ni ja kaku sa nuu ja u'vi ma.
Máko ko kukuee ni ja ki chindee ña'a ni,
Su'si iya tátnuni nuu sa.

Salmo 71

Sukan jikan-ta'vi in tee nija'nu nuu Su'si ma

¹ Nuu maa ni kúkanu ini sa ja kaku sa, vi Su'si.
Te má kua'a ni tnu'u ja tná'a sa ja kan-nuu.

² Ja maa tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a,
te koniniso'o ni ja ká'an sa ya,
te chindee ña'a ni ja kaku sa nuu ja u'vi ma.

³ Te ko kuu ni in nuu toto nuu ndimaa kuu kenda sa
te koxtnee va'a sa te kaku sa nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
vaa nuu maa ni kúu nuu kuu chu'u sa te kaku sa ma.

⁴ Su'si maa sa, chindee ña'a ni ja na kaku sa
nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma te ka ja'ni tna'a i ma.

⁵ Vaa onde nuu jaa sa ma kúkanu ini ña'a sa
ja maa ni kúu iya sa'a ja koo va'a sa.

⁶ Te onde nuu ñunee sa chii si'i sa ma,
maa ni ni yo jito-va'a ña'a,

te maa ni ni sa'a ja ni kâku va'a sa ma.
Te chukan kúu ja ni-kani ni-jika ndachiñu'u ña'a sa.

⁷Visi kua'a ñayii chi ka jatnu'u ini ña'a i,
kovaa saña chi nuu maa in-ni ni kúkanu ini sa
ja na chindee ña'a ni, te kaku sa nuu ja u'vi ma.

⁸Te nii nduu ma ndaka'an ndakachi sa
sukan sa'a sukan kúu ni ma.

Kata sa, te ndachiñu'u ña'a sa ndaka ora.

⁹Te nuna kuu nije'nú sa ma,
te máko saxiko ña'a ni te ko xndoo ña'a ni
kivi ma kundee-ka sa nde a sa'a sa ma.

¹⁰Ñayii ñatuu ka kuminani nuu sa ma, ka ndatna'a i,
te ka ndatnu'u i ja jin ka'ni ña'a i.

¹¹Te ka ka'an i:
“Su'si ma chi jâ ni skendoo ya tee ya'a, te jín sondikin o de,
te jín tnii o de, vaa masu na in tasa'an-ka de”,
ka kuu i ka ka'an i.

¹²Te chukan kúu ja máko kújika ni nuu iyo sa ya,
vi Su'si maa sa,
su'va koo ñama ni ja kii ni ki chindee ña'a ni.

¹³Te sa'a maa ni ja na jin skenaa maa ñayii ka kuni i
ja saña jin ka'ni i ma,
te jín ndatna'a ndaka maa i ja kan-nuu,
vaa ka kuni i ja jin sa'a ndeva'a ña'a i.

¹⁴Kovaa saña chi ndimaa kondetu ña'a sa
te ndachiñu'u ndachiñu'u-ka ña'a sa.

¹⁵Te ndaka ora ndaka'an ndakachi sa
tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a nuu ñayii ma,
ja sukan ni sa'a ni ja ni ka kaku sa nuu ja u'vi ma,
te ni masu kuu ndaka'an sa ndaka ja ni sa'a ni ma,
vaa kua'a xeen kúu.

¹⁶Su'si Iya Tátnuni, ndaka'an ndakachi sa nuu ñayii ma
ndaka milagru ni sa'a, ni kuu ni ma,
te ndaka'an sa sukan ká'an tnu'u ndaa tnu'u ndija
ni kaxtnu'u maa ni a.

¹⁷Su'si maa sa, maa ni ni kaxtnu'u nuu sa
tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a onde nuu jaa sa ma,
te ndimaa ndákaxtnu'u sa nuu ñayii ma

ndaka ja vii ja va'a sa'a ni a.

¹⁸Visi jâ ni kuu nija'nu sa te jâ ni vixi xini sa a,
kovaa máko skendoo ña'a ni, vi Su'si,
onde nú ni kuu ni ka'an, ni kachi sa
tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a nuu ñayii ka iyo vitna a,
ji'in nuu ñayii ñatuu jin kâku-ka ma.

¹⁹Kua'a xeen kúu ja sa'a ja kúu ni a,
te tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a
ka'nu xen-xeen sukan ka'nu andivi ma.
Te ñatuu na in kúu sa'a sukan sa'a maa ni a, vi Su'si.

²⁰Te visi ni wa'a ni tnu'u ja ni ndo'o ni není sa
te ni jini sa tnu'u xii ini ma,
kovaa maa ni chindee ña'a ja koteku sa ni-kani ni-jika,
te visi jâ yinee sa chii ñu'ú ma,
te maa ni ndatava ña'a nuu nee ma,
sukan-va'a koo sa ji'in ni.

²¹Te ndataa ni kua'a xeen jayiñu'u,
te ndaka'an mani ña'a ni.

²²Te chukan kúu ja maa sa chi tee sa guitarra ma,
te kata sa ja ndachiñu'u ña'a sa maa ni, vi Su'si,
vaa maa ni kúu Su'si iya ii ñuu Israel ma.

²³Te sii ini xeen jita sa nuu maa ni a,
vaa maa ni ni sa'a ja ni kaku anua sa ya nuu ja u'vi ma.

²⁴Te nii nduu ma ndaka'an ndakachi sa
tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a,
vaa ni sa'a ni ja ni ka ndatna'a maa
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma ja kan-nuu,
vaa ni ka jini i ja masu na kuechi sa ma.

Salmo 72

**Sukan ni jikan-ta'vi rey ma nuu Su'si ma ja na
chindee ña'a ya ja ka'nde ndaa de tniñu ñayii ma**

¹Su'si maa sa, kua'a ni tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a rey ya,
sukan-va'a kuu ka'nde ndaa de tniñu ndi-in ndi-in ñayii ma.
Te sukan sa'a tna ni ja kuu sayii de ma.

²Te rey ya, na sa'a ndaa na sa'a ndija de ja jin
kuu ñayii ñuu ni a,

- ji'in ñayii ka kunda'vi ka kukee ma
 te ka kukanu ini ña'a i maa ni, vi Su'si.
- ³Te ndaka ja iyo onde yuku ma, ji'in nuu tinduu ma,
 na jin sa'a i ja jin koo sii ini ñayii ñuu ni ma
 te kóo tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a nuu ñayii ñuu ni ma.
- ⁴Te rey ya, na sa'a ndaa na sa'a ndija de
 ja jin kuu ñayii nda'vi ka iyo ñuu ni a.
 Te sa'a de ja jin kaku ñayii ka ndo'o ka nen
 ja ka sa'a ndeva'a ña'a in-ka ñayii ma,
 te xnaa de ñayii sa'a ndeva'a ñayii ñuu ni ma.
- ⁵Te rey ya, ndaka kivi koteku de ma kóyu'u de,
 nasa yukan, te sa'a de in ja ñatuu játna ini ni, vi Su'si.
- ⁶Te su've ja sa'a de ma kó kuu sukan kúu ora kúun savi ma
 xi sukan kúu ora núu yuyu ma nuu ñu'ú a,
 ja vivii ndóyo ni-ka'nu nuu ñu'ú a,
 ji'in ni-ka'nu siki kuii ma, te vivii nükona'a ma.
- ⁷Te ndaka kivi tatnuni de ma,
 te vivii ká'nde ndaa de tniñu ñayii ma,
 te vivii jín koo mani ndaka ñayii ma,
 onde kenda kivi ja masu kenda-ka yoo ma
 ja kotnuu ora jakuaa ma.
- ⁸Te na tatnuni de onde nuu ka jakituu mar ma
 ni-ka'nu ñuu maa de ma.
- ⁹Te sa'a ni, vi Su'si, ja ndaka ñayii ka iyo
 nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma,
 ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu de ma,
 na jin jakindeyi i te na jin kenda koo nuu i ma
 onde nuu ñu'ú ma,
 ja jin kuandetu i nuu de ma.
- ¹⁰Te ndaka rey ka iyo ñuu Tarsis ma,
 ji'in ndaka rey ka iyo yu'u mar ma,
 ji'in rey iyo ñuu Sabá ma,
 ji'in rey ñuu Seba ma,
 kí koo de kí xsia'a de ja jin skuta'vi de rey ya.
- ¹¹Te ndaka-ka rey ma, jín ndachiñu'u de rey ya,
 te ni-ka'nu ñuu ñayivi a, na jin kunukuechi i nuu rey ya.
- ¹²Vaa maa de chi chindee de ñayii nda'vi ñayii kee ma,
 te jin kaku i nuu tnundo'o tnuneni ma,
 te chindee de ñayii ka jiniñu'u ja na in chindee ña'a ma.
- ¹³Te kunda'vi ini de ñayii ka kunda'vi ka kukee ma,

te kua'a de ja jin kaa ñayii ñatuu nawa ka neva'a i
 ja jin kaa i ma,
 sukan-va'a jin koteku i.

¹⁴ Te másu kua'a de tnu'u ja jin sa'a ndeva'a
 ñayii ka ni'i ka tna'a-ka ma ñayii nda'vi-ka ma,
 te másu kua'a de tnu'u ja jin kati niñi i ma
 te jin skenaa i maa i ma,
 vaa ñayii nda'vi ma chi ñayii ka ndanuu
 ka kuu tna i nuu rey ma.

¹⁵ Na koteku kani rey ya,
 te na ki koo i kí xsia'a i oro iyo ñuu Sabá ma,
 te jín kakan-ta'vi jín kakan-ta'vi ñayii ma nuu Su'si ma
 ja kuu rey ya.

Te ndaka kivi, jín ka'an i ja va'a ja kuu de.

¹⁶ Te visi vala-ni ja jin saka ñayii ma nuu yuku ma,
 kovaa kua'a xeen na jin ndaxtutu i.
 Sukan ka ndaxtutu ñayii ma
 ja ka kuu xeen ñu'ú ñuu Líbano ma,
 te ndaka ja jin saka i ma, te kóo sukan iyo yi'i yuku ma,
 te na koo kua'a xeen ja jin ndaxtutu i.

¹⁷ Te na jin ndakune'e i rey ya ni-kani ni-jika,
 te kóo xeen jayiñu'u de nani ndito téku de.
 Te ja maa de, te na jin kuta'vi ñayii ndaka ñuu ma
 ja vii ja va'a,
 te ndaka ñayii ma, sa'a na jin ka'an i:
 “¡Naka vii naka va'a kúu rey ya!”,
 jin ka'an i.

¹⁸ Ja vii ja va'a kúu Su'si iya Tátnuni ñuu Israel ma,
 vaa maa in-ni ya kúu iya sa'a milagru.

¹⁹ Te ni-kani ni-jika na koo jayiñu'u ya ni-ka'nu ñuu ñayivi ya,
 vaa ja vii ja va'a kúu ja sa'a ya ma,
 te na jin ndachiñu'u i ya.
 Te sukan kó kuu, te sukan kó kuu.

²⁰ Te ya'a ni jinu ja ni jikan-ta'vi David ma, tee
 kúu sayii Isaí ma.

LIBRO III**Salmo 73**

Sukan jin ndando'o jin ndatna'a maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma

- ¹ Ja ndaa ndija kúu ja Su'si ma
 chi sa'a ya ja va'a ja jin kuu ndaka yo'o
 ja ka kuu o ñayii ñuu Israel ya.
 Maa ya chi sa'a ya ja va'a ja jin kuu ñayii
 ka iyo vii ka iyo ndoo ini anua i nuu ya ma.
- ² Kovaa saña chi vala-nka-ni nkuu,
 te kendeka sa nuu ja u'vi ma, te skenaa sa maa sa nkuu.
- ³ Vaa kuechi ja nde'ya sa ja ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 te ka ni'i ka tna'a i ma, te ka sa'a vixi i maa i ma.
- ⁴ Te nde'ya sa ja másu nawa ka ndo'o ka tna'a i ma,
 te ka iyo sii ini i, te ka iyo ndee ka iyo ndatnu i ma.
- ⁵ Te masu nde ka satniñu xeen i
 sukan ka kuu-ka sava ñayii ka satniñu xeen ma,
 te ni masu nde ka ndo'o ka nen i
 sukan ka ndo'o ka nen-ka sava ñayii ma.
- ⁶ Te chukan kúu ja ka jani ini i ja jayiñu'u xeen kúu
 ja ka sa'a i ma
 te ja vii xen-teen kúu
 ja ka sa'a ndeva'a i in-ka ñayii ma.
- ⁷ Te onde nduchinuu i ma ndijin
 ja nanimaa ja u'vi ka ñu'u ini i ja jin sa'a i ma,
 vaa ûni kua'a xeen ja u'vi ka ñu'u ini i ma.
- ⁸ Ka jakundee i ñayii ma,
 te ka ka'an u'vi i ja jin kuu ñayii ma,
 te onde nuu ñayii ma, te ka jiña'a i naxe ka jani ini i ma.
 Te ka sa'a ndeva'a i ñayii nda'vi ma,
 te ka jani ini i ja maa i-ni ka kuu-ka.
- ⁹ Te ka ka'an u'vi i ja kuu Su'si ma, iya iyo onde andivi ma,
 te ka kunuu maa ja ka ka'an i ma nuu ñayii ma.
- ¹⁰ Te chukan kúu ja ndaka ñayii ma ka kandija
 ja ka ka'an ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 te ka jan koo i ka jan tu'va-ka i ñayii yukan,

vaa ka jani ini i ja va'a xeen-ni kúu ja ka sa'a
ñayii yukan ma.

¹¹ Te ka ka'an i:

“Másu kuni Su'si ma ndaka ja ka sa'a o a.

Iya iyo onde sukan ma ni masu ndasa'a maa ya kuenda”,
ka kuu i ka ka'an i.

¹² Jin konde'ya ni, te jin kuni ni ja ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
ja masu nde ka ndo'o ka nen i,
te ve jin kuxiku xen-xeen i.

¹³ Te nú sukan, masu nde jiniñu'u
ja ni-in ja u'vi ñatuu nde sa'a sa a, jani ini sa,
te masu nde jiniñu'u
ja jito va'a sa maa sa ja ñatuu na ja u'vi
ko sa'a sa ji'in nda'a sa a, jani ini sa.

¹⁴ Te saña chi nii nduu ma ka xndo'o ka xneni ña'a ñayii ma,
te nú ni ndatuu ni ndandii sa in-ka kii ma,
in-ka tuku jichi ka xndo'o ka xneni ña'a i.

¹⁵ Kovaa ñatuu ni wa'a sa tnu'u ja kani ini sa
sukan ka jani ini i ma
te ka'an sa sukan ka ka'an i ma
chi nute ni sa'a sa sukan ma
chi ja kuechi sa ma,
te ma jin kaka ndaa ñayii ñuu ni ma, vi Su'si.

¹⁶ Kovaa nuu ni ndakani, ni ndaka'vi ini sa ma,
te ni ndasa'a sa kuenda ja yii xeen kúu ja jaku'ni ini o
ja maa in-ni o ma.

¹⁷ Nú masu ja onde ni kivi sa ve'e ii Su'si ma,
te yukan, sana ni jaku'ni ini sa
na ndenu jin kenda koo ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
visi ka ni'i ka tna'a maa i ñuu ñayivi a.

¹⁸ Vaa ja ndaa kúu ja sukan ka sa'a ka kuu maa i ma,
te ni sunkani ni i nuu ndi'vi xen-xeen ma,
te maa ni sa'a ja jin kendeka ja'a i ma,
te jin skenaa i maa i ma.

¹⁹ Te sanaa sanaa-ni, te jin kúu i,
te ndaka maa ja u'vi ka sa'a ka kuu i ma
sa'a ja jin ndayu'u xen-xeen i.

²⁰ Kivi kenda ja ndokuiñi ni ma, vi Su'si
chi sukan-ni kúu in ja jani o ora kixi o ma

ja nú ni ndoto o ma sani te ni ndunaa o ma,
 sukan-ni jin ko kuu ñayii yukan nuu ni.
 Vaa visi ka jani ini i ja maa i ka kuu-ka
 kovaa maa ni chi su'va saxiko ni i.

- ²¹ Saña chi ni yo kuxii, ni yo kunda'vi ini sa,
 te ûni ni yo tna-u'vi ini anua sa a
 ja nde'ya sa ja sukan ka kuu i ma.
- ²² Vaa ûni ni ñatuu ni kuu jaku'ni-ni ini sa ma,
 te sukan kúu in kitii, sukan kúu sa nuu ni ma nkuu, vi Su'si.
- ²³ Visi ndaka sukan ni yo sa'a, ni yo kuu sa ma,
 kovaa masu nde ni xndoo ña'a ni, vi Su'si,
 su'va ni yo tnii ni nda'a kua'a sa a.
- ²⁴ Te ni ka'an, ni kachi ni nuu sa naxe ko sa'a ko kuu sa ma
 te sukan ndikin ña'a sa sa'a sa a.
 Te nuna jinu ma, te ndakuan-ta'vi ña'a ni nuu iyo ni a,
 te koo jayiñu'u sa, vi Su'si.
- ²⁵ Ñatuu na in-ka Su'si sa iyo onde andivi a,
 nú masu ja maa in-ni ni, vi Su'si,
 te nú iyo sa ji'in maa ni, masu nawa nde-u'vi ini sa
 ja iyo ñuu ñayivi a.
- ²⁶ Visi na kuita maa yikikuñu sa a ji'in ini anua sa a,
 kovaa maa ni ndachindee ndachituu ini anua sa a, vi Su'si,
 vaa maa ni iyo ja koo ji'in sa ni-kani ni-jika.
- ²⁷ Ñayii ka kujika nuu ni ma, jin skenaa i maa i,
 vaa maa ni chi xnaa ni ndaka ñayii ñatuu ka kuni
 ja jin kondikin ndaa ña'a i maa ni ma, vi Su'si.
- ²⁸ Kovaa saña chi ja va'a xeen kúu ja koo yatni sa
 nuu Su'si Iya Tátnuni ma,
 te kúkanu ini sa ya, vaa suu ya ndetu sa ja chinddee ña'a ya,
 sukan-va'a ndaka'an ndakachi sa nuu ñayii ma
 ndaka ja va'a ja sa'a ja kúu ya ma.

Salmo 74

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kaku ñayii
 ñuu ya ma nuu ñayii ñatuu kúnimani nuu i ma

¹ Su'si maa sa,
 ¿Nava'a ni skendoo ña'a ni te ñatuu kí ndi nduku ña'a ni?

- ¿Nava'a ni ndakiti xeen ini ni nuu sa a?
 Te vaa maa ni jito ña'a sukan kúu tee jito ndikachi de ma.
- ² Ndaka'án ni ndaka ñayii ni ndaxtutu ni
 onde xi'na xen-xeen-ka ma,
 ja ni ndene'e ni i nuu ja u'vi ma,
 sukan-va'a jin ko kuu i ñuu maa ni ma.
 Suni ndaka'án ni yuku nani Sion a nuu iyo ni a.
- ³ Ne'e ni, te kuni ni
 sukan ni kendoo nda'vi, ni kendoo kee ñuu ni a.
 Te ñayii ñatuu ka kunimani nuu o a,
 ni ka xnaa i ndaka ja iyo ini veñu'u maa ni a.
- ⁴ Te onde nuu ni ka yo ndatna'a sa
 ja ni ka yo ndachiñu'u ña'a sa ma,
 te ka iyo tee ka kana ka kayu'u ja ni ka kundee de nuu o ma,
 te ûni ni ka jani de in sa'ma ja kúni ka'an
 ja jâ ni ka kundee de nuu o ma.
- ⁵ Te sukan ka kuu tee ka ja'nde tutnu yuku na'nu ma,
 sukan ka kuu de ini veñu'u ni ma.
- ⁶ Ji'in kaa tá'vi tutnu ma, ji'in martillu de ma,
 ka ta'vi de ndaka ja vii iyo ini veñu'u ni ma.
- ⁷ Te ni ka ja'mi de veñu'u maa ni a,
 te ni ka sa'a ndeva'a de nuu ii ni ka yo ndachiñu'u ña'a sa ma,
 te ûni ni ka xnaa de ndaka.
- ⁸ Sa'a ka jani ini de:
 "Jín xnaa o ndaka in jichi-ni",
 ka jani ini de.
 Te sukan, te ni ka xnaa de ndaka veñu'u lilikin
 nuu ni ka yo ndachiñu'u ña'a sa ma.
- ⁹ Te ñatuu nde ka jini-ka sa ja nú iyo ni ji'in sa, xi ñatuu-ka,
 vaa ñatuu-ka na tee ndaka'an tnu'u maa ni a nuu sa
 ja ka kuu sa ñuu maa ni a,
 te ni a in sa ñatuu jini
 na saa-ka kivi jin ndo'o jin nenika sa ya.
- ¹⁰ ¿Na saa-ka kivi jin xndo'o jin xneni ña'a
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma?
 ¿Na saa-ka kivi jin ka'an ndeva'a
 ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma ja kuu ni?
- ¹¹ ¿Nava'a ñatuu skuili ni nda'a ni a te chindee ña'a ni?
 ¿Nava'a chu'u ni a, te ñatuu kunda'vi ini-ka ña'a ni?

- ¹²Kovaa maa ni kúu Rey sa
onde xi'na xen-xeen-ka ma, vi Su'si.
Te kúkanu ini sa ja maa ni kúu iya sa'a ja kaku sa
ndeva'a-ni na tnundo'o iyo ñuu ñayivi a
ja kenda i nuu ka iyo sa ya.
- ¹³Vaa maa ni ni june nuu ndute mar ma
ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
ja na kuu jin ya'a ñayii kúu ñuu maa ni ma,
te ni ta'vi ni xini kití na'nu ka ñu'u nuu mar ma.
- ¹⁴Te ni jaxi ni xini kití kúu leviatán ma,
te ni wa'a ni ti ja jin kaa kiti xeen
ka iyo nuu ñatuu nawa iyo kuiti ma.
- ¹⁵Te ni ndakune ni nuu tóo ndute ma, te ni jakona'a yute ma,
te suni maa ni ni xsichi ndute jika kua'a ma.
- ¹⁶Te maa ni ni sa'a nduu ma, te maa ni ni sa'a jakuaa ma,
te maa ni ni jani ini ja koo yoo ma ji'in kandii ma,
te ka iyo i nuu ni tatnuni ni ja jin koo i ma.
- ¹⁷Te maa ni ni sa'a ni-ka'nú ñuu ñayivi a.
Te maa ni ni sa'a ja kénda kivi
te ndúkuii ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
te maa ni sa'a ja kénda kivi
te ndáyichi i te kúvijin xeen ma,
vaa nuu nda'a maa ni ka iyo ndaka.
- ¹⁸Su'si, kona'a ni ja ndakan ni kuenda
nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma
te ka jakundee ña'a i ma
te ka ka'an ndeva'a i ja kuu ni ma.
- ¹⁹Kovaa saña, ja ka ndo'o ka není sa ya,
vaa sukan ka kuu kuku ma, sukan-nka-ni ka kuu sa ya,
te máko ndunaa ña'a ni,
te máko kua'a ni tnu'u ja jin kaa ña'a kiti xeen ma.
- ²⁰Su'si, ndaka'án ni ja ni skuiso ni nuu sa ma,
vaa ni-ka'nú ñuu ñayivi a
nanimaa-nka ja ka sa'a ndeva'a tna'a ñayii a kúu.
- ²¹Máko kua'a ni tnu'u ja ñayii ka kunda'vi ka kukee a,
te jin ko ndo'o jin ko není i te jin ko tna'a i ja kan-nuu,
vaa su'va ka ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si.
Chukan kúu ja kasi ndee kasi ndoso ni i, te jín kaku i.

- ²² Ndokuiñi ni, te máko kua'a ni tnu'u
 ja jin ka'an ndeva'a i ja kuu ni, vi Su'si.
 NdaKa'án ni ñayii inuso'o xeen-ka ka ndaa i ma
 chi ndi-kivi ndi-kivi ka ka'an ndeva'a i ja kuu ni.
- ²³ Te máko ndunaa ni sukan ka kana ka kayu'u i ma,
 vaa nuu-ni nuu-ni ka ka'an ndeva'a i ja kuu ni ma, vi Su'si.

Salmo 75

Su'si ma kúu iya ja'nde ndaa tniñu ñayii ma

- ¹ Su'si, ka ndakuan-ta'vi xeen sa nuu ni,
 vaa iyo yatni ni nuu ka iyo sa ya,
 te ndaka ñayii ma ka ndaka'an
 ndaka ja vii ja va'a sa'a ni ma.
- ² Te sa'a ka'an Su'si ma:
 “Maa sa na'a na kivi,
 te ndakan sa kuenda nuu ndi-in ndi-in ñayii ma,
 te jin ndundaa nawa ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma.
- ³ Te maa sa sa'a ja ñatuu ka kotuu
 ja ka yituu ñuu ñayivi a ora tnáa xeen ma.
- ⁴ Te ni jiña'a sa nuu ñayii inuso'o xeen ka ndaa ma:
 Máko jin ko sa'a ni ja u'vi ma,
 te máko jin ko kani ini ni ja maa ni ka kuu-ka ma,
 te máko jin ko kuvixi jin ko kusu'va ni.
- ⁵ Te masu kuu-ni-nka ja ka neva'a ni
 tnu'u ndee tnu'u ndatnu ja jin tatnuni ni ma
 te jin ko kuvixi maa ni
 te jin ko ka'an ni ja masu na in-ka ko tatnuni nuu ni ma”,
 kúu ya ká'an ya.
- ⁶ Jín kona'a o ja ni-in ñayii vee ichi nuu kána kandii ma,
 xi ñayii vee ichi nuu kée kandii ma,
 xi ñayii iyo nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma,
 ko kuu ñayii sa'a ja jin ndani'i o jayiñu'u ma, chi ña'a.
- ⁷ Su'va jín kona'a o ja maa in-ni Su'si ma kúu iya sa'a ndaa
 naxe jin ndani'i jin ndatna'a ñayii ma.
 Te maa ya sa'a ja ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 jin ndatna'a i ja kan-nuu te jin skenaa i maa i.
 Te ñayii ka sa'a ja va'a ma,

sa'a ya ja jin ndani'i i jayiñu'u
te jin nduu i ñayii ka ndanuu nuu ya ma.

- ⁸Vaa Iya Tátnuni ma, jâ yinda'a tu'va ya ndaka ja u'vi
jin ndo'o jin není ndaka ñayii ñatuu ka kandija
ja kâ'an ya ma te ndimaa ja u'vi ka sa'a i ma.
Te kivi kenda ja xndo'o xneni ya ndaka ñayii
ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a
ja ñatuu ka sa'a i sukan játna ini ya ma,
te jin ndo'o jin není maa i ndaka sukan ni jani ini ya ma.

- ⁹Kovaa saña chi ni-kani ni-jika ndaka'an ndakachi sa
sukan sa'a sukan kúu Su'si ma,
te kata sa, te ndachiñu'u sa Su'si Jacob ma.

- ¹⁰Sa'a kâ'an maa Su'si o a:
“Sa'a sa ja maa ñayii ka jani ini ja maa i ka kuu-ka ma,
jin ndatna'a i ja kan-nuu te jin skenaa i maa i,
kovaa sa'a sa ja koo-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu
ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma,
te koo jayiñu'u i”,
kúu ya kâ'an ya.

Salmo 76

Su'si ma chi masu na in kundee nuu ya

- ¹Ndaka ñayii ñuu Judá ma chi ka jini i Su'si o a.
Te ñayii ñuu Israel ma chi ka ndachiñu'u i ya.

- ²Te veñu'u nuu ka ndachiñu'u i ya ma
kátuu nuu yuku nani Sion ma ja iyo i ñuu Jerusalén ma.
³Te yukan ni sa'a ya ja ni ka tna'nú tna'a ja ka jasi i maa i ma
sukan-va'a ñatuu nawa kaki'i ña'a ma,
ji'in yuchi ka kuu espada ma, ji'in flecha ma,
ji'in ndaka-ka ja ka jatniñu i ja ka kanaa i ma.
Sukan ni ja'nú ya ndaka.

- ⁴Vivii kúu ni, vi Su'si, te iyo kua'a-ka jayiñu'u ni
sana yuku na'nú ma ja vivii ka ndaa i ma.

- ⁵Ñayii inundeé ini ma, ni ka skenaa i maa i.
Suni ñayii ka neva'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma,
masu nawa ni kuu jin sa'a ndaka i.
Ni ka kixi i, te ni masu jin ndoto-ka i.

⁶ Su'si iya ni yo kukanu ini tee ni yo kuu Jacob ma,
 nú maa ni na sunkani tee yoso caballu ma
 ja masu nawa sa'a-ka de ma,
 te caballu ñú'u carreta ma, masu nawa kuu sa'a ti
 ja chíndee ti de ma.

⁷ Kovaa nuna ndákiti ini ni ma,
 chi masu na in kundee ja konukuiñi i nuu ni a.
 Vaa Su'si iya ndákan kuenda kúu ni,
 te chukan kúu ja jin koyu'u ña'a sa.

⁸ Onde andivi ma iyo ni,
 te ká'an ni naxe jin ndo'o jin není ñayii ma,
 nú ma jin kandija i ja tátnuni ni ma.
 Te onde ñu'ú ya ni ka nduu nañii i

ja ka yu'u i ja ká'an ni ma

⁹ ora ndokuiñi ni ja ndakan ni kuenda
 nuu ñayii ñuu ñayivi a, vi Su'si,
 te sa'a ni ja jin kaku ñayii ka ndaa kuee ini ma.

¹⁰ Ja ndaa ndija kúu ja ora ndákiti ini ñayii ma nuu ni ma
 chi su'va ndáni'i ni jayiñu'u, vi Su'si.
 Te visi ka ndakiti xeen ini i nuu ni ma,
 kovaa másu jin kundee i, vaa maa ni kúu Iya Tátnuni.

¹¹ Jín skuiso o nawa jín ndakua'a o nuu Su'si iya
 tátnuni nuu o a,
 te ndaka o ja ka iyo yatni o nuu iyo Su'si
 iya ndakan ndaa kuenda nuu ndi-in ndi-in o ma,
 jín kinda'a o nawa jin ndakua'a o ya.

¹² Te maa ya xnaa ndaka sa'ya tee ka netniñu ma
 ja ñatuu ka sa'a de sukan kúni ya ma,
 te sukan, te jin koyu'u de ja ka kuu de rey
 ka tatnuni ñuu ñayivi a.

Salmo 77

Jín ndasa'a o kuenda ndaka ja vii ja va'a sa'a Su'si ma

¹ Ni-yu'u ni-ini sa ndákune'e sa Su'si ma,
 te ora ndákune'e sa ya ma chi jiniso'o ya ja jiña'a sa ya ma.
² Te kivi ni yo ndo'o, ni yo není sa ma,
 te ndaka jakuaa ma ndánduku sa Su'si iya tátnuni nuu o a,

te skata nda'a skata nda'a sa nuu ya,
 te jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ya ja na chindee ña'a ya.
 Kovaa ñatuu ni ndani'i sa tnu'u kanu ini,
 vaa kúxii xeen ini sa ma.

³Te ndáka'án sa sukan vii sukan va'a ini Su'si ma, te nda'yu sa,
 kovaa ndás'a sa kuenda sukan ndó'o néni sa ma,
 te ndákuxii tuku ini sa.

⁴Kovaa maa ni, vi Su'si, másu nde ni taa ni tnu'u ja kusu sa ma,
 chi vaa ndó'o néni sa ma, te ni masu nde kúu
 ka'an-ka sa ma.

⁵Ndáka'án sa sukan ni yo kuu sa ji'in ni onde xi'na-ka ma.

⁶Te ndáka'án sa sukan ni yo jita sa ndaka jakuaa ma
 ja ni yo ndachiñu'u ña'a sa ma, te ndákani
 ndáka'vi ini sa.

Te jikan-tnu'u sa maa sa:

⁷"¿Kuiti ja ni-kani ni-jika ndakiti ini Iya Tátnuni ma nuu o a
 te xndoo ña'a ya?

¿Te ma ndunda'vi ini-ka ña'a ya?

⁸¿Kuiti ja ñatuu kúttoo-ka ña'a ya?

¿Jâ ni ndunaa ya ndaka ja ni skuiso ya nuu o ma?

⁹¿Jâ ni ndunaa Su'si ma sukan kúnda'vi ini ña'a ya ma?

¿Ndákiti xeen ini ya nuu o?",

Sa'a ka'án sa.

¹⁰Te ja tna-u'vi xeen ini sa kúu ja ñatuu iyo-ka ni ji'in sa,
 ja chindee ña'a ni sukan ni yo sa'a ni onde
 xi'na-ka ma, vi Su'si.

¹¹Te ndáka'án sa ndaka milagru ni yo sa'a, ni yo kuu ni
 onde xi'na-ka ma nuu tna'a sa ñayii jana'a ma, vi Su'si.

¹²Te ndákani ndáka'vi ini sa ndaka ja vii ja va'a sa'a ni ma,
 te ndáka'an ndákachi sa nuu ñayii ma ndaka ja sa'a ni ma.

¹³Su'si maa sa, iya ii kúu ni, te masu na in-ka su'si iyo
 ja kuu sa'a ndaka sukan sa'a maa ni a.

¹⁴Maa ni kúu Su'si iya sa'a milagru,
 vaa maa ni káxtnu'u tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a
 nuu ñayii ñuu ñayivi a.

¹⁵Te ja maa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
 te ni sa'a ni ja ni ka kaku ndaka ñayii
 ka kuu sa'ya tata Jacob ma ji'in José ma
 ja ka kuu i ñayii ñuu ni ma.

- ¹⁶ Te nuu ni jini ña'a ndute ma maa ni ma, vi Su'si,
 te onde ka'a ndute ma ní'i ní'i-nka ja ni yu'u de
 ja ká'an ni ma,
 te ni kandija de ja ni tatnuni ni ma.
- ¹⁷ Te suni viko tna ma, ka kandija i ja tátnuni ni ma,
 vaa sani te kúun savi ma, te jándute ni-ka'nu andivi ma,
 te kána savi ma.
- ¹⁸ Vaa maa ni sa'a ja jándute ma, te ni-ka'nu ñuu
 ñayivi a yé'e ní'ní,
 te kána savi ma ora ndákavanuu tna'a ndákavanuu
 tna'a-nka
 viko ma, vi Su'si.
- ¹⁹ Maa ni ni jika ichi nuu mar ma
 kovaa masu nde ka na'a ja'a ni a ichi nuu ni ya'a ni ma.
- ²⁰ Te ni sa'a ni ja Moisés ma ji'in Aarón ma
 ni ka skaka ñayii ñuu ni ma.
 Kuenda tnu'u ja sukan kúu tee jito ndikachi de ma,
 sukan ni ka yo kuu de nuu ñayii ma.

Salmo 78

Ndaka ja vii ja va'a sa'a Su'si ma ja kuu ñayii ñuu ya ma

- ¹ Ndaka ni ja ka kuu o in-ni ñuu,
 jin koniniso'o ni tnu'u va'a káxtnu'u sa ya.
- ² Ká'an sa tnu'u ndichi ja ka iyo yu'u onde xi'na xeen-ka ma,
 sukan-va'a jín ndasa'a o kuenda.
- ³ Vaa jâ ni ka yo jiniso'o o
 ja ni ka yo ndakani tna'a o ñayii jana'a ma,
 te jâ ka ndasa'a o kuenda sukan ni sa'a Su'si ma.
- ⁴ Te máko jin ko chu'u o nuu sa'ya tata o kii koo-ka ma,
 su'va jín ndaka'an jín ndakachi o nuu i
 sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu maa Su'si ma
 ji'in ja sukan ni sa'a ya milagru ma,
 te jín ndachiñu'u o ya.
- ⁵ Vaa Su'si ma, maa tnu'u ni tatnuni ya nuu Jacob ma,
 ni skendoo ya nuu tna'a o tee jana'a ñuu Israel ma,
 sukan-va'a jin ndaka'an jin ndakachi de nuu
 sa'ya tata de ma
 sukan jin ko sa'a jin ko kuu ndaka i ma,

- ⁶ sukan-va'a jin kuni ndaka sa'ya tata de
 jin kenda koo kivi ki'in o ma,
 te maa i, te jin ndaka'an jin ndakachi tuku i
 nuu sa'ya tata i ma,
- ⁷ sukan-va'a jin kukanu ini tna sa'ya tata i ma nuu Su'si ma
 te máko jin ndunaa i ndaka milagru ni sa'a, ni kuu ya ma,
 te jín kona'a i ja jin sa'a i sukan tátnuni ya ma,
- ⁸ te máko jin ko kuu i sukan ni ka yo kuu yuva i ma
 ja ni ka yo kuu de in jichi ñayii inuso'o ma,
 te ñatuu ni ka yo kandija de ja ni ka'an Su'si ma,
 vaa ñatuu ni ka yo ñu'u ini de ja maa in-ni Su'si o ma
 jin kondikin de.
- ⁹ Vaa sa'ya tata tee kúu Efraín ma,
 visi kuan koo tu'va de ja jin kanaa de ma
 chi ni ka ndakunu de ja ni ka yu'u de,
- ¹⁰ vaa ñatuu ka ñu'u ini de ja jin sa'a de
 sukan ni kaxtnu'u Su'si ma
 sukan-va'a jin koo va'a de ji'in ya ma,
 te ñatuu ni ka kuu ini de ja jin kandija de
 sukan ni tatnuni ya ma.
- ¹¹ Ni ka ndunaa de sukan ni sa'a ni kuu Su'si ma,
 ja ni ka kaku de ma,
 ji'in ja sukan ni kaxtnu'u ya milagru ni yo sa'a ya ma,
 te ni ka ndunaa tna de sukan ni ka jini de milagru
 ni yo sa'a ya ma.
- ¹² Te ndaka tna'a de ñayii jana'a ma
 chi ni ka jini tna i ndaka milagru ni sa'a ya
 ñuu Egipto ma,
 nuu ka iyo-ka i ñuu Zoán ma.
- ¹³ Te ni ka jini tna i sukan ni june ya nuu ndute mar ma,
 te ni ndaxtutu ya ndute ma in in lado ma,
 te ni ka ya'a ndaka ñayii ma.
- ¹⁴ Te sa'a ni yo kuu ya ji'in i ichi kuan koo i ma,
 vaa nduu ma chi in viko sasa'a-ni kati yoxtnuu i
 ichi kuan koo i ma,
 te jakuaa ma in ñu'u ndu'va yoxtnuu
 ichi kuan koo i ma.
- ¹⁵ Te nuu yichi nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma
 ni ndakune ya in toto,
 te ni too kua'a ndute, te ni ka ni'i i de ja jin ko'o i de ma.

¹⁶ Te kuenda tnu'u ja in yute ka'nu kúu
nuu ni xtoo ya ndute ma me'ñu toto ma.

¹⁷ Visi ni ka jini i milagru yukan ma,
kovaa ni ka yo sa'a-ka i ja u'vi ma,
kuan koo i ichi nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma,
vaa nuu yichi kuiti kúu ma,
te ñatuu ni ka kuni i ja jin kandija i ja ká'an Su'si
iyya iyo onde sukun ma.

¹⁸ Te ni ka jitotnuni i Su'si o ma
kóto nuna kua'a ya ja jin kaa i sukan ka kuni maa i ma.

¹⁹ Te sa'a ni ka ka'an i ja kuu Su'si o ma:
“¿Kuiti ja kuu taa Su'si ma ndaka ndeyu jin
kaa o vitnañu'ni,

te vitna ja masu nawa iyo kuiti nuu ka iyo o ya?

²⁰ Ja ndaa kúu ja ni ta'vi Su'si ma toto ma,
te ni too ndute kua'a xeen ma, te jika jika-nka de ma.
¿Kovaa kuiti ja kuu taa tna ya xtatila jin kaa o?

¿Te kuiti ja kuu taa ya kuñu jin kaa o ja ka kuu o ñuu ya a?”,
ka kuu i ka ka'an i.

²¹ Te ni jiniso'o Su'si ma sukan ka ka'an i ma,
te ni ndakiti xeen ini ya nuu ñayii ñuu Israel ma,
ja ka kuu i sa'ya tata Jacob ma,

²² kuechi ja ñatuu nde ni ka kandija i Su'si ma
te ñatuu nde ni ka kukana ini i ya

ja maa ya chindee ña'a te jin kaku i nuu ja u'vi ma.

²³ Kovaa Su'si ma chi ni tatnuni ya nuu viko
ka iyo onde andivi ma,
sani te viko ma, ni ka jan ndiyo i, te ni ndanune
andivi ma.

²⁴ Te ni tetniñu ya ja nani maná ma,
sukan-va'a jin kaa ñayii ma.

Sukan ni sa'a ya ja ni kuun triu onde andivi ma,
ja jin kaa i ma.

²⁵ Ndaka ñayii ma ni ka jaa xtatila ka jaa ángel ma
onde ni ka ndutu chii i ma.

²⁶ Te ni sa'a ya ja ni jaki'i nini'lí tachi ichi nuu vee ma,
ichi ninu ma.

²⁷ Te ni sa'a ya ja ni kuun kuñu ni ka jaa ñayii ma,
vaa ni tetniñu ya kua'a xen-xeen kiti ka nani kañu'u ma.

Ni kuun kua'a xen-xeen ti nuu ka iyo i ma,
sukan kua'a ñuti kaa yu'u mar ma.

²⁸Te ni sa'a ya ja onde me'ñu nuu ka iyo i ma ni
ka kenda koo ti,
te nii nuu ka ndaa ve'e sa'ma nuu ka iyo i ma
ni ka kenda koo ti.

²⁹Te sukan ni sa'a ya ja ni ka ni'i i ja ni ka kuu ini i ma,
te ni ka jaa xeen i onde ni ka ndutu chii i ma.

³⁰Kovaa masu nde ni ka ndajinu ini i ja ka jaa i
ja ni ka ndiyo ini i ma,

vaa ka ñu'u-ka kuñu ma yu'u i ma,

³¹sani te ni ndakiti ini Su'si ma nuu i ma,
te ni sa'a ya ja ni ka ji'i ñayii ka ndaa ndee ka
ndaa va'a-ka ma,
ñayii ni ka yo jatnu'u ini-ka ña'a ñayii
ñuu Israel ma.

³²Visi sukan ni sa'a ya milagru ma,
kovaa masu nde ni ka ndakunitnuni i
ja jin ndakuan-ta'vi i nuu ya ma
chi su'va ni ka sa'a-ka i ja u'vi ma.

³³Chukan kúu ja ni sa'a ya
ja ni ka yo ndo'o, ni ka yo není maa i ma,
te ni ka yo kuneé, ni ka yo ku-uun maa i ma,
te ni ka skenaa i maa i ma.

³⁴Te nuu ni sa'a ya ja ni ka ji'i ñayii
ñatuu ka kandija ja ká'an ya ma,
sani te ñayii ka teku-ka ma,
ni ka yo ndanduku kunu kunu i ya nduu ñuu.

³⁵Te onde sukan ni kuu ma,
sana ni ka ndaka'án i ja maa ya kúu Su'si
iya iyo onde sukun ma
te maa ya sa'a ja jin kaku i ma.

³⁶Vivii ni ka yo ka'an i ja kuu Su'si ma,
kovaa masu inundija i ja ni ka yo ka'an i ma.

³⁷Vaa másu ka iyo ndaa ini anua i ma nuu Su'si ma,
vaa másu nde ni ka yo sa'a i ja ni ka skuiso i nuu Su'si ma,
nuu ni tatnuni ya naxe jin ko sa'a i
sukan-va'a jin koo va'a i nuu ya ma.

³⁸Kovaa maa ya chi ni kunda'vi ini ya i,
te ni sakana ini ya ndaka ja u'vi ka sa'a i ma,

- te ñatuu nde ni sa'a ya sukan ni yo jani ini ya
 ora ni yo ndakiti ini ya nuu i ma.
- ³⁹ Ni ndaka'án ya ja yikikuñu-ni ka kuu i,
 vaa ñuñu'ni-ni ka iyo i ñuu ñayivi a te jin kûu i,
 te másu jin ndakokuiñi-ka i ñuu ñayivi a.
- ⁴⁰ ¡Na saa-nka jichi ni ka yo sa'a so'o i te ñatuu
 ni ka yo kandija i,
 te ni yo kuxii ini ya,
 vaa ñatuu ni ka yo sa'a i sukan ká'an ya ma
 nani ka jika i kuan koo i ichi nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma!
- ⁴¹ ¡Na saa-nka jichi ni ka yo jitotnuni i Su'si ma
 nú kuu chindee ña'a ya xi ña'a,
 te ni ka yo sa'a i ja ni yo ndakiti ini Su'si iya
 ii ñuu Israel ma!
- ⁴² Te ñatuu ni ka yo ndaka'án i sukan ni yo chindee ña'a ya ma,
 ja ni ka kaku i nuu ñayii ni ka yo xndo'o, ni ka
 yo xneni ña'a ma.
- ⁴³ Te ni ñatuu nde ni ka yo ndaka'án i milagru ni sa'a ya ma
 nuu ka iyo-ka i ñuu Egipto ma,
 ja vivii ni yo jito va'a ya i nuu ka iyo-ka i ñuu Zoán ma,
- ⁴⁴ nuu ni sa'a ya ja ndaka ndute jika yute ma, ni
 nduu de niñi ma,
 sukan-va'a ni-in-ka ñayii ñuu Egipto ma kuu
 ko'o-ka ndute ma.
- ⁴⁵ Ni tetniñu ya kua'a xeen tiukun ja ni ka xnaa
 ti nawa iyo ma.
 Te ni tetniñu ya kua'a sa'va ja jin xtna'a ti ñayii ma.
- ⁴⁶ Te ni tetniñu ya kua'a tilka langosta
 ja ni ka jaa ti ndaka ja ni kuu itu ñayii yukan ma.
- ⁴⁷ Te ni sa'a ya ja ni kuun ñiñi,
 te ni naa ndi'i kuiti itu ñayii yukan ma,
 ji'in ndaka yutnu kui'i ka iyo ñuu yukan ma.
- ⁴⁸ Te ndaka kitu ka ndeka ñayii ñuu Egipto ma, ni ka ji'i ti,
 ja ni ka kani ña'a tajan ma, ji'in ja ni kuun ñiñi na'nu ma.
- ⁴⁹ Te ni tetniñu ya in jichi ángel ma,
 ja ni ki koo i ni ka xnaa i ñuu Egipto ma,
 vaa ni ndakiti xeen ini ya nuu ñayii ñuu yukan ma.
- ⁵⁰ Te ni masu nde ni sakanu ini-ka ya ñayii ñuu yukan ma,
 su'va ni wa'a ya tnu'u ja ni ka ji'i maa i
 nuu ndaka kue'e ni tetniñu ya ñuu yukan,
 vaa ni ndakiti xeen ini ya nuu i ma.

⁵¹ Te ni sa'a ya ja ni ka ji'i ndaka sa'ya ñayii ñuu Egipto ma
suchi yii xinañu'u ma,
ja ka iyo i ne'un sa'ya tata tee ni yo nani Cam ma.

⁵² Te ni ndene'e ya ndaka ñayii ñuu Israel ma, te ni yo jito ya i,
sukan kúu in tee jito ndikachi de ma,
te ni skaka ya i ichi nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma.

⁵³ Te ni kaxtnu'u ya ja iyo ya ji'in i,
sukan-va'a masu nawa jin koyu'u i,
te ni sa'a ya ja ñayii ñatuu ka kunimani nuu i ma,
ni ka kandee i nuu ndute mar ma, te ni ka ji'i i.

⁵⁴ Sani te ni skaka ya ñayii kúu ñuu ya ma
kuan koo i onde ni ka kivi koo i nuu kúu ñuu ii ma,
te nda'a kua'a ya ma ni sa'a ja ni ka kundee i
nuu ñayii ka iyo ñuu yukan ma.

⁵⁵ Ndi-tna'a kuan koo i ma,
te maa ya ni kene'e ndaka ñayii ka iyo ñuu yukan,
sani te ni wa'a ya nuu jin koo in jichi in jichi sa'ya tata
tee kúu Israel ma.

⁵⁶ Kovaa ni ka sa'a i ja ni ndakiti ini Su'si o iya
iyo onde sukun ma,
vaa ndimaa ni ka yo jitotnuni i ya,
te ñatuu ni ka yo kandija i ja jin sa'a i
sukan ni tatnuni ya ma.

⁵⁷ Su'va sukan ni ka yo sa'a yuva i ma, sukan ni ka yo sa'a tna i,
te ka kuu i sukan kúu in kuji ja nde'ya o ma chi iyo va'a i,
kovaa nuna kuatniñu o ma chi tna'nú i.

⁵⁸ Ni ka sa'a i ja ni ndakiti ini ya,
vaa ni ka yo sa'a i altar onde nuu yuku sukun-ka ma,
te ni ka yo ndachiñu'u i tna'a ja masu Su'si ka kuu ma,
tna'a ja ni ka yo sa'a maa i ji'in nda'a i ma.

⁵⁹ Te ni jini Su'si ma ndaka ja ka sa'a i ma, te ni
ndakiti xeen ini ya,

te ni saxiko ya ndaka ñayii ñuu Israel ma.

⁶⁰ Te ñatuu ni iyo-ka ya ini ve'e nuu ni ka sa'a i ja koo ya ma,
sukan-va'a koo ya me'ñu ndaka i ma nkuu.

Chukan kúu ja nuu ka iyo i ñuu Silo ma chi ni skendoo ya i.

⁶¹ Te ni wa'a ya tnu'u ja ñayii in-ka ñuu
ja ñatuu ka kunimani i nuu ya ma,
ni ka ndunda'a maa i nuu ni yo kenda jayiñu'u ya ma
ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma.

- 6² Úni ni ndakiti xeen ini ya nuu ñayii kúu ñuu ya ma,
 te ni wa'a ya tnu'u ja ni ka kundee maa ñayii in-ka ñuu ma
 ja ni ka ja'ni i ñayii kúu ñuu ya ma.
- 6³ Vaa suchi yii ma suchi jaa ma, nuu ñu'u i'ni ma ni ka kayu i,
 te ni ka ji'i i,
 te suchi si'i ma suchi jaa ma, ni ka sa'a ndeva'a ña'a i,
 te masu nde ni kuu vii ni kuu luu ja jin tnanda'a i ma.
- 6⁴ Te tee ka kuu sutu ma, ni ka ja'ni ña'a ñayii ma
 ji'in yuchi kúu espada ma.
 Te ñasi'i de ni ka ndoo ma, masu nde ni kuu jin konda'yu ña
 ja jin kuxii ini ña ja ni ka ji'i de ma.
- 6⁵ Kovaa ni ndaka'án Su'si ma sa'ya tata ñayii ñuu Israel ma,
 te ni chindee ya i, te ni kayu'u nini'i ya
 sukan kúu in tee kua'an ja kanaa de.
- 6⁶ Te sani te ni kundee ya nuu ñayii ka kuni u'vi
 nuu ñuu ya ma,
 te ni sa'a ya ja ni ka ndakunu i kuan nu koo i,
 te ni ka ndatna'a maa i ja kan-nuu ni-kani ni-jika.
- 6⁷ Ni saxiko ya sa'ya tata José ma,
 te ñatuu ni kaji ya sa'ya tata Efraín ma.
- 6⁸ Te ni kaji ya sa'ya tata Judá ma ji'in yuku nani Sion ma,
 yuku kutoo ya ma.
- 6⁹ Te ni sa'a ya ja ni ka sa'a i in veñu'u nuu koo ya
 te jin ndachiñu'u i ya ma,
 te ni sunkani va'a ya sukan ni sunkani va'a ya ñu'ú ya,
 sukan-va'a koo va'a i ni-kani ni-jika.
- 7⁰ Te ni kaji ya David ma, nuu iyo de ja jito de ndikachi de ma,
 sukan-va'a kunukuechi de nuu ya.
- 7¹ Ni jan nu kueka ya de nuu yikuu-ka de jito de
 ndikachi de ma,
 sukan-va'a ko koto va'a de ñayii ñuu ya ma
 sukan ni yo jito de ndikachi de ma.
- 7² Te David ma chi ni-yu'u ni-ini de
 ni yo jito va'a de ñayii ñuu Su'si ma,
 te ni yo jini de naxe skaka de i ichi va'a ma.

Salmo 79

**Sukan ka kuxii ini ñayii ñuu Jerusalén ma ja ni
ka kenda koo ñayii ka sa'a ndeva'a ña'a ma**

- ¹ Su'si maa sa, ni ka kenda koo ñayii masu ka kandija
ja ká'an ni a, te ni ka ndunda'a i ja kúu kuenda maa ni a,
te ni ka sa'a ndeva'a i ini veñu'u ii ni a,
te ni ka skendoo nda'vi, ni ka skendoo kee i
ñuu Jerusalén ya.
- ² Te ni ka ja'n'i i ñayii ka jinukuechi nuu ni ma,
te ni ka wa'a i yikikuñu ñayii ma ni ka jaa lasaa ma
ji'in kiti yuku ma.
- ³ Te ni-ka'nu yu'u ñuu Jerusalén ma ni ka jati i niñi ñayii
ni ka ja'n'i i ma,
te ka jika ka jika-nka niñi i ma kuenda tnu'u ja ndute,
te ñatuu na in iyo ja chu'u i ndiyi ma.
- ⁴ Te ñayii ka iyo yatni ma, ka ka'an ndeva'a i, te
ka jakundee ña'a i.
- ⁵ ¿Na saa-ka kivi ndakiti ini ni nuu sa, Su'si?
¿Ni-kani ni-jika ndakiti ini ni nuu sa?
¿Na saa-ka kivi kuiso ini ni ja ndákiti ini ni ma?
- ⁶ Su'si, xndo'o xneni ni ñayii ka iyo in in ñuu ma
ja ka tatnuni-ka i ma
te ñatuu ka ndakuni ña'a i maa ni ma
te ñatuu ka ndakune'e ña'a i ja maa ni kúu Su'si ma
te ka sa'a i ja ndákiti ini ni ma.
- ⁷ Vaa ni ka xnaa i ndaka ja ka neva'a sa'ya tata Jacob ma,
te ni ka skendoo nda'vi, ni ka skendoo kee i ñuu de ma.
- ⁸ Te máko sa'a ni ja saña jin ndachunaa ndaka kuechi
ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu tna'a sa ñayii jana'a ma.
Su'vea ndunda'vi ini ña'a ni, vaa ka ndo'o ka neni sa ya.
- ⁹ Su'si maa sa, iya sa'a ja jin kaku sa ma,
sakanu ini ña'a ni ndaka ja u'vi ni ka yo sa'a sa ma,
te chinddee ña'a ni ja na jin kaku sa,
sukan-va'a na koo jayiñu'u nuu maa ni
ja kúnda'vi ini ña'a ni ma.
- ¹⁰ Vaa nú ña'a, te jin ka'an ñayii ñatuu ka kandija i
maa ni ma:

“Másu nde na'a ja iyo Su'si ñayii ya'a”, jin ka'an i.
 Sa'a ni ja na jin kuni sa sukan ndakan ni kuenda
 nuu ñayii ni ka ja'ni tee ka jinukuechi nuu ni a.

¹¹ Katanuu ni sukan ka tnana u'vi ñayii ka yinee vekaa ma,
 te chindee ni i ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a,
 sukan-va'a jin kaku i te má jin ka'ni de i.

¹² Su'si Iya Tátnuni, sa'a ni ja uja-ka jichi
 jin ndando'o jin ndatna'a maa ñayii ka iyo
 yatni ji'in sa ya,
 vaa ni ka ka'an ndeva'a ndekuu i ja kuu ni ma, vi Su'si.

¹³ Te saña ja ka kuu sa ñayii ñuu ni a,
 ja ka kuu sa ndikachi korraa ni a
 chi jin kata sa te jin ndachiñu'u ña'a sa ni-kani ni-jika
 ji'in sa'ya tata sa ma.

Salmo 80

Sukan jin kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee ña'a ya

¹ Su'si iya jito ñuu Israel ma,
 ja kúu ni sukan kúu tee jito ndikachi de ma,
 ja jito va'a ni sa'ya tata José ma
 te iyo ni ne'un ángel ka nani querubín ma,
 kaxtnu'u ni ja iyo ni te koniniso'o ni ja ka ka'an sa ya.

² Sa'a ni ja jin kaku sa ja ka kuu sa sa'ya tata Efraín ma,
 ji'in Benjamín ma, ji'in Manasés ma,
 sukan-va'a jin kuni sa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a.

³ Su'si maa sa, sa'a ni ja na jin ndasa'a sa
 sukan ni ka yo sa'a sa onde xi'na-ka ma
 nuu ni ka iyo vii, ni ka iyo va'a sa nuu ni ma.
 Te ndakonde'ya vii ndakonde'ya va'a ña'a ni,
 te máko ndakiti-ka ini ni nuu sa,
 sukan-va'a jin kaku sa.

⁴ Su'si iya tátnuni nuu kua'a xeen ángel ma,
 ¿na saa-ka kivi káxtnu'u ni ja ndákiti ini ni nuu
 ñayii ñuu ni a?
 ¿Te na saa-ka kivi sana koniniso'o ni ja ka
 jikan-ta'vi sa nuu ni a?

- ⁵ Vaa kuenda tnu'u ja ndeyu sa xi ndute sa
kúu ja ka kuxii ka kunda'vi ini sa ma te ka nda'yu sa ma.
- ⁶ Te ni sa'a ni ja ni ka yo jakundee ña'a
ñayii ka iyo yatni ji'in sa ma,
te ñayii ñatuu ka kunitmani nuu sa ma,
te ka jakundee ña'a i ja sukan ka kuu sa ma.
- ⁷ Su'si maa sa, iya tátnuni nuu kua'a xeen ángel ma,
sa'a ni ja jin ndusii ini sa
sukan ni ka yo iyo sa onde xi'na-ka ma,
te ndakonde'ya vii ndakonde'ya va'a ña'a ni,
te máko ndakiti-ka ini ni nuu sa,
sukan-va'a jin kaku sa.
- ⁸ Ni ndene'e ña'a ni onde ñuu Egipto ma,
ja ka kuu sa sukan kúu in tnu uva ma,
te ni xtandiyo ni ndaka-ka ñayii ka iyo ñuu yukan
ja ñatuu ka kandija i ja tátnuni ni ma,
te ni ndataa ni ñuu yukan ja ni ka nukoo sa.
- ⁹ Ni ndasavii ni ñu'ú nuu ni ndasunkoo va'a ña'a ni ma,
ja ka kuu sa sukan ka kuu tnu uva ma,
te ni ka ndukua'a sa, te ni ndachitu ñuu ñayivi a.
- ¹⁰ Te ni koko tnu uva ma te ni-ka'nú ni-tu'u ni
ndasa'a kati tnu,
vaa onde yutnu inusukun-ka ma, ni ka ka koo
nda'a tnu uva ma,
- ¹¹ te ni ka kenda koo nda'a tnu a onde nuu mar ma,
te onde ini yute nani Eufrates ma ni ka nana
koo sa'ya tnu ma.
- ¹² ¿Te nava'a ni skotuu ni ja ndesi tnu uva ma,
te ndaka ñayii ka ya'a kuan koo i ma, te ka
kune'e i uva ma?
- ¹³ Te chikini yuku ma, ka jaxi ti tnu kuan koo ti,
te kiti yuku ma, ka kokon ti tnu kuan koo ti.
- ¹⁴ Su'si iya tátnuni nuu kua'a xeen ángel ma,
onde andivi nuu iyo ni a konde'ya ña'a ni,
te kunda'vi ini ña'a ni,
te ki ndi koto ña'a ni,
ja ka kuu sa tnu uva ni ma.
- ¹⁵ Vaa maa ni ni sunkoo tnu uva a,

- te sa'ya tnu ma, ni ndasunkoo va'a ni tnu,
sukan-va'a kuenda maa ni ko kuu tnu.
- ¹⁶ Jâ ni ndonda ni nuu sa ma, vaa ni xndoo ña'a ni,
te ni ka ja'nde ña'a i, te ni ka ja'mi ña'a i,
te kuenda tnu'u ja ni ka naa sa nkuu.
- ¹⁷ Kovaa chindee ni sa'ya tee ni kaji maa ni ma
te ni iyo de xiñi kua'a ni a,
vaa maa ni ni sunkani de ja kuatniñu maa ni de ma.
- ¹⁸ Te sukan, te masu jin kakayata sa nuu ni,
vaa maa ni sa'a ja jin koteku sa,
te maa sa chi jin ndakune'e ña'a sa.
- ¹⁹ Su'si maa sa, iya tátnuni nuu kua'a xeen ángel ma,
sa'a ni ja jin ndusii ini sa sukan ni ka yo iyo sa
onde xi'na-ka ma,
te ndakonde'ya vii ndakonde'ya va'a ña'a ni,
te máko ndakiti-ka ini ni nuu sa,
sukan-va'a jin kaku sa.

Salmo 81

Sukan jin ndachiñu'u o Su'si ma vaa va'a xeen ini ya

- ¹ Jín kata sii ini o nuu Su'si iya kuu chindee chituu ña'a ma.
Jín ndachiñu'u sii ini xeen o Su'si
iya ni yo kukanu ini tee kúu Jacob ma.
- ² Jín kata o yaa nuu Su'si o ma, te jín skixin o pandero ma,
te jin tee o arpa ma, ji'in guitarra ma yutnu
ka kixin vivii ma.
- ³ Jín tivi o trompeta nuu Su'si ma kivi ndénda yoo jaa ma,
te suni jín tivi o trompeta kivi iyo ja jin
ndachiñu'u o Su'si ma,
te jín sa'a o in viko ka'nú ja ka ndachiñu'u o ya ma.
- ⁴ Vaa Su'si iya ni yo kukanu ini tee kúu Jacob ma,
sukan ni tatnuni ya ja jin ko sa'a ñayii ñuu Israel ma.
- ⁵ Nuu ni ka nde koo i ñuu Egipto ma,
ûni ni tatnuni ya nuu sa'ya tata José ma,
te sukan jin ko sa'a jin ko kuu i ja ka kuu i ñuu ya ma.

Te ni jiniso'o sa in sa'an ja ñatuu ni jaku'ni ini sa, te sa'a ká'an:
⁶ "Ni xtandiyo sa siki chiyo ni a tna'a ja ka ndiso ni a,

te ni ka ndatatu nda'a ni a, vaa masu nawa ka ndiso-ka ni.

⁷ Te kivi ka ndo'o ka není ni ma, ni ka ndakune'e ña'a ni,
te saña chi ne'un viko ma iyo sa, te ni ndakone'e sa
nuu ni sa'a sa ja ni too ndute ma nuu nani Meriba ma,
te sukan ni jitotnuni ña'a sa nú ka kandija ni ja sa'a sa ma.

⁸ Te chukan kuu ja ndijin ja ka kuu ni ñayii ñuu sa a,
jin koniniso'o ni, te ka'an-so'o sa nuu ni.

Ndijin ja ka kuu ni ñayii ñuu Israel ma,

nuna jin koniniso'o ni ja ká'an sa ya te jin kandija ni,

⁹ te jin ku'un ini ni ja masu jin chiñu'u ni tna'a

ja masu Su'si ka kuu ma,

chi ni-in ja masu Su'si ka kuu ma jin koneva'a ni ve'e ni ma.

¹⁰ Vaa saña kúu Su'si ndija Iya Tátnuni,

te maa sa ni chindée ña'a ja ni ka nde koo ni ñuu Egipto ma.

Jin ndakune ni yu'u ni a, te tnaa sa ja jin kaa ni.

¹¹ 'Kovaa ñayii ñuu sa ma, ja ka kuu i ñuu Israel ma,
masu nde ni ka kandija i ja ká'an sa ma,

te ni masu nde ni ka jatna ini i ja ká'an sa ma.

¹² Te kuechi ja inundee xeen ini i ma

te chukan kúu ja ni xndoo sa i,

te ni ka sa'a maa i sukan ka jatna ini i ma.

¹³ Saa vi. Nute ñayii ñuu sa ma, ni ka kachi i

jin koniniso'o i ma te jin ko sa'a i sukan ni
tatnuni sa ma,

ja ka kuu i ñayii ñuu Israel ma,

¹⁴ chi saña chi nunuu-ni,

te xnaa sa ñayii ñatuu ka kunimani nuu i ma,

te sa'a sa ja jin skenaa ñayii ka kuni u'vi nuu i ma nkuu.

¹⁵ Te ndaka ñayii ka saxiko ña'a saña ja kúu

sa Iya Tátnuni ma

chi jin kandija i ja ka ka'an ñayii ñuu sa ma.

Te ni-kani ni-jika jin ndo'o jin není maa ñayii

ni ka saxiko ña'a i saña ma nkuu.

¹⁶ Nute ni ka kandija ñayii ñuu sa ma ja ká'an sa ma

chi jin ko ni'i jin ko tna'a-ka i, te ja va'a-ka ma jin kaa i,

te nduxi va'a-ka iyo ne'un toto ma jin kaa i,

te jin koo sii ini xen-xeen i nkuu",

kúu ya ká'an ya.

Salmo 82

**Sukan ndonda Su'si ma nuu o, nú ma sa'a
ndaa sa'a ndija o ja jin kuu ñayii ma**

¹ Nuu ka iyo ñayii ja ka kuu i kuenda tnu'u ja Su'si ma
iyo Su'si Iya Tátnuni ma,
te me'ñu ndaka ñayii yukan ma nükuiñi ya
ja ndákan ya kuenda nuu i ma.

² Te sa'a ni jiña'a ya:
“¿Na saa-ka kivi jin jatna ini ro ja ka sa'a ñayii
ka sa'a ja u'vi ma?

¿Te na saa-ka kivi jin kachi ro ja jin sa'a ndeva'a i
ñayii nda'vi ma?

³ Va'a-ka su'va jin chindee ñayii nda'vi ma,
ji'in suchi ñatuu na yuva na si'l-i-ka i ka iyo ma.
Te suni jin chindee tna ro ñayii ka ndo'o ka nenii ma,
ji'in ñayii ka kunda'vi ka kukee ma.

⁴ Jin sa'a ro ja jin ndayaa ñayii ka ndo'o ka nenii ma,
ji'in ñayii ñatuu nawa ka neva'a i ja jin kaa i ma,
jin ndayaa tna i nuu nda'a tee ka sa'a ja u'vi ma.

⁵ 'Vaa tee ya'a chi ka sa'a de ja u'vi ma,
te ni masu nde ka jini de,
te ni masu nde ka jaku'ni ini de nawa ka sa'a de ma,
vaa ka iyo de nuu nee kuiti ma.
Te ndaka kuiti ja ni tatnuni Su'si ma
sukan ko kuu nuu ñayii ma ni ka ndaxsama de”,
kúu ya jiña'a ya.

⁶ Saña chi ni jiña'a sa nuu ñayii a:
“Ro'o chi kuenda tnu'u ja su'si ka kuu tna ro,
vaa sa'ya Su'si iya iyo onde sukun ma ka kuu ro.

⁷ Kovaa jin kúu ro sukan ka ji'i ndeva'a-ni ñayii ma,
visi sa'ya tee ka tatnuni-ka ma ka kuu i, sukan jin naa ro”,
kúu ya jiña'a ya.

⁸ Su'si, ndokuiñi ni, te ndakan ni kuenda nuu
ñayii ñuu ñayivi a,
vaa kuenda maa ni ka kuu ñayii ka iyo ni-ka'nú
ñuu ñayivi a.

Salmo 83

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ma kua'a ya tnu'u ja jin
kundee ñayii ñatuu ka kunimani nuu ñayii ñuu ya ma**

- ¹ Su'si maa sa, máko koo nañii kuiti ni te ko kasiyu'u ni.
- ² Vaa jini ni sukan kini ka kuu yu'u ñayii
 ñatuu ka kunimani nuu ni ma,
 ja ka jani ini i ja maa i ka kuu-ka ma,
 vaa lili lili-ni kuan koo i, te ka saxiko ña'a i maa ni.
- ³ Te yuyu'u-ni ka ndatnu'u tna'a i naxe jin sa'a ndeva'a i
 ñayii ka kuu ñuu maa ni a,
 vaa sukan ka jani ini i ja jin sa'a i ñayii jito va'a maa ni ma
 ja ka kuu i ñuu ni ma.
- ⁴ Te ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma chi sa'a ka ka'an i:
 “Va'a-ka jín koo o, te jín xnaa o ñayii kúu ñuu Su'si ma,
 sukan-va'a masu jin ko kuu i ñuu ka'nu,
 te ñatuu na in ko ndakune'e-ka sa'ya tata Israel ma”,
 ka kuu i ka ka'an i.
- ⁵ Te ndaka i in-ni ja ka ndatnu'u tna'a i
 naxe jin sa'a ndeva'a ña'a i
 te jin kundee i nuu ni a, vi Su'si.
- ⁶ Te ndaka ñayii ka kuu edomitas ma,
 ji'in ñayii ka kuu ismaelitas ma,
 ja ka kuu i sa'ya tata Agar ma,
 ji'in ñayii ñuu Moab ma,
- ⁷ ji'in ñayii ñuu Gebal ma, ji'in ñayii ñuu Amón ma,
 ji'in ñayii ñuu Amalec ma, ji'in ñayii ñuu filisteo ma,
 ji'in ñayii ka iyo ñuu Tiro ma,
 te ndaka ñayii ya'a, inuu kuiti ni ka ketna'a ini i.
- ⁸ Te onde ñayii ñuu Asiria ma, ni ka jan nu tna'a i ñayii ya'a,
 te ka chindee i sa'ya tata Lot ma
 ja jin sa'a ndeva'a i ñayii ñuu ni a.
- ⁹ Su'si, sa'a ni sukan ni sa'a ni ñayii ñuu Madián ma,
 ji'in sukan ni sa'a ni tee kúu Sísara ma,
 ji'in sukan ni sa'a ni tee kúu Jabín ma yute nani Cisón ma,
- ¹⁰ ja ni ka skenaa de maa de ñuu Endor ma,
 te ni ka nduu yikikuñu de ma ja'an-nka-ni ini itu ma.
- ¹¹ Sa'a ni ja tee ka tatnuni-ka ma, ji'in sa'ya de ma,
 na jin ndo'o de sukan ni ka ndo'o tee kúu Oreb ma,

- ji'in tee kúu Zeeb ma, ji'in tee kúu Zeba ma,
 ji'in tee kúu Zalmuna ma.
- ¹²Vaa sa'a ni ka yo ka'an de ma:
 "Ndaka ve'e nuu iyo Su'si ma jin nduu kuenda maa o",
 ni ka yo kuu de ni ka yo ka'an de.
- ¹³Su'si maa sa, sa'a ni ja ndaka ñayii ka ka'an sukan ma,
 te jín ndechi maa i jín koo i sukan ka kuu nda'a yutnu ma
 ja xndechi ña'a tikachiyyaa ma,
- ¹⁴xi sukan sa'a ñu'u ma ja ndákonduu i yuku ma
 te káyu ndaka nawa iyo ma.
- ¹⁵Sa'a ni ja jáki'i xen-xeen tachi, te sondikin ni i,
 te sa'a ni ja jín koyu'u xen-xeen i
 ji'in tikachiyyaa tetniñu ni ma.
- ¹⁶Te sa'a ni ja jín ndatna'a xeen maa i ja kan-nuu,
 vaa masu ja va'a kúu ja ka sa'a i ma,
 sukan-va'a na jin ndanduku ña'a i maa ni
 ja kúu ni Iya Tátnuni ma.
- ¹⁷Sa'a ni ja másu jin ni'i ini i naxe jin sa'a i,
 te jín ndatna'a maa i ja kan-nuu ni-kani ni-jika,
 te ñatuu na in kó ka'an vii kó ka'an va'a-ka ja jin kuu i,
 te na jin skenaa i maa i.
- ¹⁸Te sukan, te jín kuni i ja maa ni kúu Iya Tátnuni
 te iyo ni onde sukur ma te tátnuni ni ni-ka'nu ñuu ñayivi a.

Salmo 84

Ndíyo ini sa ja ndaka kivi koo sa ve'e Su'si ma

- ¹¡Naka vii naka va'a kúu nuu iyo ni a,
 vi Su'si iya tátnuni nuu kua'a ángel ma!
- ²Te ûni ni-yu'u ni-ini sa ñu'u ini sa
 ja koo sa ini ve'e nuu iyo ni a,
 te onde ini anua sa ya ji'in yikikuñu sa ya jita sa
 te ndáchiñu'u ña'a sa, vi Su'si iya téku.
- ³Te onde lasaa veñu'u ma, ka ni'i ti nuu jin koo ti
 nuu altar ni ma,
 te onde lasaa kiti ka kuu tixiko ma, ka ni'i ti
 nuu ka tnaa ti taka ti ma,
 te yukan ka ta'vi sa'ya ti ma, vi Su'si iya tátnuni

- nuu ndaka ángel ma, Rey maa sa, Su'si maa sa.
- ⁴ ¡Naka vii naka va'a ka kuu ñayii ka iyo ve'e maa ni a,
te ni-kani ni-jika jin ndachiñu'u ña'a i!
- ⁵ ¡Naka vii naka va'a kúu ñayii ja maa ni kúkanu ini i
te ní'i i tnu'u ndee tnu'u ndatnu wa'a maa ni ma
te ni-yu'u ni-ini i ndikin i ichi maa ni a!
- ⁶ Visi kuan koo i ichi nuu ka ndo'o ka není i ma
te ka nda'yu i ma,
kovaa sani te vivii ka ndusii ini i kuenda tnu'u
ja sukan na'a nuu kána ndute ma,
xi sukan na'a nuu ñu'u kua'a ndute ni ndaxchitu savi ma,
sukan vivii ka ndusii ini i.
- ⁷ Sani te ndimaa jin kundee jin kundee-ni i nuu ja u'vi ma
kuan koo i,
te jin kuni i Su'si ma ñuu nani Sion ma.
- ⁸ Su'si iya tátnuni nuu ndaka ángel ma,
koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa nuu ni a.
Koniniso'o ni, vi Su'si iya ni yo kukanu ini
tee ni yo kuu Jacob ma.
- ⁹ Konde'ya ña'a ni, vi Su'si iya jasi ndee jasi ndoso ña'a
ja na kaku sa nuu ja u'vi ma,
teconde'ya konde'ya-ni ni nuu iyo tee ni kaji maa ni ma
te ko koto ko koto-ni ni de.
- ¹⁰ Vaa saña chi ja va'a xeen-ka kúu ja koo sa in kivi
ini ve'e nuu iyo ni a
sana ja koo sa mil kivi nuu ka sa'a i ja u'vi ma.
Játña ini-ka sa ja koo sa ye'e nuu iyo ni a, vi Su'si,
sana ja koo sa nuu ka iyo ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
- ¹¹ Vaa nuu iyo ni a chi kaji kaji ndíi sukan ndíi kandii ma,
te maa ni jasi ndee jasi ndoso ña'a
ja na kaku sa nuu ja u'vi ma, vi Su'si.
Te skuta'vi ña'a ni ja vii ja va'a,
te koo jayiñu'u sa, vi Su'si Iya Tátnuni.
Vaa Su'si ma chi masu kendee ya ja vii ja va'a ka kuta'vi
ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.
- ¹² Su'si iya tátnuni nuu ndaka ángel ma,
¡Naka vii naka va'a kúu ñayii kúkanu ini ña'a i maa ni ma!

Salmo 85

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kunda'vi ini ña'a ya

- ¹ Iya Tátnuni, va'a xeen ini ni,
te vivii ni sa'a ni ja kuu ñuu ni a,
vaa ni ndene'e ni sa'ya tata Jacob ma
nuu ni ka yo ndo'o, ni ka yo nen i ma.
- ² Te ni sakana ini ni ndaka ja u'vi ni ka yo sa'a,
ni ka yo kuu i ma,
te ni xnaa ni ndaka kuechi ka ndiso i ma.
- ³ Te ni ndukuee ini ni, te ni ndiko ini ni
ja ni ndakiti ini ni nuu i ma nkuu.
- ⁴ Ndasava'a ña'a ni, sukan ni ka yo iyo sa
onde xi'na-ka ma, vi Su'si iya sa'a ja jin kaku sa,
te ndunaa ni ndaka sukan ni ndakiti ini ni nuu sa
ja ka kuu sa ñuu ni ma.

⁵ ¿Xi sukan-ni ko ndakiti ini ni nuu ndaka sa ni-kani ni-jika?
¿Te ndakiti tna ini ni nuu ndaka-ka sa'ya tata
sa ki koo-ka ma?

⁶ ¿Te ma sa'a ni ja jin koteku sa te jin ko sii ini sa
ja ka kuu sa ñayii ñuu ni a?

⁷ Su'si Iya Tátnuni, kaxtnu'u ni sukan nda'vi ini ni a,
te chindee ña'a ni ja jin kaku sa nuu ja u'vi ma.

⁸ Koniniso'o sa naxe ka'an Su'si Iya Tátnuni ma,
te ja ká'an ya kúu ja jin koo va'a ñayii ka kuu i ñuu ya ma
ja ka kuu i ñayii ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma,
sukan-va'a máko jin ndakokuiñi i
ja jin ndasa'a neé jin ndasa'a uun-ka i.

⁹ Ja ndaa ndija kúu ja nde o yu'u Su'si ma
chi iyo yatni ya ja sa'a ya ja kaku o nuu ja u'vi ma,
sukan-va'a koo jayiñu'u ya ñuu nuu ka iyo o ya.

¹⁰ Tnu'u nda'vi ini ma ji'in tnu'u ndaa ma, ni ka ndatna'a i.
Tnu'u va'a tnu'u ndaa ma ji'in tnu'u kuee ma,
ni ka ketna'a ini i.

¹¹ Tnu'u ndaa tnu'u ndija ma ni kenda ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
te Su'si iya sa'a ja va'a ja ndaa ma,
onde andivi ma nde'ya ña'a ya.

¹²Te Iya Tátnuni ma sa'a ja jin nduva'a ñu'ú o a,
te jin kuu nawa jin saka o ma.

¹³Te tnu'u va'a tnu'u ndaa ya ma koxtnuu nuu ya ma
kii i nuu ka iyo o ya, te jin kondikin o,
te sukan, te jin kuni o ichi jin kaka o ma.

Salmo 86

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma
ja ndimaa na kunda'vi ini ña'a ya**

¹Su'si Iya Tátnuni, koniniso'o ñukuun ni ja ká'an
sa nuu maa ni a,

vaa kúnda'vi kúkee sa, te ndó'o néni sa.

²Koto va'a ni ini anua sa ya, vaa sa'a sa sukan
játna ini maa ni a.

Sa'a ni ja saña ja kúu sa tee jinukuechi nuu maa ni a,
te na kaku sa nuu ja u'vi ma,
vaa kúkanu ini ña'a sa, vi Su'si maa sa.

³Te kunda'vi ini ña'a ni, vi Iya Tátnuni,
vaa nii nduu jikan-ta'vi sa nuu ni a.

⁴Saña ja kúu sa tee jinukuechi nuu ni a,
sa'a ni ja na koo sii ini ini anua sa ya,
vaa nuu maa ni ndónenuu sa
ja kúkanu ini ña'a sa, vi Su'si Iya Tátnuni.

⁵Vaa maa ni chi iya va'a ini kúu ni,
vaa sákanu ini ni na kuechi ñayii ma,
te ka'nu xeen ini ni,
te kúnda'vi ini xeen ni ndaka ñayii ka ndakune'e ña'a ma.

⁶Su'si Iya Tátnuni, koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa ya,
te katanuu ni ndaka ja ká'an káchi sa nuu ni a.

⁷Te kivi ndó'o néni sa ma, te ndakune'e ña'a sa,
te maa ni chi ndakone'e ni ja kakan-ta'vi sa ma.

⁸Saa vi, Su'si Iya Tátnuni, ka iyo ja ka kuu su'si ñayii ma,
kovaa ni-in i másu kúu sukan kúu maa ni, vi Su'si,
te ni-in i másu kúu sa'a ndaka sukan sa'a maa ni a.

⁹Te ndaka ñayii ndaka ñuu ka iyo ñuu ñayivi a
chi ki koo i nuu iyo maa ni a, vaa maa ni ni
sa'a ndaka ñayii ma,

- te vivii jin ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si.
- ¹⁰Vaa maa ni kúu iya iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
te sa'a ni milagru, te maa in-ni ni kúu Su'si ndija.
- ¹¹Su'si maa sa, Iya Tátnuni, kaxtnu'u ni ichi maa ni a,
te ko kaka ndaa sa sukan kúni maa ni a.
Te sa'a ni ja jaku'ni ndaa ini sa te koyu'u ña'a sa.
- ¹²Te ni-yu'u ni-ini sa kata sa nuu maa in-ni ni, vi Su'si maa sa,
te ndataa sa jayiñu'u nuu maa ni a, ni-kani ni-jika.
- ¹³Vaa maa ni, kúnda'vi ini xen-xeen ña'a ni,
te ni sa'a ni ja ni kaku anua sa ya nuu andeya ma.
- ¹⁴Saa vi, Su'si, jini maa ni ja ñayii inundee ini ma
chi ni ka ndatnu'u tna'a i ja jin sa'a ndeva'a ña'a i,
te ka nduku ña'a i ja jin ka'ni ña'a i saña,
te másu ka ndasa'a i kuenda i ja iyo ni
ja kúu ni Su'si iya ndakan kuenda.
- ¹⁵Kovaa maa ni, vi Su'si Iya Tátnuni chi nda'vi xeen ini ni,
te kuee ini ni, vaa masu ndákiti yachi ini ni,
vaa kútoo xeen ña'a ni, te ndija te ndaa ni ja ká'an ni ma.
- ¹⁶Konde'ya ña'a ni, te kunda'vi ini ña'a ni
saña ja kúu sa tee jinukuechi nuu ni a,
te taa ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu, te koto va'a ña'a ni
ja kúu sa sa'ya ña'a jinukuechi nuu ni a.
- ¹⁷Sa'a ni ja na jin kuni ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma
ja kútoo ña'a ni,
sukan-va'a jín ndakukan-nuu maa i,
vaa maa ni kúu Iya Tátnuni,
te maa ni ni chindee ña'a,
te ni ndataa ni tnu'u kanu ini, vi Su'si.

Salmo 87

Naka va'a ko kuu o ja koo o ñuu ii Su'si ma

- ¹Siki yuku ii Su'si ma ni sunkani vava'a ya ñuu Jerusalén ma.
- ²Te kútoo-ka ya nuu kivi o ini ñuu ma
sana ndaka-ka nuu ka iyo sa'ya tata Jacob ma.
- ³Te vivii ka ka'an i ja kuu ro, vi ñuu Su'si.
- ⁴Te ndaka ñayii ka iyo ñuu Rahab ma, ji'in ñuu Babilonia ma,

- ji'in ñuu Filistea ma, ji'in ñuu Tiro ma, ji'in
 ñuu Etiopía ma
 chi ka ndakuni i ñayii ni ka kâku ñuu Sion ma.
- ⁵Te sa'a jin ka'an i ja kuu ñuu Sion ma:
 “Ñayii iyo ya'a, ñayii iyo yukan chi ñuu Sion ma
 ni ka kâku i”,
 jin ka'an i,
 te Su'si iya iyo onde sukun ma chi sa'a ya ja jin koo va'a i.
- ⁶Te Iya Tátnuni ma, ndáchiso tnuni ya ñayii ma
 nuu libru ya ma
 ja nani i ma ji'in nde ñuu i ma,
 te ká'an ya:
 “Ñayii ya'a chi yukan ni kâku i”,
 ká'an ya.
- ⁷Sani te sa'a jin kata sii ini tee ka jita ma:
 “Ndaka ja ka neva'a o ya chi ñuu Su'si ma ni ka ke koo i”,
 jin ka'an de.

Salmo 88

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kaku o nuu ja u'vi ma

- ¹Su'si maa sa, Iya Tátnuni, iya sa'a ja kaku sa nuu ja u'vi ma,
 nduu ñuu jikan-ta'vi sa nuu ni.
- ²Te na kenda ja ká'an káchi sa ya nuu maa ni,
 te koniniso'o ni ja jikan-ta'vi xen-xeen sa nuu ni a, vi Su'si.
- ³Vaa ini anua sa ya chi ni kuita i
 ja kua'a xeen ja u'vi ndó'o néni sa ya,
 te NASA yukan, te ki'in sa nuu ka iyo ñayii ni ka ji'i ma.
- ⁴Vaa jâ ni kuita sa ya,
 te jâ ka jani ini ñayii ma ja sani te jin chu'u ña'a i.
- ⁵Te kuenda tnu'u ja ndaka i ni jan koo ni ka jan xsia'a ña'a i
 nuu ka yinee ñayii ni ka ji'i ja kuan koo i ka kanaa i ma
 te ni ka skenaa i maa i ma.
 Te ndaka ñayii yukan ma, te ñatuu nde ndáka'án-ka ni i ma.
- ⁶Te kuenda tnu'u ja jâ ni skee ña'a ni onde ka'a yavi ma,
 nuu nee ma, nuu kunu-ka ma.
- ⁷Te ndaka ja ndákiti ini ni ma ni kenda siki sa ya,
 te ndaka tnundo'o ni tetniñu ni ma, jâ ni kundee i nuu sa a.

- ⁸Ni sa'a ni ja ndaka ñayii ka ketna'a ini ji'in sa ma,
ni ka skendoo ña'a i, te ka saxiko ña'a i,
te kuenda tnu'u ja yinee va'a sa vekaa ma,
te masu nde kúu ndee-ka sa.
- ⁹Te ka ku'u nduchinuu sa ya,
ja sukan ni yo nda'yu sa ja ni yo kuxii ini sa ma,
vaa ndaka kivi jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni,
te skata nda'a sa nuu iyo ni a, vi Su'si.
- ¹⁰¿Xi sa'a ni milagru nuu ñayii ni ka ji'i ma?
¿Xi jin ndakoo ñayii ni ka ji'i ma te jin ndachiñu'u ña'a i?
- ¹¹¿Xi jin ka'an jin kachi ñayii ma tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a
nuu ñayii ni ka ji'i ma?
¿Xi jin ka'an i nuu masu na ñayii ka teku-ka ka iyo ma
sukan kútoo ni ñayii ma?
- ¹²¿Te ndaka ñayii ka iyo nuu nee ma,
xi jin ndaka'án i ndaka milagru ni sa'a ni ma?
¿Xi jin ndaka'an jin ndakachi i tnu'u ndaa tnu'u ndija ni ma
nuu ka iyo ñayii jâ ni ka ndunaa ndaka ma?
- ¹³Kovaa saña chi xtnee ne'e ma jikan-ta'vi sa nuu ni, vi Su'si.
- ¹⁴¿Su'si maa sa, te nava'a saxiko ña'a ni te chu'u ni
te ñatuu jini ña'a sa?
- ¹⁵Vaa saña chi onde nuu jaa sa ma,
te ndó'o néni sa ja xndo'o xneni ña'a ni ma,
te masu kanda-ka ini anua sa ya.
- ¹⁶Vaa siki sa ya ni kenda ndaka ja ndákiti ini ni ma,
te ni ka chitna'nú ña'a i.
- ¹⁷Te ni ka ndakonduu ña'a i kuenda tnu'u ja ndute ma,
te nuu-ni nuu-ni ka ndakasi ña'a i.
- ¹⁸Te ndaka ñayii ka ketna'a ini ji'in sa ma,
ni xtandiyo ni i nuu iyo sa a,
ji'in ndaka ñayii ka ndikin tna'a ji'in sa ma.
Te ndaka ñayii ka jini tna'a ji'in sa ma, ni chunee
ni i nuu nee ma.

Salmo 89

Sukan ni skuiso Su'si ma nuu rey David ma

- ¹Ni-kani ni-jika ko kata sa yaa
ja ká'an sukan nda'vi ini ni a, vi Su'si Iya Tátnuni.

Nuu in jichi in jichi ñayii kenda koo-ka ma,
ndaka'an ndakachi sa nuu i ja maa ni kúu Su'si
 iya va'a ini iya kuu jin kukanu ini sa.

²Te kuña'a sa ja ni-kani ni-jika koo tnu'u nda'vi ini ni ma
 nuu sa a, vi Su'si, te másu na in xtandiyo.

Te onde andivi ma, te ni skuiso ni
 ja ndimaa tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu ja ká'an ni ma.

³Vaa sa'a ni ka'an ni:
 “Tee ni kaji maa sa ja kunukuechi de nuu sa a
 kúu David ma,

te ni skuiso sa nuu de, te sa'a ni jiña'a sa:

⁴Ni-kani ni-jika sa'a sa ja ne'un sa'ya tata ni a,
 te kee in tee ko kuu rey sukan kúu maa ni a”,
kúu ni ká'an ni.

⁵Ndaka i ja ka iyo i andivi ma,
 jin ndaka'an i ndaka milagru sa'a ni ma,
 te jin ndachiñu'u ña'a i, vi Su'si.
Te ndaka nuu ka ndatna'a ñayii ma ja jin
 ndachiñu'u ña'a i ma
 chi ndimaa tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a jin ndaka'an tna i.

⁶Vaa másu na in ka iyo andivi ma ja inuu kúu i ji'in maa ni,
 vi Su'si Iya Tátnuni.

Vaa ni a in ángel iyo andivi ma, másu kuu
 sa'a i sukan sa'a ni a.

⁷Te chukan kúu ja ndaka ñayii ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma
 chi ka yu'u ña'a i maa ni,
 vaa maa ni ndakan kuenda nuu i ma, vi Su'si,
 te vivii ni ka ndakonduu ña'a ndaka i,
 te ka ndachiñu'u ña'a i, vi Su'si.

⁸Su'si iya tátnuni nuu ndaka ángel ma,
 ¿na in kuu sa'a sukan sa'a ni a?

Vaa maa in-ni ni kúu iya kúu sa'a ndaka,
 te maa ni chi ndimaa sa'a ni sukan ká'an ni ma, vi Su'si.

⁹Vaa maa ni kúu iya tátnuni nuu mar ma,
 te sa'a ni ja ndúu nañii ndute ma ora ïyo kua'an
 vee nuu de ma.

¹⁰Vaa maa ni kúu iya ni xtnakue'e kitu ñunee nuu mar ma
 ja nani ti Rahab ma,
 te kuenda tnu'u ja ni ji'i ti,
 te ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a

- ni jatenuu ni ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma.
- ¹¹ Vaa kuenda maa ni kúu andivi ma ji'in ñu'ú ya.
 Maa ni ni sa'a ni-ka'nu ñuu ñayivi a.
- ¹² Te maa ni ni sa'a ichi ninu ma ichi nuu vee ma,
 te chukan kúu ja yuku nani Tabor ma ji'in yuku
 nani Hermón ma,
 kuenda tnu'u ja ka jita i ja ka ndachiñu'u ña'a i maa ni.
- ¹³ Te nuu nda'a maa ni iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te kúndee ni nawa sa'a ni ma.
- ¹⁴ Ndimaajaa ja va'a ja ndaa sa'a ni nuu núkoo ni ja tátnuni ni ma,
 te yoxtnuu tnu'u ndaa tnu'u ndija tnu'u nda'vi ini ma nuu ni
 nde kua'an nde vee ni.
- ¹⁵ ¡Naka vii naka va'a ko kuu ñuu nuu ka iyo ñayii
 ka jini i jin ndachiñu'u ña'a i maa ni ma!
 Vaa maa ni xtnuu ñu'u nuu kuan koo ve koo i
 ka kuu i ma.
- ¹⁶ Te ja maa ni, te jin koo sii ini ñayii ma nii nduu ma,
 te ja sa'a ni ja va'a ja ndaa ma, te jin koo sii ini i.
- ¹⁷ Vaa maa ni chindee chituu i,
 te jin koo tnu'u ndee tnu'u ndatnu i,
 te jin ni'l'i i jayiñu'u.
 Te ja sukan va'a ini ni ma,
 te skuta'vi-ka ña'a ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu.
- ¹⁸ Vaa maa ni kúu Su'si jasi ndee jasi ndoso
 ja ñatuu na ja u'vi kí tna'a ña'a,
 te maa ni kúu Rey iya ii ñuu Israel ma.
- ¹⁹ Te ni sa'a ni ja ni jininuu ña'a tee jinukuechi nuu ni a,
 te sa'a ni jiña'a ni de:
 "Ni chindee sa tee iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma,
 te ni sa'a sa ja iyo jayiñu'u tee ni kaji sa ñuu sa ma.
²⁰ Ni ni'l'i sa David ma ja kunukuechi de nuu sa a,
 te ni chiso sa aceite xini de ja ko kuu de tee tatnuni.
²¹ Te ko tnii sa nda'a de ni-kani ni-jika,
 te kua'a sa de tnu'u ndee tnu'u ndatnu.
²² Te ni in ñayii ñatuu kúnimani nuu de ma
 másu ke'en su'va ña'a i,
 ni a sa'ya ñayii sa'a ja u'vi ma,
 masu xtnakue'e i de.
²³ Su'va sa'a sa ja kuni de ja maa sa xtnakue'e ñayii
 ñatuu ka kunimani nuu de ma te ka saxiko i de ma.

- ²⁴ Tnu'u ndaa tnu'u ndija sa ma ji'in tnu'u nda'vi ini sa ma
koo ji'in de,
te ja maa sa, te koo tnu'u ndee tnu'u ndatnu de,
te koo jayiñu'u de.
- ²⁵ Te maa sa sa'a ja kúu tatnuni de onde yu'u mar ma,
onde yute nuu jika kua'a ndute ma.
- ²⁶ Te maa de ndakune'e ña'a,
te sa'a ka'an de: Maa ni kúu yuva sa.
Maa ni kúu Su'si sa.
Maa ni kúu toto nuu kuu kaku sa.
- ²⁷ Te suni sa'a sa ja maa de ko kuu sa'ya sa tee java'a-ka,
te maa de ko kuu tee tatnuni-ka
sana ndaka tee ka kuu rey ni-ka'nu ñuu ñayivi a.
- ²⁸ Te ndimaa ko kunda'vi ini sa de,
te masu ndunaa sa ja ni skuiso sa nuu de ma.
- ²⁹ Te ni-kani ni-jika jin koo sa'ya tata de ma ñuu ñayivi a,
te sa'ya tata de ma, jin ko tatnuni i nani iyo-ka
ñuu ñayivi ya.
- ³⁰ Te nú sa'ya tata de ma,
na jin xndoo i tnu'u tátnuni sa a
te ma jin ko sa'a i sukan ká'an tnu'u ndaa
tnu'u ndija sa ya,
- ³¹ te nuna jin sa'a i tna'a ja masu játna ini sa ma
te ma jin kandija i ja tátnuni sa a,
- ³² sani te xndo'o xneni sa i,
vaa ñatuu ka kandija i tnu'u tátnuni sa a,
te jin ndo'o jin neni maa i kuechi ja ni ka sa'a
maa i ja u'vi ma.
- ³³ Kovaa koo tnu'u nda'vi ini ma nuu i,
te tnu'u ndaa tnu'u ndija ni ka'an sa ma másu
ndaxsama sa.
- ³⁴ Te másu ndunaa sa tnu'u ni skuiso sa ma,
te ni masu kasi yu'u sa tnu'u ni ka'an
sa ma.
- ³⁵ Vaa Su'si iya ii kúu sa,
te in jichi-ni ni skuiso sa nuu David ma,
te masu xnda'vi sa de.
- ³⁶ Vaa sa'ya tata de ma chi ni-kani ni-jika jin koo i nuu sa ya,
te jin ko tatnuni i nani iyo-ka kandii ma.
- ³⁷ Te sukan iyo yoo ma ja masu na in skanda ña'a ma
te xtnuu i ñuu ñayivi a,

te sukan jin ko kuu sa'ya tata maa ni ni-kani
ni-jika, vi David.”
Sa'a ni jiña'a ni nuu David ma, vi Su'si.

- ³⁸ Kovaa maa ni chi ni xtandiyo ni tee ni kaji maa ni ma,
te ni saxiko ni de, vaa ni ndakiti ini ni nuu de.
- ³⁹ Te ñatuu sa'a-ka ni sukan ni skuiso ni nuu de ma,
ja kúu de tee jinukuechi nuu ni a,
vaa ni sa'a ni ja ni tna'a de ja kan-nuu,
ja ni skana ni corona de ma onde nuu ñu'ú a.
- ⁴⁰ Te ni ndi'i yika ve'e ma ni ndakana ni,
te ni xnaa ni ndaka ja ndesi ini ñuu ma.
- ⁴¹ Te ndaka ñayii ka ya'a ichi ma,
ka kene'e i nawa iyo ma, te ka ndake'en i,
te ñayii ka iyo yatni ma, ka jakundee ña'a i.
- ⁴² Te ni sa'a ni ja ni ka ndusii ini
ñayii ñatuu ka kunimani nuu ñayii ñuu ni ma,
kuechi ja ni ka kundee i ma.
- ⁴³ Te ni sa'a ni ja ni ka nukoo nuu yuchi kúu espada
ka yinda'a ñayii ñuu ni ma ja ka kanaa i ma,
te ñatuu ni chindee ni i ja jin kundee i ma.
- ⁴⁴ Te ni sa'a ni ja ni ka naa jayiñu'u i ma,
te nuu ka nukoo tee ka tatnuni ma
ni skana ni onde nuu ñu'ú a.
- ⁴⁵ Te ni ndaka'nde-ka ni kivi koo tnu'u ndee tnu'u ndatnu
tee ni kaji maa ni ma,
te nanimaa ja kan-nuu tna'a de.
- ⁴⁶ ¿Na saa-ka kivi jin ndo'o jin není sa?
¿Te na saa-ka kivi chu'u ni ja ma jin kuni ña'a sa?
¿Te ûni ndákiti xeen ini ni nuu sa,
te sa'a ña'a ni sukan sa'a ñu'u i'ni ma?
- ⁴⁷ Su'si Iya Tátnuni, ndaka'án ni ja masu kua'a-ni kivi
koo sa ñuu ñayivi a,
vaa ñayii ni sa'a ni ji'in nda'a maa ni a
chi masu kua'a-ni kivi téku i.
- ⁴⁸ Vaa ñayii iyo ñuu ñayivi a chi kenda in kivi ja kûu i,
te ñatuu ni-in ñayivi ja koo i ni-kani ni-jika
ñuu ñayivi ya'a.
- ⁴⁹ Iya Tátnuni, ¿ndenu iyo tnu'u nda'vi ini ni ka'an ni

- onde xi'na-ka ma nuu tee kúu David ma
ja ja ndaa ja sukan ko kuu ma?
- ⁵⁰Iya Tátnuni, ndaka'án ni sukan ka ndo'o ka není
tee ka jinukuechi nuu ni a,
vaa kua'a ñuu ka iyo yatni ji'in sa ma,
te ka jakundee ña'a ñayii yukan,
te ndaka sukan ka sa'a ndeva'a ña'a ñayii ma ñu'u ini sa.
- ⁵¹Vaa ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma, vi Su'si,
ni ka sa'a i ja ni ndatna'a tee ni kaji maa ni ma ja kan-nuu,
te sukan, te ka jasi ndee i ichi kua'an de ma.
- ⁵²Na koo jayiñu'u Iya Tátnuni ma ni-kani ni-jika,
te sukan kó kuu.

LIBRO IV

Salmo 90

Su'si ma chi ni-kani ni-jika iyo ya

- ¹Iya Tátnuni, maa ni kúu iya jasi ndee jasi ndoso ña'a
nuu ja u'vi ma, te ka kaku sa,
te sukan ni yo kuu ni ji'in tna'a sa tee jana'a ma.
- ²Te maa ni kúu Su'si onde xi'na xeen-ka ma,
nuu ñatuu jin kuva'a-ka yuku a, ji'in ñu'ú ya,
ji'in ñuu ñayivi a,
te maa ni kúu Su'si ni-kani ni-jika, te sukan kó kuu.
- ³Te sa'a ni ja ka ndo'o ka není ñayii ma
onde kenda kivi ja jin kúu i ma,
te jin nduu i ñuyaka-nka-ni, vaa ñuyaka-ni ka kuu i.
- ⁴Te mil kuiya ma chi kuenda tnu'u ja sukan-ni ni
ya'a kivi iku ma
sukan-ni kúu nuu maa ni, vi Su'si,
xi kuenda tnu'u ja ni ya'a jakuaa ma te ve ndii ma-ni,
sukan-ni kúu nuu maa ni.
- ⁵Te kuenda tnu'u ja xndechi ni ñayii ma kuan koo i-ni kúu,
xi kuenda tnu'u ja jani o ma-ni,
sukan-ni ka kuu ñayii ma nuu ni,

xi sukan kúu yi'i ma ja xtnee ne'e ma-ni kuii kuii jite i
sukan-ni ka kuu ñayii ma nuu ni.

⁶Te ja'nu i, te jáa ita i ma xtnee ne'e ma,
te jañini ma-ni, te ka ja'nde ña'a i, te yichi i.

⁷Vaa nuna ndakitti ini ni chi xnaa ña'a ni,
te masu nawa jin sa'a-ka sa.

⁸Te ndaka ja u'vi ni ka yo sa'a sa ma,
masu nde ni ka kuyu'u i nuu maa ni a,
vaa ndimaa nde'ya ni nawa ka sa'a ka kuu sa ma, vi Su'si.

⁹Vaa ve ndil'i kivi jin koteku sa nuu ni,
kuechi ja ndákiti ini ni nuu sa ma,
te sukan-ni ka kuu in tnu'u ka jani ini sa ma,
sukan-ni ka kuu sa nuu ni.

¹⁰Te kivi ka teku sa kúu uni xiko uxi-ni (70) kuiya,
te ñayii ka iyo-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma
ka kuu ñayii ka teku kuun xiko (80) kuiya.
Te ndaka kivi ka teku i ma ndimaa tnundo'o
tnuneni-ni ka kuu,
kovaa yachi-ni ka ya'a kivi yukan,
te kuan ndaja koo sa nuu ni, vi Su'si.

¹¹Másu ka jini ñayii a sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni a
ora ndákiti ini ni nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te chukan kúu ja va'a-ka ja na jin koyu'u ña'a i,
sukan-va'a máko jin ko sa'a i ja ñatuu játna ini ni ma.

¹²Kaxtnu'u ni ja na jin ndasa'a sa kuenda,
vaa jaku-ni kivi jin koteku sa ñuu ñayivi ya,
te na jin jaku'un ini anua sa ya
tnu'u ndichi káxtnu'u ni ma.

¹³Iya Tátnuni,
¿na saa-ka kivi, sana ndakokuiñi ni nuu ka iyo sa ya,
te ndunda'vi ini ni tee ka jinukuechi nuu ni a?

¹⁴Te xtnee ne'e ma kunda'vi ini xeen tna ña'a ni,
sukan-va'a jin kata sa te jin koo sii ini sa
ndaka kivi jin koteku sa ma.

¹⁵Su'si, chindee ña'a ni ja kua'a xeen kivi na jin
koo sii ini tna sa,
sukan kua'a kivi ni wa'a ni tnu'u

ja ni ka yo ndo'o, ni ka yo není sa ma.
¹⁶Sa'a ni ja jin kuni tee ka jinukuechi nuu ni a
 ndaka sukan sa'a sukan kúu ni ma,
 te sa'ya tata de ma,
 na jin kuni i jayiñu'u ni ma.

¹⁷Su'si Iya Tátnuni, skuta'vi ña'a ni ja vii ja va'a,
 te sa'a ni ja tniñu ka sa'a sa ma, masu saneé
 sañuu-ni ko kuu i.
 Saa vi, Su'si, sa'a ni ja na kendoo va'a i.

Salmo 91

Ñayii iyo ji'in Su'si ma chi kaku i nuu ndaka ja u'vi ma

¹Ñayii iyo nuu nda'a iya iyo onde sukun ma, iyo va'a i,
 te koo i kuanda'vi iya kúu sa'a ndaka ma.

²Kuña'a sa nuu Iya Tátnuni ma:
 "Maa ni kúu nuu kuu chu'u sa.
 Maa ni kúu ve'e sa ja nükuiñi vava'a.
 Maa ni kúu Su'si sa ja kúkanu ini ña'a sa",
 kuña'a sa ya.

³Maa in-ni ya sa'a ja kuu kaku o nuu yo'o tníi ña'a tachi ma
 ja ke'en su'va ña'a i ma,
 ji'in nuu ndaka kue'e ja ka'ni ña'a i ma,

⁴vaa maa ya kasi ña'a ji'in ndijin ya ma,
 te chii ndijin ya ma koo va'a-ka o,
 chi vaa sa'a ya ndaka ja ni skuiso ya ma,
 te tnu'u ndaa tnu'u ndija ká'an ya ma,
 kasi ña'a i ja ma kaki'i ña'a ni-in ja u'vi ma.

⁵Masu koyu'u ni ja ïyo iyo jakuaa ma,
 ni a ja u'vi iyo nduu ma,
⁶ni a kue'e kenda koo ora ne'e xeen ma,
 xi kue'e yachi ja kenda sava nduu ma, ja ka'ni i ñayii ma,
 másu nawa sa'a ña'a i.

⁷Visi mil ñayii na kûu xiñi satni ni ma
 te uxi mil ñayii xiñi kua'a ni ma,
 kovaa maa ni chi másu nawa ndo'o ni.

⁸ Yika-ni jaconde'ya ni, te kuni ni sukan jin
ndani'i jin ndatna'a
maa ñayii ñatuu ka kandija Su'si ma.

⁹ Ja ni kukanu ini ni Su'si iyo onde sukun ma,
ja maa ya kúu nuu kuu ch'u ni ma, nuu koo va'a ni ma,
¹⁰ te ni a in ja u'vi kenda nuu iyo ni a,
te ni a in kue'e masu kenda ve'e ni ma,

¹¹ vaa maa ya tetniñu ángel ya ma,
ja jin ko koto ña'a i ndeva'a-ni ichi kua'an ichi vee ni ma.

¹² Te jin kotnii i nda'a ni ma,
sukan-va'a ma jaku'un ja'a ni a in yuu te nduva ni.

¹³ Kuu kaka ni ne'un kiti xeen ma,
ne'un kiti kini ma ji'in koo na'nu ma,
kovaa masu nawa ndo'o ni.

¹⁴ Sa'a ka'an ya:

“Ja kutoo ña'a ñayii kándija ja ká'an o ma,
te maa o sa'a ja kaku i nuu ndaka ja u'vi ma.
Te sonee sukun o i, vaa jâ ni jini i na in kúu o.

¹⁵ Te nuna ndakune'e ña'a i,
te yo'o chi ndakone'e o ja ká'an i ma.

Maa o koo ji'in i, te sa'a o ja ya'a i nuu tnundo'o tnuneni ma,
te koo xeen jayiñu'u i.

¹⁶ Te sa'a o ja koo sii ini i te koteku i kua'a xeen kivi
ñuu ñayivi a,
te kuni i ja ndimaa sa'a o ja kaku i nuu ja u'vi ma”,
kúu ya ká'an ya.

Salmo 92

Sukan jin ndachiñu'u o Su'si iya va'a ini ma

¹ Ja va'a xeen kúu ja jin ndachiñu'u ña'a sa, vi
Su'si Iya Tátnuni,

te jin kata sa in yaa ká'an jayiñu'u ja kuu maa ni,
vi Su'si iya iyo onde andivi ma.

² Te xtnee ne'e ma,
te jin ndaka'an jin ndakachi sa sukan nda'vi ini ni ma,
te jakuaa ma, te jin ndaka'an jin ndakachi sa
ja maa ni chi ndimaa sa'a ni sukan skuiso ni ma.

³Te jin tee sa guitarra ma, te vivii jin kata sa nuu maa ni.

⁴Vaa nde'ya sa ndaka ja ni sa'a ni a,
te chukan kúu ja iyo sii ini xen-xeen sa, vi Su'si.

⁵Masu na in kundee ndaka'an ndakachi
ndaka ja ni sa'a, ni kuu ni, vi Su'si.
Te ûni kua'a xeen kúu ja jani ini ni

ja ni masu na in kundee ja jaku'ni ini i ndaka, vi Su'si.

⁶Kovaa ñayii ñatuu ndása'a kuenda ndaka ja sa'a ja kúu ni a
chi masu nawa jini kuiti i,
te ñayii ndee ini ma chi ñatuu jáku'ni ini i
ja maa ni ni sa'a ndaka ma.

⁷Te chukan kúu ja kua'a xeen ñayii ka sa'a ja u'vi ma ka iyo,
te ka ni'i ka tna'a i.
Sukan nána kua'a xeen yi'i ma, sukan ka iyo i,
kovaa iyo tu'va ja jin skenaa i maa i ni-kani ni-jika.

⁸Kovaa maa ni chi ni-kani ni-jika iyo ni ichi andivi ma.

⁹Te ja ndaa ndija kúu ja ñayii
ñatuu nde ka kunimani i nuu ni ma
chi jin skenaa i maa i,
te ñayii ka sa'a ja u'vi ma
chi jin skenaa i maa i,
sani te jin kuitenuu i.

¹⁰Kovaa nuu saña chi ndataa kua'a-ka ni tnu'u
ndee tnu'u ndatnu,
sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu xndiki ka'nu ka'nu ma,
te chiso ni aceite tru olivo ja yika ni kee ma xini sa a.

¹¹Te konde'ya sa sukan jin kotuu
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
te kuniso'o sa sukan jin skenaa
ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

¹²Te ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma chi jin konukuiñi va'a i
sukan ka nukuiñi va'a tnu ñuu ma,
te jin koo va'a i
sukan ka iyo tnu itni ka iyo ñuu Líbano ma.

¹³Te jin koo va'a i ini ve'e Iya Tátnuni ma,
te vivii jin ko kuu i nuke'e Su'si o ma.

¹⁴Te visi ni ka kuu nija'nu i ma,
kovaa jin sa'a i ja vii ja va'a ma,

te ndimaa jin koo tnu'u ndee tnu'u ndatnu i,
 te sukan, te jin kuni ñayii ma ja ka iyo ndee ka iyo ndatnu i.
¹⁵ Te ja sukan ma, te ka kaxtnu'u i nuu ñayii ma
 ja Su'si Iya Tátnuni ma kúu iya wa'a
 tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma
 iya sa'a ndaa sa'a ndija ma,
 te maa ya chi masu nde sa'a ndeva'a ya ñayii ma,
 vaa iya va'a ini kúu ya.

Salmo 93

Su'si ma kúu Rey Iya Tátnuni

¹ Iya Tátnuni ma kúu Rey, te iyo xeen jayiñu'u ya.
 Iya Tátnuni ma kúu iya neva'a ndaka tnu'u
 ndee tnu'u ndatnu,
 te maa ya ni sunkani vava'a ñuu ñayivi ya, te másu kotuu i.
² Vaa onde xinañu'u ma ni jani ini ni ja koo vava'a
 nuu nükoo ni ja tátnuni ni a,
 te maa ni kúu Su'si iyo onde xinañu'u ma,
 te koo ni ni-kani ni-jika.

³ Iya Tátnuni, ni sa'a ni ja ni kuun savi te ni ka chitu yute ma,
 te yute ma chi ka ni'l'i ka ni'i-nka ja kée ndeñu'u ma.
⁴ Iya Tátnuni iya iyo onde sukun ma
 kúu iya neva'a-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 sana ndute kua'a xeen ma,
 te iyo-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya
 sana nuu ndute kua'a kuá'an vee nuu mar ma.

⁵ Ndaka ja sa'a ja kúu ni ma chi ja ndaa ka kuu,
 te chukan kúu ja nuu iyo ni a chi ñatuu na ja u'vi koo.
 Saa vi, Su'si Iya Tátnuni, sukan kó kuu ni-kani ni-jika.

Salmo 94

Su'si ma kuu iya ndákan kuenda nuu ñayii ñuu ñayivi a

¹ Su'si Iya Tátnuni, maa ni kúu iya sa'a
 ja jin ndachunaa ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
 ¡Kaxtnu'u ni nuu i na in kúu nil!

²Kaxtnu'u ni ja iya ndákan kuenda nuu ñayii ñuu
ñayivi a kúu ni
te jín ndachunaa maa ñayii ja ka ka'an i
ja maa i ka kuu-ka ma.

³Iya Tátnuni, ¿na saa-ka kivi jin koo sii ini ñayii
ka sa'a ja u'vi ma?

⁴¿Na saa-ka kivi jin sa'a vixi ñayii yukan maa i
ja maa i ka kuu-ka ma,
ja ndimaa ja u'vi ma ka sa'a i ma
te ka ka'an ndeva'a i ma?

⁵Te ka xnaa i ñayii ñuu ni ma kuan koo i,
te ka xndo'o ka xneni i ñayii ni nduu kuenda maa ni ma,
vi Iya Tátnuni.

⁶Te ka ja'ni i ña'a ñatuu-ka na yii ka iyo ma,
ji'in ñayii in-ka ñuu ma,
te suni ka ja'ni tna i suchi kuechi
ñatuu-ka na yuva na si'i i ka iyo ma.

⁷Te ka ndatnu'u i:
“Másu kuni Iya Tátnuni ma,
ja kúu ya Su'si tee ni yo kuu Jacob ma,
te ni masu ndasa'a ya kuenda ja ka sa'a o a”,
ka kuu i ka ka'an i.

⁸Ndijin ja ka kuu ni ñayii inundee xeen ini a
te ka kuneé ka ku-uun ni a,
jin jaku'ni ini ni te jin ndasa'a ni kuenda.

¿Te onde na saa-ka kivi, sana jin jaku'ni ini ni?

⁹¿Xi ka jani ini ni ja iya ni sa'a so'o o ya,
te ñatuu nde jiniso'o ya nawa ka ka'an o a?
¿Xi ka jani ini ni ja iya ni sa'a nduchinuu o ya,
te ñatuu nde nde'ya ya nawa ka sa'a o a?

¹⁰Iya kuu xndo'o xneni ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
¿ka jani ini ni ja masu ka'an ni'i ya nuu ni?
¿Xi ka sa'a ni kuenda ja iya káxtnu'u tnu'u
ndichi nuu ñayii a,

te ñatuu jini ya nawa ka jani ini ni?

¹¹Vaa Iya Tátnuni ma chi jini ya nawa ka jani ini
ndaka ñayii ma,
te ja ka jani ini i ma, ndimaa ja masu kuatniñu o kúu.

- ¹² ¡Kovaa naka vii naka va'a kúu ñayii
 ja maa ni ndáka'an-so'o nuu i ma, vi Iya Tátnuni!
 Te káxtnu'u ni tnu'u táttnuni ni a nuu i ma.
- ¹³ Te kuu ndatatu i kivi kenda tnundo'o tnuneni ma,
 nani ndó'o néni maa ñayii sa'a ja u'vi ma.
- ¹⁴ Vaa Iya Tátnuni ma chi masu ndunaa ya ñayii ñuu ya ma,
 te ni masu skendoo ya ñayii ni nduu kuenda maa ya ma.
- ¹⁵ Te ñayii ka ja'nde tniñu in-ka ñayii ma
 chi ndandaa-ni jin ka'nde i.
 Vaa ñayii ni ka yo sa'a ja va'a ja ndaa ma
 chi nanimaa-nka ja va'a ja ndaa jin ko sa'a i.
- ¹⁶ ¿Na in kenda te chindee ña'a i,
 sukan-va'a ma jin sa'a ndeva'a-ka ña'a
 ñayii ka sa'a ja u'vi ma?
- ¹⁷ Nute ñatuu ni kenda Iya Tátnuni ma ja chindee ña'a ya
 chi nunuu-ni, te kûu sa nkuu.
- ¹⁸ Te nuu ve kendeka ja'a sa ma nkuu,
 te ja kúnda'vi ini ña'a ni a,
 te ni kii ni, ni ki chindee ña'a ni, vi Iya Tátnuni.
- ¹⁹ Te nuu kua'a xeen ja yikuu sa jani ka'vi ini sa ma,
 te xndo'o xneni ña'a i ma,
 te maa ni ni ndaka'an mani ña'a,
 sani te ni ndusii ini xeen sa.
- ²⁰ Vaa masu kuu ketna'a ini ni ji'in ñayii ka tatnuni
 ñuu ñayivi ya
 ja ndimaa ja u'vi ka sa'a i ma.
 Te ka sa'a i tnu'u ja ka sa'a i sukan táttnuni ni ma,
 te su'va ka sa'a ndeva'a i ñayii ma.
- ²¹ Te su'va ka ndututu i,
 te ka ndatnu'u tna'a i ja jin ka'ni i ñayii sa'a
 ja va'a ja ndaa ma.
 Te ñayii ñatuu na kuechi ma, ka sa'a i ja jin
 kûu ñayii yukan.
- ²² Kovaa saña chi maa Su'si Iya Tátnuni ma,
 kuenda tnu'u ja in toto nuu kuu chu'u sa kúu ya,
 te suu ya kúkanu ini sa.
- ²³ Te sa'a ya ja jin ndani'i jin ndatna'a maa ñayii ma
 ndaka ja u'vi ka sa'a i ma,
 te maa ja u'vi ka sa'a ka kuu i ma, te xnaa ña'a i,

vaa Su'si o Iya Tátnuni ma chi xnaa ya ñayii
ka sa'a ja u'vi ma.

Salmo 95

Jín kata sii ini o te jín ndachiñu'u o Su'si ma

- ¹ Ne'e koo ni, te ndaka o jín kata sii ini o nuu ya.
Te ni-yu'u ni-ini o jín ndachiñu'u o Iya Tátnuni ma,
vaa maa ya kúu toto nuu kuu jin kaku o ma.
- ² Jín kivi koo o nuu iyo ya ma, te jín kata o nuu ya,
te jín ndakua'a o jayiñu'u ya.
- ³ Vaa maa ya kúu Su'si Iya Tátnuni iya kanuu xeen,
te maa ya kúu Rey tatnuni-ka
sana ndaka-ka ja ka xnani ñayii ma su'si i ma.
- ⁴ Te nuu nda'a maa ya iyo onde nuu kunu kunu-ka
ñuu ñayivi ya,
te kuenda maa ya kúu yuku sukun sukun-ka ma.
- ⁵ Te kuenda maa ya kúu mar ma, vaa maa ya ni sa'a,
te maa ya ni sa'a ja iyo ñu'ú yichi ma.
- ⁶ Ne'e koo ni, te jín kunukoo jiti o nuu Su'si o Iya Tátnuni a,
te jín ndachiñu'u o ya, vaa maa ya ni sa'a ña'a,
- ⁷ te maa ya kúu Su'si o, te yo'o chi ñuu maa ya ka kuu o,
te kuenda tnu'u ja ndikachi ka kuu o nuu nda'a ya ma.

Te nuna jin koniniso'o o vitna tnu'u ká'an Su'si o ma,
vaa sa'a ká'an ya:

- ⁸ "Máko jin sa'a ndee ni ini anua ni a,
sukan ni ka sa'a so'o tna'a ni ma nuu nani Meriba ma,
ji'in sukan ni ka sa'a i kivi
nuu ni ka iyo i nuu nani Masah ma
nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma.
- ⁹ Yukan ni ka jitotnuni ña'a yuva ni ma
nú Su'si kúu sa te nú kuu kua'a sa ja ka
jiniñu'u de ma,
te ni ka jini maa de ndaka ja ni yo sa'a, ni yo kuu sa ma.
- ¹⁰ Te kuechi ja sukan ni ka sa'a ña'a de ma,
te uu xiko kuiya ni ndakiti ini sa nuu ndaka ñayii yukan,
te ni ka'an sa: Ndima ka ñu'u ya'a ka ñu'u yukan-ni
ini ñayii ya'a,

te ni ñatuu ka jini i ichi ndaa káxtnu'u o ya.

¹¹ Chukan kúu ja nuu ni ndakiti ini sa ma,
te ni ka'an sa: Másu jin kivi koo i nuu ni satu'va o
ja jin ndatatu i ma",

kúu ya ká'an ya.

Salmo 96

Ndaka o jín kata in yaa jaa nuu Su'si Iya Tátnuni ma

¹ Jín kata o yaa jaa nuu Su'si o Iya Tátnuni ma.

Ndaka o ja ka iyo o ñuu ñayivi a, jín kata o nuu ya.

² Jín kata o nuu Su'si Iya Tátnuni ma, te jín

ndachiñu'u o ya,

te ndi-kivi ndi-kivi jín ndaka'an o

sukan sa'a ya ja ka kaku o nuu ja u'vi ma.

³ Jín ndaka'an jín ndakachi o sukan sa'a sukan kúu ya a

nuu ndaka ñayii ka iyo ni-ka'nú ñuu ñayivi a,

sukan-va'a jín kuni i te na koo jayiñu'u ya.

⁴ Vaa Su'si o Iya Tátnuni ma chi iya kanuu kúu ya,

te maa ya iyo ja ni'i ya jayiñu'u,

te maa ya iyo ja jin koyu'u o ya

sana tna'a ja masu Su'si ka kuu ma,

vaa maa ya ndakan kuenda nuu ndaka o.

⁵ Te ndaka-ka ja ka ka'an sava ñuu ma ja su'si ka kuu ma

chi másu nawa kuu jin sa'a i,

kovaa Su'si o Iya Tátnuni ma kúu iya

ni sa'a ni-ka'nú andivi ma.

⁶ Suu ya kúu iya iyo ja jin ndakuan-ta've o nuu ya,

te jín ndachiñu'u o ya ini veñu'u ii iyo ya ma,

te nuu maa ya na koo jayiñu'u,

vaa iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma.

⁷ Ndaka o ja ka iyo o ndi-in ndi-in ve'e ma

ja ka iyo o ndi-in ndi-in ñuu ma,

jín ndakuan-ta've o nuu Su'si o Iya Tátnuni ma,

te jín ndachiñu'u o ya,

vaa maa ya neva'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu.

⁸ Jín ndachiñu'u ndi'i jín ndachiñu'u tu'u o ya,

sukan iyo ja jin ndachiñu'u o ya ma.

Ne'e koo ni ini veñu'u a ji'in nawa jin ndakua'a ni ya.

- ⁹Te jín ndachiñu'u o Su'si o Iya Tátnuni ma,
 vaa iya vii iya va'a kúu ya, vaa ñatuu na ja u'vi sa'a ya.
 Ndaka o ja ka iyo o ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
 na jin koyu'u o ya,
 vaa ndakan ya kuenda nuu ndaka o.
- ¹⁰Jín kuña'a o nuu ñayii ka iyo ni-ka'nú ñuu ñayivi a
 ja Su'si ma kúu Iya Tátnuni,
 te suu ya ni sunkani vava'a ñuu ñayivi a,
 te masu kotuu i.
 Te maa ya ndakan ndandaa kuenda nuu ndaka ñayii
 ka iyo ndaka ñuu a.
- ¹¹Jín ndusii ini ndaka ja ka iyo andivi a,
 ji'in ndaka ja ka iyo ñuu ñayivi a,
 te ni-ka'nú nuu mar ma, kó kuu yu'u i ja iyo sii ini i.
- ¹²Te ndaka ja ka iyo yuku ma, jín ndusii ini i,
 sani te ndaka tna yutnu ka nukoo ma,
 jín ndusii ini xen-xeen tnu
- ¹³nuu maa Iya Tátnuni ma, iya ni kii ñuu ñayivi a
 ja ni jito ya naxe ka sa'a ka kuu ñayii ma,
 ji'in ndaka ja ka iyo ñuu ñayivi a.
 Te maa ya tátnuni nuu ndaka ñayii
 ka iyo ni-ka'nú ñuu ñayivi a,
 te ndakan ndaa ya kuenda nuu i.

Salmo 97

Su'si ma chi iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya

- ¹Su'si ma kúu iya tátnuni nuu o a.
 Jin ndusii ini ndaka ni ja ka iyo ni nuu ñu'ú a,
 ji'in ndaka ni ja ka iyo ni yu'u mar ma.
- ²Vaa Su'si o a chi ni ndakonduu viko ma ya,
 te ni masu kuu kuni o ya,
 te tnu'u ndaa tnu'u ndija ma iyo nuu nükoo ya
 ja ka'nde ya tniñu ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
- ³Te ñu'u i'ni ma yoxtuu nuu ya,
 te xnaa i ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu ya ma.
- ⁴Te sa'a ya ja jándute ichi kua'an ya ñuu ñayivi a,
 te ja ni jini ñu'ú ma ya, te ni yu'u i.
- ⁵Te yuku ma, ja ni ka jini i Su'si iya tátnuni

ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
 te ni ka ndatnana i sukan ndátnana xe'en ma
 nuu ñu'u i'ni ma.

⁶Te ndaka andivi ma ni ka ndaka'an
 sukan sa'a ndaa sa'a ndija ya ma,
 te ndaka ñayii ka iyo ndaka ñuu ma,
 ni ka jini i jayiñu'u ya ma.

⁷Jin ndakukan-nuu ni, ndaka ni ja ka ndachiñu'u ni tna'a
 ja ni ka sa'a ñayii ma te ka jani ini ni ja
 su'si ni ka kuu ma.

Te ka kuvixi ni ja ka kukanu ini ni ja su'si ni kúu chukan ma.
 Nute nuu Su'si ma ve koo i ma
 chi onde maa i jin kunukoo jiti nuu Su'si ndija ma,
 vaa maa in-ni Su'si ma iyo ja jin ndachiñu'u o.

⁸Te ni jiniso'o ñuu Sion ma, te ni ndusii ini i,
 te ni ka jiniso'o sasi'i ñayii ka iyo ñuu Judá ma,
 te ni ka ndusii ini i ja ni sa'a ndaa, ni sa'a
 ndija ni ma, vi Su'si.

⁹Vaa maa ni kúu Iya Tátnuni,
 iya kanuu-ka sana ndaka ja iyo ñuu ñayivi ya.
 Te maa in-ni ni iyo ja ni'i ni jayiñu'u ma
 sana ndaka-ka ja masu Su'si ka kuu ma.

¹⁰Ndee ni ka kutoo Su'si Iya Tátnuni ma,
 jin saxiko ni ja u'vi ma,
 vaa maa ya chi jito va'a ya ndaka anua ñayii
 ñiatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma,
 te ka ndayaa i nuu nda'a ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

¹¹Te xtnuu ya ñu'u maa ya ma nuu ka iyo ñayii
 ka sa'a ja va'a ja ndaa ma,
 te sa'a ya ja ka iyo sii ini ñayii ka iyo ndaa nuu ya ma.

¹²Jin koo sii ini ndaka ni ja ka sa'a ni
 ja va'a ja ndaa ma nuu Su'si Iya Tátnuni ma,
 te jin ndaka'an ni ja iya ii kúu ya,
 te jin ndachiñu'u ni ya.

Salmo 98

Jín ndaka'an jín ndakachi o ndaka ja va'a sa'a Su'si ma

- ¹ Jin kata ni in yaa jaa nuu Iya Tátnuni ma,
vaa kua'a milagru ni sa'a ya.
Te ja maa tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma, te ni kundee ya.
- ² Iya Tátnuni ma, ni sa'a ya ja ndaka ñayii ma,
ni ka jini i sukan sa'a ya ja jin kaku i nuu ja u'vi ma.
Ni ka jini ndi'i, ni ka jini tu'u i
sukan sa'a ndaa sa'a ndija ya ma.
- ³ Ni ndaka'án Su'si ma sukan kúnda'vi ini ya
ndaka sa'ya tata tee kúu Israel ma,
te ndaka ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
ni ka jini i sukan sa'a Su'si o ma
ja jin kaku ñayii ma nuu ja u'vi ma.
- ⁴ Ndaka ni ja ka iyo ni ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
jin kata sii ini ni nuu Su'si o Iya Tátnuni ma.
Jin kata nini'i ni, te jin katu nda'a ni.
- ⁵ Te jin tee ni guitarra ma, te jin kata ni salmo ma,
te vivii jin skixin ni tnu, te vivii jin kata ni nuu ya.
- ⁶ Te vivii jin tava ni yaa ma ji'in trompeta ma ji'in flauta ma,
te sukan jin ndachiñu'u ni Rey o Iya Tátnuni ma.
- ⁷ Ni-ka'nu nuu mar ma kó kuu yu'u,
ji'in ndaka ja iyo ñuu ñayivi a.
- ⁸ Te yute ma, kó kuu yu'u ndute ma
sukan kúu ora kátu nda'a o ma,
te ndaka yuku ma jín koo sii ini xeen i
- ⁹ nuu maa Su'si o Iya Tátnuni ma iya ni ki koto
naxe ka sa'a ka kuu o ja ka iyo o ñuu ñayivi a.
Te sa'a ndandaa ya, te ndakan ndandaa ya kuenda
nuu ndaka ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a.

Salmo 99

Su'si ma chi ñatuu xndoo ya ñayii ñuu ya ma

- ¹ Su'si o iya táttnuni ñuu ñayivi a,
níkoo ya siki ángel nani querubín ma,

te chukan kúu ja ndaka ñayii ka iyo ndaka ñuu ma,
ka ni'l i ka ni'i-nka i ja ka yu'u i vaa skanda ya ñu'ú a.

² Su'si ma, iya kanuu kúu ya ñuu Sion ma,
te ndaka ñayii ka iyo ñuu ñayivi a,
ka ka'an i ja maa ya kanuu-ka sana ndaka-ka ñuu ma.

³ Jin ndachiñu'u ni ya,
vaa iya kanuu iya ii iya koyu'u o kúu ya,
te sa'a jin kuña'a ni ya:

⁴ “Maa ni kúu Rey iya sa'a ndaa sa'a ndija ma,
te chukan kúu ja kóo jayiñu'u nuu maa ni a.
Te maa ni káxtnu'u ja inuu-ni ka kuu ndaka ñayii ma,
te ñatuu na nde i kanuu-ka.

Te sukan ni sa'a ndaa ni sa'a ndija ni ji'in sa'ya
tata Jacob ma.”

Sa'a jin kuña'a ni ya.

⁵ Jín ndachiñu'u o Su'si o Iya Tátnuni ma,
te jín kunukoo jiti o nuu ja'a ya ma,
vaa maa ya chi iya ii kúu ya.

⁶ Moisés ma, ji'in Aarón ma,
ji'in ndaka-ka sutu ni ka yo jinukuechi nuu Su'si ma,
ji'in Samuel ma,
ji'in ndaka-ka tee ni ka yo ndakune'e Su'si ma,
ni ka yo jikan-ta'vi de nuu ya,
te maa ya ni yo ndakone'e nawa ka jikan-ta'vi de ma.
⁷ Te ne'un viko ma ni yo ka'an Su'si ma nuu de ma,
te ni ka yo sa'a de ndaka sukan ni yo tatnuni ya ma.

⁸ Iya Tátnuni, maa ni ni yo ndakone'e
nawa ni ka yo ka'an de ma,
te maa ni kúu Su'si iya ni yo sakana ini
na kuechi ñayii ñuu ni ma,
te ni yo sa'a ni ja ni ka yo ndakuni, ni ka yo ndakoto i
ja u'vi ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma.

⁹ Te chukan kúu ja yo'o chi jín kunukoo jiti o
nuu yuku ii ya ma,
te jín ndachiñu'u o Su'si o Iya Tátnuni ma,
vaa iya ii kúu ya.

Salmo 100

Ndimaa jin ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma

- ¹ Ndaka o ja ka iyo o ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
jín ndachiñu'u sii ini o Su'si ma,
- ² te jín kunukuechi sii ini o nuu Su'si o Iya Tátnuni ma.
Ne'e koo sii ini ni nuu iyo ya a.
- ³ Te jín kona'a o ja Su'si ma ni sa'a ndi-in ndi-in o a,
te kuenda maa ya ka kuu o, te ñuu maa ya ka kuu o,
te ndikachi korraa maa ya ka kuu o.
Chukan kúu ja jin ndakunitnuni ni
ja maa ya kúu Su'si o Iya Tátnuni ma.
- ⁴ Te jín kivi koo o ye'e veñu'u nuu iyo ya ma,
te jín kata o nuu ya, te jín ndachiñu'u o ya,
te jín ndaka'an jín ndakachi o ndaka ja vii ja
va'a sa'a ya ma.
Te sukan jín ndakuan-ta'vi o nuu ya ndaka ja va'a táchia ya ma.
- ⁵ Vaa Su'si o Iya Tátnuni ma chi iya va'a ini kúu ya,
te ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya,
te nuu ndaka sa'ya tata ñayii ma
iyo tnu'u ndaa tnu'u ndija ya ma.

Salmo 101

Jín ku'un ini o ja ni a in ja u'vi jin ko sa'a o nuu Su'si ma

- ¹ Su'si, ndaka'an ndakachi sa sukan nda'vi ini ni ma,
ji'in sukan sa'a ndaa sa'a ndija ni ma.
Sukan kata sa nuu maa ni ja ndachiñu'u ña'a sa.
- ² Su'si, ¿na kivi kii ni nuu iyo sa ya,
sukan-va'a jaku'ni ini sa naxe koo va'a sa nuu ni,
te onde ve'e sa ma,
te ko kuu vii ko kuu va'a sa nuu ni?
- ³ Te ni masu ku'un ini sa ja ko sa'a sa ni-in ja u'vi ma.
Su've saxiko sa ndaka ja ka sa'a ka kuu ñayii
ka skendoo ichi ni a,
te ni masu kua'a sa tnu'u ja ketna'a ini sa ji'in i.
- ⁴ Te ni masu kua'a sa tnu'u ja ko kani ini sa ja u'vi ma,
te ni masu kua'a sa tnu'u ja ko kituu yatni ña'a i.

5 Te ñayii ká'an tnu'u in tna'a i ma
 chi sa'a sa ja na kasi yu'u i,
 te ñayii sa'a vixi ja maa i kúu-ka ma
 te ñu'u ini i tna'a ja masu nde jiniñu'u ma
 chi masu kua'a sa tnu'u ja ka'an-ka i.

6 Kovaa nuna kuni sa ñayii ka iyo va'a nuu ni ma
 chi kuan-ta'vi sa i, te jin koo i nuu iyo sa ya.
 Te ñayii jika ichi ndaa ma
 chi ñayii yukan kunukuechi nuu sa a.

7 Kovaa ñayii xnda'vi tna'a i ma te ní'i i xu'un ma,
 masu kua'a sa tnu'u ja koo i nuu iyo sa ya,
 ni a ñayii ká'an tnu'u ma te masu ja ndaa kúu ma,
 masu kua'a sa tnu'u ja koo i ini ve'e sa ma.

8 Te xtnee ne'e ma xnaa sa ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 ja ka iyo i ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
 sukan-va'a jín naa ndaka i
 ne'un ñayii kúu ñuu Su'si Iya Tátnuni ma.

Salmo 102

Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ora ni kenda in tnundo'o ma te kúxii kúnda'vi ini o ma

1 Su'si Iya Tátnuni, koniniso'o ni ja jikan-ta'vi sa ya,
 sukan-va'a na kenda ja ká'an nda'vi ká'an kee sa ya
 nuu iyo ni a.

2 Te máko chu'u ni kivi kúxii kúnda'vi ini sa ma,
 su'va ndakone'e kunu ni nawa jikan-ta'vi sa ma.

3 Vaa kivi iyo ja koteku sa ya chi ve ndi'i
 sukan naa ñu'ma ma,
 te yiki sa ya chi kuenda tnu'u ja nuu ñu'u tikayi ma
 ka kayu i.

4 Te ini anua sa ya chi ve kuita i sukan kúu yi'i ma,
 vaa masu na nde jaa-ka sa xita.

5 Te ja kuechi ja tnána u'vi sa ma te ni kuxii xeen sa,
 te ûni kuu ka'vi o yiki sa a.

6 Vaa ndó'o sa sukan ndó'o in lasaa kitit ndute ma
 te ni kenda ti nuu ñu'ú yichi ma nuu ñatuu nawa iyo ma,
 xi sukan kúu tiñumi ma ja kúu maa kúu in-ni ti ma.

7 Te ni ñatuu kúu kusu sa,

te sukan kúu lasaa kití núc oo maa núc oo in-ni
 ti xini ve'e ma,
 sukan kúu sa.

- ⁸Te ndi-kivi ndi-kivi ka ka'an ndeva'a ñayii
 ñatuu ka kunimani nuu sa ma ja kuu sa,
 te ñayii ka ndakiti ini nuu sa ma, ni ka ndatna'a i,
 te ni ka ndatnu'u tna'a i naxe jin sa'a ña'a i ja u'vi.
- ⁹Te chukan kúu ja saña chi kuenda tnu'u ja xita sa ndeyu sa
 kúu yaa nuu ñu'u ma,
 te ndute nuu sa ma, ndásakanuu de ji'in ndute ji'i sa ma.
- ¹⁰Te kuechi ja ni ndakiti ini ni nuu sa ma kúu
 ja ni ndokani ña'a ni,
 te ni ndaskana tuku ña'a ni nuu ñu'ú a.
- ¹¹Te chukan kúu ja kivi iyo ja koteku sa ma
 chi kua'an i sukan kúu kati kuanda'vi ma,
 te kuenda tnu'u ja sukan ve yichi yi'i ma,
 sukan-nka-ni kúu sa.
- ¹²Kovaa maa ni, vi Su'si, chi ni-kani ni-jika koo ni,
 te jin ndaka'án ña'a ndaka sa'ya tata ñayii ma.
- ¹³Te ndijin, vi Su'si, chi ndokuiñi ni,
 te kunda'vi ini ni ñuu Sion ma,
 vaa já ni kenda kivi ja kunda'vi ini ni ñayii ñuu yukan,
 te já ni kenda kivi ja ni jani ini ni ma.
- ¹⁴Vaa ñayii ka jinukuechi nuu ni ma
 chi ka kuxii ini i ja ni tnana ñuu i ma,
 te ka nde'ya i ja ni nukoxtna'a ndaka yuu ma kaa i ma,
 te ka kunda'vi ini i.
- ¹⁵Te ndaka ñayii ka iyo ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
 jin koyu'u i maa ni, vi Iya Tátnuni,
 te tee ka kuu rey ma,
 jin koyu'u de ja jin kuni de jayiñu'u ni ma.
- ¹⁶Vaa nuna ndakani va'a ni ñuu Sion ma,
 te ndaka ñayii ma jin kuni jayiñu'u ni ma.
- ¹⁷Vaa kuniso'o ni ja ka jikan-ta'vi ñayii nda'vi ñayii kee
 ka iyo yukan ma,
 te masu saxiko ni ja ka ka'an ka kachi i ma.
- ¹⁸Te ndaka cha'a jakond ee nuu tutu ni a, vi Su'si,
 sukan-va'a jin kuni ndaka ñayii kenda koo-ka ma,
 te jin ndachiñu'u ña'a i,
 te jin ko kuu i ñuu maa ni, vi Yuva sa Su'si.

- ¹⁹ Vaa Su'si ma, onde sukuñ ma onde veñu'u ii ya ma iyo ya,
te nde'ya ya nuu ñu'ú ya,
- ²⁰ sukan-va'a kuu kuniso'o ya ja ka tnana u'vi ñayii ka iyo
ja sani te jin ka'ni ña'a ñayii ma,
- ²¹ sukan-va'a ñayii ka iyo ñuu Sion ma,
jin ndaka'án i sukan sa'a ya ma,
te koo jayiñu'u ya ñuu Jerusalén ma.
- ²² Kivi jin ndututu ñayii ndaka ñuu kuechi-ka ma
ji'in ñayii ka iyo ñuu na'nu-ka ma,
te jin kunukuechi i nuu Su'si ma
kuenda tnu'u ja in-nka-ni ñayii ka kuu i.
- ²³ Maa ya ni sa'a ja ni kuita sa ichi kua'an sa a
te jaku-ni kivi koteku sa.
- ²⁴ Ni jiña'a sa ya:
"Su'si maa sa, máko ndaka'nu sava ni kivi koteku sa ma,
vaa ndijin chi ni-kani ni-jika iyo ni",
kúu sa jiña'a sa ya.
- ²⁵ Vaa onde xinañu'u ma,
te nda'a maa ni, ni sa'a ni ñu'ú a,
te nda'a maa ni, ni sa'a ni andivi ma,
te nda'a maa ni a, ni sa'a ni ndaka ma.
- ²⁶ Te ndaka cha'a chi jin naa i,
kovaa maa ni chi koo ni ni-kani ni-jika.
Te ndaka cha'a chi jin yii i kuenda kúu sa'ma ne'nu sa ma,
te kuenda sukan ndáxsama sa sa'ma sa ma-ni,
sukan-ni ndaxsama ni, te jin nduja i.
- ²⁷ Kovaa maa ni chi suni maa ni koo,
te masu nama ndi'i kuiya ni a,
vaa ni-kani ni-jika koo ni.
- ²⁸ Te sa'ya ñayii ka jinukuechi nuu ni a chi jin koo va'a i,
te ndaka sa'ya tata i ma, jin koo i nuu ni a ni-kani ni-jika.

Salmo 103

**Sukan ndakuan-ta'vi o nuu
Su'si ma ndaka ja va'a táa ya ma**

¹ Ini anua o a na ka'an ja vii ja va'a ja kuu Su'si o ma,
te ni-ka'nu yikikuñu o a na ndachiñu'u iya ii ma.

- ²Na ka'an o ja vii ja va'a nuu Iya Tátnuni ma,
te máko ndunaa o ndaka ja vii ja va'a tách ya ma.
- ³Vaa maa ya kúu iya sákanu ini ndaka kuechi ni yo sa'a o ma,
te maa ya kúu iya ndásava'a ña'a ndenu u'vi o ma.
- ⁴Te maa ya kúu iya ndátava ña'a nuu ja u'vi ñunee o ma,
kuenda tnu'u ja ini yavi ma ñunee o,
te ja sukan kútoo ña'a ya ma te vivii kúnda'vi
ini ña'a ya ma,
te tách kua'a ya nawa jiniñu'u o ma.
- ⁵Te maa ya tách ndaka nawa kaa nawa ko'o o,
te maa ya sa'a ja ndujaa o sukan kúu ya'a tioko ma.
- ⁶Maa Su'si Iya Tátnuni ma kúu iya sa'a ndaa,
te chíndee ya ñayii ka ndo'o ka není
ja ka sa'a ndeva'a ña'a in-ka ñayii ma.
- ⁷Vaa ichi maa ya ma ni kaxtnu'u ya nuu Moisés ma,
te ni kaxtnu'u ya nuu ñayii ñuu Israel ma
ndaka sukan sa'a sukan kúu ya ma.
- ⁸Iya nda'vi xeen ini kúu ya,
te ka'nu xen-xeen ini ya te kuee ini ya,
vaa ñatuu ndákiti yachi ini ya.
- ⁹Te ni masu chú'un ini ya ja sa'a so'o ñayii ma,
te ni masu ndakiti ini ya ni-kani ni-jika.
- ¹⁰Visi ka sa'a o ndaka ja u'vi ma,
kovaa masu nde ndás'a ña'a ya sukan iyo
ja jin ndando'o jin ndaneni o ma,
vaa kua'a xeen ja u'vi ka sa'a o nuu ya,
kovaa kánda ya.
- ¹¹Vaa sukan sukul andivi a,
sukan ka'nu ini ya te kúnda'vi ini ya ñayii
ka yu'u i ya ma
te ñatuvi-ka na ja u'vi ka sa'a i ma.
- ¹²Te jika jika ni jan skana ya ja u'vi ni ka yo sa'a o ma,
sukan jika onde nuu káná kandii ma te onde
nuu kée kandii ma.
- ¹³Te sukan kúnda'vi ini ñayii sa'ya i ma,
sukan kúnda'vi ini Su'si Iya Tátnuni ma
nuu ndaka yo'o ja ka yu'u o ya
te ñatuvi-ka na ja u'vi ka sa'a o a.
- ¹⁴Vaa maa ya chi jini ya sukan-ni ka kuu o a,
te maa ya chi na'a siki ya ja ñuyaka-ni ka kuu o.

- ¹⁵ Vaa ñayii ma chi sukan-ni kúu yi'i ma-ni kúu i,
te sukan-ni kúu i ndaka kivi iyo i ñuu ñayivi a.
Vaa yi'i ma chi jáa ita i ma yuku ma,
- ¹⁶ te yá'a in tachi yi'i nini'i,
sani te náa ita i ma nuu núkoo i ma,
te masu na in-ka ndáka'án-ka ña'a.
- ¹⁷ Kovaa Su'si ma chi ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya
ndaka yo'o ja ka yu'u o
nasa yukan, te jin sa'a o in ja u'vi
te ndakan ya kuenda nuu o ma.
Te tnu'u ndaa tnu'u ndija ya ma koo nuu sa'ya tata o ma
ni-kani ni-jika,
- ¹⁸ nuu ndaka ñayii ka sa'a sukan ni tatnuni ya ma
te ka ndi ini i ja jin sa'a i ndaka sukan ni tatnuni ya ma.
- ¹⁹ Vaa Su'si Iya Tátnuni ma, onde sukur ma ni sa'a ya
nuu núkoo ya ma,
te tátnuni ya nuu ndaka ja iyo ñuu ñayivi a.
- ²⁰ Ndaka ro ja ka kuu ro ángel ka kandija sukan
tátnuni Su'si ma
te ka sa'a ro sukan ká'an ya ma
te ka iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ro a,
jin ndachiñu'u Su'si Iya Tátnuni ma.
- ²¹ Ndaka ni ja ka jinukuechi ni nuu Su'si Iya Tátnuni ma
te ka sa'a ni sukan kúni ya ma,
jin ndachiñu'u ni ya.
- ²² Ndaka ni ja ni sa'a ña'a ya ji'in nda'a ya ma,
jin ndachiñu'u ni ya ndaka nuu ka ndatna'a ni ma.
Te ndijin ja ka kukanu ini ni ja maa ya kúu Iya Tátnuni ma,
jin ndachiñu'u ni ya.

Ini anua, ndachiñu'u ndija Su'si Iya Tátnuni ma.

Salmo 104

Su'si ma, jito va'a ya ndaka ja ni sa'a ya ma

- ¹ Ni-yu'u ni-anua sa ndachiñu'u sa Iya Tátnuni ma.
Su'si maa sa, Iya Tátnuni, iya ka'nú xeen kúu ni,
te kanuu xeen ni, te iyo xeen jayiñu'u ni.
- ² Te ndíi ni in sa'ma yé'e ni'ni,

te kuenda tnu'u ja ni skuili ni in sa'ma jite xeen,
sukan-ni ni sa'a ni andivi a.

³Te siki ndute iyo onde andivi ma ni sunkani
va'a ni ve'e ni ma,
te siki viko ma yoxtnee ni kua'an vee ni kúu ni,
ja kánaa ni ji'in ja ñatuu kúnimani nuu ni ma,
te sukan yi'i kajin ma, sukan kua'an vee ni kúu ni.

⁴Te sa'a ni ja kajin yi'i ma káxtnu'u
nawa kúni ni ja káxtnu'u ni nuu ñayii ma,
te sa'a ni ja ñu'u i'ni ma chi ka kandija i ja ká'an ni ma
nú nawa iyo ja jin ka'mi i.

⁵Te vivii sa'a ni, vi Su'si,
vaa ni sa'a ni ja ni jinkuiñi vava'a ñuu ñayivi a,
te masu na in skanda ña'a i nuu iyo i a.

⁶Te ni sa'a ni ja ni chitu ndute ma ñuu ñayivi a,
te ni ka sa'vi ndaka yuku ma,
kuenda tnu'u ja in sa'ma ni jasi ni siki ndaka i ma.

⁷Sani te nuu ni tatnuni ni ja na yichi ndute ma,
te ja ni jiniso'o ndute ma sukan ni ka'an ni ma,
te ñama ñama ni yichi de.

⁸Sani te ni ka ndatuu yuku ma,
sani te ni ka ndatuu ndaka ñu'ú ma,
te ni nduu tuku sukan ni sa'a ni onde xinañu'u ma.

⁹Sani te ni jasi ni ndute ma,
sukan-va'a masu yanduu-ka de ja ndii de in-ka jichi
te ndachitu de ñuu ñayivi a.

¹⁰Te vivii ni sa'a ni, vi Su'si,
vaa ni sa'a ni ja vivii jika ndute yute ma,
te kívi nduu kívi ni'ni de ne'un yuku ma.

¹¹Te ka ni'i ndaka kitka iyo yuku ma ndute ka ji'i ti,
te onde burru yuku ma, kúndee ndute ma
ja ka ya'a ini ti ja ka yichi ti ma.

¹²Te lasaa ma, ka sa'a ti takatia
ne'un nda'a yutnu ka nukoo yu'u yute ma,
te ka jita ti ja ka iyo sii ini ti.

¹³Te onde sukun nuu iyo ni a,
te skuun ni savi te yoso ni ndute ni-ka'nu yuku ma,
te ndaka ja sa'a ja kúu ni a,
te kúu sii ini ñu'ú a vaa masu nawa ja'ni ña'a i.

- ¹⁴ Te sa'a ni ja ka ja'nu ndaka yi'i ma,
 sukan-va'a jin kaa kitii ma,
 te sa'a ni ja ka ja'nu ndaka ja súnkoo ñayii ma,
 sukan-va'a jin ni'i i ja jin kaa i.
- ¹⁵ Te sa'a ni ja ka ni'i ñayii ma ndute nde'ya uva ma
 ka ji'i i te ka iyo sii ini i,
 te sa'a ni ja iyo aceite tnu olivo ma
 te ndúvii ndúsii ini yikinuu ñayii ma,
 te sa'a ni ja ka ni'i ñayii ma ja jin kaa i
 te ka iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu i.
- ¹⁶ Te maa ni, vi Su'si, sa'a ni ja jika ndute xuu tnu itni
 ni sunkoo ni ñuu Líbano ma,
 te ka iyo yute tnu ma.
- ¹⁷ Te yukan ka tnaa lasaa ma taka ti,
 te in-ka jichi tnu itni ka nukoo yukan ma
 ka sa'a lasaa ka nani cigüeña ma taka ti.
- ¹⁸ Te suni ni sa'a tna ni ja onde yuku sukun-ka ma
 ka iyo ndixi'yu yuku ma,
 te ne'un toto ma ka sa'a tna iso ma ve'e ti.
- ¹⁹ Te vivii ni sa'a ni, vi Su'si,
 vaa ni sa'a ni yoo ma ja xtnuu i jakuaa ma,
 te káxtnu'u i na tiempo na kivi kúu ma,
 te ni sa'a ni kandii ma,
 te na'a maa i na ora kána i na ora kée i ma.
- ²⁰ Te maa ni sa'a ja kúnee ora jakuaa ma,
 te ora yukan ka ke koo ndaka kitii ka iyo yuku ma,
 te ka sondikin tna'a ka sondikin tna'a ti kuan koo ti.
- ²¹ Te ndika'a kuechi ma, ka nda'yu nda'vi ka nda'yu kee ti
 ja ñatuu nawa ka ni'i ti ja jin kaa ti,
 sukan-va'a kunda'vi ini ni ti, vi Su'si.
- ²² Sani te ora ve kana kandii ma, te ka ndututu ti,
 te ka ndivi koo ti yavi ti ma.
- ²³ Sani te kée ñayii ma kua'an i
 ja satniñu i nii nduu ma onde ñini kuiti ma.
- ²⁴ ¡Saa vi, Iya Tátnuni,
 te ûni kua'a xen-xeen kúu ja ni sa'a, ni kuu ni!
 Te ndaka ni jani, ni ka'vi ini ni, te ni sa'a ni,
 te ni-ka'nu nuu ñu'ú a iyo ja vii ja luu ni sa'a ni ma, vi Su'si.
- ²⁵ Te ka'nu ka'nu ni sa'a ni mar ma
 nuu ñu'u kua'a xen-xeen ndute ma,

te ka ñu'u kua'a xen-steen kitu ndute ma,
ka kuu ti kitu na'nu, ka kuu ti kitu kuechi.

²⁶ Te yukan kuan koo ve koo barcu ma ka kuu tnu,
te yukan ñunee kitu ka'nu kitu xeen nani leviatán ma,
te maa ni sa'a ja kasiki ti nuu ndute ma.

²⁷ Te ndaka ti ka kukanu ini ña'a maa ni,
ja kua'a ni ja jin kaa ti ora ka kokon ti ma.

²⁸ Maa ni wa'a ja jin kaa ti, te yika-ni ja ka ndaxtutu ti.
Ndákune ni nuu nda'a ni a,
te ka ni'i ti ndaka ja ka jiniñu'u ti ma.

²⁹ Te nuna ma sanuu ni ja kua'a ni ja jin kaa ti ma,
te ka ndi ini xen-steen ti.
Te nuna kasi ni ja masu kuu jin xtatachi-ka ti,
sani te jin kûu ti, te jin nduu ti ñuyaka-nka-ni.

³⁰ Kovaa kivi tetniñu ni Xtumani maa ni ma,
te ndujaa nuu ñu'ú ya,
te jin nduva'a jaa ndaka tuku ti, vi Su'si.

³¹ Te jayiñu'u Iya Tátnuni ma na koo ni-kani ni-jika,
te kóo sii ini ya nuu ndaka ja ni sa'a ya a.

³² Vaa nde'ya ya ñu'ú ya, te tnáa,
te yika-ni ja kaki'i nda'a ya yuku ma, te ka kana ñu'ma.

³³ Nuu maa Su'si Iya Tátnuni ma kata sa
ndaka kivi nani téku sa a.

³⁴ Ora ndákani ndáka'vi ini sa ja sa'a ja kúu ya a,
te na jatna ini ya sukan ndás'a sa kuenda ja ni sa'a ya ma,
vaa maa sa chi kúu sii ini xeen sa nuu Iya Tátnuni ma.

³⁵ Te na xnaa maa Su'si ma ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te máko jin koo-ka i ñuu ñayivi ya.
Kovaa ini anua sa a na ndachiñu'u Iya Tátnuni ma.

¡Jayiñu'u kóo nuu Iya Tátnuni ma!

Salmo 105

**Su'si ma chi ndimaa ja vii ja va'a
sa'a ya ja jin kuu ñayii ñuu Israel ma**

¹ Jin ndakune'e ni Su'si Iya Tátnuni ma, te jin ndachiñu'u ni ya,
te jin kaxtnu'u ni nuu ndaka ñayii ka iyo ndaka ñuu ma

- ndaka sukan sa'a Su'si o ma.
- ² Jin kata ni nuu ya, te jin ndachiñu'u ni ya,
te jin ndaka'an jin ndakachi ni ndaka milagru sa'a ya ma.
- ³ Jin koo sii ini ni ja iya ii kúu Su'si o a,
te ndaka ni ja ka ndanduku ni Su'si o Iya Tátnuni ma,
na jin koo sii ini ini anua ni a.
- ⁴ Te jin ndanduku-ka ni ya,
sukan-va'a jin ni'i ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma,
te ndimaa jin koo ni nuu maa ya ma.
- ⁵⁻⁶ Ndaka ndijin ja ka kuu ni sa'ya tata Abraham
tee ni yo jinukuechi nuu Su'si ma,
ja ka kuu ni sa'ya tata Jacob tee ni kaji maa ya ma,
jin kona'a ni ndaka milagru ni sa'a ya ma,
ji'in sukan ni ja'nde ya tniñu ñayii ma.
- ⁷ Te maa ya kúu Su'si ndaka o,
te ni-ka'nu ñuu ñayivi a iyo tnu'u tátnuni ya ma.
- ⁸ Te ni masu ndunaa ya sukan ni skuiso ya
nuu ndaka jichi ñayii kenda koo-ka ma.
- ⁹ Vaa sukan ni skuiso ya nuu Abraham ma,
te suni sukan ni skuiso ya nuu tee ni yo kuu Isaac ma.
- ¹⁰ Te ni kundaa, ni kundija sukan ni skuiso ya ma
nuu tee ni yo kuu Jacob ma.
Te nuu ñayii ñuu Israel ma ni kendoo ni-kani ni-jika
ja ni skuiso ya ma.
- ¹¹ Vaa sa'a ni ka'an ya ma:
“Nuu ndijin ndataa sa ñuu Canaán ma, te
nduta'vi maa ni,
vaa chukan iyo ja ni'i ni ma”,
ni ka'an ya.
- ¹² Vaa onde kivi nuu jaku-ni ñayii ñuu ya ma kúu ma,
te kuan koo ve koo ka kuu i nuu masu ñuu i kúu ma.
- ¹³ Te ndi-in ndi-in ñuu ma kuan koo ve koo i,
nuu ka iyo in-ka ñayii ka tatnumi ma.
- ¹⁴ Te ñatuu nde ni wa'a ya tnu'u ja ni-in ñayii,
te ko sa'a ndeva'a i ñayii ñuu ya ma.
Te ja kuechi ja kútoo ya i ma,
te ni xndo'o ni xneni ya rey ndi-in ndi-in ñuu ma.
- ¹⁵ Vaa ni jiña'a ya:
“Masu ko jin kaki'i nda'a ni ñayii ni kaji maa sa a,
te ni masu ko jin sa'a ndeva'a ni

tee jin ndaka'an sukan tátnuni sa ma",
kúu ya jiña'a ya.

- ¹⁶ Te ni sa'a ya ja ni iyo tnama nuu ñu'ú ya,
te ni xnaa ya ndaka nuu kée ja jin kaa ñayii ma.
- ¹⁷ Te maa ya ni sonuu José ma kua'an de ñuu Egipto ma
kivi ni ka xiko ña'a ñani de ma nuu ismaelitas ma,
ja ko kuu de tee kunukuechi ma.
- ¹⁸ Kovaa nuu ni ka jaan ña'a ñayii ñuu Egipto ma,
te ni ndo'o, ni neni de, vaa ni ka ju'ni i ja'a de ma,
te ni ka chinee i de vekaa ma.
- ¹⁹ Onde ni kenda kivi ja ni kuu sukan ni ka'an de ma,
te ni ka ndakuni tnuni ñayii ma ja ja ndaa kúu
ja ká'an José ma
te Su'si ma iyo ji'in de.
- ²⁰ Saa ni tatnuni rey tee tátnuni ñuu yukan ma
ja jín kene'e i José ma ini vekaa ma.
- ²¹ Sani te ni tatnuni rey ma ja na ko koto de ve'e tee ma
te ko kuu de tee tatnuni nuu ndaka nawa iyo ñuu Egipto ma,
- ²² te ndaka'an ndakachi de nuu ndaka tee ka netniñu ma
naxe jin ko sa'a jin ko kuu de ma,
te kaxtnu'u de tnu'u ndichi nuu tee ka kuu ja'nu ma.
- ²³ Saa ni kenda kivi ja ni ka kenda koo sa'ya tata Israel ma
ñuu Egipto ma, te ni ka iyo de ñuu sa'ya tata Cam ma.
- ²⁴ Te Su'si ma, ni sa'a ya ja ni kukua'a xeen-ka ñayii ñuu ya ma,
te ni ka iyo-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu i
sana ñayii ñatuu ka klinikani nuu i ma.
- ²⁵ Te ni ndaxsama Su'si ma ini anua ñayii ñuu Egipto ma,
te ni ka kuni u'vi i nuu ñayii ka jinukuechi nuu i ma,
te ni ka saxiko i nuu ñayii yukan ma ja ka kuu i ñuu ya ma.
- ²⁶ Te ni tetniñu Su'si ma Moisés ma tee jinukuechi nuu ya ma,
ji'in Aarón ma tee ni kaji maa ya ma,
kuan koo de.
- ²⁷ Te ni tatnuni ya naxe jin ka'an de ja jin koo de ma,
te ni wa'a ya na milagru na seña sa'a ya ñuu
sa'ya tata Cam ma.
- ²⁸ Te ni sa'a ya ja ni kunee kuiti ñuu yukan ma,
kovaa ñatuu ni ka kandija ñayii ñuu yukan ma
ja ká'an ya ma.

- 29 Te ni sa'a ya ja ndute ma, ni nduu de niñi,
te ni ka ji'i ndaka tiaka ka ñuu'u ma.
- 30 Te ni sa'a ya ja ni kana kua'a xeen sa'va,
te onde nuu kixi tee kúu rey ma ni ka kenda koo ti.
- 31 Te ni tatnuni ya, te ni ka kenda koo kua'a xen-steen tiukun
ni-ka'nu ñuu ma.
- 32 Te ni sa'a ya ja jándute te kána savi ma,
te nanimaa ñiñi ni kuun, te másu na savi ni kuun,
te ni tetniñu ya ñuu'u te ni kayu ndi'i kuiti ja
iyo ñuu Egipto ma.
- 33 Te ni ka naa ndaka tnu uva ma ji'in tnu higo ma,
te ni ka tna'nu ndaka yutnu ka nukoo ni-ka'nu
ñuu yukan ma.
- 34 Te ni tatnuni ya, te ni ka kenda koo kua'a
xen-steen tika langosta.
- 35 Te ni ka jaa ti ndaka ja kuii ni kendoo ñuu yukan ma,
te ni ka xnaa ti ndaka nde'ya kúun ñuu yukan.
- 36 Te ni sa'a ya ja ni ka ji'i ndaka sayii xinañu'u
ñayii ñuu yukan ma,
te sukan, te ni ka skenaa i ndaka tnu'u ndee tnu'u ndatnu
ñuu i ma.
- 37 Te ni ndene'e ya ñayii ñuu maa ya ma,
te ni ka ni'i i plata ji'in oro.
Te ndaka jichi ñayii ñuu ya ma, masu na in ni yo ku'u.
- 38 Te ndaka ñayii ka iyo ñuu Egipto ma,
ni ka kutachi xeen i ja ni ka nde koo ñayii ñuu Israel ma,
vaa ni ka yu'u i ndaka ja kúu ja kuechi ñayii ñuu ya ma.
- 39 Te ni sa'a ya ja in viko ni yo sa'a kati ñayii
ñuu ya ma nduu ma,
te in ñu'u ndu'va ni yoxtnuu nuu ñayii ñuu ya ma
jakuaa ma.
- 40 Te ni ka jikan ñayii ma kuñu ja jin kaa i,
te ni tetniñu ya kitka kuu kañu'u ma ni ka jaa i,
te ni wa'a ya xatila vee onde andivi ma ni ka jaa i.
- 41 Te ni ndakune ya toto ma, te ni ka ni'i i ndute ni ka ji'i i ma,
ûni ka jika ka jika-nka ndute ma nuu ñu'ú yichi ma.
- 42 Vaa ni ndaka'án ya sukan ni skuiso ya nuu Abraham ma
tee ni yo jinukuechi nuu ya ma.
- 43 Te ni ndene'e sii ini ya ñayii ñuu ya ma, te sii ini xeen iyo ya,
vaa ñayii ni kaji maa ya ka kuu i ma.

⁴⁴ Te ni ndaskuta'vi ya i ñuu'ú
 nuu jâ ka iyo ñayii in-ka ñuu ma nkuu,
 te ni ka ndunda'a maa i ja jâ ni ka satniñu siin-ka ñayii ma,
⁴⁵ sukan-va'a jín ndasa'a i kuenda na in kúu ya ma,
 te jín ko sa'a ndi'i jín ko sa'a tu'u i ja táttnuni ya ma.

¡Aleluya! ¡Jayañu'u kóo nuu maa ya!

Salmo 106

**Sukan ka jikan-ta'vi ñayii ñuu Israel ma ja
 na sakana ini ña'a Su'si ma**

¹ Aleluya.

Jín ndachiñu'u o Su'si Iya Táttnuni ma,
 vaa iya va'a xeen ini kúu ya,
 te ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya.

² ¿Na in kundee ja ndaka'an i
 ndaka tu'u ja sa'a Su'si Iya Táttnuni ma
 te ndachiñu'u i Su'si o ma,
 sukan iyo ja ndachiñu'u o ya ma?

³ ¡Naka vii naka va'a ko kuu ñayii
 ja ndimaa ja va'a ja ndaa sa'a i ni-kani ni-jika ma!

⁴ Ndaka'án ña'a ni, vi Su'si Iya Táttnuni,
 sukan kúnda'vi ini ni ñayii ñuu ni ma,
 te sa'a tna ni ja kaku sa nuu ja u'vi ma,
⁵ sukan-va'a kuni sa ja vii ja va'a
 ja jin ni'i ñayii ñuu ni ndakaji ni ma,
 te jín ndusii ini sa ji'in ñayii ni nduta'vi ni ma.

⁶ Chi vaa saña tna chi ni ka jiso kuechi tna sa
 sukan ni ka jiso kuechi tna'a sa ñayii jana'a ma,
 ja ni ka sa'a i ja u'vi ja ñatuu játna ini ni ma, vi Su'si.

⁷ Vaa tna'a sa ñayii jana'a ma, másu nde ni ka jaku'ni ini i
 ndaka milagru ni sa'a ni ñuu Egipto ma,
 te ni masu nde ni ka ndaka'án i sukan kúttoo xeen ni i ma.
 Su'va ñatuu ni ka kandija i ja ká'an Moisés ma
 nuu ka iyo i yu'u Mar Rojo ma.

⁸ Vaa ja maa ni, te ni sa'a ni ja ni ka kaku i ma,

- sukan-va'a na jin kuni ñayii ma tnu'u ndee
 tnu'u ndatnu ni ma.
- ⁹ Ni tatnuni ni nuu mar ma, te ni ka ndusiin in in nuu ndute ma,
 te ni nduu ñu'ú yichi kuiti nuu ni ka ya'a
 ndaka tna'a sa ma.
- ¹⁰ Te ni sa'a ni ja ni ka kaku i
 nuu ñayii ñatuu ka kuni va'a nuu i ma,
 te ni sa'a ni ja ni ka ndayaa i
 nuu nda'a ñayii ñatuu ka kunimani nuu i ma.
- ¹¹ Te ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu tna'a sa ma,
 ka ndikin i kuan koo i.
 Sani te ni ndatna'a nuu ndute ma, te ni ka kandee i,
 te ni ka ji'i i, te ni-in-ka i ñatuu ni kaku.
- ¹² Te onde sukan, saa ni ka kandija ndaka tna'a sa ma
 ja ká'an ni ma, vi Su'si.
 Te ka jita i, te ka ndachiñu'u ña'a i ja sukan
 ni chindee ni i ma.
- ¹³ Úni yachi xeen ni ka ndunaa i ndaka ja sa'a ya ma,
 te ñatuu ni ka yo ndetu i ja jin kuni i
 sukan ka'an-so'o ya nuu i naxe jin ko sa'a jin
 ko kuu i ma.
- ¹⁴ Vaa su'va ichi kuan koo i ma,
 te ni ka sa'a i sukan ka jatna ini maa i ma,
 te ni ka jitotnuni i Su'si ma
 nuna kúu sa'a ya ndaka ja ka kuni i ma.
- ¹⁵ Te ni wa'a ya ndaka ja ni ka jikan i nuu ya ma,
 kovaa sani te ni tetniñu ya in kue'e, te ni ka ji'i i ma.
- ¹⁶ Vaa nuu ni ka kenda koo i nuu jin ndatatu i jaku kii ma,
 te jaku ñayii ma, ni ka kukueñu ini i nuu Moisés ma
 ji'in nuu Aarón tee ni kaji Su'si ma
 ja kunukuechi de nuu ya ma.
- ¹⁷ Sani te ni ndakune Su'si ma nuu ñu'ú ma,
 te ni kokon ñu'ú ma tee kúu Datán ma
 ji'in ndaka tna'a tee kúu Abiram ma,
- ¹⁸ sani te ni jikin ñu'u ma,
 te ni ka kayu ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma.
- ¹⁹ Te suni nuu ni ka iyo i yuku nani Horeb ma,
 ni ka ndaxtutu i ndaka oro ka yinda'a i ma, te
 ni ka ndaxndute i,

- te ni ka sa'a i in xndiki jaa ko kuu su'si i ma,
 te ni ka ndachiñu'u i.
- ²⁰Te sukan ni ka ndaxsama i jayiñu'u Su'si ma,
 vaa saa su'va nuu xndiki ma ja yi'i ma-ni jaa ti ma
 ka ndachiñu'u-ñu'u-ni i.
- ²¹Te ni ka ndunaa i ja Su'si ma
 kúu iya ni sa'a ja ni ka kaku i nuu ja u'vi ma
 te suni maa ya ni sa'a kua'a milagru ñuu Egipto ma.
- ²²Te kua'a seña ni sa'a ya ñuu sa'ya tata tee kúu Cam ma
 ji'in sukan ni sa'a ya nuu Mar Rojo ma.
- ²³Te Su'si ma chi ni jani ini ya ja xnaa ya ñayii ñuu ya ma nkuu,
 kovaa Moisés ma tee ni kaji maa ya ma,
 ni ka'an nda'vi, ni ka'an kee de nuu ya,
 sukan-va'a ndiko ini ya te máko xnaa ya ñayii ma.
- ²⁴Kovaa ni ka saxiko i ñu'ú va'a nuu ni ka'an ya ja jin koo i ma,
 vaa másu nde ni ka kandija i ja ká'an ya ma.
- ²⁵Su'va ni ka ka'an yichi i ja kuu ya
 nani ka iyo i ini ve'e sa'ma ma,
 te ñatuu ni ka yo niniso'o i ja ká'an Iya Tátnuni ma.
- ²⁶Te chukan kúu ja ni ndakiti ini ya,
 te ni ndone'e ya nda'a ya siki i ma,
 sukan-va'a jin kûu maa i te jin kavatuu maa i
 nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma.
- ²⁷Te ni sa'a ya ja ni ka ndo'o, ni ka není i ne'un
 ñuu ñayivi a,
 te ni jatenuu ya i ni-ka'nu ñuu ñayivi a.
- ²⁸Sani te ni ka jan nu tna'a i ja nani Baal-peor ma
 tna'a ja kúu su'si ñayii ka kuu ñuu moabitas ma,
 te ni ka jaa i tna'a ja ka jakin-tuu ñayii ñuu yukan ma
 nuu altar tna'a ja masu Su'si ka kuu ma.
- ²⁹Te sukan, te ni ka sa'a i ja ni ndakiti ini Su'si o ma,
 te ni tetniñu ya kue'e ja ni ka ndo'o, ni ka tna'a i ma,
 te ni ka ji'i i.
- ³⁰Sani te ni ndokuiñi tee kúu Finees ma,
 te ni ja'ni de ñayii ñatuu ka kandija sukan tátnuni Su'si ma.
 Sani te ni naa kue'e ni ka ndo'o, ni ka tna'a ñayii ma.
- ³¹Te Su'si ma, ni ka'an ya ja ja va'a kúu ja ni sa'a Finees ma,
 ja kuechi ja ni ndakiti ini de nuu ñayii
 ñatuu ka kandija ja tátnuni Su'si ma.

Te chukan kúu ja jin ndakani i nuu ndaka sa'ya tata i ma ni-kani ni-jika sukan ni sa'a de ma.

³² Te suni ni ka sa'a ñayii ma ja ni ndakiti ini Su'si ma
nuu ka iyo i nuu nani Meriba ma, nuu iyo in toto ma,
vaa ni ka kuyika i nuu Moisés ma
ja ñatuu na ndute jin ko'o i ma.

Te kuechi ñayii ma, te ñatuu ni kendoo va'a Moisés ma
nuu Su'si ma.

³³ Vaa ni ka sa'a i ja ni ndakiti ini Moisés ma,
te ni masu ni ndasa'a de kuenda nawa kúu ja ni ka'an de ma.

³⁴ Te suni ñatuu ni ka kandija ñayii ma
ja jin sa'a i sukan ni tatnuni Su'si ma,
ja jin xnaa i ñayii ka iyo ñuu Canaán ma.

³⁵ Chi su'va ni ka ndasakanuu tna'a i
ji'in ñayii ñatuu ka kandija Su'si ma,
te su'va ni ka kutu'va i ni ka sa'a i
sukan ka sa'a ñayii yukan ma.

³⁶ Te ni ka jakondee i ka ndachiñu'u tna i
tna'a ja masu Su'si ka kuu ma,
te kuechi ja sukan ni ka sa'a i ma,
te ni ka xtivi i maa i te ni ka skenaa i maa i.

³⁷ Vaa saa nuu tachi ma ni ka yo ndakua'a i sa'ya i ma,
vaa ni ka yo ja'mi i sa'ya i ma
nuu tna'a ja masu Su'si ka kuu ma.

³⁸ Te sukan ni ka jati i niñi ñayii masu na kuechi ma,
vaa sa'ya maa i ma ni ka yo ja'mi i
nuu tna'a ja masu Su'si ka kuu ma,
tna'a ja ni ka yo ndachiñu'u ñayii ka iyo ñuu Canaán ma,
te ñu'u yukan, ja u'vei ni kuu i,
kuechi ja yukan ni ka jati i niñi ñayii ma.

³⁹ Te ja sukan ni ka sa'a, ni ka kuu i ma, te ni ka
jiso kuechi maa i,
vaa ka jini i na in kúu Su'si o ma, te ni ka kivi nduu i
ji'in tna'a ja masu Su'si ka kuu ma.

⁴⁰ Te ni ndakiti ini Su'si ma nuu ñayii kúu ñuu ya ma,
te ni nduxiko ini ya nuu ñayii ni kaji ya
ja jin ko kuu i ñuu ya ma.

⁴¹ Chukan kúu ja ni wa'a ya tnu'u
ja ni ka kunda'a ña'a maa ñayii in-ka ñuu ma

ñayii ni ka yo kuni u'vi nuu i ma,
sukan-va'a jín tatnuni ñayii yukan ma nuu i ma.

⁴²Te ñayii ñatuu ka kunimani nuu ñayii kúu ñuu Su'si ma,
ni ka sa'a ndeva'a i ñayii yukan ma,
vaa ni ka xndo'o, ni ka xneni i ñayii kúu ñuu ya ma.

⁴³Te kua'a xeen jichi ni sa'a Su'si ma
ja ni ka kaku ñayii kúu ñuu ya ma nuu
tnundo'o tnuneni ma,
kovaa masu nde ni ka kandija i ja ká'an ya ma.
Te maa ja u'vi ni ka sa'a i ma
ni sa'a ja ni ka ndatna'a maa i ja kan-nuu.

⁴⁴Kovaa visi ndaka sukan ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu i ma,
kovaa Su'si ma chi ni yo jito ya i,
te ni yo niniso'o ya sukan ka tnana u'vi i
ka jikan-ta'vi i nuu ya ma.

⁴⁵Te ni yo ndaka'án ya sukan ni skuiso ya nuu i ma,
te ni yo ndunda'vi ini ya i,
vaa iya va'a xeen ini kúu ya.

⁴⁶Te ni sa'a ya ja ñayii ka tatnuni nuu i ma,
ni ka ndunda'vi ini-ka ña'a i.

⁴⁷Te vitna vi, Su'si maa sa,
ndene'e ña'a ni ne'un ñayii in-ka ñuu ya,
sukan-va'a na jin ndachiñu'u ña'a sa
te jín kata sii ini sa nuu ni,
vaa iya ii kúu ni.

⁴⁸Su'si iya tátnuni ñuu Israel a,
iya va'a iya vii ini kúu ya.
Ni-kani ni-jika iyo jayiñu'u ya,
te ndaka o ja ka kuu o ñuu maa ya a, jín ketna'a ini o,
te sukan jín ndachiñu'u o ya.

¡Jayiñu'u kóo nuu maa Iya Tátnuni ma!

LIBRO V

Salmo 107

**Su'si ma chi sa'a ya ja ka kaku ñayii
ñuu ya ma nuu tnundo'o tnuneni ma**

- ¹ Jín ndachiñu'u o Su'si o Iya Tátnuni a, vaa iya va'a ini kúu ya,
te ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya.
- ² Te sukan tna jín kuña'a ndaka ñayii nuu Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa ni sa'a ya ja ni ka kaku i nuu ja u'vi ma,
te ni ndene'e ya i nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu i ma.
- ³ Vaa ñayii ka iyo in in ñuu ma,
kúu ichi nuu kána kandii ma, kúu ichi nuu
kée kandii ma,
ichi ninu ma xi ichi nuu vee ma,
te ni ndaxtutu ya i.
- ⁴ Te ñayii ma, kuan koo ve koo i nuu ñatuu nawa iyo kuiti ma,
te ka kuu maa ka kuu in-nka i ichi ma nkuu,
te ñatuu nde ka ndani'i i in ñuu nuu jin koo i ma.
- ⁵ Te ka kokon ka yichi i, te ka kuita ini anua i ma nkuu.
- ⁶ Te nuu ka ndo'o ka není i ma,
te ni ka ndakune'e i Su'si Iya Tátnuni ma,
te maa ya chi ni sa'a ya ja ni ka kaku i nuu
tnundo'o tnuneni ma.
- ⁷ Te ni ndaskaka ya i ichi ndaa ma
onde ni ka kenda koo i ñuu nuu kuu jin koo i ma.
- ⁸ Te chukan kúu ja na jin ndakuan-ta'vi i nuu Su'si o ma,
ja sukan kútoo ña'a ya ma,
ji'in ja sukan sa'a ya ja vii ja va'a ja jin kuu ndaka ñayii ma.
- ⁹ Vaa maa ya wa'a ndaka tu'u ja ka jiniñu'u ñayii ma,
te wa'a ya ndaka nawa jin kaa i ma,
te ñatuu nde ka kokon ka yichi i.
- ¹⁰ Te ka iyo ñayii ma kuenda tnu'u ja vekaa ka yinee i,
ni ka iyo i nuu nee ma,
te ni ka yo kuxii, ni ka yo kunda'vi ini i,
- ¹¹ kuechi ja ñatuu nde ni ka kandija i
ja ni tatnuni Su'si o Iya Tátnuni, iya iyo onde sukun ma,

- su'va ni ka saxiko i ja ni ka'an ya ma.
¹²Te chukan kúu ja ni wa'a ya tnu'u
 ja ni ka ndo'o, ni ka nen i.
 Visi ni ka yo nduva i ma, kovaa masu na in
 ni yo chindee ña'a.
¹³Te ne'un tnundo'o tnuneni ma,
 te ni ka ndakune'e i Su'si Iya Tátnuni ma,
 te maa ya ni sa'a ja ni ka kaku i
 nuu tnundo'o tnuneni ka iyo i ma.
¹⁴Te ni ndene'e ya i nuu nee ni ka iyo i ma,
 te ni sakuechi, ni salikin ya yo'o kaa ni ka yo nu'ni i ma.
¹⁵Te chukan kúu ja na jin ndakuan-ta'vi i nuu Su'si o ma,
 ja sukan kútoo ña'a ya ma,
 ji'in ja sukan sa'a ya ja vii ja va'a ja jin kuu
 ndaka ñayii ma.
¹⁶Te ni sa'a ya ja ni ka kukuechi, ni ka kulikin ye'e kaa
 nuu ni ka yo ndesi va'a i ma,
 ji'in kaa ka ñundijin ye'e ma.
¹⁷Te ni ka iyo tna ñayii ni ka yo ku'u xeen,
 te ni ka yo ndo'o, ni ka yo nen i,
 ja kuechi ja ñatuu ni ka yo kandija i ja ká'an Su'si ma
 te ni ka yo sa'a-ka maa i ja u'vi ma.
¹⁸Te ni ka yo kukini ini i ja jin kaa i ma,
 te sani te jin kúu i ka kuni i,
 vaa ñatuu nde ni ka yo ku-asi-ka yu'u i ja jin kaa i ma.
¹⁹Kovaa nuu ka ndo'o ka nen i ma,
 te ni ka ndakune'e i Su'si Iya Tátnuni ma.
 Te maa ya ni sa'a ja ni ka kaku i
 nuu tnundo'o tnuneni ka iyo i ma.
²⁰Ni tatnuni ya ja jin nduva'a i, te ni ka nduva'a i,
 te ni ka kaku i ja ñatuu ni ka ji'i i ma.
²¹Te chukan kúu ja na jin ndakuan-ta'vi i nuu Su'si o ma,
 ja sukan kútoo ña'a ya ma,
 ji'in ja sukan sa'a ya ja vii ja va'a ja jin kuu
 ndaka ñayii ma.
²²Te tna'a ja jin ndakuan-ta'vi i nuu Su'si ma
 ko kuu yaa ja ká'an sukan sa'a sukan kúu ya ma,
 te jín kaxtnu'u sii ini i nuu ñayii ma sukan sa'a ya ma.
²³Te ka iyo ñayii kuan koo ve koo i nuu mar ma ji'in barcu i ma,

- ka nduku i nawa jin xiko i.
- ²⁴Te ñayii yukan chi ka jini i naxe kaa ni-ka'nu nuu mar ma
 onde ka'a mar ma ndaka nawa iyo ma,
 te ka ndasa'a i kuenda ja maa Su'si ma ni sa'a ndaka ma.
- ²⁵Te suni maa ya tátnuni nuu mar ma,
 te yi'i xen-xeen tachi ma, te ja'nu ja'nu-nka nuu ndute ma.
- ²⁶Te ka nda koo ka nu koo barcu ma nuu ndute ma ka kuu tnu,
 te ka yu'u ka yu'u-nka ñayii ma,
 nasa yukan, te jin skenaa i maa i ma.
- ²⁷Te ka ni'i ka ni'i-nka i ja ka yu'u xen-xeen i,
 kuenda tnu'u ja ka ndajini i ma,
 te visi inundichi xeen i ma, kovaa masu nawa
 kúu jin sa'a i ma.
- ²⁸Nú masu ja onde ka ndakune'e i Su'si Iya Tátnuni ma,
 sana chíndee ña'a ya, te ka kaku i nuu tnundo'o tnuneni ma.
- ²⁹Te sa'a ya ja tachi kuiñi kuiñi-nka ni yi'i,
 te ndúkuee kuiti-nka-ni nuu ndute ma.
- ³⁰Sani te ka ndusii ini i ja ni ndukuee nuu ndute ma,
 te maa ya skaka ña'a onde ka ndani'i i nuu jin
 koo i ka kuni i ma.
- ³¹Te chukan kúu ja na jin ndakuan-ta'vi i nuu Su'si o ma,
 ja sukan kúttoo ña'a ya ma,
 ji'in ja sukan sa'a ya ja vii ja va'a ja jin kuu
 ndaka ñayii ma.
- ³²Ora ka ndatna'a ñayii ma, te jín ndachiñu'u i Su'si o ma,
 te nuu ka ndatna'a tee ka kuu ja'nu ma,
 te jín ndachiñu'u tna de ya.
- ³³Vaa Su'si ma chi kuu sa'a ya ja yute ma, te ndayichi i,
 te masu na ndute-ka ko kaka,
 te kuu sa'a ya ja nuu tóo ndute ma, te ndayichi kuiti i.
- ³⁴Te ñu'ú nuu kúu xeen nawa ka saka i ma,
 te ndasa'a ya ja nduu i in ñu'ú ja masu nawa kuu kuiti-ka,
 ja kuechi ja u'vi ka sa'a ñayii ka iyo ma.
- ³⁵Te kuu ndasa'a ya ja nuu yichi nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma,
 te nuku'un ndute,
 te ñu'ú yichi ma,
 te ndatoo kua'a xeen ndute.
- ³⁶Te sa'a ya ja yukan jin koo ñayii ka kokon ka yichi ma,
 te jin ndasañuu maa i, te yukan jin koo i.
- ³⁷Te jin saka maa i tnu uva ma,

- te kua'a xeen nde'ya ma jin ni'i i ja jin ndaxtutu i.
- ³⁸ Te vivii sa'a ya, sukan-va'a jin ndukua'a xeen ñayii ma.
Te kiti i ma, jín ndukua'a xeen tna ti.
- ³⁹ Kovaa nú ka ji'i ñayii ma,
kuechi ja ka sa'a ndeva'a ña'a ñayii ka tatnuni-ka ma kúu.
- ⁴⁰ Kovaa Su'si ma, saxiko ya ñayii ka sa'a ndeva'a tna'a ma,
te sa'a ya ja kuan koo ve koo maa i
jin ko kuu i nuu ñatuu kuiti nawa iyo ma.
- ⁴¹ Kovaa Su'si ma chi ndene'e ya ñayii
ka ñunee nuu ka kunda'vi ka kukee i ma,
te sa'a ya ja jin ndukua'a sa'ya tata i ma,
sukan ka kuu ndikachi ma.
- ⁴² Jínconde'ya ndaka ñayii ja ka iyo va'a i nuu Su'si o ma,
te jín ndusii ini i,
te ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma, na jin kasiyu'u i.
- ⁴³ Ñayii ndichi ma, naconde'ya va'a i sukan sa'a ya ma,
te jáku'ni ini i sukan kútoo ña'a Su'si Iya Tátnuni ma.

Salmo 108

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma
ja na chindee ña'a ya ja na kaku
o nuu ñayii ñatuu ka kúnimani nuu o ma**

- ¹ Su'si maa sa, ini anua sa a iyo tu'va
ja kata sa salmo te ndachiñu'u ña'a sa,
vaa ûni iyo sii ini xen-xeen sa.
- ² Te xtnee ne'e ma ndoto sa, te tee sa guitarra,
te ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si.
- ³ Te onde ne'un ñayii ka iyo ñuu ñayivi a iyo sa,
te kata sa salmo nuu maa ni,
te ndachiñu'u ña'a sa, vi Su'si Iya Tátnuni.
- ⁴ Vaa ja nda'vi ini ni a ka'nú-ka sana andivi ma,
te tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a chi onde ya'a
te onde andivi ma
ka'nu ja ndaa ja ndija ká'an ni a.
- ⁵ Te na jin ndachiñu'u ña'a i andivi ma, vi Su'si,
te ni-ka'nu ñuu ñayivi a na koo jayiñu'u ni.
- ⁶ Te nda'a ni a na sa'a ja jin kaku sa, te chindee ña'a ni,

sukan-va'a na jin kaku ndaka ñayii kútoo ni ma.

⁷ Su'si ma, onde nuu iyo ya ma, sa'a ni ka'an ya:

“Saña chi ndusii ini xeen sa, te ndaka'nde sa

ñuu Siquem ma,

te chikua'a sa ndu'va Sucot ma.

⁸ Vaa kuenda maa sa kúu ñuu Galaad ma ji'in

ñuu Manasés ma.

Te Efraín ma kúu ja ñu'u xini sa a ja ndesi i,

te Judá ma kúu bastón yinda'a sa ja tátnuni sa ya.

⁹ Te Moab ma kúu nuu ñu'u ndute ndánda'a sa,

te siki Edom ma kúu nuu sonee sa ja yi'i ja'a sa ya,

te ûni káyu'u sa ja ni ndusii ini sa

ja ni kundee sa nuu ñuu Filistea ma”,

kúu ya ká'an ya.

¹⁰ ¿Na in skaka ña'a ñuu nuu iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma?

¿Na in skaka ña'a onde ñuu Edom ma?

¹¹ Te kuiti maa ni, vi Su'si, vaa maa ni ni skendoo ña'a,

te ñatuu ni kee-ka ni ja chindee ña'a ni

nuu ka iyo ndaka sa ja ka kanaa sa ma.

¹² Su'si, chindee ña'a ni vitna,

te na jin kaku sa nuu ñayii ka kuni u'vi nuu sa ma,

vaa masu na nde jiniñu'u

ja visi kua'a ñayii ma na jin chindee ña'a.

¹³ Kovaa nú maa ni na chindee ña'a, chi jin kundee sa

nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma, vi Su'si.

Salmo 109

Sukan ni jikan-ta'vi David ma nuu Su'si ma ja maa ya na
ndakan kuenda nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ja kuu de ma

¹ Su'si iya ndáchiñu'u sa, máko kasi yu'u ni.

² Vaa ñayii ka sa'a ja u'vi ma te ka xnda'vi i ñayii ma,

ka ka'an i ja u'vi ja kuu sa,

te masu ndija ja ka ka'an i ma chi ñayii inutnu'u ka kuu i.

³ Vaa ni ka ndakonduu ña'a i ja jin kanaa i ji'in sa,

te ûni ka kiti ini i te ka ka'an i nuu sa,

te vitna ja masu na kuechi sa.

⁴ Saña chi kútoo sa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,

kovaa maa i chi ndimaa ja u'vi ka ndasa'a ña'a i,
te chukan kúu ja ndimaa xndoo sa nuu nda'a maa ni
sukan ka sa'a ña'a i ma.

⁵Vaa ja va'a sa'a sa i, te ka ndasa'a ña'a i ja u'vi.
Kútoo sa i, te ka ndakiti ini i nuu sa, vi Su'si.

⁶Sa'a ni ja ñayii sa'a ña'a ja u'vi ma,
te ndándo'o ndáneni maa i nuu in-ka ñayii sa'a ja u'vi ma,
te tachi suchi ndimaa xtekuechi ña'a ma, na
koo xiñi kua'a i ma,

⁷sukan-va'a kivi kundaa tniñu i ma,
te ndátuu i ja kuechi i kúu,
te ja u'vi jikan-ta'vi i nuu ni ja kuu in-ka ñayii ma
na ndani'i na ndatna'a maa i.

⁸Te sa'a ni ja jaku-ni kivi koteku i,
te in-ka ñayii na ndatnii tniñu sa'a i ma.

⁹Te sa'ya i ma, jín kendoo nda'vi i ja ñatuu na yuva-ka i ma,
te ñasi'i i ma, kéndoo ña ja ñatuu-ka na yii ña iyo ma.

¹⁰Te sa'ya tata i ma, kuan koo ve koo i jín ko kuu i
ja jin kakan i karidaa, sukan-va'a jin ni'i i ja jin kaa i,
kovaa masu jin ni'i i ja jin kaa i ma,
te onde jika jin koo i ja jin nduku i nawa jin kaa i ma.

¹¹Te ñayii kua'a nawa jin kaa i ma,
na ndunda'a i ndaka nawa ka neva'a i ma,
te in-ka ñayii na jin ndunda'a tna'a ja ni ka ni'i i
ja ni ka satniñu i ma.

¹²Te máko kua'a ni tnu'u ja koo ñayii
kunda'vi ini sa'ya ñayii yukan nuna jin ndoo nda'vi i ma,
ni a jin ko ndi ini ñayii ma ja jin kuu sa'ya tee yukan.

¹³Te sa'ya tata de ma na jin naa, te onde sañani de ma,
masu na in ndaka'án nawa ni ka yo nani i ma.

¹⁴Su'va ndaka'án ni ja u'vi ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu
yuva i ma, vi Su'si Iya Tátnuni,
te ja u'vi ni ka yo sa'a si'i i ma, máko naa nuu ni a,
¹⁵te ni-kani ni-jika kóo nuu maa ni, vi Su'si Iya Tátnuni.
Te sa'a maa ni ja masu na in ko ndaka'án-ka
ñaa'nuu ñu'ú a,
te xnaa ni i.

¹⁶Vaa kuechi ja ñatuu nde ni ndaka'án i ja kunda'vi ini i
ñayii nda'vi ndó'o néni ma,
saa su'va ni sondikin ña'a i ja ka'ni ña'a i saña

- ja kúxii kúnda'vi ini sa ya.
- ¹⁷ Vaa ni kutoo-ka i ja u'vi ma, te ja u'vi ma ni kenda siki i.
 Ñatuu ni kuni i ja vii ja va'a ma,
 te ñatuu na ja vii ja va'a ni kenda nuu iyo i ma.
- ¹⁸ Su'va ni jakisa'vi ña'a ja u'vi ma,
 kuenda tnu'u ja in sa'ma ndii ñayii ma,
 te kuenda tnu'u ja ndute ni kivi ja u'vi ma
 onde ini anua i ma,
 te kuenda tnu'u ja aceite ni kivi ja u'vi ma onde yiki i ma.
- ¹⁹ Te na ko kuu ja u'vi ma kuenda tnu'u ja sa'ma ndii i ma,
 te ja u'vi ma, kó kuu i kuenda tnu'u ja nu'ni chii i ma.
- ²⁰ Te maa ni ja kúu ni Iya Tátnuni ma,
 sa'a ni ja jín ndachunaa maa ñayii ka ka'an tnu'u sa ma
 te ka ka'an u'vi i ja kuu ini anua sa ya.
- ²¹ Te maa ni, vi Su'si Iya Tátnuni, kunda'vi ini ña'a ni,
 te sa'a ni ja kaku sa,
 vaa va'a ini ni, te sa'a ña'a ni ja va'a,
 sukan-va'a jín kuni ñayii ma ja maa ni kúu
 Su'si iya jito ña'a.
- ²² Vaa saña chi ndó'o néni sa,
 te jiniñu'u ña'a sa ja na chindee ña'a ni,
 vaa ini anua sa ya chi kúxii kúnda'vi ini sa.
- ²³ Te ve naa sa sukan kúu kuanda'vi ma,
 te sukan xndechi tachi yi'li ma tika langosta ma,
 sukan kúu sa nuu tnundo'o ya.
- ²⁴ Te ko'ndo sa ya chi ni ka kuita-nka i ja
 kuechi ja ñatuu jaa sa xita ma,
 te yikikuñu sa ya chi ni ka kuita-nka i, vaa ni kuxii sa.
- ²⁵ Te nuu ñayii ma chi kuenda tnu'u ja sukan kúu
 in ja masu nde jiniñu'ka kúu sa,
 vaa ka nde'ya ña'a i, te ka skuiko xini i,
 te ka jakundee ña'a i.
- ²⁶ Su'si maa sa, Iya Tátnuni, kunda'vi ini ña'a ni
 ja na kaku sa nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
- ²⁷ sukan-va'a na jin kuni ñayii ma ja nda'a maa ni a kúu
 ja chíndee ña'a,
 te maa ni kúu iya sa'a ja kaku sa nuu ñayii ma.
- ²⁸ Te visi na jin ka'an u'vi maa i ja kuu sa,
 kovaa maa ni chi taa ni ja vii ja va'a ja kuta'vi sa,

- te jín ndatna'a maa ñayii ma ja kan-nuu,
 kovaa saña chi koo sii ini sa nuu maa ni a, vi Su'si.
- ²⁹ Te ndaka maa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
 na jin ndatna'a maa i ja kan-nuu,
 te ûni na jin nukun-tuu maa i ja kan-nuu ma
 kuenda tnu'u ja kúu in sa'ma ndii o ma.
- ³⁰ Kovaa saña chi kata sa te ndachiñu'u ña'a sa, vi
 Su'si Iya Tátnuni,
 te me'ñu ndaka ñayii ma, te kata sa te ndachiñu'u ña'a sa.
- ³¹ Vaa maa ni chi koo ni xiñi kua'a ñayii kúnda'vi kúkee
 ja ñatuu na in kunimani nuu i ma,
 sukan-va'a sa'a ni ja na kaku i nuu ñayii ka ka'an ja u'vi
 ja kuu i ma.

Salmo 110

Maa Su'si ma wa'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu nuu rey ma

- ¹ Su'si Iya Tátnuni ma jiña'a nuu iya tátnuni nuu sa a:
 "Kunukoo ro xiñi kua'a ri a, te onde nú ni
 kundee ri skendoo ri
 ndaka suchi ñatuu ka kunimani nuu o ma chii ja'a ro a,
 te kuiñi ndoso ro i",
 kúu ya jiña'a ya nuu iya tátnuni nuu sa a.
- ² Iya Tátnuni ma tetniñu onde ñuu Sion ma
 yutnu xii kinda'a ni ja tatnuni ni ma,
 te kundee ni tatnuni ni nuu ñayii ñatuu ka
 kunimani nuu ni ma.
- ³ Ñayii ñuu ni ma, ka iyo tu've i ja jin chindee ña'a i,
 te kundee ni nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma.
 Te ñayii ñuu ni ma, jin koo vii jin koo ndoo i,
 vaa ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i.
 Te kuta'vi ni yuyu xtnee ne'e ma,
 ja ni yo iyo jil'in ni onde nuu ni iyo jaa ni ma.
- ⁴ Vaa maa Iya Tátnuni ma ni skuiso, te masu ndakani ini ya,
 te sa'a ni ka'an ya:
 "Maa ro kúu sutu ni-kani ni-jika
 sukan ni yo kuu tee kúu Melquisedec ma,
 ja ni yo kuu de sutu ma",

kúu ya jiña'a ya nuu iya táttnuni nuu sa ma.

- ⁵ Te Su'si Iya Táttnuni ma, nükuiñi ya xiñi kua'a ni a,
te maa ya sa'a ja jin skenaa tee ka kuu rey ma
kivi kaxtnu'u ya sukan ndákiti ini ya nuu de ma.
- ⁶ Vaa maa ya ndakan kuenda nuu ndaka ñayii ñuu ñayivi a,
te ndasotna'a ndasotnii ya ñunde'yu ñayii ni ka ji'i ma,
vaa kua'a xeen ñayii ka iyo ñuu ñayivi a
ja ñatuu ka kunimani i nuu ya ma,
kaxi ya xini i ma.
- ⁷ Te ichi kua'an ya ma ko'o ya ndute jika yute ma,
te ndatnii ya tnu'u ndee tnu'u ndatnu.

Salmo 111

Su'si ma, jito va'a ya ñayii ñuu ya ma

- ¹ Ni-yu'u ni-ini sa ndachiñu'u sa Su'si Iya Táttnuni ma
nuu ka ndatna'a sa ji'in ndaka ñayii
ka iyo va'a ka iyo ndaa nuu Su'si ma.
- ² Kua'a xeen ja vii ja luu ni sa'a Su'si ma,
te ñayii ka kuu sii ini ja ka nde'ya i ma,
te ñukuun ka ndanduku-ka i,
sukan-va'a jin ndasa'a i kuenda sukan kaa sukan iyo
ja ni sa'a ya ma.
- ³ Ja vii ja yiñu'u kúu ja ni sa'a ya ma, te jin koo i ni-kani ni-jika.
Suni tnu'u ndaa tnu'u ndija ya ma koo ni-kani ni-jika.
- ⁴ Ndaka milagru ni sa'a ya ma masu jin ndunaa o,
vaa iya nda'vi xen-xeen ini kúu Su'si o Iya Táttnuni ma,
te kuee ini ya.
- ⁵ Te ñayii ka yu'u Su'si ma ja iya ndákan kuenda nuu o kúu ya,
te ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma,
chi ñukuun wa'a ya ndaka ja jin kaa jin ko'o i ma,
vaa ni masu ndunaa ya ja ni skuiso ya nuu o ma.
- ⁶ Ni kaxtnu'u ya nuu ñayii kúu ñuu ya ma
sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma,
nuu ni ndakua'a ya i ñu'lú nuu ni ka yo kuu ta'vi ñayii
in-ka ñuu ma.
- ⁷ Te ndaka ja ni sa'a ya ji'in nda'a ya ma
inuu kúu ji'in tnu'u ndaa tnu'u ndija ká'an ya ma
ji'in sukan jani ini ya ma.

- Te tnu'u tátnuni ya ma chi kuu jin kukanu ini o,
vaa ja va'a kúu.
- ⁸Te ni-kani ni-jika koo tnu'u tátnuni ya a,
te masu na in ka'an ja masu ja ndaa kúu,
vaa tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu, te kuu jin kukanu ini o.
- ⁹Ya'vi xeen ni ndachunaa Su'si ma ja jin kaku
ñayii kúu ñuu ya ma,
vaa sukan ni skuiso ya ja sa'a ya ji'in ñayii kúu ñuu ya ma,
te sukan ko kuu ni-kani ni-jika.
Vaa iya ii kúu ya, te iyo ya ja jin koyu'u o ya,
vaa ndakan ya kuenda nuu o a.
- ¹⁰Ja ko kuu o in ñayii ndichi ma kúu
ja koyu'u o Su'si Iya Tátnuni ma
te máko ko sa'a-ka o ja u'vi ma.
Vaa ñayii kándija te sa'a i sukan tátnuni Su'si ma
chi janitnuni va'a-ka koneva'a i,
te ko ndachiñu'u i Su'si ma ni-kani ni-jika.

Salmo 112

Sukan ní'i tná'a ñayii sa'a sukan játna ini Su'si ma

- ¹¡Naka vii naka va'a kúu ñayii yu'u Su'si ma
te ñatuu sa'a-ka i ja u'vi ma!
Te sii ini xeen iyo i ja sa'a i sukan tátnuni ya ma.
- ²Te sa'ya tata i ma, jin ko kuu i ñayii ka tatnuni ñuu ñayivi a.
Vaa sa'ya tata ñayii iyo ndaa nuu Su'si ma ka kuu i,
te maa ya chi skuta'vi ya i ja vii ja va'a ma.
- ³Te ko ni'i ko tna'a i ja koneva'a i ve'e i ma,
te nuu ya ma ndimaa ko sa'a i ja va'a ja ndaa.
- ⁴Te ko kuu i ñayii kuee ini, ñayii nda'vi ini,
te ko sa'a i ja ndaa ma.
Te kuenda tnu'u ja in ñu'u xtnuu nuu nee ma ko kuu i
nuu ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.
- ⁵Ñayii sa'a ja va'a ma te nda'vi ini i ma,
te wanuu i nawa jiniñu'u in-ka ñayii ma,
chi kuu i kuatniñu va'a i nawa neva'a i ma.
- ⁶Te ja sukan sa'a i ma, te masu skenaa i maa i nuu Su'si ma,
te ndimaa jin ko ndaka'lán ñayii maa i, ja ni yo
sa'a i ja va'a ma.

- ⁷ Te másu koyu'u i, visi na kenda tnundo'o tnuneni
 nuu iyo i ma,
 vaa ini anua i ma chi kúkanu ini i Su'si ma,
 te nuu maa in-ni ya kúkanu ini i.
- ⁸ Vaa jito va'a Su'si ma anua i ma, te másu nawa koyu'u i,
 onde kenda kivi kuni i sukan jin ndo'o jin není ñayii
 ñatuu ka kunimani nuu i ma.
- ⁹ Wa'a i nawa jiniñu'u ñayii nda'vi ma,
 te sa'a i ja ndaa ni-kani ni-jika,
 te ja sukan kúu sa'a i ndaka ma, te koo jayiñu'u i ma.
- ¹⁰ Te kuni ñayii sa'a ja u'vi ma, te ûni ndakiti xeen ini i,
 te ûni ndakaa ndi'i i nu'u i, te xnaa i maa i.
 Ja ñu'u ini ñayii sa'a ja u'vi ma ja sa'a i ma
 chi másu ko kuu sukan jani ini i ma.

Salmo 113

**Su'si ma chi ndákua'a ya tnu'u kanu ini nuu
 ñayii jani ini ja masu kuu-ka i ma**

- ¹ Ndijin ja ka jinukuechi ni nuu Iya Tátnuni ma,
 jin ndachiñu'u ni ya.
 Maa in-ni ya jin ndachiñu'u ni.
- ² Ja vii ja va'a kúu Iya Tátnuni ma.
 Onde vitna te ni-kani ni-jika jin ka'an vii jin ka'an va'a o
 ja kuu ya ma.
- ³ Ndaka o na jin ndachiñu'u Iya Tátnuni ma.
 Onde ñayii ka iyo ichi nuu kána kandii ma,
 onde ñayii ka iyo ichi nuu kée kandii ma,
 na jin ndachiñu'u tna i ya ndaka ora.
- ⁴ Vaa maa ya tátnuni ni-ka'nu ñuu ñayivi a,
 te jayiñu'u ya ma chi ka'nu-ka sana andivi a.
- ⁵ Másu na in-ka kuu sa'a sukan sa'a Su'si Iya Tátnuni ma,
 vaa maa ya chi onde sukun-ka sana andivi ma
 núkoo ya ja tátnuni ya ma.
- ⁶ Te jákindeyi ya ja nde'ya ya andivi ma ji'in ñuu ñayivi a.
- ⁷ Te onde ñayii kúnda'vi kúkee ma
 ja kuenda tnu'u ja ne'un ñuyaka-nka ma iyo i ma
 chi kuu ndone'e ya i ja kuatniñu ya i.
 Te onde ñayii jani ini ja másu nde jiniñu'u-ka i ma

vaa másu nawa neva'a kuiti i ma
 chi kuu ndone'e ya i ja kuatniñu ya i,
⁸ sukan-va'a sa'a ya ja jin kunukoo i
 ne'un ñayii ka ndanuu-ka ñuu ya ma.
⁹ Te ña'a ñatuu nama ni kúu koo sa'ya ña ma,
 te sa'a ya ja ndusii ini ña ja iyo ña ne'un sa'ya ña ma.

¡JAYIÑU'U KÓO NUU IYA TÁTNUNI MA! ¡ALELUYA!

Salmo 114

**Sukan vivii ni sa'a Su'si ma, nuu ni ka nde
 koo ñayii Israel ma ñuu Egipto ma**

¹ Kivi ni ka nde koo ñayii ñuu Israel ma
 ja ka kuu i sa'ya tata tee kúu Jacob ma
 ñuu Egipto ma nuu másu ñuu i kúu ma,
² ñuu Judá ma ni nduu nuu jin ndachiñu'u i Su'si ma,
 te ñayii Israel ma, ni ka nduu i ñuu ya ma
 ja ni yo tatnuni ya nuu i ma.

³ Ni jini mar ma ya, te ni jinu i,
 te yute Jordán ma, ni ndakakayata i.
⁴ Te yuku ma, ni ka kandava i sukan ka kuu carneru ma,
 te tinduu ma, ka kandava ka kandita i
 sukan ka kuu ndikachi jaa ma.

⁵ ¿Nawa ni ndo'o ro, mar,
 ja ni jinu ro nuu ni jini ro Su'si ma?
 ¿Te nawa ni ndo'o ro, yute Jordán,
 ja ni ndakakayata ro nuu ni jini ro Su'si ma?
⁶ Te ro'o, yuku, ¿nava'a ka kandava ro
 sukan ka kuu carneru ma nuu ni ka jini ro Su'si ma?
 Te ro'o, tinduu, ¿nava'a ka kandava ka kandita ro
 sukan ka kuu ndikachi jaa ma nuu ni ka jini ro Su'si ma?

⁷ Te ñu'ú ya chi ora jini i Su'si Iya Tátnuni ma
 iya ni yo kukanu ini tee kúu Jacob ma
 chi ni'i ni'i-nka i ja tnáa ñuu ñayivi ya.
⁸ Te maa ya ni sa'a ja nuu toto ma, te ni too ndute,
 te ni nduu toto ma in nuu ni ka jil'i ñayii ñuu ya ma ndute ma.

Salmo 115

Su'si ndija ma chi téku ya

¹ Masu nuu saña jin koo jayiñu'u ma, vi Su'si.

Masu nuu saña, su'va nuu maa ni na koo jayiñu'u ni ma
ja sukan kútoo ña'a ni a, ji'in sukan ká'an ndaa ni ma.

² Nava'a jin ka'an ñayii ñuu ñayivi a:

“¿Ndenu iyo Su'si ka ndachiñu'u i ma?”?

³ Kovaa Su'si o ma chi iyo ya onde andivi ma,

te maa ya kúu iya ni sa'a ndaka nde a ni kuu ini ya
ja sa'a ya ma.

⁴ Kovaa tna'a ja ka ka'an ñayii ñuu ñayivi a ja su'si i ka kuu ma

chi oro xi plata-ni ka kuu i, te másu Su'si ka kuu ma.
Tna'a ja ni sa'a ñayii ma ji'in nda'a i ma-ni ka kuu.

⁵ Vaa ka iyo yu'u i, kovaa masu nde kúu jin ka'an i,

te ka iyo nduchinuu i, kovaa masu nde kúu jinconde'ya i.

⁶ Ka iyo so'o i, kovaa masu nde ka jiniso'o i nawa ká'an o ma.

Ka iyo xitni i, kovaa masu nde kúu jin ni'i i xiko.

⁷ Ka iyo nda'a i, kovaa masu nde kúu jin tnii i,

te ka iyo ja'a i, kovaa masu nde kúu jin kaka i,
va ni a in tnu'u masu nde kúu jin ka'an i.

⁸ Te sukan-ni kúu tna'a ja ni sa'a ñayii ma ji'in nda'a i ma,

sukan-ni kúu tna maa ñayii ni sa'a ma,

te sukan ka kuu tna ndaka ñayii

ka kukanu ini ja su'si i ka kuu ma.

⁹ Ndijin ja ka kuu ni ñayii ñuu Su'si ma,

jin kukanu ini ni Iya Tátnuni ma,

vaa suu ya kúu iya chíndee ña'a,

te kasi ndee kasi ndoso ya ja ni-in ja u'vi

ma kenda nuu ka iyo ni a.

¹⁰ Ndijin ja ka kuu ni sa'ya tata tee ni yo kuu Aarón ma

ja ka jinukuechi ni nuu Iya Tátnuni ma,

jin kukanu ini ni ya, vaa suu ya kúu iya chíndee ña'a,

te kasi ndee kasi ndoso ya

ja ni-in ja u'vi ma kenda nuu ka iyo ni a.

¹¹ Ndaka ni ja ka yu'u ni Iya Tátnuni ma

vaa ndakan ya kuenda nuu ni a,

jin kukanu ini ni ya, vaa suu ya kúu iya chíndee ña'a,

te kasi ndee kasi ndoso ya
ja ni-in ja u'vi ma kenda nuu ka iyo ni a.

¹²Vaa Iya Tátnuni ma chi ndáka'án ña'a ya ndaka o a,
te tása ya ja vii ja va'a ja jin ni'i o,
te sukan sa'a ya ji'in ñayii ñuu Israel ma,
ji'in sa'ya tata tee ni yo kuu Aarón ma.

¹³Te sukan sa'a ya ji'in ñayii ka yu'u ja ká'an ya ma
te ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma,
ka kuu i ñayii nija'nu, ka kuu i suchi kuechi.

¹⁴Te maa Iya Tátnuni ma na taa kua'a xeen ja
vii ja va'a nuu ni,
ji'in nuu in in sa'ya ni ma.

¹⁵Ja vii ja va'a ka kuu ni nuu Iya Tátnuni ma,
iya ni sa'a andivi a ji'in ñu'ú ya.

¹⁶Kovaa andivi ma kúu nuu iyo maa ya ja táttnuni ya ma,
te nuu ñu'ú ya ni wa'a ya ja jin koo sa'ya tata ñayii ma.

¹⁷Te ñayii ni ka ji'i ma chi másu kuu jin ndachiñu'u-ka i
Iya Tátnuni ma ñuu ñayivi ya,
vaa ka iyo nañii nañii-nka i chii ñu'ú ma.

¹⁸Kovaa yo'o ja ka teku o a chi jín ka'an o ja vii ja va'a ja kuu ya,
sukan-va'a na koo jayiñu'u nuu ya onde vitna,
te ni-kani ni-jika jín ko sa'a o sukan.

¡Jayiñu'u na koo nuu ya! ¡Aleluya!

Salmo 116

**Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni chindee ña'a ya
te ni kaku o ja ñatuu ni ji'i o ma**

¹Kúttoo sa Su'si o Iya Tátnuni ma,
vaa ni jiniso'o ya ja ni jikan-ta'vi xeen sa nuu ya ma.

²Vaa ni yo niniso'o ñukuun ya ja ni jiña'a sa ya ma,
te chukan kúu ja ndaka kivi ja koteku sa ma,
te ko ndakune'e sa ya.

³Vaa vala-nka ja kúu sa nkuu, vaa ni kundee kue'e ma nuu sa,
te vala-nka ja kúu sa, te kúxii kúnda'vi ini sa nkuu.

⁴Kovaa sani te ni ndakune'e jajaa sa Su'si Iya Tátnuni ma,

te sa'a ni jiña'a sa ya:
 "Su'si sa Iya Tátnuni, sa'a ni ja kaku ini anua sa ya
 nuu ja u'vi ma",
 kúu sa jiña'a sa.

⁵ Ja ndaa kúu ja Su'si o ya chi iya kuee ini kúu ya,
 te sa'a ya ja va'a ja ndaa.

Saa vi, Su'si o a chi iya kúnda'vi ini ña'a kúu ya.

⁶ Iya Tátnuni ma chi jito va'a ya ñayii ndákunitnuni
 ja jiniñu'u i ya ma.

Ni kuita kuiti sa ja sani te kúu sa nkuu,
 te ni sa'a ya ja ni kaku sa.

⁷ Te sa'a ni jani ini sa:

"Ini anua, ndatatu, vaa Su'si Iya Tátnuni ma,
 ni sa'a ña'a ya ja va'a."

Sa'a ni jani ini sa.

⁸ Vaa maa ni, vi Su'si, ni sa'a ni ja ni kaku sa te
 ñatuu ni ji'i sa,

te ni chindee ña'a ni ja masu konda'yu-ka sa,
 te jito ña'a ni ja masu kendeka-ka sa, vi Su'si.

⁹ Chukan kúu ja ndimaa ko kandija sa nuu Iya Tátnuni ma
 ndaka kivi koteku sa ñuu ñayivi a,

¹⁰ te kúkanu ini sa Su'si ma.

Chi vaa kivi nuu ni yo ndo'o, ni yo není sa ma,

¹¹ te ñatuu ni'i ini-ka sa nawa sa'a sa ma,

te ni jani ini sa ja ndaka ñayii ma,

masu inundija i ja ka ka'an i ma.

¹² ¿Naxe ndachunaa sa nuu Iya Tátnuni ma
 ndaka ja vii ja va'a ja ni sa'a ya ja kuu sa a?

¹³ Masu nawa kuu sa'a sa, nú masu ja koo sii ini xeen sa
 ja ni sa'a ya ja ni kaku sa nuu ja u'vi ma,
 te ndakune'e sa Su'si Iya Tátnuni ma.

¹⁴ Te suni sa'a sa tna'a ja ni skuiso sa nuu ya ma,
 te jin kuni ndaka ñayii kúu ñuu ya ma.

¹⁵ Ja nde'ya Su'si o Iya Tátnuni ma
 ja ji'i in ñayii iyo va'a iyo ndaa nuu ya ma,
 chi kúxii xeen ini ya.

¹⁶ Su'si Iya Tátnuni, saña ja jinukuechi sa nuu ni a,
 te suni si'i sa ma,

ni yo jinukuechi ña nuu ni a,
te maa ni ni ja'nde yo'o kaa ni yo nu'ni sa ma.

¹⁷ Te chukan kúu ja kata sa nuu ni, te ndataa sa jayiñu'u,
te ndakune'e ña'a sa, ja kúu ni Su'si Iya Tátnuni.

¹⁸ Nuu Su'si Iya Tátnuni ma sa'a sa tna'a
ja ni skuiso sa nuu ya ma,
te jin kuni ndaka ñayii kúu ñuu ya ma.

¹⁹ Onde nuke'e veñu'u nuu iyo Iya Tátnuni ma,
ja iyo i sasava ñuu Jerusalén ma, koo sa,
te ndakua'a sa tna'a ja ni skuiso sa nuu ya ma.

¡Aleluya!

Salmo 117

**Ndaka o ja ka iyo o in in ñuu ma, na jin ndachiñu'u o
Su'si ma, vaa iya nda'vi ini kúu ya**

¹ Ndaka o ja ka iyo o ñuu kuechi ya ji'in ñuu na'nu ma,
na jin ndachiñu'u o Iya Tátnuni ma.

² Vaa kua'a xeen ja ni sa'a ya ja jin kuu o,
vaa kúnda'vi ini ña'a ya,
te ja ká'an ya ma chi sa'a ya ni-kani ni-jika.

¡Aleluya! ¡Jayiñu'u kóo nuu Su'si Iya Tátnuni ma!

Salmo 118

**Sukan jin ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni
chindee ña'a ya te ni ka kaku o nuu ja u'vi ma**

¹ Jín ndachiñu'u o Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa iya va'a ini kúu ya,
vaa kúnda'vi ini ña'a ya ni-kani ni-jika.

² Na jin ka'an ñayii ñuu Israel ma
ja ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya.

³ Sa'ya tata Aarón ma, na jin ka'an i
ja ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya.

⁴ Ndaka ñayii ka yu'u Su'si ma te ñatuu-ka na ja
u'vi ka sa'a i ma,
na jin ka'an i ja ni-kani ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya.

- 5 Saña chi kivi ni ndo'o ni není sa ma,
 te ni ndakune'e sa Su'si Iya Tátnuni ma ja na
 chindee ña'a ya,
 te ni ndakone'e ya, te ni ndanune nda'a nuu sa a, ni jini sa.
- 6 Su'si Iya Tátnuni ma iyo ji'in sa,
 te másu koyu'u sa nawa sa'a ña'a ñayii ma.
- 7 Su'si Iya Tátnuni ma iyo ji'in sa,
 te iyo sa ne'un ñayii ka chindee ña'a ma,
 te chukan kúu ja kuni sa sukan jin ndo'o jin není
 ñayii ka saxiko ña'a ma.
- 8 Ja va'a-ka kúu ja kukanu ini o Su'si Iya Tátnuni ma
 sana ja kukanu ini o ñayii ma.
- 9 Ja va'a-ka kúu ja kukanu ini o Su'si Iya Tátnuni ma
 sana ja kukanu ini o tee ka tatnuni-ka ma.
- 10 Ndaka ñayii ndaka ñuu ma,
 ni ka ndakonduu ña'a i ja jin sa'a ndeva'a ña'a i,
 kovaa ja maa Su'si Iya Tátnuni ma, te ni xnaa sa i.
- 11 Ni ka ndakonduu ndi'i kuiti ña'a i,
 kovaa ja maa Su'si Iya Tátnuni ma, te ni xnaa sa i.
- 12 Ni ka ndakonduu ña'a i kuenda tnu'u ja ñuñu,
 kovaa ja ka ndakiti xeen ini i nuu sa ma ni naa
 kuenda kúu ora káyu iñu ma-ni,
 kovaa ja maa Su'si Iya Tátnuni ma, te ni xnaa sa i.
- 13 Ni ka tunda'a ndeva'a ndekuu ña'a i, sukan-va'a nduva sa,
 kovaa maa Su'si Iya Tátnuni ma ni chindee ña'a,
 te ñatuu ni kotuu sa.
- 14 Su'si Iya Tátnuni ma kúu iya tása tnu'u ndee tnu'u ndatnu,
 te maa ya ni sa'a ja ni kaku sa nuu ja u'vi ma,
 te chukan kúu ja kata sa nuu ya ja ndachiñu'u sa ya.
- 15 Ve'e ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
 ka kayu'u i, ja ka jita sii ini i,
 vaa ni ka kaku i nuu ja u'vi ma.
 Kua'a xeen kúu ja ni sa'a ya ji'in tnu'u ndee
 tnu'u ndatnu ya ma.
- 16 Masu kuu ndaka'an ndakachi o sukan sa'a ya ma
 ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma,
 vaa ni kundee ya nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu o ma.
- 17 Masu kúu sa chi su'va koteku sa,
 te ko ndaka'an ko ndakachi sa ja sa'a ja kúu ya ma.

¹⁸ Ni wa'a ya tnu'u ja ni ndo'o ni není sa ma,
kovaa ñatuu ni wa'a ya tnu'u ja kûu sa.

¹⁹ Jin ndakune ni ye'e nuu ka ndatna'a ñayii
ka sa'a ja va'a ja ndaa ma,
sukan-va'a na kivi sa te ndákuan-ta'vi sa nuu
Iya Tátnuni ma.

²⁰ Te ye'e ya'a kúu ye'e Iya Tátnuni ma,
te ye'e ya'a jin kivi koo ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.

²¹ Chukan kúu ja ya'a iyo sa, vi Su'si, te ndákuan-ta'vi
sa nuu ni,
vaa ni jiniso'o ni ja ni ka'an sa ma,
te ni chindee ña'a ni ja ni kaku sa nuu ja u'vi ma.

²² Vaa yuu ni ka saxiko ñayii ka sa'a ve'e ma,
ni nduu i yuu kanuu-ka.

²³ Te sukan ni sa'a maa Iya Tátnuni ma,
te yo'o chi ni ka sa'vi-nka ini o ja sa'a ya a.

²⁴ Vitna kúu kii ja ni sa'a Iya Tátnuni ma,
te jín koo sii ini xeen o nuu ya.

²⁵ Iya Tátnuni, sa'a ni ja jin kaku tna sa vitna.
Jikan-ta'vi xeen sa nuu ni ja na chindee ña'a ni
ja na jin kundee sa vitna.

²⁶ Ja va'a kúu iya vee nuu Iya Tátnuni ma.
Te onde ve'e Iya Tátnuni ma ka iyo sa,
te ka ka'an sa ja vii ja va'a ja jin kuu ndaka
ni ja ve koo ni a.

²⁷ Iya Tátnuni ma kúu Su'si o,
te xtnuu ya ñu'u maa ya ma nuu o a.
Te chukan kúu ja jín koo sii ini o,
te jín ndakua'a o kiti jin ka'mi o nuu altar ya ma
ja ka ndachiñu'u o ya.

²⁸ Su'si maa sa kúu ni, te ndáchiñu'u ña'a sa,
te ndákuan-ta'vi sa nuu ni, vaa maa ni kúu Su'si sa.

²⁹ Jín ndachiñu'u o Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa iya va'a ini kúu ya,
vaa kúnda'vi ini ña'a ya ni-kani ni-jika.

Salmo 119

Vava'a ko kuu o nuna kandija o tnu'u tátnuni Su'si a

¹ ¡Naka vii naka va'a ka kuu ñayii ka jika va'a ka jika ndaa
ichi Su'si o a te ka sa'a i sukan tátnuni ya ma!

² ¡Naka vii naka va'a ka kuu ñayii ni-yu'u ni-ini i
ka ndanduku i ja jin sa'a i sukan tátnuni Su'si ma,
chi jin koo va'a i nuu ya!

³ Vaa ñayii ka ndikin ichi Su'si Iya Tátnuni ma
chi ñatuu nde ka sa'a-ka i ja u'vi ja masu játna ini Su'si ma.

⁴ Saa vi, Su'si, vaa maa ni ni tatnuni nuu i
ja na jin ko sa'a ndi'i jín ko sa'a tu'u i ndaka
sukan kúni ni ja jin ko sa'a jin ko kuu i ma.

⁵ ¡Naka va'a ko kuu sa, nuna konukuiñi va'a sa ichi ni a
te kandija tna sa ja sa'a sa sukan tátnuni ni a, vi Su'si!

⁶ Vaa nuna katanuu sa ja sa'a sa sukan tátnuni ni ma
chi masu nawa ndakukan-nuu sa.

⁷ Te ni-yu'u ni-ini sa ndachiñu'u ña'a sa, nuna
ndasa'a sa kuenda
sukan ndakan ndaa ndakan ndija ni kuenda
nuu in in sa ma.

⁸ Te ûni ku'un ini sa ja sa'a sa sukan tátnuni ni ma.
Te máko xndoo kuiti ña'a ni, vi Su'si.

⁹ ¿Naxe sa'a suchi jaa ma ja koo vii koo va'a i nuu ni ma, Su'si?
Jiniñu'u ja ko sa'a ko kuu i ndaka
sukan ká'an tnu'u maa ni a, vi Su'si.

¹⁰ Saña chi ni-yu'u ni-ini sa ndánduku ña'a sa,
te máko kua'a ni tnu'u ja xndoo sa sukan tátnuni ni
ja ko sa'a sa ma.

¹¹ Ini anua sa ya táva'a va'a sa ndaka
tnu'u ká'an tnu'u káchí ni nuu sa a,
sukan-va'a ma ko sa'a sa ja u'vi
te ko kuiso kuechi sa nuu maa ni, vi Su'si.

¹² Iya va'a iya vii ini kúu ni, vi Su'si Iya Tátnuni.
Kúni sa ja sa'a ni ja jaku'ni ini sa ndaka sukan tátnuni ni
ja ko sa'a ko kuu sa ma.

¹³ Te ndaka'an ndakachi sa nuu ñayii ma ndaka
sukan ká'an sukan káchí ni nuu sa ja ko sa'a sa ma.

¹⁴ Saña chi iyo sii ini xeen-ka sa ja sa'a sa sukan tátnuni ni ma

- sana ja ni'i sa ndaka ja va'a iyo ñuu ñayivi a.
- ¹⁵ Te ndakani ndaka'vi ini sa, te ndasa'a sa kuenda
naxe ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
te katanuu sa ja kaka sa ichi maa ni a, vi Su'si.
- ¹⁶ Te koo sii ini xeen sa ja ko sa'a sa sukan tátnuni ni ma,
te masu ndunaa sa tnu'u maa ni a, vi Su'si.
- ¹⁷ Saña ja jinukuechi sa nuu maa ni a,
sa'a ni ja kuta'vi sa ja va'a te koteku sa
te kandija sa ja sa'a sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- ¹⁸ Ndakune ni nduchinuu sa a, te jín kuni i
ja vii ja luu ká'an tnu'u maa ni a.
- ¹⁹ Saña chi másu nuu ñu'ú ya kúu nuu koo sa
chi nunuu-ni iyo sa ya'a.
Chukan kúu ja kaxtnu'u ni ndaka ja tátnuni ni ja sa'a sa ma.
- ²⁰ Úni nii nduu ma kúxii ini sa
nava'a ñatuu kuu sa'a sa sukan tátnuni ni ma.
- ²¹ Maa ni, vi Su'si, chi ndónda ni nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma
ja ñatuu ka kandija i ja jin sa'a i sukan tátnuni ni ma.
- ²² Sa'a ni ja na koo jika sa nuu ñayii ka saxiko ña'a ma
te ka kuni u'vi i nuu sa ma,
vaa saña chi ndí ini sa ja sa'a sa ja tátnuni ni ma.
- ²³ Vaa onde tee ka tatnuni-ka ma, ni ka jinkoo de,
te ni ka ndatnu'u tna'a de ja jin sa'a ña'a de ja u'vi,
kovaa saña ja kúu sa tee jinukuechi nuu ni a
chi ndákani ndákani ndákani ndákani ndákani ndákani
tátnuni ni ma,
vaa kúkanu ini ña'a sa.
- ²⁴ Vaa ndaka tnu'u tátnuni ni ma kúu
ja ndákani ndákani ndákani ndákani ndákani
ko kuu sa, vi Su'si.
- ²⁵ Ni kuita kuiti ini sa
kuenda tnu'u ja onde nuu ñu'ú-nka a-ni kátuu sa.
Chindee ña'a ni, te koteku sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- ²⁶ Vaa nuu maa ni ni ndaka'an, ni ndakachi sa
naxe sa'a naxe kúu sa kua'an vee sa kúu sa ma,
te maa ni chi ni ndakone'e ni ja ká'an sa ma.
Te jikan-ta'vi sa nuu ni ja kaxtnu'u ni ndaka
tnu'u tátnuni ni ma.
- ²⁷ Te sa'a ni ja jaku'ni va'a ini sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni

- ja sa'a sa ma,
 sukan-va'a ndás'a sa kuenda ja vii ja luu sa'a ni ma.
- 28 Vaa ûni ndátnana ini anua sa ya, jini sa ja kúxii
 ini sa, vi Su'si.
 Sa'a ni ja na ndani'i sa tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- 29 Xtandiyo ni tnu'u xnda'vi tna'a ma ini anua sa ya,
 sukan-va'a máko xnda'vi sa ñayii ma,
 te kunda'vi ini ña'a ni ja na sa'a sa
 sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.
- 30 Ni kaji sa ichi ndaa ni a,
 te tnu'u tátnuni ni ma ñiu'u ini sa kua'an vee sa kúu sa.
- 31 Ni jatna ini sa tnu'u tátnuni ni ja sa'a sa ma, vi Su'si,
 te máko kua'a ni tnu'u ja tna'a sa ja kan-nuu.
- 32 Te na koo ñama sa ja ko sa'a sa sukan tátnuni ni ma,
 vaa ni sa'a ni ja kua'a xeen-ka ja jáku'ni ini sa, vi Su'si.
- 33 Su'si Iya Tátnuni, sa'a ni ja jaku'ni ini sa
 sukan tátnuni ni ma
 te kó sa'a kó kuu sa ndaka kivi koteke sa ma.
- 34 Taa ni janitnuni va'a, sukan-va'a ni-yu'u ni-ini sa
 kátanuu sa tnu'u tátnuni ni ma
 te kó sa'a sa sukan kúni ni ma.
- 35 Te skaka ña'a ni ichi va'a ma ichi nuu kuu jaku'ni ini sa
 sukan kúni ni ja ko sa'a ko kuu sa ma,
 vaa ja kúu ini sa kúu ja ko sa'a sa ndaka sukan
 tátnuni ni ma.
- 36 Sa'a ni ja ini anua sa ya,
 te kó ndi ini i ja ko sa'a i sukan tátnuni ni ma,
 te máko kua'a ni tnu'u ja ko ndiyo ini sa nawa
 iyo ñuu ñayivi a.
- 37 Te máko kua'a ni tnu'u ja ko kukanu ini sa
 ndaka ja masu nde jiniñu'u ma,
 su'va chindee ña'a ni, te kóteke sa, te kóndikin
 sa ichi maa ni a.
- 38 Sa'a ni ja jaku'ni va'a ini sa sukan ká'an tnu'u maa ni a,
 ndaka ja ni skuiso ni nuu sa ja jinukuechi sa nuu ni a,
 vaa yu'u sa ja nú ma sa'a sa sukan kúni ni ma
 chi ndakan ni kuenda nuu sa.
- 39 Chindee ña'a ni ja má koyu'u-ka sa
 ja ka ka'an ndeva'a ñayii ma nuu sa ja ndikin ña'a sa a,

vaa ndaka tnu'u ká'an ni ma chi ja va'a kúu.

⁴⁰Vaa jini maa ni ja kúu ini sa ja sa'a sa sukan tátnuni ni ma,
sa'a ni ja koteku sa, vaa iya sa'a ndaa kúu ni, vi Su'si.

⁴¹Iya Tátnuni, kaxtnu'u ni sukan nda'vi ini ni ma,
sukan ni skuiso ni ma,
te chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

⁴²Te sukan, te jín kuni ñayii ka ndakiti ini nuu sa ma
ja saña chi kúkanu ini sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.

⁴³Te máko xtandiyo ni ini yu'u sa a tnu'u ndaa
tnu'u ndija ni a,
su'va kó ka'an kó ka'an-ni sa nuu ñayii ma,
vaa kúkanu ini sa ja maa ni sa'a ndaa, vi Su'si.
⁴⁴Te ni-kani ni-jika kó sa'a sa sukan tátnuni ni ma.
⁴⁵Sukan-va'a kónune yu'u kónune nuu sa nde
kua'an nde vee sa,

vaa ni ndanduku sa tnu'u tátnuni maa ni a ja ko sa'a sa ma.
⁴⁶Te masu kukan-nuu sa chi ka'an sa
sukan sa'a sukan kúu ni a nuu tee ka kuu rey ma.
⁴⁷Vaa ûni kúu sii ini sa ja sa'a sa sukan tátnuni ni a,
te ñu'u ini sa ja ko sa'a sa.
⁴⁸Vaa ûni kútoo sa ndaka sukan tátnuni ni ma,
te ûni ñu'u ini sa ja sa'a sa ndaka sukan kúni ni ma, vi Su'si.

⁴⁹Ndaka'án ni ndaka tnu'u ni ka'an ni nuu sa ma,
ja jinukuechi sa nuu ni a,
vaa suu i sa'a ja kúkanu ini ña'a sa, vi Su'si.

⁵⁰Vaa ora kúxii kúnda'vi ini sa ma,
te jiniso'o sa tnu'u ká'an ni ma,
ja suu i sa'a ja koteku sa ma,
te ndáni'i sa tnu'u kanu ini.

⁵¹Vaa ñayii ka jani ini ja maa i ka kuu-ka ma
chi ka jakundee xeen ña'a i saña,
kovaa masu nde xndoo sa tnu'u tátnuni ni a, vi Su'si.

⁵²Te ni ndaka'án sa ndaka sukan ni sa'a ndaa, ni sa'a ndija ni
onde xi'na-ka ma,

te ni ndani'i sa tnu'u kanu ini, vi Iya Tátnuni.

⁵³Ûni ndákiti xeen ini sa nuu ñayii
ni ka xndoo sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma
te ka sa'a i ja u'vi ma.

- ⁵⁴ Kovaa saña chi tnu'u tátnuni ni ma
 chi ûni jita jita-ni sa nani iyo sa ñuu ñayivi a,
 nuu masu ñuu sa kúu ya.
- ⁵⁵ Iya Tátnuni, ndaka jakuaa ma ndáka'án ña'a sa maa ni,
 te saña chi kúni sa ja sa'a sa ndaka sukan ká'an tnu'u
 ni kaxtnu'u ni ma.
- ⁵⁶ Cha'a kúu ja vii ja va'a ni kuta'vi sa nuu ni, vi Su'si,
 vaa ni sa'a sa ndaka sukan tátnuni ni ma.
- ⁵⁷ Iya Tátnuni, maa ni kúu iya ni kuta'vi sa ja koo ji'in sa,
 te vitna, te skuiso sa nuu ni ja kandija sa ja sa'a sa
 ndaka tnu'u tátnuni ni ma.
- ⁵⁸ Te ni-yu'u ni-ini sa ndánduku ña'a sa.
 Kunda'vi ini ña'a ni sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- ⁵⁹ Ni ndakani, ni ndaka'vi ini sa,
 te ni ndasa'a sa kuenda naxe iyo sa nuu ni ma,
 te ni nukun-nee sa ichi va'a ni a,
 te ni ndakandija sa ndaka tnu'u ká'an tnu'u
 káchi ni nuu sa a.
- ⁶⁰ Ni ndatnuñu sa, te ñatuu nde ni wa'a sa tnu'u
 ja kukuee-ka sa,
 te ni jakondree sa sa'a sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.
- ⁶¹ Visi kua'a xeen ñayii ka sa'a ja u'vi ma
 te ni ka ndakonduu ña'a i ja jin ke'en-su'va ña'a i,
 kovaa masu nde ni ndunaa sa tnu'u tátnuni ni ma.
- ⁶² Sava ñuu ma ndákoo sa, te ndákuant-a'vi sa nuu ni
 ja sukan sa'a ndaa sa'a ndija ni ma.
- ⁶³ Kétna'a ini sa ji'in ndaka ñayii ka sa'a sukan tátnuni ni ma,
 vaa ka yu'u i ja ndakan ni kuenda nuu i ma,
 nú ma jin ko sa'a i sukan kúni ni ma.
- ⁶⁴ Iya Tátnuni, tnu'u nda'vi ini ni a chi ni-ka'nú
 ñuu ñayivi a iyo,
 te jikan-ta'vi sa nuu ni ja kaxtnu'u ni tnu'u
 tátnuni ni ma nuu sa.
- ⁶⁵ Te saña ja jinukuechi sa nuu ni a, sa'a ni ja ni'i
 sa ja vii ja va'a,
 sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- ⁶⁶ Te sa'a ni ja jaku'ni vava'a ini sa tnu'u tátnuni ni ma,
 vaa saña chi kándija sa sukan ka'an i ma.
- ⁶⁷ Nuu ñatuu ndasa'a-ka sa kuenda

ja masu nde jiniñu'u ja sa'a ja kúu sa ma
 chi kua'a xeen ja masu játna ini ni ma ni yo sa'a sa.
 Kovaa vitna chi tna'a ja tátnuni ni ma sa'a sa,
 vaa kándija ña'a sa, vi Su'si.

⁶⁸ Kovaa ndijin chi iya va'a ini kúu ni, te sa'a ni ja va'a,
 te káxtnu'u ni tnu'u tátnuni ni ma nuu sa.

⁶⁹ Visi maa ñayii ma ka jani ini i ja maa i ka kuu-ka
 te ka ka'an i tnu'u sa, tna'a ja masu ja ndaa kúu ma,
 kovaa saña chi masu sanuu sa ja ka ka'an i ma,
 vaa ni-yu'u ni-ini sa ni kandija sa sukan ká'an tnu'u
 tátnuni ni ma.

⁷⁰ Vaa ini anua ñayii yukan chi iyo ja jasi ndee,
 te chukan kúu ja ka kuu i sukan,
 kovaa saña chi iyo sii ini sa
 sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

⁷¹ Ja vava'a kúu ja ni xndo'o, ni xneni ña'a ni ma,
 vaa sukan, te ni jaku'ni ini sa sukan ká'an tnu'u
 tátnuni ni ma.

⁷² Nuu saña, vi Su'si, chi va'a xeen-ka kúu tnu'u
 ká'an káchi ni a
 sana ja ni'i sa kua'a xeen xu'un oro ma xi xu'un plata ma.

⁷³ Vaa maa ni ni sa'a ña'a,
 te vivii ni sa'a ña'a ni ni-ka'nu sa,
 te vitna, te jikan-ta'vi sa nuu ni ja sa'a ni ja na jaku'ni ini sa
 te ko sa'a sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

⁷⁴ Ndaka ñayii ka ndachiñu'u i maa ni ma, vi Su'si,
 chi nuna jin kuni ña'a i saña chi ka ndusii ini xeen i,
 kuechi ja kúkanu ini sa sukan ká'an tnu'u
 tátnuni maa ni ma.

⁷⁵ Iya Tátnuni, jini sa ja ja va'a ja ndaa ka kuu
 tnu'u tátnuni ni ma,
 te maa ni jini nava'a xndo'o xneni ni saña
 ja jinukuechi sa nuu ni a.

⁷⁶ Vaa kútoo ña'a ni ma, te ndaka'an mani ña'a ni,
 sukan ni skuiso ni nuu sa a ja jinukuechi sa
 nuu ni a, vi Su'si.

⁷⁷ Te sa'a ni ja na kenda tnu'u nda'vi ini ni a nuu sa,
 sukan-va'a koteke sa,
 vaa kúu sii ini xeen sa nuu tnu'u tátnuni ni a.

⁷⁸ Te jín ndakukan-nuu maa ñayii ka jani ini ja
maa i ka kuu-ka ma,
vaa masu na kuechi sa, te ka ka'an i tnu'u sa,
kovaa saña chi ndás'a sa kuenda naxe ká'an
tnu'u tátnuni ni ma.

⁷⁹ Te ndaka ñayii ka jini sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma
te ka yu'u i te ñatuu ka sa'a-ka i ja u'vi ma,
na ki koo i, te jín ndatna'a sa ji'in i, te jín koo mani sa.

⁸⁰ Te ini anua sa ya na ku'un kaji kú'un va'a ini
nuu tnu'u tátnuni ni ma,
sukan-va'a ñatuu nawa ndakukan-nuu sa.

⁸¹ Te ûni ve kuita sa ja ndetu sa ja na chindee
ñ'a ni ja na kaku sa,

vaa kúkanu ini sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.

⁸² Te onde nduchinuu sa ya ve jin kuita-nka
ja ndétu sa sukan ká'an tnu'u maa ni a,
te jani ini sa:

“¿Na kivi-nka, te kii Su'si ma te ndaka'an mani ña'a ya?”,
jani ini sa.

⁸³ Vaa sukan-nka kaa ñii kití nuu ñu'u ndute ma
ja ni kutnuu kuiti i ja ni kuñu'ma i ma,
sukan-nka ni kaa sa,
kovaa masu nde ndunaa sa ja tátnuni ni ma.

⁸⁴ ¿Na saa-ka kivi koteku saña
ja kúu sa ñayii jinukuechi nuu maa ni a?
¿Te na kivi, te ndakan ni kuenda nuu ñayii
ka sondikin ña'a i saña ma?

⁸⁵ Ndaka ñayii inundee ini ma
ja ñatuu nde ka kandija i tnu'u tátnuni ni ma,
ni ka sa'a i in yavi visi na kêe sa, ka kuni i.

⁸⁶ Te vitna ja masu nawa sa'a sa,
te ka sondikin ña'a i ja jin ka'ni ña'a i.
Chindee ña'a ni, vi Su'si,
vaa ndaka tnu'u tátnuni ni a chi ja ndaa kúu.

⁸⁷ Visi ka kuni i ja jin xnaa ña'a i ñuu ñayivi a,
kovaa saña chi masu nde xndoo sa ndaka tnu'u tátnuni ni a.

⁸⁸ Ja sukan kútoo ña'a ni a, te sa'a ni ja koteku sa,
te chindee ña'a ni ja na sa'a sa
sukan tátnuni ni ja ko sa'a sa ma.

- 89 Vaa ja ndaa kúu ja tnu'u tátnuni ni ma
chi ni-kani ni-jika iyo i andivi ma.
- 90 Vaa ûni ká'an ni, te sa'a ni a, vi Su'si,
te ni-kani ni-jika sukan sa'a sukan kúu ni,
vaa sukan-ni ni sa'a ni ñuu ñayivi ya,
te masu nde kotuu i.
- 91 Te ndaka ja ni tatnuni ni ja jin koo ma
chi ka nukuiñi va'a i onde vitna,
vaa ndaka i ka jinukuechi nuu ni.
- 92 Chukan kúu ja saña
chi nute ñatuu ni kandija sa sukan ni tatnuni ni ma
chi vaa jâ ni xnaa ña'a tnundo'o tnuneni ma nkuu.
- 93 Chukan kúu ja ni masu ndunaa kuiti sa tnu'u tátnuni ni ma,
vaa ja ni jaku'ni ini sa tnu'u yukan,
te ni sa'a ni ja kuu koteku sa ni-kani ni-jika.
- 94 Su'si, sa'a ni ja na kaku sa nuu ja u'vi ma,
vaa sa'ya maa ni kúu sa, vaa sa'a sa sukan tátnuni ni ma.
- 95 Ñayii ka sa'a ja u'vi ma chi ka ndetu ñu'n'i i
naxe jin xnaa ña'a i,
kovaa saña chi masu ndí ini sa ja ka jani ini i ma
chi ja ndí ini sa kúu ja sa'a sa sukan tátnuni maa ni a.
- 96 Saña chi jini sa ja ndaka ja ka iyo a chi jin naa i,
kovaa tnu'u tátnuni ni a chi ni-kani ni-jika koo i.
- 97 Úni kútoo xeen sa tnu'u tátnuni ni a,
te nii nduu ma ndákani ndáka'vi ini sa sukan ká'an ni ma.
- 98 Te ni sa'a ni ja ni kundichi-ka sa
sana ndaka-ka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
vaa tnu'u tátnuni ni a iyo ji'in sa ndaka kivi.
- 99 Te ni jaku'ni-ka ini sa sana ndaka-ka ñayii ka skua'a ña'a ma,
vaa ñu'u xeen ini sa tnu'u tátnuni ni ma.
- 100 Te ni jaku'ni xeen-ka ini sa sana tee ka kuu nija'nu ma,
vaa kándija sa te sa'a sa sukan tátnuni ni ma.
- 101 Te ndaka ichi u'vi ma ni xndoo ja'a sa ya,
sukan-va'a kuu sa'a sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- 102 Te ñatuu nde xndoo sa tnu'u tátnuni ni ma,
vaa maa ni káxtnu'u nuu sa.
- 103 Te ûni játna ini xeen sa sukan ká'an tnu'u maa ni a
sana in ja asi xeen jini yu'u sa ma.
- Vixi-ka tnu'u maa ni a sana nduxi ñuñu ma jini sa.
- 104 Nuu tnu'u tátnuni ni a ni kutu'va sa tnu'u ndichi ma,

te chukan kúu ja saxiko sa ndaka ichi xnda'vi
tna'a ñayii ma.

- ¹⁰⁵ Vaa tnu'u káxtnu'u ni nuu sa a chi vivii xtnuu i nuu ja'a sa a,
kuenda tnu'u ja in ñu'u ndu'va, te xtnuu i ichi jika sa ya.
- ¹⁰⁶ Ni skuiso sa ja sa'a ndi'i sa'a tu'u sa
ndaka tnu'u ndaa tnu'u ndija tátnuni ni a.
- ¹⁰⁷ Su'si Iya Tátnuni, jini ni ja kúxii kúnda'vi ini sa.
Sa'a ni ja koteku sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- ¹⁰⁸ Jikan-ta'vi sa nuu ni, vi Su'si Iya Tátnuni,
ja na jatna ini ni ja ndáka'an ndákachi yu'u sa ya,
vaa ja jita sa ya-ni kúu ja ndátaa sa nuu ni, vi Su'si.
Te kaxtnu'u ni nuu sa ja na jaku'ni ini sa
tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a.
- ¹⁰⁹ Vaa ndi-kivi ndi-kivi iyo yika sa ja jin ka'ni ña'a i ka kuni i,
kovaa masu nde ndunaa sa tnu'u tátnuni ni ma.
- ¹¹⁰ Visi ka nduku i ja sanaa sanaa-ni jin tnii ña'a i,
kovaa masu kuu,
vaa saña chi ñatuu nde ndunaa sa ndaka tnu'u
tátnuni ni ma.
- ¹¹¹ Ni tnii sa ndaka ja ni skuiso ni ma
ja ko kuu ta'vi sa ni-kani ni-jika,
te suu i kúu ja ndás'a sii ini ini anua sa ya ndaka ora.
- ¹¹² Ni-yu'u ni-ini sa jani ini sa ja ko sa'a sa
sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
te ni masu skendoo sa ni-in kivi.
- ¹¹³ Úni masu játna ini kuiti sa ndaka ñayii ka kuvixi ma,
vaa ka ka'an i te masu ka sa'a i,
kovaa saña chi ja játna ini sa kúu ja ko sa'a sa
sukan tátnuni ni ma.
- ¹¹⁴ Nuu kuu chu'u sa te kaku sa nuu ja u'vi ma
kúu nuu maa ni a, vi Su'si,
vaa kúkanu ini sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.
- ¹¹⁵ Ndaka ni ja ka sa'a ni ja u'vi ma, jin kakayata
ni nuu iyo sa ya,
chi saña chi kúni sa ja sa'a sa sukan tátnuni Su'si ma.
- ¹¹⁶ Su'si, taa ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu
sukan ni skuiso ni nuu tnu'u ká'an ni ma,
sukan-va'a koteku sa te masu nawa kukan-nuu sa
ja ni kukanu ini ña'a sa.

¹¹⁷ Chindee ñ'a'a ni, sukan-va'a na kaku sa nuu ja u'vi ma,
sukan-va'a ndaka kivi sii ini ko sa'a sa ndaka
sukan tátnuni ni ma.

¹¹⁸ Vaa ndijin chi saxiko ni ñayii ka jikayata
nuu tnu'u tátnuni ni ma,
vaa ndaka ja ka jani ka ka'vi ini i ma chi masu
nde jiniñ'u.

¹¹⁹ Te ndaka ñayii ka sa'a ja u'vi ma chi masu
nde ka jiniñ'u i.

Kuenda tnu'u ja in mi'i-ni ka kúu i nuu maa ni, vi Su'si.
Kovaa saña chi ñu'u ini sa ja sa'a sa
sukan ká'an tnu'u tátnuni ni a, vi Su'si.

¹²⁰ Yikikuñu sa ya chi ni'i ni'i-nka i
ja yu'u xen-xeen ñ'a'a i maa ni, vi Su'si,
vaa maa ni kúu iya ndakan kuenda nuu sa.

¹²¹ Saña chi nanimaa ja ndaa ja va'a sa'a sa,
te máko xndoo ñ'a'a ni nuu nda'a ñayii
ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

¹²² Kunda'a ñ'a'a maa ni, Su'si, sukan-va'a na koo va'a sa
te máko jin sa'a ndeva'a ñ'a'a ñayii ka jani ini
ja maa i ka kuu-ka ma.

¹²³ Vaa nduchinuu sa ya chi ni ka kuita-nka i
ja ka ndetu i ja na chindee ñ'a'a ni,
sukan-va'a na kaku sa nuu ja u'vi ma,
vaa sukan ni skuiso ni nuu tnu'u maa ni ma,
te ndetu ñ'a'a sa.

¹²⁴ Saña ja kúu sa ñayii jinukuechi nuu ni a, vi Su'si,
te ja kúnda'vi ini ñ'a'a ni a, te sa'a ni sukan
iyo ja sa'a ñ'a'a ni,
vaa kútoo ñ'a'a ni a,
te kaxtnu'u-ka ni ndaka sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

¹²⁵ Saña ja kúu sa ñayii jinukuechi nuu ni a,
sa'a ni ja na jaku'ni va'a-ka ini sa,
vaa ja kúni sa kúu ja jakun-tnuni-ka ini sa
tnu'u ndaa tnu'u ndija tátnuni ni ma.

¹²⁶ Su'si Iya Tátnuni, va'a-ka ndakan ni kuenda nuu ñayii a,
vaa jâ ni ka xndoo i sukan tátnuni ni ja jin ko sa'a i ma.

¹²⁷ Chukan kúu ja saña chi kútoo xeen sa ndaka
ja tátnuni ni ma.
Vi'i-ka kútoo sa tnu'u maa ni a sana xu'un ma,

visi nanimaa oro kúu i ma.

¹²⁸Vaa ûni jatanuu sa ndaka ja tátnuni ni ja sa'a sa ma
sana ndaka-ka ja ka xnda'vi tna'a ñayii ñuu ñayivi a.

¹²⁹Ûni vivii kúu ndaka tnu'u tátnuni ni a.

Chukan kúu ja ñu'u ini sa ja sa'a sa ndaka ora, vi Su'si.
¹³⁰Vaa nute jin kachi ndaka ñayii ma

ja jin koniniso'o i sukan ká'an tnu'u maa ni a
chi ûni ndaxtnuu vava'a i nuu ñayii ma,
vaa vivii sa'a i ja ka jaku'ni ini ñayii
ka ndasa'a kuenda ja ka jiniñu'u i Su'si ma.

¹³¹Chukan kúu ja ni ndakune sa yu'u sa ya, te ni jaka ini sa,
vaa ûni ndiyo ini sa ja jaku'ni ini sa tnu'u tátnuni ni ma.

¹³²Konde'ya ña'a ni, te kunda'vi ini ña'a ni,
sukan sa'a ni ji'in ndaka-ka ñayii ka kandija
ja ká'an ni ma.

¹³³Te ndaskaka va'a ña'a ni ichi maa ni a,
te kó sa'a sa sukan ká'an tnu'u maa ni a,
te ni-in ja u'vi kundee tatnuni nuu sa a.

¹³⁴Te sa'a ni ja kaku sa nuu ñayii ka sa'a ndeva'a tna'a ma,
te ku'un ini sa ja ko sa'a sa tnu'u tátnuni ni ma.

¹³⁵Vivii konde'ya ña'a ni saña ja jinukuechi sa nuu ni a,
te kaxtnu'u ni naxe ko sa'a ko kuu sa sukan tátnuni ni ma.

¹³⁶Nda'yu sa ji'in ndenuu sa,
vaa kúxii ini sa ja ñatuu ka kandija ñayii ma
ja jin sa'a i sukan tátnuni ni ma, vi Su'si.

¹³⁷Su'si iya sa'a ndaa sa'a ndija kúu ni,
te ndakan ndandaa ni kuenda nuu ñayii ma.

¹³⁸Vaa ndaka tnu'u tátnuni ni ja jin ko sa'a ñayii ma,
tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu i, te kuu kukanu ini sa,
vaa masu nawa xnda'vi ña'a ni.

¹³⁹Te ndákiti xeen ini sa,
vaa ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
chi ni ka ndunaa i ndaka sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁴⁰Ja ndaa ndija kúu ja tnu'u tátnuni ni ma,
tnu'u nanimaa kúu i,

te saña ja jinukuechi sa nuu ni a, vi Su'si, chi játna ini sa.

¹⁴¹Saña chi in ñayii masu kanuu kúu sa,
te ka saxiko ña'a ñayii ma,
kovaa saña chi ñatuu nde ndí ini sa,

vaa masu nde ndunaa sa sukan tátnuni ni ma.

¹⁴² Ndijin, vi Su'si, chi ndimaa sa'a va'a sa'a ndaa ni,
vaa ja ndaa kúu tnu'u tátnuni ni a.

¹⁴³ Te visi tnundo'o truneni ka kenda koo nuu sa ya,
kovaa masu ndí ini sa,
vaa ja ndí ini-ka sa kúu ja sa'a sa
sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁴⁴ Te ndaka tnu'u tátnuni ni ma chi ndimaa tnu'u ndaa kúu.
Te chindee ña'a ni ja na jaku'ni va'a ini sa,
sukan-va'a kuu koteku sa.

¹⁴⁵ Vaa ni-yu'u ni-ini sa ndákune'e ña'a sa, vi Su'si Iya Tátnuni,
te chindee ña'a ni, te kó sa'a sa sukan tátnuni ni ma.

¹⁴⁶ Vaa maa ni ndákune'e sa, te sa'a ni ja kaku
sa nuu ja u'vi ma,
te chindee ña'a ni ja na sa'a sa sukan ká'an
káchì ni nuu sa a.

¹⁴⁷ Ne'e xeen ma ndákoo sa, te jikan-ta'vi sa ja
na chindee ña'a ni,
te kúkanu ini sa ja sa'a ni sukan ká'an ni nuu tnu'u maa ni a.

¹⁴⁸ Te niñu masu nde kixi sa,
vaa ndákani ndáka'vi ini sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁴⁹ Su'si, koniniso'o ni ja ká'an sa ya,
te sukan nda'vi ini ni a,
te sukan sa'a va'a sa'a ndaa ni a,
te sa'a ni ja koteku sa.

¹⁵⁰ Vaa ndaka ñayii ka sondikin ña'a i saña ma,
ni ka jan tu'va maa i nuu ja u'vi ma,
te ni ka ndunaa i sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁵¹ Kovaa maa ni, vi Su'si, chi iyo yatni ni ji'in sa,
te ja ndaa kúu ndaka tnu'u tátnuni ni nuu sa a.

¹⁵² Te jâ ni kuu kii ja ni jaku'ni ini sa sukan ká'an
sukan káchì ni a,
te tnu'u ká'an ni a chi koo maa i ni-kani ni-jika.

¹⁵³ Konde'ya ña'a ni, te kuni ni sukan ndó'o néni sa ya,
te chindee ña'a ni ja na kaku sa,
vaa saña chi ñatuu nde ndunaa sa tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁵⁴ Nuu nda'a maa ni a na koo ndaka sukan ndó'o néni sa a,
te maa ni ndatava ña'a nuu tnundo'o a,
te sa'a ni ja koteku sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.

155 Te ñayii ka sa'a ja u'vi ma chi jika-ni ka iyo i nuu ni a,
te masu jin kaku i nuu ja u'vi ma,

vaa masu nde ka ndanduku i tnu'u tátnuni ni ma, vi Su'si.

156 Kua'a xeen tnu'u nda'vi ini neva'a ni ja jin kuu sa, vi Su'si,
te sukan ká'an tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a,
te sa'a ni ja koteku sa.

157 Kua'a xeen ñayii ka kuni u'vi nuu sa, te ka sondikin ña'a i,
kovaa saña chi masu nde ndunaa sa
ndaka tnu'u ká'an tnu'u káchi ni nuu sa a, vi Su'si.

158 Kovaa nde'ya sa ndaka ñayii ñatuu ka kandija i
ja ká'an ni ma,
te ndákiti ini sa nuu i.

159 Iya Tátnuni,conde'ya maa ni ja saña
chi kútoo sa ndaka sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
te ja sukan kútoo ña'a maa ni ma, te sa'a ni ja koteku sa.

160 Te ja ndaka sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma
chi nanima a tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu,
te ká'an i sukan ndakan ni kuenda nuu ñayii ma
ni-kani ni-jika.

161 Tee ka kuu sa'ya rey ma, ja ka kuu de tee ka tatnuni ma,
ni ka sondikin ña'a de,
te masu na kuechi sa,
kovaa ini anua sa ya chi na'a sa
sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
te yu'u sa nasa yukan, te masu sa'a sa sukan kúni ni ma.

162 Kovaa kúu sii ini sa nuu tnu'u tátnuni ni ma.
Kuenda kúu in ñayii ja ni ndani'i i kua'a xeen xu'un,
sukan kúu sa.

163 Te ndaka tnu'u xnda'vi tna'a ñayii ma chi saxiko sa
te kúkini ini sa nuu i,
kovaa kúu sii ini sa nuu tnu'u tátnuni ni ma.

164 Saña chi uja jichi ndáchiñu'u ña'a sa in nduu ma,
ja kuechi ja sukan káxtnu'u ndaa káxtnu'u ndija ni
sukan jin ko sa'a jin ko kuu sa ma.

165 Te ñayii ka jatna ini te ka sa'a i sukan tátnuni ni ma
chi ka iyo sii ini xeen i, te ñatuu-ka nawa ja'nú ndee
ja jin konukuiñi va'a i nuu ni.

166 Saña chi ndetu sa ja sa'a ni ja kaku sa nuu
ja u'vi ma, vi Su'si,
te ndaka tnu'u tátnuni ni ma chi sa'a sa sukan ká'an i ma.

¹⁶⁷ Te kándija sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
te ûni játna ini xen-xeen sa sukan ká'an ma.

¹⁶⁸ Te saña chi ndí ini sa ja sa'a sa ndaka
sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
vaa maa ni chi jini ni nawa sa'a nawa kúu sa
ndenu kua'an ndenu vee sa.

¹⁶⁹ Su'si maa sa, na kenda nuu maa ni ndaka ja
ká'an kachi sa ya,
te sa'a ni ja na jaku'ni ini sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.

¹⁷⁰ Ndaka ja jikan-ta'vi sa nuu ni a na kenda nuu
maa ni, vi Su'si,
te sa'a ni ja na kaku sa, sukan ká'an tnu'u maa ni a.

¹⁷¹ Vitna chi ni ndusii ini sa, te kata sa,
te ndachiñu'u ñia'a sa, vi Su'si,
vaa káxtnu'u ni ndaka tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁷² Te ndaka'an ndakachi sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma,
vaa tnu'u ndaa tnu'u ndija kúu.

¹⁷³ Te koo ñama nda'a ni a ja ki chindee ña'a ni
ja na kaku sa nuu ja u'vi ma,
vaa saña chi jatanuu sa ja sa'a sa sukan ká'an tnu'u maa ni a.

¹⁷⁴ Te ja kúu ini xeen sa kúu ja na chindee ña'a ni
te káku sa nuu ja u'vi ma, vi Su'si,
vaa játna ini xeen sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

¹⁷⁵ Te sa'a ni ja kóteku sa te káta sa te ndáchiñu'u ña'a sa,
te tnu'u ndaa tnu'u ndija ni a na jin chindee ña'a
ja na koo va'a sa nuu ni.

¹⁷⁶ Vaa saña chi kua'an vee sa kúu sa.
Sukan kúu in ndikachi ni skil'in maa ti kúu sa.
Te ndanduku ña'a ni ja kúu sa ñayii jinukuechi
nuu ni a, vi Su'si,
vaa ñatuu nde ndúnaa sa sukan ká'an tnu'u tátnuni ni ma.

Salmo 120

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma
ja na kaku o nuu ñayii tnu'u ma**

¹ Kivi ndó'o néni sa ma, te ni ndakune'e sa Su'si ma
ja na chindee ña'a ya,
te ni ndakone'e ya.

² Vaa sa'a ni jiña'a sa ya:

“Su'si Iya Tátnuni, sa'a ni ja na kaku sa nuu ñayii tnu'u ma
ja ndimaa tnu'u xnda'vi tna'a ká'an i ma”,
kúu sa jiña'a sa ya.

³ Ndijin ñayii tnu'u, ¿nawa ni'i ni, nawa chíndee ña'a
ja ndimaa tnu'u xnda'vi tna'a ká'an ni?

Te vitna ja Su'si ma, masu játna ini ya.

⁴ Ja ndani'lí ni kúu ja ka'ni ña'a ñayii yinda'a kuji i ma,
xi ja kayu ni nuu ñu'u i'ni xen-steen ma.

⁵ ¡Nda'vi-nka sa, vi Su'si, ja iyo sa ñuu Mesec ya,
te iyo sa ne'un ñayii ka iyo ñuu Cedar ya!

⁶ Vaa ni kuu kua'a xeen kivi iyo sa ne'un ñayii ya'a,
ja ñatuu ka jatna ini i ja jin koo mani i ma.

⁷ Kovaa saña chi kuee ini sa,
te ora ká'an sa ja jin koo mani sa ji'in i ma,
te ndimaa jin kanaa i ka kuni i.

Salmo 121

**Maa in-ni Su'si Iya Tátnuni ma kúu iya jito
ñña'a ndenu kua'an ndenu vee o ma**

¹ Visi na ndonenuu sa ichi yuku ma,
ja kondetu sa ndenu kenda ja chindee ña'a,

² kovaa masu ndenu kenda,
vaa maa in-ni Su'si Iya Tátnuni ma,

iya ni sa'a andivi ma ji'in ñuu ñayivi a,
kúu iya kuu chindee ña'a.

³ Vaa masu kua'a ya tnu'u ja kendeka ja'a o a,
te ni masu kusu ya ja jito ñukuun ña'a ya.

⁴ Te ni masu na ñuma'nna nuu ya,
ni masu iya kusu kúu iya jito ñayii ñuu Israel a.

⁵ Te maa Iya Tátnuni ma kúu iya jito va'a ña'a ma,
te iyo yatni ya sukan iyo kuanda'vi o a

ja iyo ichi nda'a kua'a o a.

⁶ Te kandii ma chi másu skuita ña'a i nduu ma,
visi i'ni xeen ma,

ni a yoo ma, masu nawa sa'a ña'a i jakuua ma.

⁷ Te maa Iya Tátnuni ma kúu iya ko koto va'a ña'a
ja kaku o nuu ndaka ja u'vi ma,
te suni ko koto va'a ya anua o a.

⁸ Te maa Iya Tátnuni ma koto va'a ña'a ndenu ni kee o kua'an o,
te ndenda va'a o.
Onde vitna te ni-kani ni-jika ko koto va'a ña'a ya.

Salmo 122

**Sukan jin kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na
jin koo mani ñayii ñuu Israel ma**

¹ Saña chi ni ndusii ini sa ji'in ñayii ni ka ka'an sa'a ma:
“Jín koo o ve'e Su'si ma ja jín ndachiñu'u o ya”,
ni ka ka'an i.

² Te vitna ka iyo sa onde ye'e ñuu Jerusalén ya.

³ Te ñuu Jerusalén ya kúu in ñuu nükuiñi vava'a,
sukan-va'a ndaka ñayii ma jin ndatna'a ya'a.

⁴ Vaa ya'a ka ndatna'a ndaka jichi ñayii ma,
sukan-va'a jin ndachiñu'u ña'a i maa ni, vi Su'si,
vaa sukan ni tatnuni ni nuu tee kúu Israel ma.

⁵ Vaa ya'a ka iyo nuu ka nukoo sa'ya tata David ma
ja ka tatnuni i nuu ñayii a,
te ya'a ka kenda koo ñayii ma ja ka kundaa tniñu i ma.

⁶ Jín kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja koo kuee ini ñuu Jerusalén a,
te sa'a jín kuña'a o ñuu Jerusalén a:
“Jerusalén, na jin koo vii jín koo va'a
ndaka ñayii ka kutoo ña'a a.

⁷ Ñatuu nawa ko jin koyu'u ñayii ka iyo ini ro
ja kúu ro ñuu Jerusalén a,
te vivii jín ndatatu ñayii ka iyo ve'e ro a.

⁸ Te ja na jin koo vii jín koo va'a
ndaka ñayii ka ketna'a ini ji'in ri a,
te jikan-ta'vi ri nuu Su'si ma ja na koo kuee ja ko kuu ro.

⁹ Te ja kúnda'vi ini ri ve'e nuu ka ndachiñu'u ri Su'si ma,
te chukan kúu ja ndimaa ko ndi ini ri
ja na koo vii koo va'a ro vi, ñuu Jerusalén.”

Sa'a jin kuña'a o ñuu a.

Salmo 123

Sukan kakan-ta'vi o ja na kunda'vi ini ña'a Su'si ma

- ¹ Nuu maa ni ni ndonenuu sa, vi Su'si,
 ndijin ja iyo ni onde andivi a.
- ² Te nde'ya nda'vi nde'ya kee ña'a sa,
 sukan-va'a xi ma kunda'vi ini ña'a ni, vi Su'si.
 Sukan nda'vi nde'ya in tee jinukuechi nuu jito'o de ma
 ja na kunda'vi ini ña'a jito'o de ma, sukan kúu sa nuu ni.
 Xi sukan nda'vi nde'ya in ña'a jinukuechi nuu jito'o ña ma
 ja na kunda'vi ini ña'a jito'o ña ma,
 sukan kúu sa nuu ni, vi Su'si.
- ³ Te kunda'vi ini ña'a ni, Su'si maa sa,
 vaa ka ndetu sa ja na kunda'vi ini ña'a ni,
 vaa ñatuu ka kundee-ka ini sa
 ja ka ka'an ndeva'a ñayii ma ja jin kuu sa
 te ka saxiko ña'a i a.
- ⁴ Vaa ka kuxii ini sa ja ka jakundee ña'a ñayii ka kuxiku ma,
 te ñatuu ka kanda-ka sa ja ka saxiko ña'a
 ñayii ka jani ini ja maa i ka kuu-ka ma.

Salmo 124

Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni chindee ñ'a ya te ni kaku o nuu ja u'vi ma

- ¹ Nute ñatuu ni iyo Su'si ma ji'in o ma ja chindee ña'a ya ma,
 —sa'a jin ndaka'an ni ja ka kuu ni ñayii ñuu Israel ma—,
- ² vaa nute ñatuu ni iyo Su'si ma ji'in o
 nuu ni ka kenda koo ñayii ma ja jin kanaa i ji'in o ma,
- ³ chi vaa jin kaa téku ña'a i nkuu,
 vaa ni ka ndakiti xeen ini i nuu o ma.
- ⁴ Nute ni wa'a ya tnu'u
 chi kuenda tnu'u ja nuu ndute kua'a ma ka ñunee o nkuu,
 te ñu'u ña'a de.
- ⁵ Xi kuenda tnu'u ja jin kivi koo o nuu kínuu tna'a ndute ma,
 te jin sa'vei ndi'i o nkuu,
 nute ñatuu na Su'si ma ka iyo ji'in o ma.

⁶Iya va'a xeen ini kúu Su'si o a.

Vaa ñatuu ni wa'a ya tnu'u ja jin kayi'i ña'a ñayii ma.

⁷Te ni ka kaku o, sukan ka kaku lasaa ma

nuu nda'a tee ndúku ti ma,

vaa ñatuu ni kuu sukan ka ñu'u ini i ma, te ni ka kaku o.

⁸Vaa Su'si iya ni sa'a andivi ma ji'in ñu'ú ya

kúu iya ni sa'a ja ni ka kaku o

nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu o ma.

Salmo 125

Su'si ma chi jito vava'a ya ñayii ñuu ya ma

¹Ñayii ka kukanu ini Iya Tátnuni ma

chi sukan kúu yuku nani Sion ma

ja núkuiñi vava'a i ni-kani ni-jika ma,

sukan ka kuu ñayii yukan.

²Sukan kúu ñuu Jerusalén ma ja ni ka ndakonduu

ñ'a'a yuku ma,

sukan kúu Iya Tátnuni ma, ni ndakonduu ya ñuu ya ma.

Jito ya i onde vitna, te sukan ko koto ya i ni-kani ni-jika.

³Te tnu'u ndee tnu'u ndatnu ja u'vi ma,

másu kua'a Iya Tátnuni ma tnu'u ja koo yatni i

nuu ka iyo ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.

Vaa nasa yukan, te jin ko sa'a tna i ja u'vi ma.

⁴Su'si Iya Tátnuni, sa'a ni ja va'a ja jin kuu ñayii

ka sa'a ja va'a ma

te ka iyo ndaa ini anua i ma nuu ni.

⁵Kovaa ñayii ni ka kusiin ma te ka sa'a i ja u'vi ma,

chi maa Iya Tátnuni ma, jin nu chunee ya i

nuu ka iyo ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

Kovaa ñayii ñuu Israel ma, na jin koo mani i.

Salmo 126

Sukan jin kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na
chinddee ña'a ya ja na jin kaku o nuu ja u'vi ma

¹Kivi ni sa'a Iya Tátnuni ma ja yo'o
ja ni ka yo iyo o nuu nda'a ñayii in-ka ñuu ma,
ni ka ndakokuiñi o ñuu Sion ma,
te kuenda tnu'u ja ka jani o kúu ma.

²Kovaa sani te ni ka ndakusii o ja ni ka ndusii ini o,
te ni ka jita sii ini o nuu Su'si ma.

Te onde ñayii ka iyo in-ka ñuu ma, ka ka'an i:
“Kua'a xeen ja va'a ja vii ni sa'a Su'si ma ja
jin kuu ñayii ya'a”,

ka kuu i ka ka'an i.

³Vaa kua'a xeen ja va'a ja vii ni sa'a Iya Tátnuni ma
ja jin kuu o ma,
te chukan kúu ja ka kusii ini xeen o ya.

⁴Vitna ka jikan-ta'vi sa nuu ni, vi Su'si Iya Tátnuni,
sukan sa'a ni ja tóo ndute nuu ñu'ú yichi ma,
te sukan sa'a tna ni ja na jin ndakokuiñi ñayii ñuu sa ya,
ja ni ka kunda'a ña'a ñayii in-ka ñuu ma,
ja jin kunukuechi i nuu ñayii yukan ma.

⁵Vaa sa'a ka'an ni:
“Ñayii ka nda'yu kuan koo i ka saka i ndikin itu ma
chi sii ini xeen jin ndaxtutu i kivi ni kuu ma.

⁶Vaa visi ka nda'yu i kuan koo i ja ka ndo'o ka nen i
ka saka i ma,
kovaa sii ini xeen jin ndakokuiñi i,
vaa ndendee i ka ndiso i ja jâ ni ka ndaxtutu i
ja ni ka saka i ma.”

Sa'a ka'an ni vi.

Salmo 127

Nuu maa Su'si ma vee ndaka ja kúta'vi o ma

¹Nú masu maa Su'si Iya Tátnuni ma sa'a
ja konukuiñi va'a ve'e ma
chi masu nde jiniñu'u ja ka satniñu ka satniñu

- ñayii ka sa'a ve'e ma.
 Te nú masu maa Su'si ma ko koto va'a in ñuu ma,
 másu nde jiniñu'u visi ni ka ndakonduu maa ñayii
 ka jito vava'a ñuu ma.
- ²Nú ñatuu kúkanu ini ni Sa'si ma, másu nde jiniñu'u
 ja ne'e-ni ndakoo ni, te kusu kuee ni,
 te ndo'o neni ni sana ni'l'i ni nawa kaa ni ma.
- Vaa ñayii kúkanu ini Su'si ma chi kútoo ya i, te nani kixi i ma,
 te maa ya ndí ini naxe ni'l'i i nawa jiniñu'u i ma.
- ³Sa'ya tata o ma chi in ja vii ja va'a ka kuu i nuu o,
 vaa maa Su'si ma ni skuta'vi ña'a.
- ⁴Te ndaka sa'ya o suchi ni ka kâku nuu jaa-ka o ma
 chi sukan ñama sukan ka ndanuu flecha ka skana tee
 ka kanaa ji'in kuji de ma,
 sukan ka kuu i nuu o.
- ⁵¡Naka vava'a ka kuu ñayii ka iyo kua'a sa'ya i ja
 ka kuu sukan ma
 chi másu nawa jin kukan-nuu i!
 Te kivi kenda ñayii ñatuu kunimani nuu i ma,
 masu sa'a ndeva'a ña'a i vaa masu iyo maa in-ni i.

Salmo 128

**Ja vava'a kúu ñayii yu'u Su'si ma
 te sa'a i sukan játna ini ya ma**

- ¹¡Naka vii naka va'a ka kuu ñayii ka sa'a sukan kúni Su'si ma
 te ka ndikin i ichi maa ya ma te ñatuu na ja u'vi-ka ka sa'a i,
 vaa ka yu'u i ya ja ndakan ndaa ya kuenda nuu i ma!
- ²Te ora satniñu ni ji'in nda'a ni ma,
 sana ní'i ni nawa jaa ni ma chi,
 ¡naka vava'a-ka kuu ni, te va'a-ni ko kuu ni!
- ³Te ñasi'i ni ma, ko kuu ña sukan kúu tnu uva ma
 ja vivii kúun nde'ya tnu ma.
 Sukan ko kuu ña ve'e ni ma.
 Te sukan kúu tnu olivo ma, sukan jin ko kuu sa'ya ni ma,
 te jin ndakonduu i nuu ka nukoo ni ja ka jaa ni xita ma.
- ⁴Ndaka ja vii ja va'a ya'a ni'l'i tee yu'u Su'si ma
 te sa'a de sukan tátnuni ya ma.

5 Te maa Su'si Iya Tátnuni ma, iya iyo onde ñuu Sion ma,
 na skuta'vi ña'a ndaka ja vii ja va'a ma
 te na kuni ni ndaka ja va'a ko kuu ñuu Jerusalén ma
 ndaka kivi koteku ni ma.

6 Na koteku kani ni, te na kuni ni sukan jin koo vii jin koo va'a
 sa'ya tata ni ma.
 Na koo kuee te kóo vii kóo va'a ñuu Israel a.

Salmo 129

Jín ndatna'a maa ñayii ñatuu ka kunimani nuu o ma ja kan-nuu

1 Kua'a xeen ja ni ndo'o, ni není sa onde nuu jaa-ka sa ma
 —te sukan na jin ndaka'an maa ñayii ñuu Israel ma—,
 2 nde'e xeen ni ka xndo'o, ni ka xnení ña'a i onde
 nuu jaa-ka sa ma,
 kovaa ñatuu ni ka kundee i ja jin chitna'nu ña'a i.

3 Vaa kuenda tnu'u ja onde yata sa ya ni ka ya'a
 ñayii ka jitú ma,
 te ni ka sa'a kunu-ka i yukun ma.

4 Kovaa Su'si Iya Tátnuni ma chi iya sa'a va'a sa'a ndaa kúu ya,
 te ni ja'nde ya yo'o kaa ni ka ju'ni ña'a ñayii
 ka sa'a ja u'vi ma,
 te ni kaku sa.

5 Te jín ndatna'a maa ñayii ka sa'a ja u'vi ma ja kan-nuu.
 Ndaka maa i ja ka saxiko i ñuu Sion ma,
 te jín ndakakayata maa i jín koo i.

6 Te jín ko kuu maa i sukan-ni kúu yi'i nana xini ve'e ma,
 ja masu nde ja'nu ma, sani te yichi i ma.

7 Ja ni masu nde ni'i ña'a tee ja'nde yi'i ma
 ja xtutu de nuu nda'a de ma te ka'nde de.
 Ni a jaku'un nuu nda'a de ma te ku'ni de kuenda nu'ni i.
 Sukan-ni jín ko kuu maa i.

8 Te ni a ñayii jin ya'a kuan koo ma, masu jin kuña'a i:
 "Su'si Iya Tátnuni ma, na skuta'vi ña'a ya ja vii ja va'a."

Ni a jin kuña'a i nuu ñayii ya'a:

"Ja maa Su'si ma, te ka ka'an sa ja vii ja va'a ja jin kuu ni",
 chi ña'a.

Salmo 130

Ka kukanu ini o ja maa Su'si ma sa'a ja jin kaku o nuu ja u'vi ma

¹ Onde nuu kunu xen-xeen ma ñunee sa,
te káyu'u sa kána ña'a sa ja ndánduku ña'a sa, vi Su'si.

² Iya Tátnuni, koniniso'o ñukuun ni ja ká'an sa a,
te kuni ni sukan jikan-ta'vi jikan-ta'vi sa nuu ni a.

³ Nute ndijin ma, vi Su'si, te ndakan ni kuenda nuu ndaka sa
ja u'vi ni ka yo sa'a sa ma
chi masu na in kundee ini ja konukuiñi i nuu ni ma
te ka'an i ja masu na kuechi i ma, vi Su'si.

⁴ Kovaa nú na in na kandija ja ká'an ni ma
chi sakana ini ni kuechi i ma,
te ndachiñu'u ña'a i,
te masu ko sa'a-ka i ja u'vi ma, vi Su'si.

⁵ Saña chi ni yo ndetu sa Iya Tátnuni ma,
vaa anua sa ya chi ni yo ndetu ka'nu kuiti i ya,
vaa ni kukanu ini sa ja sa'a ya sukan ká'an tnu'u maa ya ma.

⁶ Te ini anua sa ya chi ndetu ka'nu kuiti i Iya Tátnuni ma.
Vi'i-ka kúu sa sana sukan kúu in soldado ja jito de ñuu de ma
te ndetu ka'nu kuiti de ja na ndii ma,
xi vi'i-ka kúu sa sana sukan kúu in ñayii ja iyo nawa jito i ma
te ndetu ka'nu kuiti i ja na ndii ma.

⁷ Ñuu Israel, jin kondetu ka'nu kuiti ni Iya Tátnuni ma,
vaa Iya Tátnuni ma chi nda'vi xeen ini ya,
te maa ya chi iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya
ja sa'a ya ja jin ndayaa ni nuu ja u'vi ma.

⁸ Ndijin ja ka kuu ni ñayii ñuu Israel a,
maa ya sa'a ja jin ndayaa ni nuu ndaka ja u'vi ma.

Salmo 131

Úni jín kukanu ini xeen o Su'si ma

¹ Su'si Iya Tátnuni, ini anua sa ya úni ñatuu na tnu'u vixi iyo,
te nduchinuu sa ya chi ñatuu nde nde'ya i
ja u'vi ja ñatuu játna ini ni ja konde'ya sa ma,

ni ñatuu ndúku sa ja na'nu ja kua'a,
tna'a ja masu kundee sa sa'a sa ma.

² Su'va na'ñi na'ñi-ni iyo sa, te iyo kuee ini sa.

Kuenda kúu in lulu ja ni jinu ni jaxi i ndoso si'i i ma,
sukan-ni kúu sa.

³ Ndijin ja ka iyo ni ñuu Israel ma,
jin kukanu ini ni te jin kondetu ni Su'si Iya Tátnuni ma
onde vitna te ni-kani ni-jika.

Salmo 132

Ni kaji Su'si ma yuku Sion ma nuu koo ya

¹ Iya Tátnuni, ndaka'án ni sukan ni ndo'o ni není David ma.

² Ndaka'án ni sukan ni skuiso David ma nuu maa ni ma,
vi Su'si Iya Tátnuni.

Ndaka'án ni sukan ni ka'an, ni kachi de
ja ko sa'a ko kuu de nuu maa ni ma,
ja kúu ni Su'si iya kúu sa'a ndaka,
iya ni yo kukanu ini Jacob ma,

vaa sa'a ni ka'an de ma:

³ “Masu ndivi sa ini ve'e sa ma ja ndatatu sii ini sa,
te ni masu ndaa sa nuu jito sa ma ja ndatatu sa.

⁴ Te ni masu kua'a sa tnu'u ja kusu sa ni a vala,
te ni masu kua'a sa tnu'u ja jin ndandesi nduchinuu sa ya
ja kusu sa,

⁵ nú masu ja onde ni'i sa ndenu ko kuu ve'e
nuu koo Su'si Iya Tátnuni a, iya kúu sa'a ndaka ma,
iya ni yo kukanu ini Jacob ma”,

kúu de ká'an de nuu ni ma.

⁶ Ñuu Efrata ma ka iyo sa, te ni ka jiniso'o sa
ja kuu arca nuu ni yo ka'an Su'si ma,
saa ni ka ndanduku sa te ni ka ndani'i sa onde
yuku Yagar ma.

⁷ Jín kivi koo o ini ve'e nuu iyo ya a,
te jín kuiñi jiti o nuu ja'a ya ma.

⁸ Te jín kuña'a o ya:
“Ndokuiñi ni, Su'si Iya Tátnuni, te ne'e ni

te jín nu koo o ji'in arca nuu ká'an ni nuu ñayii a,
 ja káxtnu'u ni tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
 sukan-va'a koo ni nuu iyo ja koo ni ma.

⁹ Te ndaka sutu ka jinukuechi nuu ni ma,
 na jin ndasa'a de ja va'a ja ndaa,
 te na jin ndusii ini ndaka ñayii ñatuu-ka na ja
 u'vi ka sa'a i ma
 te ka kandija i ja ká'an ni ma.

¹⁰ Te ja sukan kútoo ni David tee jinukuechi nuu ni a,
 te máko saxiko ni tee ni kaji maa ni ja kunukuechi de
 nuu ni ma,
 kivi nuu ni chiso ni aceite ma xini de ma.”

¹¹ Vaa ja ndaa kúu ja Su'si Iya Tátnuni ma
 chi sa'a ni skuiso ya nuu David ma:

“Sa'ya tata ni ma, sa'a sa ja jin nukoo i nuu núkoo ni a.

¹² Te nú sa'ya ni ma, te jin kandija i ja jin ko sa'a i
 sukan táttnuni sa a,
 te kaxtnu'u sa nuu i sukan sa'a sukan kúu sa a,
 te suu i jin nukoo ni-kani ni-jika nuu núkoo
 ni ja táttnuni ni ma”,
 kúu ya jiña'a ya David ma.

¹³ Vaa Su'si Iya Tátnuni ma ni kaji ñuu Sion ma,
 te ni kuu ini ya ja nuu yuku ma koo maa ya.

¹⁴ Te yukan kúu nuu koo ya ni-kani ni-jika,
 te sa'a ni ka'an ya:

“Ya'a koo sa, vaa sukan ni kuu ini sa.

¹⁵ Te sa'a sa ja vii ja va'a ja jin kuu ñayii ñuu ya'a.
 Jin ni'i jin tna'a i ndaka nawa ka jiniñu'u i ma.
 Te ñayii nda'vi ma, koo ja jin kaa i.

¹⁶ Te sa'a sa ja jin kaku ndaka sutu ma,
 te sa'a sa ja jin koo sii ini xeen ñayii
 ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a i ma.

¹⁷ Te ya'a sa'a sa ja ndani'i David ma
 tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma,
 te jâ ni xndu'va sa ñu'u xtnuu nuu tee ni kaji maa sa
 ja kunukuechi de nuu sa ma,
 kivi nuu ni chiso sa aceite ma xini de ma.

¹⁸ Te sa'a sa ja ñayii ñatuu ka kunimani nuu de ma,

jin ndandesi nuu i ma te masu jin ni'i ini-ka i
 naxe jin sa'a i,
 kovaa maa de chi ûni vii xeen koo nuu koo de ma."
 Sa'a ni ka'an ya nuu David ma.

Salmo 133

Naka vii naka va'a kúu ja jin kutoo tna'a o ma

- ¹ Jín konde'ya o ja naka vii naka va'a kúu ja vivii jin koo tutu
 ndaka o ja ni ka nduu o sa'ya Su'si o a,
 te jin koo sii ini o!
- ² Kuenda kúu ndute jáxico asi ka chiso i xini sutu Aarón ma,
 ja núu de onde ixi yu'u de ma onde sukun sa'ma de ma.
- ³ Xi kuenda kúu yuyu núu yuku nani Hermón ma,
 te núu i siki yuku nani Sion ma, ja vivii iyo ma.
 Te sukan kúu nuu ka ndatna'a o ma,
 vaa yukan tétniñu Iya Tátnuni ma ja vii ja va'a,
 te sa'a ya ja jin koteku o ni-kani ni-jika.

Salmo 134

Jín ndachiñu'u o Su'si ma vaa maa ya ni sa'a andivi a ji'in ñu'ú a

- ¹ Jin konde'ya ni maa Iya Tátnuni ma,
 ndaka ndijin ja ka jinukuechi ni nuu ya ma,
 te jin ndachiñu'u ni ya, ndaka ni ja ka iyo ni jakuaa ma
 ve'e Iya Tátnuni ma.
- ² Jin ndone'e ni nda'a ni a, ja ka iyo ni veñu'u ya a,
 te jin ndachiñu'u ni Su'si o iya tátnuni nuu o a.
- ³ Te maa iya ni sa'a andivi ma ji'in ñu'ú ya,
 te onde ñuu Sion ma nuu iyo ya ma,
 te tétniñu ya ja vii ja va'a ja jin kuta'vi o.

Salmo 135

Maa in-ni Su'si ndija ma kúu sa'a ndaka

- ¹ Jín ndachiñu'u o Su'si o Iya Tátnuni ma.
 Ndaka o ja ka jinukuechi o nuu Su'si o Iya Tátnuni ma,
 ñukuun ñukuun jin ndachiñu'u o ya.

- ²Ndaka o ja ka iyo o ini ve'e Iya Tátnuni ma
 ji'in nuke'e ve'e Su'si iya táttnuni nuu o a,
 vivii jín ndachiñu'u o ya.
- ³Jín kata o nuu Iya Tátnuni ma, vaa iya va'a xeen ini kúu ya.
 Jín kata o yaa ja ká'an jayiñu'u ja kuu Su'si ma,
 vaa iya nda'vi ini kúu ya.
- ⁴Vaa Su'si o Iya Tátnuni ma chi ni kaji ya sa'ya tata Jacob ma
 ja na jin ko kuu i sa'ya maa ya ma,
 te Israel ma ko kuu ñuu maa ya ma.
- ⁵Vaa jini sa ja Su'si o ma chi iya ka'nú xeen kúu ya,
 te suu ya táttnuni nuu ndaka o,
 te maa in-ni ya kúu iya táttnuni
 sana ndaka ja ka ka'an ñayii ma ja su'si i ka kuu ma.
- ⁶Vaa ndaka ja kúni Iya Tátnuni ma chi sa'a ya,
 kúu onde andivi ma, xi nuu ñu'lú ya,
 xi nuu mar ma, xi onde nuu kunu xeen ma.
- ⁷Vaa kúu sa'a ya ja nána viko ni-ka'nu nuu ñu'lú ya
 te ndáa andivi ma.
 Sani te sa'a ya ja jándute ma, sukan-va'a kuun savi ma.
 Sani te sa'a ya ja yi'i xen-steen tachi ma.
- ⁸Vaa maa ya kúu iya ni sa'a ja ni ka ji'i
 ndaka sayii xinañu'u ndaka ñayii ñuu Egípto ma.
 Te suni ni sa'a ya ja ndaka kití yii ni ka kâku xinañu'u ma,
 ni ka ji'i ti kivi yukan.
- ⁹Te suni maa ya ni sa'a ndaka milagru
 nuu ndaka ñayii ñuu Egípto ma,
 sukan-va'a ndo'o není Faraón ma,
 ji'in ndaka ñayii ka jinukuechi nuu de ma.
- ¹⁰Te suni maa ya kúu iya ni sa'a ja kua'a ñuu ni ka naa
 te ni ka ji'i rey ka tatnuni xen-steen ma.
- ¹¹Vaa sukan ni sa'a ya ji'in tee ni yo nani Sehón ma
 ja ni yo kuu de rey ñuu amorreo ma,
 te suni sukan ni sa'a ya ji'in tee ni yo nani Og ma
 ja ni yo kuu de rey ñuu Basán ma,
 ji'in ndaka tee ni ka yo kuu rey ñuu Canaán ma.
- ¹²Te onde sukan ni sa'a ya ma ja ni xnaa ya ñayii yukan ma,
 te ni ndakua'a ya ñu'lú yukan
 ja ni ka nduta'vi ñayii ñuu Israel ma.

¹³ Saa vi, Iya Tátnuni, ni-kani ni-jika iyo ni,
te jin ndaka'án ña'a sa ji'in sa'ya tata sa ma
ji'in sa'ya tata i ma, vi Su'si Iya Tátnuni.

¹⁴ Vaa Iya Tátnuni ma chi ndakan ya kuenda
nuu ñayii kúu ñuu ya ma,
te kunda'vi ini ya ñayii ka jinukuechi nuu ya ma.

¹⁵ Kovaa ndaka ja ka ka'an ñayii ni-ka'nú ñuu ñayivi a
ja su'si ka kuu ma chi plata xi oro-ni ka kuu,
tna'a ja ni ka sa'a ñayii ma ji'in nda'a i ma-ni ka kuu.

¹⁶ Vaa ka iyo yu'u i, kovaa masu nde kúu jin ka'an i,
te ka iyo nduchinuu i, kovaa masu nde kúu jinconde'ya i.

¹⁷ Suni ka iyo so'o i, kovaa masu nde ka jiniso'o i
ja ka ka'an o ma,

te ni masu kúu jin xtatachi i ji'in yu'u i ma.

¹⁸ Te ñayii ka jani ini ja su'si i ka kuu ma te ni ka sa'a i ma,
sukan ka kuu ja ni ka sa'a i ma, sukan ka kuu
tna maa ñayii ma.

Te suni sukan ka kuu tna ndaka ñayii masu
ka ndasa'a kuenda
te ka kukanu ini i ja su'si i ka kuu ma.

¹⁹ Ndaka ni ja ka kuu ni ñayii ñuu Israel ma,
jin ka'an vii jin ka'an va'a ni ja kuu Su'si o Iya Tátnuni ma.
Ndaka ni ja ka kuu ni sa'ya tata Aarón ma,
jin ka'an ni ja vii ja va'a ja kuu Su'si o Iya Tátnuni ma.

²⁰ Ndaka ni ja ka kuu ni sa'ya tata Leví ma,
jin ka'an vii jin ka'an va'a ni ja kuu Su'si o Iya Tátnuni ma.
Ndaka ni ja ka yu'u ni ja ká'an Su'si o Iya Tátnuni ma
te ñatuu ka sa'a-ka ni ja u'vi ma,
jin ka'an vii jin ka'an va'a ni ja kuu ya.

²¹ Te onde ñayii ka iyo yuku nani Sion ma,
na jin ka'an i ja vii ja va'a ja kuu Su'si o Iya Tátnuni ma,
iya iyo ini ñuu Jerusalén ma.

¡Aleluya!

Salmo 136

**Jín ndachiñu'u o Su'si ma, vaa ni-kani
ni-jika kúnda'vi ini ña'a ya**

- ¹ Jín ndachiñu'u o Su'si o iya tátnuni nuu o a,
 vaa iya va'a ini kúu ya,
 te ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ² Jín ndachiñu'u o Su'si o iya téku ma
 sana ja ka ka'an i ja su'si i ka kuu ma,
 vaa Su'si ndija ma
 chi ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ³ Jín ndachiñu'u o Su'si o iya tátnuni-ka
 sana tee ka tatnuni ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ⁴ Jín ndachiñu'u o maa in-ni iya kúu sa'a milagru ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ⁵ Jín ndachiñu'u o maa iya ni jani va'a ini naxe ko kuu andivi ma
 te ni sa'a ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ⁶ Jín ndachiñu'u o maa iya ni ndasunkani ñu'ú a
 nuu ñu'u kua'a ndute ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ⁷ Vaa maa ya ni sa'a ja na'nú ka tnuu ñuu ñayivi a
 nduu ma ji'in jakuaa ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ⁸ Vaa maa ya ni sa'a kandii ma, ja tnuu i nduu ma ñuu ñayivi a,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ⁹ Te suni maa ya ni sa'a yoo ma ji'in tiuxini ma,
 ja jin kotnuu i jakuaa ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁰ Jín ndachiñu'u o iya ni sa'a ja ni ka ji'i
 ndaka sayii xinañu'u ñayii ñuu Egípto ma,
 vaa ñatuu ni ka kandija i ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹¹ Te suni maa ya ni ndene'e sa'ya tata Israel ma
 ja ka kuu i ñuu maa ya ma
 ne'un ñayii ñuu Egípto ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.

- ¹² Ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma,
 te ni skuili ya nda'a ya ma ja ni ndene'e ya ñuu ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹³ Te suni maa ya ni sa'a ja ni te'nde sasava nuu
 ndute Mar Rojo ma
 te ni ndanune ichi jin koo i ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁴ Te ni sa'a ya ja ni nduu ñu'ú yichi nuu ni ka jika i
 ja ni ka ya'a i ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁵ Te maa ya ni sa'a ja ni ndatna'a nuu ndute ma,
 te ni ka kêe koo Faraón ma ji'in ndaka soldado de ma
 nuu Mar Rojo ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁶ Jin ndachiñu'u ni maa iya ni yo jito va'a ñayii
 ñuu ya ma
 ichi nuu masu nawa iyo kuiti ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁷ Iya ni ja'ni ndaka rey ñuu na'nu ma,
 sukan-va'a jin kaku ñayii ñuu ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁸ Iya ni ja'ni rey ka tatnuni-ka ma,
 sukan-va'a jin kaku ñayii ñuu ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ¹⁹ Jin ndachiñu'u ni iya ni ja'ni rey ñuu amorreo ma
 ja nani de Sehón ma,
 sukan-va'a jin kaku ñayii ñuu ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²⁰ Iya ni ja'ni rey tátnuni ñuu Basán ma,
 ja nani de Og ma,
 sukan-va'a jin kaku ñayii ñuu ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²¹ Jin ndachiñu'u ni iya ni ndakua'a ñu'ú ndaka tee ya'a
 nuu ñayii ñuu ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²² Iya ni ndaskuta'vi ñu'ú ñuu yukan nuu sa'ya tata Israel ma,
 ñayii ka jinukuechi nuu maa ya ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²³ Te suni maa ya kúu iya ni ndaka'án ña'a
 nuu ka ndo'o ka neni o ma,

- vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²⁴ Te ni ndatava ña'a ya nuu nda'a suchi
 ñatuu ka kunimani nuu o ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²⁵ Te maa ya kúu iya táo ja ka jaa ndaka o ja ka teku o a,
 te suni wa'a ya ja ka jaa ndaka kiti ka iyo ñuu ñayivi a,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.
- ²⁶ Jín ndachiñu'u o Su'si o iya iyo onde andivi ma,
 vaa ni-kani ni-jika nda'vi ini ya sa'ya ya ma.

Salmo 137

Sukan ka ndakani ini ñayii ñuu Israel ma ja ni ka kunda'a ña'a maa ñayii ñuu Babilonia ma

- ¹ Yu'u yute ñuu Babilonia ma ni ka yo nukoo sa,
 te ni ka yo nda'yu sa ja ka ndaka'án sa ñuu Sion ma.
- ² Te ne'un tnu jatnu ma ni ka yo jata kaa sa arpa
 yutnu ka tee sa yaa ma.
- ³ Te ñayii ni ka jeka ña'a ja jin kunukuechi sa nuu i ma,
 ni ka yo ka'an i ja na jin kata sa.
 Te ndaka maa ñayii ni ka xtandee ndaka ja
 ka neva'a sa ma
 ka ka'an ja jin kata sii ini sa,
 te sa'a ni ka yo ka'an i:
 “Jin kata ni jaku yaa ka jita ni ñuu Sion ma”,
 ka kuu i ka ka'an i.

- ⁴ Saña chi masu jin kata sa yaa
 ka jita sa nuu maa Su'si Iya Tátnuni ma
 in-ka ñuu nuu masu ñuu sa kúu ma.
- ⁵ Ñuu Jerusalén, nuna kenda ja ndunaa ña'a ri,
 na yichi nda'a kua'a ri a.
- ⁶ Te yaa ri a na ndatnii tna'a ji'in nda'nda ri a,
 nú ma ndaka'án ña'a ri, vi ñuu Jerusalén,
 te nú ora iyo sii ini ri ma, te ñatuu ndaka'án ña'a ri
 te na ndo'o maa ri sukan.

- ⁷ Su'si Iya Tátnuni, ndaka'án ni sukan ni ka ka'an ñayii
 ñuu Edom ma nuu ni ka xnaa ñayii ma ñuu Jerusalén ma,

ja sa'a ka kayu'u i ma:

“Jin xnaa ni, jin xnaa ni,
onde nuu ni ka keja'a i ni ka chutna'a i ma,
jin xnaa ni”,
ka kuu i ka kayu'u i ma.

⁸ Ñayii ñuu Babilonia, suni jin xnaa tna ña'a i ndijin.

Ja vava'a kó kuu ñayii kenda te ndasa'a ña'a i
sukan ni ka sa'a ña'a ni ma.

⁹ Ja vava'a kó kuu ñayii tnii suchi kuechi ni a
te skana ndee i suchi a nuu toto ma te jin kúu i.

Salmo 138

**Sukan ndakuan-ta'vi o nuu Su'si ma ja ni
ndakone'e ya ja ni jikan-ta'vi o nuu ya ma**

¹ Su'si maa sa, ni-yu'u ni-anua sa ndachiñu'u ña'a sa,
visi ka nde'ya ña'a maa ja ka tatnuni ñuu ñayivi ya.

Kovaa nuu maa ni kata sa salmo, vaa maa ni kúu Su'si ndija.

² Jinkoo jiti sa ini veñu'u ii ni a,
te ndaka'an ndakachi sa sukan nda'vi ini ni a,
vaa maa ni, vi Su'si, chi sa'a ni sukan ká'an ni ma,
te kua'a ñayii, ka ndakunitnuni i ndaka
sukan sa'a sukan kúu ni a sukan ká'an tnu'u maa ni a,
te ka ndachiñu'u ña'a i.

³ Vaa kivi ni ndakune'e ña'a sa ma chi ni chindee ña'a ni,
te ni ndani'i ini anua sa ya tnu'u ndee tnu'u ndatnu.

⁴ Ndaka rey ka iyo ñuu ñayivi a,
jin ndachiñu'u ña'a de maa ni, vi Su'si,
vaa ni ka jiniso'o de sukan ká'an ni ma.

⁵ Te jin kata de te jin ndaka'an de tnu'u ni kaxtnu'u maa ni a,
vaa jayiñu'u maa ni a chi ja ka'nun xeen kúu.

⁶ Vaa Su'si Iya Tátnuni, iya iyo onde sukul ma kúu ni,
te ndí ini ni ja jin kuu ñayii nda'vi ma.
Kovaa jika-ni nde'ya ni ñayii ka jani ini ja maa i
ka kuu-ka ma.

⁷ Vaa nú iyo yika sa nuu tnundo'o ma
chi maa ni sa'a ja kaku sa te koteku sa.

Vaa skuili ni nda'a ni ji'in tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
 te sa'a ni ja kaku sa nuu ñayii ka kuni u'vi nuu sa ma
 te ka ndakiti ini i nuu sa ma.

- ⁸Iya Tátnuni, maa ni chi sa'a ni sukan ni jani ini ni
 ja sa'a ni ja kuu sa ma.
 Su'si, tnu'u nda'vi ini ni a chi ni-kani ni-jika iyo,
 te máko xndoo nda'vi xndoo kee ña'a ni saña
 ja kúu sa ñayii ni sa'a maa ni ji'in nda'a ni a.

Salmo 139

**Su'si ma chi ni-ka'nu iyo ya, te jini ya
 ndaka nawa sa'a nawa kúu o ma**

- ¹Su'si maa sa, maa ni kúu iya jitotnuni ña'a, te jini ña'a ni.
²Maa ni jini ña'a nuu núkoo núkuiñi sa.
 Visi onde jika ma iyo sa, kovaa jini ni nawa jani ini sa.
³Maa ni, vivii jito ña'a ni ndenu kua'an ndenu vee sa.
 Nawa sa'a nawa kúu sa, ndaka tu'u jini ni.
⁴Vaa visi ñatuu ka'an-ka sa,
 kovaa maa ni, vi Su'si, chi jâ jini ni
 nawa jani ini sa ja ka'an sa ma.
⁵Vaa ichi nuu sa ichi yata sa iyo ni, te nda'a ni a iyo siki sa a.
⁶Te ndaka sukan sa'a sukan kúu ni ma,
 masu kuu ndaka'an sa ndaka,
 vaa kua'a xeen ja sa'a ni ja kuu sa,
 ni masu kuu jaku'ni ndi'i ini sa ja sukan va'a ini ni a.
⁷¿Ndenu ki'in sa ja ma kuni ña'a Xtumani maa ni a?
 ¿Nde ichi kunu sa, ja ki'in sa in nuu ñatuu ni iyo?
⁸Nuna kaa sa onde andivi ma, te yukan iyo maa ni,
 te nuna kêe sa onde kunu kunu chii ñu'ú a, te koo sa yukan,
 kovaa onde yukan, te nde'ya ña'a ni.
⁹Te nute kuu ndava sa te ki'in sa onde in-ka yu'u mar ma
 te koo sa yukan,
¹⁰te visi onde yukan chi skuili ni nda'a kua'a ni a,
 te ndatnii ña'a ni, te ndaskaka ña'a ni ichi va'a ma,
 te ni masu ndaxsiaa-ka ña'a ni.
¹¹Visi na ka'an sa ja masu kuni ña'a ni nuu nee xeen ma,
 kovaa onde yukan chi xtnuu ni ñu'u maa ni ma
 nuu iyo sa ma,

- te kuni ni nawa sa'a sa ma.
- ¹²Vaa visi nuu nee ma, masu nawa kuyu'u nuu maa ni.
 Vaa jakuua ma chi ndii sukan ndii nduu ma,
 te nuu nee ma ji'in nuu ndu'va ñu'u ma
 chi inuu-ni ka kuu i nuu maa ni, vi Su'si.
- ¹³Vaa maa ni ni sa'a ni-ka'nu yikikuñu sa a,
 te maa ni ni sa'a ña'a onde chii si'i sa ma.
- ¹⁴Te maa sa chi ndachiñu'u ña'a sa, vaa vivii ni sa'a ña'a ni,
 vaa vivii kúu ja ni sa'a ni a, jani ini sa, vi Su'si,
 te kúu sii ini xeen sa,
 te vitna chi jâ ni jaku'ni vava'a ini sa ja maa ni ni sa'a ña'a.
- ¹⁵Maa ni ni jini naxe ni kuva'a yikikuñu sa a,
 nani yikuu ka jakona'a yiki sa a,
 nani ve jin kua'nu yiki sa a nuu iyo yu'u ma
 onde chii si'i sa ma, sukan yu'u iyo chii ñu'ú ma
 nuu ñunee sa ma.
- ¹⁶Kovaa maa ni chi nde'ya nde'ya-ni ña'a ni
 sukan ve kuva'a yikikuñu sa ma,
 te nuu libru ni ma jâ yoxtnee ndaka kivi koteku sa ma,
 visi ñatuu kâku-ka sa ma.
- ¹⁷¡Naka vivii kúu ja jani ini ni ja kuu sa, vi Su'si maa sa!
 Kua'a xen-xeen kúu, nuna ndasa'a sa kuenda.
- ¹⁸Vaa nuna ndaka'vi sa ja sa'a ni ja kuu sa ma
 chi jini sa ja kua'a xeen-ka kúu sana ñuti ma.
 Te visi na kusu sa te ndoto sa, te iyo sa ji'in ni, vi Su'si.
- ¹⁹Su'si maa sa, ja ndaa kúu ja ndijin
 chi sa'a ni ja jin kûu ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
 te xtandiyo ni ñayii ka ja'nii in-ka ñayii ma nuu iyo sa a.
- ²⁰Vaa ka ka'an u'vi i ja kuu ni.
 Vaa ndaka ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma
 chi visi ka ndakune'e ña'a i,
 kovaa masu nde jiniñu'ja ka sa'a i ma.
- ²¹Iya Tátnuni, saña chi ndákiti xeen ini sa
 nuu ñayii ka saxiko ña'a ndijin ma.
 Te ûni ndákiti xeen ini sa
 nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni ma, vi Su'si.
- ²²Ûni ñatuu kúnimani kuiti sa nuu i, te ûni saxiko sa i.
- ²³Te kototnuni ña'a ni, vi Su'si, te kuni ni ja ñu'u ini anua sa a,

te kototnuni ni janitnuni sa a, te kuni ni ja jani ini sa a.
²⁴Te nú kua'an sa ichi u'vi ma, má kua'a ni tnu'u,
 su'va ndaskaka ña'a ni ichi
 nuu koteku sa ni-kani ni-jika ma, vi Su'si.

Salmo 140

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee
 ña'a ya ja na kaku o nuu ñayii sóndikin ña'a ma**

¹ Su'si Iya Tátnuni, sa'a ni ja na kaku sa
 nuu nda'a ñayii sa'a ja u'vi ma,
 te ko koto va'a ña'a ni.

Sa'a ni ja na kaku sa nuu nda'a ñayii
 ja ndimaa jin kanaa i ka kuni i ma,

² nuu ndaka ñayii ja ndi-kivi ndi-kivi ka ñu'u ini i
 ja jin sa'a ña'a i ja u'vi ma.

Vaa ndi-kivi ndi-kivi ka nduku i ja jin kanaa i ma.

³ Vaa yaa i ma, sukan ka kuu yaa koo ma ka kuu,
 te tnu'u ka ka'an i ma ka kuu sukan kúu
 venenu koo ma.

⁴ Su'si, ko koto va'a ña'a ni ja na kaku sa
 nuu nda'a ñayii ndimaa ja u'vi ka sa'a i ma.
 Sa'a ni ja na kaku sa nuu nda'a ñayii
 ndimaa jin kanaa i ka kuni i ma.

Vaa ka kuni i ja kóto naxe jin sa'a i te kotuu sa ma.

⁵ Ñayii yukan, ja ka jani ini i ja maa i ka kuu-ka ma,
 ka jito yu'u ña'a i,
 te ka sa'a i in nuu ka kuni i ja na kêe sa
 te jin ke'en su'va ña'a i.

⁶ Kovaa saña chi ni jiña'a sa nuu Iya Tátnuni ma sa'a:
 "Maa ni kúu Su'si sa, te koniniso'o ni
 ja káyu'u sa ndákune'e ña'a sa a",
 kúu sa jiña'a sa ya.

⁷ Su'si sa Iya Tátnuni, maa ni iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu
 ja sa'a ni ja kaku sa nuu ja u'vi ma,
 vaa maa ni ni jasi xini sa a, te ni kaku sa kivi ni ka kanaa sa
 ji'in ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.

⁸ Su'si Iya Tátnuni, máko kua'a ni tnu'u ja ko kuu

sukan ka ñu'u ini ñayii ka sa'a ja u'vi ma,
te máko kua'a ni tnu'u ja jin sa'a i sukan ka jani ini i ma,
sukan-va'a máko jin ko kuvixi i

ja ni kuu ni ka sa'a i ndaka ja ka jani ini i ma.

- ⁹ Te ndaka ñayii ni ka ndakonduu ña'a ma
te ka ka'an ndeva'a i ja kuu sa ma,
te ndaka sukan ka ka'an maa i ma jín nukun-tuu maa i.
¹⁰ Te jín kêe koo maa ñayii yukan onde kunu ma
onde nuu nee ma,
te ndájinu ñu'u i'n'i ma siki i, te jín kayu i.

- ¹¹ Te ñayii ká'an tnu'u in-ka ñayii ma,
másu konukuiñi va'a i ñuu ñayivi ya,
vaa ja u'vi ma chi ndanduku i ñayii sa'a ja u'vi ma,
sukan-va'a xnaa i ñayii yukan.

- ¹² Kovaa saña chi jini sa ja Su'si o Iya Tátnuni ma
chi kunda'a maa ya ndaka sukan ndó'o néni
ñayii kándija ya ma,
te sa'a ya ja jin kendoo va'a i
te ñatuu nawa ko ka'nu ndee
ja ma jin ni'i i nawa ka jiniñu'u i ma.

- ¹³ Te ja ndaa ndija kúu ja ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
chi jin ndachiñu'u ña'a i maa ni,
te jin koo i nuu iyo ni a, vaa ni ka sa'a i ja va'a ma, vi Su'si.

Salmo 141

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na ko koto va'a
ñ'a'a ya, sukan-va'a kaku o nuu ja u'vi ma**

- ¹ Su'si Iya Tátnuni, maa ni ndákune'e sa.

Koniniso'o ni ora na kakan-ta'vi sa ma,
te kii kunu tna ni, ki chindee ña'a ni.

- ² Te ndaka ja jikan-ta'vi sa ma na kenda onde nuu iyo ni a
sukan kénda xiko ja jáxico asi ka ndataa ñayii ma.

Te kó kuu ja ndóne'e sa nda'a sa ya
ora jikan-ta'vi sa ma nuu ni ma,
sukan kúu ja va'a ka ndataa ñayii ma ora jañini ma.

- ³ Su'si Iya Tátnuni, jikan-ta'vi sa nuu ni
ja kasi ndee kasi ndoso ni yu'u sa ya,

te máko ndakune sa yu'u sa a
te ko ka'an sa in ja masu kuatniñu.

⁴Te máko kua'a ni tnu'u ja ko kani ini sa ja u'vi ma,
te ni a máko kua'a ni tnu'u ja ko sa'a sa ja u'vi
te kuiso kuechi sa nuu ni,
ni a ko ketna'a ini sa ji'in ñayii ka sa'a ja u'vi ma
te ko kaa sii ini sa ji'in i xita nuu ka ndatna'a i
ja ka jaa i xita ma, vi Su'si.

⁵¡Naka vii naka va'a ko kuu ja ñayii sa'a ja va'a ja ndaa ma,
te suu i jin ko kuu ñayii jin ndaka'an-so'o nuu sa a,
nú masu va'a-ni sa'a sa ma!

Chi ja sukan ma chi kuenda tnu'u ja sukan kúu
ndute jáxiko asi ka chi'i ñayii ma maa i ma
ko kuu ja ndaka'an-so'o ñayii ma nuu sa ma.
Te saña chi koniniso'o sa ja ndaka'an ja ndakachi i
nuu sa ma,
te ma saxiko sa, vi Su'si.

Visi tnundo'o xeen sukan jin ndaka'an-so'o i ma,
kovaa saña chi kakan-ta'vi kakan-ta'vi sa nuu ni
ja ñayii ka sa'a ja u'vi ma, te máko jin ko
sa'a-ka i, vi Su'si.

⁶Te tee ka tatnuni nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma
chi jin kun-kava de onde sukun nuu ka iyo de ma,
te jin kuni de ja tnu'u ká'an sa ya chi tnu'u
ndaa tnu'u ndija kúu.

⁷Te sa'a-nka jin ka'an de:
“Ni ka jitenuu, ni ka jiteni'ni yiki o a nuu ñu'lú ya,
te ni ka sakantu, ni ka sakani'ni i.
Sukan kúu ora ndáta'vi ndásaka tee jitu ma itu de ma,
sukan ni ka jitenuu, ni ka jiteni'ni yiki o ma
yu'u yavi nuu ka yinee o a”,
jin ka'an de.

⁸Kovaa saña, vi Su'si Iya Tátnuni, nuu maa ni
kúkanu ini sa,

te ko koto va'a ni anua sa ya,
te máko xndoo ña'a ni nuu ja u'vi ma.

⁹Chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu ja ni ka satu'va
ñayii ka sa'a ja u'vi ma ja jin ke'en su'va ña'a i ma.

¹⁰Su'va na jin ndê koo maa i nuu ni ka satu'va i

ja jin ke'en su'va ña'a i ma,
nani saña chi ya'a ndita sa kua'an sa, vi Su'si.

Salmo 142

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na chindee
ñ'a'a ya ja na yanduu o nuu tnundo'o tnuneni ma**

¹ Ndakune'e jajaa sa Iya Tátnuni ma,

te jajaa kuña'a sa ya ja na kunda'vi ini ña'a ya.

² Te nuu maa ya sonee sa ndaka sukan ndó'o néni sa ya,
te kuni ya sukan tnána u'vi sa ya.

³ Ora kúxii kúnda'vi ini sa ma, vi Su'si,

te ñatuu ní'i ini-ka sa nawa sa'a sa ma,
kovaa maa ni chi jini ni ja ichi kua'an sa ma
chi ichi nuu ni ka satu'va i ja jin ke'en su'va
ñ'a'a i ma kúu.

⁴ Te ni ndakonenuu sa ichi xiñi sa ma,

te ñatuu na in nde iyo i ja chindee ña'a i,

ni-in ñayii ñatuu ndí ini ja kuu sa a.

⁵ Kovaa kuiti nuu maa-nka ni jikan-ta'vi sa ja chindee ña'a ni.

Chukan kúu ja sa'a ká'an sa nuu ni:

“Iya Tátnuni, maa ni kúu nuu kuu chu'u sa,
te maa ni kúu iya chíndee chítuu ña'a nani iyo
sa ñuu ñayivi a.

⁶ Te koniniso'o ñukuun ni ja káyu'u sa
ndánduku ña'a sa ja na chindee ña'a ni a, vi Su'si,
vaa ve kuita kuiti sa.

Te chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu nda'a
ñayii ka sondikin ña'a ya,

vaa ka iyo-ka tnu'u ndee tnu'u ndatnu i sana saña.”

Sa'a ni ká'an sa nuu ni.

⁷ Sa'a ni ja na ndayaan ini anua sa ya,

vaa kuenda tnu'u ja yinee va'a i in vekaa jini sa,
sukan-va'a na kuu ndachiñu'u ña'a sa.

Te sukan, te ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma
chi ki koo i ki ndi tna'a ña'a i ja jin kuni i
sukan ni kunda'vi ini ña'a ni a, vi Su'si.

Salmo 143

**Sukan kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na kaku o
nuu ja u'vi ma te konukuiñi va'a o nuu ya**

- ¹ Su'si sa Iya Tátnuni, koniniso'o ni sukan jikan-ta'vi sa nuu ni a,
te koniniso'o ñukuun ni ndaka ja ká'an ja káchí sa nuu ni a,
te ndakone'e ni ja jikan-ta'vi sa a,
vaa kúkanu ini ña'a sa ja ndimaa sa'a ndaa sa'a ndija ni.
- ² Te saña ja jinukuechi sa nuu ni a,
nú nde a masu va'a-ni ni sa'a sa ma, sakanu ini ña'a ni,
vaa masu na in kuu ka'an i
ja masu na kuechi i nuu maa ni a, vi Su'si.
- ³ Vaa ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma chi ka sondikin ña'a i,
te ka kuni i ja kotuu sa te koo jika sa nuu ni a,
te ka xtetuu ña'a i ja na ko sa'a sa sukan ka sa'a ñayii
ka iyo nuu nee ma ja ñatuu ka kandija ña'a i maa ni ma,
te ka kuni i ja ndo'o sa sukan ni ka ndo'o ñayii
ni ka ji'i onde ndende kii ma te ni ka skenaa i maa i ma.
- ⁴ Te ini anua sa ya chi jâ ni kuita kuiti i,
te ñatuu ní'i ini-ka sa nawa sa'a sa.
- ⁵ Te ndáka'án sa sukan ni sa'a, ni kuu ni onde xi'na-ka ma,
te ndákani ndáka'vi ini sa ndaka sukan ni sa'a maa ni ma.
- ⁶ Te chukan kúu ja nuu maa ni ndóne'e sa nda'a sa ya,
vaa jiniñu'u ña'a sa, sukan jiniñu'u ñu'ú yichi ma ndute ma.
- ⁷ Iya Tátnuni, ndakone'e kunu ni ja jikan-ta'vi sa ya,
vaa ve kuita sa.
Máko chu'u ni ja ma chindee ña'a ni, vaa ma kundee sa,
te nasa yukan, te kûu sa sukan ni ka ji'i ñayii ma
te skenaa sa maa sa.
- ⁸ Ora xtnee ne'e ma, kaxtnu'u ni sukan kútoo ña'a ni a,
vaa maa ni kúkanu ini sa ja chindee ña'a ni.
Kaxtnu'u ni naxe ko sa'a ko kuu sa,
vaa nuu nda'a maa ni iyo anua sa ya.
- ⁹ Chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu
ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
vaa nuu maa ni kúu nuu kuu chu'u sa te kaku sa.
- ¹⁰ Kaxtnu'u ni nuu sa sukan játna ini ni ja ko sa'a sa nuu ni a,

vaa maa ni kúu Su'si sa,
te maa Xtumani maa ni a na skaka ña'a ichi
ndaa ichi va'a ma.

- ¹¹ Te ja maa ni, vi Su'si, te sa'a ni ja koteku sa,
vaa iya va'a ini kúu ni,
te ndene'e ña'a ni nuu tnundo'o tnuneni iyo sa ya.
¹² Te sukan kúnda'vi ini ña'a ni a,
te xnaa ni ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
Ûni xnaa ndija ni ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma,
vaa saña chi ñayii jinukuechi nuu maa ni kúu sa, vi Su'si.

Salmo 144

**Sukan jin kakan-ta'vi o nuu Su'si ma ja na jin koo va'a ndaka o
ve'e o ma ji'in ndaka kiti kuechi kiti likin ka neva'a o ma**

- ¹ ¡Naka vii naka va'a ini Su'si iya tátnuni nuu sa a!
Vaa vivii jito va'a ña'a ya, te ñatuu nawa ndo'o sa.
Te maa ya kúu iya kaxtnu'u nuu sa naxe ko sa'a ko kuu sa,
sukan-va'a kundee sa nuu ñayii kenda koo
ja jin kanaa i ji'in sa ma.
² Te maa ya kúu iya ka ketna'a ini ji'in sa, te kútoo ña'a ya,
te másu xndoo ña'a ya, vaa maa ya sa'a ja kaku
sa nuu ja u'vi ma,
vaa sukan kúu in ve'e sukun kúu ya, te kuu chu'u sa,
sukan-va'a kaku sa nuu ñayii ñatuu ka kunimani nuu sa ma.
Te kúkanu ini sa ja maa ya kúu iya jasi ndee jasi ndoso ña'a
ja ñatuu ni-in ja u'vi kaki'i ña'a,
te maa ya kúu iya sa'a ja sava-ka ñuu ma, kúu
tátnuni sa nuu i.

- ³ Su'si Iya Tátnuni,
¿nawa kúu ñayii ma ja ndí ini xeen ni ja ko koto ni i?
¿Te nawa kúu ñayii ma ja kúnda'vi ini ni i te kútoo ni i?
⁴ Ñayii ya chi sukan kúu ja jaka ini o ma-ni sukan-ni kúu i,
vaa ja téku i a chi sukan-ni kúu kuanda'vi ma-ni
sukan-ni kúu i ja nunuu-ni iyo i ñuu ñayivi a.

- ⁵ Iya Tátnuni, ndakune ni andivi a, te nuu ni kii
ni nuu iyo yuku a,

te sa'a ni ja kana ñu'ma.

⁶ Ji'in kuji ni a, te skana ni flecha ni a ichi andivi a, te jándute,
sukan-va'a jín koyu'u ñayii ñatuu ka kunimani nuu ni a,
te jín kuitenuu i jín koo i.

⁷ Onde sukun a onde nuu iyo ni a, te skuili ni nda'a ni a,
te chindee ña'a ni ja na kaku sa nuu ñayii
masu ka jini ña'a i saña ma,
vaa sukan kúu ndute kua'a ñu'u nuu mar ma,
sukan ïyo ka kuu i,

⁸ vaa ñayii ya'a, másu ka ka'an ndaa i
chi ûni ka ndone'e i nda'a kua'a i ma
ja ka xnda'vi i in-ka ñayii ma.

⁹ Kovaa saña, vi Su'si Iya Tátnuni, chi kata sa yaa jaa nuu ni,
te tee sa salterio ma,
te kata sa yaa ká'an ja sukan vii va'a ini maa ni, vi Su'si.

¹⁰ Vaa maa ni chi sa'a ni ja ka kundee rey ma,
te sukan ni sa'a ni ja ni kaku David ma
tee ni yo jinukuechi nuu ni a,
te ñatuu ni ka ja'ni ña'a ñayii
ñatuu ni ka yo kunimani nuu de ma.

¹¹ Te suni sa'a ni ja na kaku tna sa nuu ñayii in-ka ñuu ma,
ja masu ka ka'an ndaa i ma,
te ûni ka ndone'e i nda'a i ma ja ka xnda'vi i in-ka ñayii ma.

¹² Te sa'a ni ja sayii sa ma, te vivii jin koo i nuu ni ma
sukan ka kuu yutnu vivii ve jin kua'nu
ka iyo nuke'e veñu'u ni ma,
te sasi'i sa ma, sa'a ni ja vivii na jin ko kuu i,
sukan vivii ka ndaa ja ka yituu veñu'u ni ma.

¹³ Te sa'a ni ja yaka nuu ka ñu'u ndaka ja jin kaa sa ma,
ûni na ku'un chitu i.
Te ndaka kiti ka jaan tata sa ma, na jin kukua'a xeen ti,
te kua'a xen-xeen ja na jin koneva'a sa nuu ñu'ú
nuu ka iyo sa a.

¹⁴ Te xndiki sa ma, na jin koo ndee jin koo ndatnu
ti ja jin satniñu ti,
te ñatuu na in kenda ja sakui'na i ichi ka jika sa a,
sukan-va'a ñatuu na in koyu'u ja kee i ndenu ki'in i ma.

¹⁵ Ja vii ja va'a kúu ñayii kúu ñuu Su'si Iya Tátnuni ma,
vaa ndaka cha'a koneva'a i.

Salmo 145

**Jín ndachiñu'u o Su'si ma ja sukan iyo tnu'u
ndee tnu'u ndatnu ya ma te va'a ini ya ma**

- ¹ Ndimaa ndaka'an ndakachi sa ja maa ni kúu Rey
tátnuni, vi Su'si,
te ni-kani ni-jika ndachiñu'u ña'a sa.
- ² Ndi-kivi ndi-kivi ndaka'an ndakachi sa ja vii ja
va'a sa'a ni ma,
te ndimaa ndachiñu'u ña'a sa ni-kani ni-jika.
- ³ Ka'nu xeen maa Iya Tátnuni ma,
te maa ya iyo ja ndachiñu'u xen-xeen o,
te ni masu kuu naxe ka'an-nka o ja iya ka'nu
xen-xeen kúu ya.
- ⁴ Te ndaka jichi sa'ya tata ñayii ma, jin ndaka'an
jin ndakachi i
ndaka tu'u ja sa'a ja kúu ni a,
te jin ndachiñu'u ña'a i, vi Su'si.
- ⁵ Te jin ndaka'an jin ndakachi i jayiñu'u ni ma,
ji'in ja sukan kanuu ni a.
Te maa sa chi ndakani ndaka'vi ini sa ndaka ja
sa'a ja kúu ni a.
- ⁶ Te ndaka ñayii ma, jin kuatnu'u ini ña'a i
ndaka ja sa'a ni ma, vi Su'si,
te jin ndaka'an jin ndakachi i sukan vii sukan luu
kúu ja sa'a ni ma.
Te maa sa ndaka'an ndaka tu'u ja sa'a ja kúu ni ma, vi Su'si.
- ⁷ Te ndaka ñayii ma jin ndakune'e sukan va'a
xen-xeen ini ni ma,
te jin kata i, te jin ndachiñu'u ña'a i,
vaa maa ni kúu iya sa'a ndaa sa'a ndija ma.
- ⁸ Iya nda'vi xen-xeen ini kúu Iya Tátnuni ma,
te kuee ndákiti ini ya, te ka'nu xen-xeen ini ya.
- ⁹ Iya va'a xeen ini kúu Iya Tátnuni ma nuu ndaka o,
te vivii jito ya ndaka tu'u ja ni sa'a ya ma.
- ¹⁰ Te jín ndachiñu'u ña'a
ndaka ja ni sa'a ni ma, vi Su'si Iya Tátnuni,

- te ndaka ñayii ñatuu na ja u'vi ka sa'a i ma,
 na jin ka'an vii jín ka'an va'a i ja kuu ni, vi Su'si.
- ¹¹Jín ka'an i sukan tátnuni ni ma ji'in sukan iyo jayiñu'u ni ma,
 te suni jín ndaka'an tna i
 sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma, vi Su'si.
- ¹²Sukan-va'a jín kuni ndaka ñayii ma
 sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ni ma,
 te kúu sa'a ni ndaka ma,
 ji'in sukan iyo jayiñu'u ni ma,
 ji'in sukan iyo ja tátnuni ni ma.
- ¹³Vaa maa ni chi ni-kani ni-jika tátnuni ni nuu
 ndaka tu'u ja ni sa'a ni ma,
 te maa ni tátnuni nuu ndaka jichi sa'ya tata
 ñayii ma, vi Su'si.
- ¹⁴Te maa ni chi chíndee chítuu ni
 ndaka ñayii ka kuxii ka kunda'vi ini ma,
 te ndókani ni ndaka ñayii ka xtaya ma.
- ¹⁵Te ndaka ja ka teku ja ni sa'a maa ni ma, vi Su'si,
 ka ndonenuu i nuu iyo ni a,
 vaa ka kukana ini ña'a i ja maa ni kua'a ja jin kaa i
 ora ka jiniñu'u i ma.
- ¹⁶Te ndákune ni nuu nda'a ni a,
 te tétniñu ni kua'a xeen ja vii ja va'a nuu
 ndaka ja ka teku ka iyo ñuu ñayivi a, vi Su'si.
- ¹⁷Ndaka cha'a sa'a kúu Iya Tátnuni ma,
 te ka jini o ja iya sa'a ndaa sa'a ndija kúu ya,
 te ndaka ja sa'a ja kúu ya ma, te káxtnu'u ya ja
 nda'vi xeen ini ya.
- ¹⁸Iya Tátnuni ma chi iyo yatni ya nuu ka iyo
 ndaka ñayii ka ndakune'e i ya ma,
 nuu ka iyo ndaka ñayii ni-yu'u ni-ini i
 ka ndakune'e ndija i ya ma.
- ¹⁹Te ndaka ñayii ka kandija ja ká'an ya ma
 chi ndákone'e ya ja ka jikan-ta'vi i ma,
 te sa'a ya ja jin kaku i nuu ja u'vi ma,
 vaa ka ndi ini i ja masu jin sa'a i ja u'vi ma,
 vaa ka na'a i ja iya ndákan kuenda kúu ya.
- ²⁰Iya Tátnuni ma chi jito va'a ya ndaka ñayii ka kutoo i ya ma,
 kovaa xnaa ya ndaka ñayii ndimaa ja u'vi ka sa'a i ma,
 vaa ñatuu ka kandija i ja ká'an ya ma.

²¹ Te maa sa chi ndaka'an ndakachi sa jayiñu'u Iya Tátnuni ma,
te ndaka ñayii ma, na jin ka'an vii jín ka'an va'a i
ja kuu Su'si o iya ñatuu na ja u'vi sa'a ni-kani ni-jika ma.

Salmo 146

Jín ndachiñu'u o Su'si ma ja sukan ja'nde ndaa ya tniñu ñayii ma

¹ Yo'o chi ûni ni-yu'u ni-anua o
ndáchiñu'u o Su'si iya tátnuni nuu o a.

² Kata sa te ndachiñu'u sa Su'si iya tátnuni nuu o a
nani téku sa a.

³ Máko kukanu ini ni ñayii ka ndanuu ma,
vaa masu nawa jin sa'a i ja kaku ni nuu ja u'vi ma,
vaa ñayii-ni ka kuu i.

⁴ Vaa kivi jin kûu tna i ma chi ñuyaka-nka-ni jin nduu i,
te yukan-ni, te ni ka naa ja ni ka yo jani, ni ka yo ka'vi ini i
ja jin sa'a i ma.

⁵ Kovaa naka vii naka va'a-ka kúu ñayii kúkanu ini Su'si
ni yo kukanu ini tee ni yo kuu Jacob ma
ja suu ya ko kuu iya chindee ña'a!

⁶ Vaa maa ya kúu iya ni sa'a andivi ma,
ji'in nuu ñu'u kua'a ndute ma.
Ni sa'a ya ñu'u ya ji'in ndaka-ka nawa iyo a.
Te ndimaa ja ndaa kúu tnu'u ká'an ya ma.

⁷ Vaa sa'a ya ja ka ndayaña ñayii
ka xndo'o ka xneni ña'a in-ka ñayii ma,
te wa'a tna ya ja jin kaa ñayii ka kokon ka yichi ma,
te ndáxsiaa ya ñayii nda'vi ka yinee va'a ma.

⁸ Su'si Iya Tátnuni a chi sa'a ya
ja ka ndundijin nuu ñayii inukuaa ma,
te ndóne'e ya ñayii ni ka xtaya ma,
te kútoo xeen ya ñayii ka sa'a ja va'a ja ndaa ma.

⁹ Iya Tátnuni a chi jito va'a ya ñayii ka iyo ñuu
nuu masu ñuu i kúu ma,
te suni jito va'a ya suchi ñatuu na yuva na si'i-ka i ma,
ji'in ña'a ni ka ji'i yii ma.
Kovaa ñayii ka sa'a ja u'vi ma

chi sa'a ya ja kuan koo neé kuan koo uun-nka maa i.

¹⁰Vaa Su'si Iya Tátnuni ma chi maa ya tátnuni ni-kani ni-jika
nuu ndaka jichi ñayii ñuu Sion ma, vaa maa ya kúu Su'si.

¡Aleluya! ¡Jayiñu'u kóo nuu ya!

Salmo 147

**Jín ndachiñu'u o Su'si ma ja sukan ni
kunda'vi ini ya ñuu Jerusalén ma**

¹ ¡Jayiñu'u kóo nuu Su'si Iya Tátnuni ma!

¡Naka vii kúu ja kata o nuu Su'si o a,
vaa nuu maa ya iyo ja jin kata o te jin ndachiñu'u o ya!

²Iya Tátnuni ma, ndakani va'a ya ñuu Jerusalén ma,
te ndaxtutu ya ndaka ñayii ñuu maa ya ma
ja ni ka jitenuu i kuan koo i in-ka ñuu ma.

³Te sa'a ya ja jin ndusii ini ñayii ka kuxii ka kunda'vi ini ma,
te xtandiyo ya nawa kúu ja sa'a ja ka ndo'o ka není i ma.

⁴Te maa ya chi na'a ya na saa tiuxini ma ka iyo andivi ma,
te na'a ya nawa ka nani ndi-in ndi-in tiuxini ma.

⁵Su'si o ya chi iya ka'nu xeen kúu ya,
te iyo xeen tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya,
te ndichi xen-xeen ya.

⁶Su'si iya tátnuni nuu o a chi ûni sa'a ya ja koo jayiñu'u
ñayii ndákunitnuni ja masu nawa kuu sa'a i ja maa i ma,
nú masu ja onde maa ya chindee ña'a ma.
Kovaa ñayii sa'a ja u'vei ma chi sa'a ya ja ûni
tna'a i ja kan-nuu.

⁷Jin ndachiñu'u ni Su'si o Iya Tátnuni a.

Jin tee ni arpa ma, te jin kata ni nuu Su'si o a.

⁸Vaa maa ya kúu iya sa'a ja ndáchitu viko ma andivi ma
te kúun savi nuu ñu'ú ya,

te sa'a ya ja ka ja'nú ndaka yi'i kuii ma yuku ma.

⁹Te sukan wa'a ya ja ka jaa kití ma,
ji'in ndaka lakaka kuechi ma,
wa'a ya ja ka jaa ti ora ka nda'yu ti ma.

¹⁰Másu ja sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu caballu ma

xi ja sukan iyo tnu'u ndee tnu'u ndatnu ñayii ma
 ja kua'an vee i ma,
 kúu ja játna ini Su'si ma chi ña'a.

¹¹ Su'si o a chi ja játna ini ya kúu in ñayii yu'u,
 nasa yukan, te sa'a i in ja u'vi ja ñatuu
 játna ini ya ma,
 te ni-yu'u ni-ini i kúkanu ini i ya ja kútoo ña'a ya
 te kúnda'vi ini ña'a ya.

¹² Jin ndachiñu'u ni Su'si o a, ja ka kuu ni ñayii
 ñuu Jerusalén ma.

Jin ndachiñu'u ni Su'si o a, ja ka kuu ni ñayii
 ñuu Sion ma.

¹³ Vaa maa ya kúu iya ni ndakasi vava'a ye'e ñuu ni a,
 sukan-va'a jin koo va'a ni ji'in sa'ya ni ma ini ñuu ni ma
 te ñatuu na in sa'a ndeva'a ña'a.

¹⁴ Te maa ya sa'a ja jin koo mani i ni-ka'nu ñuu ni a,
 te sa'a ya ja jin ni'i jin tna'a ni, te máko kumani
 ja jin kaa ni ma.

¹⁵ Te maa ya tétniñu tnu'u maa ya a ñuu ñayivi a,
 te tnu'u maa ya a chi ñama xeen kuitenuu i.

¹⁶ Te maa ya sa'a ja kúun yu'va ma,
 sukan yaa yaa kaa ixi ndikachi ma,
 te maa ya sa'a ja kúun kuenda tnu'u ja yaa nuu ñu'u ma.
¹⁷ Te maa ya sa'a ja kúun ñiñi na'nú na'nú nuu ñu'ú a,
 te sa'a ya ja kúvijin xen-xeen, te ndute ma,
 ûni ndúu de suja.

¹⁸ Kovaa nuna ka'an ya, sani te ndándute suja ma,
 te nuna tutachi ya, te ndute-nka-ni ndákaka ni-ka'nu.

¹⁹ Ni kaxtnu'u ya nuu tee ni yo kuu Jacob ma
 ji'in nuu ñayii ñuu Israel ma
 tnu'u maa ya ma,
 sukan ni tatnuni ya ja jin sa'a ñayii ma,
 vaa ñukuun kútoo ya i ma.

²⁰ Kovaa masu sukan ni sa'a ya ji'in ndaka-ka ñuu ma,
 te ñuu yukan, másu ni ka jini i tnu'u ni tatnuni ya ma.

¡Aleluya! ¡Jayiñu'u kóo nuu ya!

Salmo 148

Ndaka ja ni sa'a Su'si ma, na jin ndachiñu'u i ya

¹ Jayiñu'u kóo nuu Su'si Iya Tátnuni ma, iya iyo
 onde andivi ma.

Onde andivi ma na koo jayiñu'u ya.

² Ndaka ro ja ka kuu ro ángel ka iyo andivi a nuu
 iyo maa Su'si a
 jin ndachiñu'u ya.

³ Na jin ndachiñu'u tna yoo ma ji'in kandii ma Su'si ma.
 Suni tna ndaka tiuxini ma, na jin ndachiñu'u
 tna i maa Su'si ma.

⁴ Suni tna ndaka andivi ma, na jin ndachiñu'u tna i Su'si o ma.
 Suni ndute tna ma ja iyo de onde siki andivi ma,
 na ndachiñu'u tna de ya.

⁵ Ndaka ja ni ka'an ya ja jin kuva'a ma te ni ka kuva'a ma,
 te na jin ndachiñu'u tna i iya ni sa'a ña'a ma.

⁶ Vaa maa ya ni sa'a ndaka, sukan-va'a jin koo i ni-kani ni-jika.
 Vaa sukan ni tatnuni ya ja sukan ko kuu,
 te masu na in kuu ndakana ja ni ka'an ya ma.

⁷ Jín ndachiñu'u ndaka kití ka iyo nuu ñu'ú ya
 Su'si Iya Tátnuni ma.

Ndaka kití na'nú ka ñu'u ka'a ndute mar ma,
 na jin ndachiñu'u ti Su'si ma.

Suni ndaka nuu kunu ka ñu'u ndute mar ma,
 na jin ndachiñu'u i Su'si ma.

⁸ Suni ja jándute ma ji'in ñiñi kúun ma,
 na jin ndachiñu'u tna i ya.

Suni yu'va kúun ma ji'in viko ñu'ú ma,
 na jin ndachiñu'u tna i ya,
 te tachi yi'i xeen ma ja sa'a i sukan tátnuni ya ma,
 na ndachiñu'u i Su'si ma.

⁹ Te yuku sukun ma ji'in tinduu ma,
 ji'in ndaka yutnu kui'i kúun ja vixi ma,
 ji'in ndaka yutnu kaji ma,
 na jin ndachiñu'u tna tnu Su'si ma.

¹⁰ Ndaka kitu na'nu ma ji'in ndaka-ka kitu kuechi ma,
 ji'in ndaka koo ma ji'in ndaka kitu ka ndava ma,
 na jin ndachiñu'u ti Su'si Iya Tátnuni ma.

¹¹ Ndaka tee ka tatnuni ñuu ñayivi a,
 ji'in ndaka ñayii ka iyo ndaka ñuu ma,
 ji'in ndaka sayii tee ka kuu rey ma,
 ji'in ndaka tee ka ja'nde tniñu ñayii ma,
 na jin ndachiñu'u de Su'si ma.

¹² Ndaka tna suchi yii suchi jaa ma,
 ji'in ndaka tna suchi si'i suchi jaa ma,
 ji'in ndaka tna ñayii nija'nu ma,
 ji'in ndaka tna suchi kuechi ma,
 na jin ndachiñu'u ndaka tu'u i Su'si ma.

¹³ Ndaka tu'u o na jin ndachiñu'u Su'si o Iya Tátnuni ma,
 vaa maa in-ni ya kúu iya iyo andivi ma,
 te jayiñu'u ya ma na koo nuu ñu'ú ya ji'in andivi ma.

¹⁴ Vaa maa ya ni wa'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu ya ma
 nuu ñayii kúu ñuu ya ma.
 Chukan kúu ja na jin ndachiñu'u ndaka
 ñayii ñatuu na ja u'vi-ka ka sa'a i ma maa
 in-ni Su'si o ma.

Ndaka ñayii ñuu Israel ma,
 ja ka kuu i ñuu maa ya ma,
 te ka iyo yatni i ji'in ya ma,
 na jin ndachiñu'u i ya.

¡Aleluya! ¡JAYIÑU'U KÓO NUU MAA IYA TÁTNUNI MA!

Salmo 149

Ndaka ñayii ñuu Israel ma, na jin ndachiñu'u i Su'si ma

¹ Jín kata o in yaa jaa nuu Su'si o Iya Tátnuni ma,
 te jín ndachiñu'u o ya ja ka kuu o
 ñayii ka iyo va'a ka iyo ndaa nuu maa ya ma.

² Jin ndusii ini ni, ñayii ñuu Israel ja ka kuu ni ñayii ñuu Sion a,
 vaa maa ya ni sa'a ña'a, te maa ya kúu Rey ni.

³ Jin kandava jin kandita ni, te jin ndachiñu'u ni ya,
 te jin skixin ni pandero ma, te jin tee ni yutnu kúu arpa ma,

te jin kata ni.

⁴Vaa Su'si Iya Tátnuni ma chi iyo sii ini xeen ya
ji'in ñuu ya ma,

te kua'a ya jayiñu'u ñayii ka ndakunitnuni
ja masu nawa kuu jin sa'a i,
nú masu ja onde maa ya ma,
sana kuu jin kaku i nuu ja u'vi ma.

⁵Jín ndusii ini ndaka o ja ka kuu o
ñayii ñatuu na ja u'vi-ka ka sa'a ma,
vaa ja maa ya, te ni ka kundee o nuu ja u'vi ma.
Te jín kata o nuu ya, visi ka ndatuu o nuu jito ka kixi o ma.

⁶Te jín kata o te jín ndachiñu'u o Su'si o a,
te jín koo tu'va o, te jín kinda'a o yuchi kúu espada
xen-xeen nduu nuu i ma,

⁷sukan-va'a jín ndachunaa o nuu ñayii ndaka ñuu ma,
te jín ndando'o jín ndaneni maa i ja ni ka sa'a i ma,

⁸sukan-va'a jín ku'ni o ndaka rey ma,
ji'in ndaka ñayii ka ndanuu-ka ma

ji'in yo'o kaa tna'a ja vee-ka ma,

⁹te sukan, te ko kuu sukan ndee nuu tnu'u Su'si o a,
sukan iyo ja jin ndo'o jin není tee ka kuu rey ma,
ji'in tee ka tatnuni ma
ja ka iyo de in-ka ñuu ma.

Kovaa jayiñu'u ndaka yo'o
ja ka iyo va'a ka iyo ndaa o nuu Su'si ma
ko kuu
ja sukan jin ndo'o jin tna'a ñayii yukan ma.

¡Aleluya! ¡Te jayiñu'u na koo nuu Su'si ma!

Salmo 150

Vivii jín tee o yaa ma, te jín kata o, te jín ndachiñu'u o Su'si ma

¹Jayiñu'u na koo nuu Su'si Iya Tátnuni a.

Jin ndachiñu'u ni Su'si o a ini veñu'u ya ma.

Jin ndachiñu'u ni Su'si o iya tátnuni onde andivi ma.

Jin ndachiñu'u ni Su'si o a,
vaa maa ya kúu iya kúu sa'a ndaka.

²Jin ndachiñu'u ni Su'si o a,
vaa maa ya chi ñatuu nawa jákituu ya ja ma kuu sa'a ya ma.

³ Jin tivi ni trompeta ma, te jin ndachiñu'u ni ya.

Jin tee ni arpa ma jii'in salterio ma, te jin ndachiñu'u ni ya.

⁴ Jin kandava jin kandita ni, te jin skixin ni pandero ma,
te jin ndachiñu'u ni ya.

Te jin tivi ni flauta ma, te jin tee ni yutnu ka yi'i tuchi ma,
te jin ndachiñu'u ni ya.

⁵ Vivii jin skixin ni platillu ma, te jin ndachiñu'u ni ya.

⁶ Te ndaka ñayii a ja kúu ka xtatachi i ma,
jín ndachiñu'u i Su'si Iya Tátnuni ma.

Te ndaka tna kití ma ja kúu ka xtatachi ti ma,
jin sa'a tna ti sukan.

¡Aleluya! ¡Úni kóo jayiñu'u Su'si o Iya Tátnuni a!